

p. Melch'ar

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

SNB - vyšetř - I - 1

INSTRUKCE

PRO VYŠETŘOVATELE SBORU NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI

Praha 1974

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Vydáno NMV ČSSR č. 29/1974
ze dne 20. září 1974

INSTRUKCE

PRO VYŠETŘOVATELE SBORU NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI

Praha 1974

Tento předpis obsahuje:

a/ 68 stran textu,

b/ doplňky:

c/ přílohy:

N a ř í z e n í

ministra vnitra ČSSR

ze dne 20. září 1974

**o vydání služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1
„Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti“**

K provedení změn a doplňků zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), jak vyplynuly z pozdějších předpisů, po dohodě s ministrem vnitra ČSR a s ministrem vnitra SSR schvalují změny a doplňky služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1 „Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti“.

V y d á v á m

služební předpis SNB-vyšetř-I-1 „Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti“.

Z r u š u j i

čl. 33 RMV č. 33/1965, přičemž „Prozatímní směrnice ministrů vnitra a dopravy a generálního prokurátora o vyšetřování leteckých nehod“ vydané čl. 24 NMV č. 24/1965 a „Společná směrnice ministra vnitra, generálního prokurátora a ministra spravedlnosti pro postup orgánů činných v trestním řízení při trestním stíhání osob, které byly schváleny do funkce stranickým orgánem“ vydaná čl. 27 NMV č. 27/1965, zůstávají v platnosti.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1975.

Čj. VS - 601/50 - 1973

Ministr vnitra ČSSR:

doc. PhDr. J a r o m í r O B Z I N A, CSc., v. r.

**INSTRUKCE
PRO VYŠETŘOVATELE
SBORU NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI**

ČÁST I

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Oddíl první

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Čl. 1

Účel instrukce

[¹] Vyšetřovatelé Sboru národní bezpečnosti (dále jen „vyšetřovatelé“) jsou povinni postupovat tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci, aby trestné činy a jejich příčiny byly náležitě objasněny, jejich pachatelé odhaleni a vytvořeny předpoklady k jejich spravedlivému potrestání. Činnost vyšetřovatelů musí dále směřovat k předcházení a zamezování trestné činnosti, odhalování a odstraňování jejích příčin a podmínek a k výchově občanů k důslednému zachovávaní všech zákonů a pravidel socialistického soužití. Základní podmínkou při činnosti vyšetřovatelů je přesné dodržování socialistické zákonosti, neustálé zvyšování kvality vyšetřování a úzká spolupráce a součinnost s ostatními orgány Sboru národní bezpečnosti (dále jen „SNB“) a orgány činnými v trestním řízení.

[²] Základním předpisem pro postup vyšetřovatelů při vyšetřování trestných činů je trestní řád. Účelem této instrukce je upravit podrobnějším způsobem postup vyšetřovatelů v trestním řízení tak, aby bylo zajištěno účinné plnění úkolů uvedených v odstavci 1.

Čl. 2

Postavení, práva a povinnosti vyšetřovatele

[¹] Funkci vyšetřovatele Státní nebo Veřejné bezpečnosti

může vykonávat jen příslušník SNB, který byl do této funkce jmenován. Vyšetřovatelem Státní bezpečnosti je i vyšetřovatel působící ve vojenské kontrarozvědce [dále jen „VKR“].

[2] Podmínky jmenování vyšetřovatelů a jejich ustanovování do funkce stanoví zvláštní předpisy.

[3] Při výkonu své funkce jsou vyšetřovatelé procesně samostatní. Ve věcech týkajících se vyšetřování jsou vyšetřovatelé podřízeni náčelníkům vyšetřovacích útvarů. V ostatních věcech je jejich podřízenost stanovena zvláštními předpisy.

[4] Při provádění všech úkonů je vyšetřovatel osobně odpovědný za dodržování socialistické zákonnosti. Ve své činnosti se řídí zákony, jinými právními předpisy, rozkazy a pokyny prokurátora. Kromě případů, kdy je podle trestního řádu nebo jiných předpisů třeba souhlasu prokurátora, provádí vyšetřovatel úkony samostatně, včetně rozhodování o postupu ve vyšetřování. V případech stanovených zákonem je oprávněn podat proti pokynu prokurátora písemné námitky.

[5] Vyšetřovatel je ve věcech, které vyšetřuje, oprávněn dávat jiným orgánům SNB v souladu s trestním řádem pokyny k provádění úkonů nutných pro vyšetřování a tyto jsou povinny jeho pokynům vyhovět. Provedení těchto úkonů však může vyžadovat jen výjimečně, jestliže věc nesnese odkladu, a nelze dosáhnout, aby je provedl sám vyšetřovatel.

Řízení vyšetřování

Čl. 3

Při řízení vyšetřování dbá náčelník vyšetřovacího útvaru především na dodržování zákonů a jiných právních předpisů, rozkazů, nařízení a pokynů nadřízených, jejichž plnění též kontroluje. Současně dbá na rozvoj a prohlubování politických a odborných znalostí podřízených a na dodržování kázně, která se musí projevit i v dodržování socialistické zákonnosti.

Čl. 4

[1] Náčelníci správ vyšetřování jsou oprávněni k řízení a

k metodickému usměrňování vyšetřování vydávat pokyny směřující k uplatnění správných forem a metod vyšetřovací práce, a to zpravidla formou pokynů, které jsou pro vyšetřovatele závazné. Dále jsou oprávněni se souhlasem příslušného náměstka ministra vnitra podle potřeby svolávat a organizovat celostátní a oblastní pracovní porady a semináře příslušníků vyšetřovacích útvarů; přísluší jim právo vyžadovat zprávy, statistické rozbory a jiná hlášení od podřízených vyšetřovacích útvarů a plánovat prověrky stavu vyšetřování. Vyžaduje-li to důležitý zájem služby, zejména jde-li o vyšetřování zvlášť závažného případu nebo jestliže je to pro vyšetřování nutné z jiných důvodů, mohou učinit opatření, aby některý z vyšetřovatelů konal pro potřebnou dobu vyšetřování u jiného vyšetřovacího útvaru. Obdobná oprávnění přísluší též náčelníkům odborů vyšetřování VB KS SNB a MSVB Praha v rámci jejich pravomocí, přičemž tato opatření činí samostatně.

[2] Náčelníci vyšetřovacích útvarů jsou povinni v zájmu zkvalitnění boje s trestnou činností informovat náčelníky územních útvarů o průběhu a výsledcích vyšetřování a zjištěných nedostatecích v činnosti útvarů SNB provádějících operativní činnost [dále jen „operativní útvary“], jakož i o příčinách a podmínkách umožňujících páchaní trestné činnosti. Za tím účelem náčelník vyšetřovacího útvaru provádí zejména celoroční, popřípadě pololetní rozbory práce, které musí obsahovat konkrétní závěry, aby mohly být podkladem pro odstranění nedostatků a soustavné zvyšování úrovně a kvality vyšetřování a operativní práce. Náčelníci vyšetřovacích útvarů mají právo zúčastnit se porad organizovaných náčelníky územních útvarů, zejména projednávají-li se na nich záležitosti mající vztah k vyšetřování.

[3] Náčelníci vyšetřovacích útvarů jsou oprávněni vykonávat úkony, ke kterým jsou oprávněni podle trestního řádu vyšetřovatelé.

Čl. 5

[1] V rámci řídicí a metodické činnosti kontroluje náčelník vyšetřovacího útvaru nebo jím zmocněný příslušník tohoto útvaru tato rozhodnutí vyšetřovatele:

- usnesení o zahájení trestního stíhání a vznesení obvinění,
- žádost o udělení souhlasu k vznesení obvinění v případech, kde takového souhlasu je třeba,
- usnesení o osobní a domovní prohlídce,
- protokol o zadržení a návrh na vzetí obviněného do vazby,
- usnesení (příkaz) o propuštění zadržené osoby a návrh na propuštění obviněného z vazby,
- usnesení o přibrání znalce,
- námitky proti pokynu prokurátora,
- stanovisko pro prokurátora, jestliže se vyšetřovatel, kterému byla věc předána jiným orgánem, nepovažuje za příslušného,
- návrh na prodloužení vazební lhůty,
- rozhodnutí o vyřízení věci v přípravném řízení a závěrečnou zprávu s návrhem na konečné opatření.

[2] Náčelník vyšetřovacího útvaru si může vyhradit kontrolu i jiných rozhodnutí vyšetřovatele. Kontrolu provádí podpisem opisu rozhodnutí. Podepsané rozhodnutí se založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu.

Oddíl druhý

PŘÍSLUŠNOST

Čl. 6

Věcná příslušnost

[1] Věcnou příslušnost vyšetřovatelů Státní bezpečnosti, Veřejné bezpečnosti, vyšetřovatelů prokuratury a vojenské prokuratury stanoví zvláštní předpis.

[2] O trestných činech příslušníků SNB konají vyšetřování zpravidla vyšetřovatelé působící v útvech inspekcí.

Čl. 7

Místní příslušnost

[1] Vyšetřování koná vyšetřovatel toho vyšetřovacího útvaru, v jehož obvodu byl trestný čin spáchán.

[2] Nelze-li místo činu zjistit nebo byl-li čin spáchán v cizině, koná vyšetřování vyšetřovatel toho útvaru, v jehož obvodu obviněný bydlí, pracuje nebo se zdržuje; jestliže se nedají tato místa zjistit nebo jsou mimo území republiky, koná vyšetřování vyšetřovatel toho útvaru, v jehož obvodu čin vyšel najevo. O trestném činu opuštění republiky (§ 109 tr. zák.) koná vyšetřování vyšetřovatel toho útvaru, v jehož obvodu má nebo měl obviněný bydliště.

Čl. 8

Funkční příslušnost

[1] Základním článkem organizace vyšetřování jsou:

- a/ ve Státní bezpečnosti odbory vyšetřování v krajích a oddělení a skupiny VKR;
- b/ ve Veřejné bezpečnosti oddělení vyšetřování a jim na rovně postavené odbory vyšetřování.

[2] Vyšetřovatelé vyšších vyšetřovacích útvarů konají podle funkční příslušnosti vyšetřování

- a/ v případech, u nichž to vyžaduje povaha věci vzhledem k jejich závažnosti, rozsáhlosti, složitosti nebo vzhledem k jinému důležitému zájmu;
- b/ na základě opatření učiněného prokurátorem k přikázání věci jinému vyšetřovateli.

[3] Náčelník vyššího vyšetřovacího útvaru je oprávněn převzít k vyšetřování kteroukoli věc od podřízeného vyšetřovacího útvaru a kteroukoli věc mu k vyšetřování přikázat; o tom rozhodne po projednání s příslušným prokurátorem. Obdobná oprávnění přísluší náčelníku odboru vyšetřování VKR vůči podřízeným vyšetřovacím útvarům VKR.

Společné vyšetřování, vyloučení a předání věci

[¹] Jestliže vyšetřovatel je věcně příslušný konat vyšetřování alespoň o jednom z trestných činů, koná vyšetřování o všech trestných činech téhož obviněného a proti všem obviněným, jejichž trestná činnost spolu souvisí. Společné vyšetřování koná vyšetřovatel, který je příslušný konat vyšetřování proti přímému pachateli nebo o nejtěžším trestném činu.

[²] K urychlení řízení nebo z jiných důležitých důvodů lze vyšetřování o některém trestném činu nebo proti některému z pachatelů vyloučit ze společného vyšetřování. O vyloučení po zahájení trestního stíhání a předání vyloučené věci příslušnému vyšetřovacímu útvaru nebo příslušnému vyhledávacímu orgánu rozhoduje vyšetřovatel po projednání s prokurátorem.

[³] Vyjde-li v průběhu vyšetřování najevo nový trestný čin, který nespáchal obviněný nebo který s vyšetřovanou věcí nesouvisí a vyšetřování tohoto trestného činu by způsobilo zbytečné průtahy, je možno věc předat jinému příslušnému útvaru; o předání věci rozhodne vyšetřovatel po projednání s prokurátorem.

Příslušnost k vyšetřování přečinu

Je-li nutno konat vyšetřování o přečinu, je pro ně příslušný vyšetřovatel, který by byl příslušný pro vyšetřování trestného činu obdobné povahy.

Předání věci pro nepřislušnost

[¹] Zjistí-li vyšetřovatel, jemuž byla věc předána k vyšetřování nebo který převzal oznámení o trestném činu nebo jiný podnět k trestnímu stíhání, že není věcně nebo místně

příslušný, anebo že jde o věc, v níž má být konáno vyhledávání nebo objasňování, předá věc příslušnému útvaru. Jestliže věc nesnese odkladu a nelze-li dosáhnout, aby neodkladné úkony provedl příslušný vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán, sám takové úkony provede. Zahájí-li v takovém případě trestní stíhání (§ 160 odst. 2 tr. ř.), je povinen předat věc neprodleně, nejpozději do tří dnů od zahájení trestního stíhání příslušnému vyšetřovacímu útvaru nebo příslušnému vyhledávacímu orgánu.

[²] Vyjdou-li skutečnosti svědčící o místní nebo věcné nepřislušnosti vyšetřovatele najevo až po zahájení trestního stíhání, předá vyšetřovatel věc po projednání s prokurátorem příslušnému vyšetřovacímu útvaru, a jde-li o trestný čin, o němž se má konat vyhledávání, příslušnému vyhledávacímu orgánu. Vyjde-li po zahájení trestního stíhání najevo, že jde o přečin, postupuje způsobem uvedeným v čl. 94 odst. 3.

Spory o příslušnost

[¹] Vznikne-li spor o místní příslušnost, rozhodne o tom, který útvar bude konat vyšetřování, náčelník vyšetřovacího útvaru, který je bezprostředně nadřízen útvarům, mezi nimiž ke sporu došlo.

[²] Spory o příslušnost mezi vyšetřovacími útvary VB MV ČSR a MV SSR řeší v dohodě náčelníci správ vyšetřování VB a nedojde-li mezi nimi k dohodě, náčelník federální správy VB.

[³] Po zahájení trestního stíhání se rozhodnutí uvedená v odstavci 1 učiní po projednání s příslušným prokurátorem.

DOZOR NAD VYŠETŘOVÁNÍM

Prokurátorský dozor

[¹] Vyšetřovatel je povinen umožnit prokurátorovi, aby

mohl osobně a soustavně sledovat postup vyšetřování a být osobně přítomen kterémukoli vyšetřovacímu úkonu. V případech, kde si prokurátor vyhradil účast na vyšetřovacím úkonu, vyrozumí jej vyšetřovatel nejméně 24 hodiny před provedením takového úkonu, pokud nejde o případ, kdy věc nenesne odkladu.

[²] Právo odejmout kteroukoli věc určitému vyšetřovateli a učinit opatření, aby věc byla přikázána jinému vyšetřovateli (§ 174 odst. 2 písm. g/ tr. ř.), uplatňuje prokurátor prostřednictvím náčelníka vyšetřovacího útvaru, který je povinen takovému pokynu vyhovět a věc přidělit vyšetřovateli jinému, nebo, má-li být věc předána vyšetřovateli jiné složky, zařídit předání věci. Pokyn k odejmutí nebo přikázání věci musí dát prokurátor písemně.

[³] Má-li ve vyšetřované věci rozhodnout vojenský prokurátor a nelze-li ihned zjistit příslušného vojenského prokurátora nebo je-li jeho sídlo příliš vzdáleno, požádá vyšetřovatel o rozhodnutí nejbližšího vojenského prokurátora, který též rozhodne o dalším postupu.

[⁴] Prověrky vyšetřovaných věcí prováděné prokurátorem se zúčastní zpravidla náčelník vyšetřovacího útvaru a vyšetřovatel, který případ zpracovává. Opis záznamu o prověrce předá prokurátor náčelníku vyšetřovacího útvaru.

Čl. 14

Pokyny prokurátora

[¹] Pokyny k vyšetřování dává prokurátor zpravidla písemně. O ústním pokynu učiní vyšetřovatel záznam, pokud nebyl takový pokyn stvrzen prokurátorem dodatečně písemně. Písemné pokyny a záznamy o jeho ústních pokynech se založí do vyšetřovacího spisu.

[²] Jestliže vyšetřovatel nesouhlasí s pokyny prokurátora k vznesení obvinění, ke kvalifikaci trestného činu a k rozsahu obvinění nebo s pokyny ke způsobu vyřízení věci v právním řízení (návrhem na podání obžaloby, zastavením nebo přerušením trestního stíhání, postoupením, odevzdáním a odložením věci), vypracuje písemné námítky, v nichž odů-

vodní své stanovisko. Námítky zašle spolu se spisem neprodleně prokurátorovi. Nevyhoví-li prokurátor námítkám, předloží je nadřízenému prokurátorovi, který může pokyny podřízeného prokurátora zrušit nebo prostřednictvím náčelníka vyšetřovacího útvaru věc přikázat jinému vyšetřovateli.

[³] Oprávnění prokurátora nepřísluší vyšetřovateli prokuratury, který také není oprávněn dávat pokyny vyšetřovateli SNB.

Oddíl čtvrtý

SOUČINNOST A JEJÍ FORMY

Čl. 15

Součinnost s operativními útvary

Vyšetřovatelé a příslušníci operativních útvarů úzce spolupracují jak v období rozpracování případu, tak po jeho předání k vyšetřování. Podrobnosti, jakož i rozsah a způsob vzájemné součinnosti a spolupráce stanoví předpisy o součinnosti vyšetřovatelů s ostatními orgány SNB.

Čl. 16

Součinnost vyšetřovacích útvarů

[¹] Vyšetřovací útvary jsou povinny poskytovat si pomoc při vyšetřování trestných činů. Jestliže je to k urychlení vyšetřování nebo z jiných důvodů nutné, lze o provedení některého úkonu požádat vyšetřovatele jiného vyšetřovacího útvaru. Takovéto dožádání musí být vyřízeno nejpozději do osmi dnů a jde-li o věc vazební, s největším urychlením. Tato lhůta je závazná i pro vyhledávací orgány, provádějí-li na pokyn vyšetřovatele některý úkon.

[²] V dožádání je třeba uvést, čeho se týká, jaké úkony mají být provedeny, dále je třeba stručně vyhodnotit věc z hlediska skutkového a taktického, a jestliže má být prove-

den výsledk obviněného nebo svědka, je třeba uvést otázky a problematiku, k níž má být výslech zaměřen. Dožádaný orgán je povinen provést ve svém obvodu též další úkony, jejichž nutnost vyplynula z výsledků úkonů, které na dožádání provedl.

[³] Odstupuje-li dožádaný útvar dožádání dalšímu útvaru, vyrozumí o tom vždy toho, kdo o provedení úkonu žádal.

Čl. 17

Součinnost vyšetřovatelů při mimořádných událostech

[¹] Při mimořádných událostech, zejména jde-li o letecké a provozní havárie, výbuchy a požáry, pracují vyšetřovatelé Státní a Veřejné bezpečnosti v úzké součinnosti.

[²] Podrobnosti o spolupráci a postupu vyšetřovatelů Státní a Veřejné bezpečnosti v těchto případech a o součinnosti s jinými orgány stanoví zvláštní předpisy.

Čl. 18

Předávání poznatků

[¹] Jsou-li v průběhu vyšetřování zjištěny poznatky o trestné činnosti, která není předmětem vyšetřování, a poznatky nejsou dostatečné k zahájení trestního stíhání, předá je náčelník vyšetřovacího útvaru prostřednictvím náčelníka územního útvaru StB nebo VB příslušnému operativnímu útvaru. Jde-li o poznatky o trestné činnosti osoby podléhající pravomoci vojenských soudů a nebudou-li předány příslušným operativním útvarům, předají se veliteli nebo náčelníku, jemuž je taková osoba podřízena, anebo vojenskému prokurátorovi.

[²] Příslušné útvary si předají podle povahy věci také poznatky získané v průběhu vyšetřování o přečinu nebo přestupku, pokud s vyšetřovanou věcí nesouvisí.

ČÁST II

VYŠETŘOVÁNÍ

Oddíl první

PŘEVZETÍ VĚCI

Čl. 19

Převzetí oznámení o trestném činu

[¹] Oznámení o trestném činu je povinen převzít každý vyšetřovatel. Podle povahy věci učiní potřebná opatření k urychlenému vyřízení věci.

[²] Jestliže lze na podkladě učiněného oznámení ihned zahájit trestní stíhání, vyslechně vyšetřovatel po zahájení trestního stíhání oznamovatele jako svědka, popřípadě jako obviněného, bylo-li proti němu na podkladě oznámení vlastní trestné činnosti vzneseno obvinění.

[³] Nelze-li na podkladě oznámení o trestném činu zahájit trestní stíhání, sepiše vyšetřovatel s oznamovatelem protokol „Oznámení o trestném činu“, v němž poznamená poučení oznamovatele o jeho odpovědnosti za vědomě nepravdivé údaje, zejména o odpovědnosti podle § 166, 174, 206 a 209 tr. zák., a uvede obsah oznámení se všemi okolnostmi rozhodnými pro získání všech podkladů k dalšímu postupu.

[⁴] Předá-li oznamovatel vyšetřovateli přijímajícímu oznámení některý z listinných nebo věcných důkazů, poznamená to vyšetřovatel v protokolu, kde též uvede, o jaké důkazy jde; oznamovateli vydá potvrzení o jejich převzetí.

[⁵] Vyšetřovatel vyžádá od oznamovatele jen nejdůležitější údaje, je-li nutná účast oznamovatele na místě trestného činu nebo je nutno provést neodkladné úkony. Oznamovatel však musí být dodatečně vyslechnut. Dodatečný výslech se provede též, byl-li trestný čin oznámen písemně nebo jiným způsobem a oznámení neobsahuje dostatečné podklady pro další řízení.

Čl. 20

Vyrozumění oznamovatele

Vyšetřovatel, jemuž bylo oznámení o trestném činu přiděleno k vyřízení, vyrozumí oznamovatele (§ 158 odst. 1 tr. ř.) o učiněných opatřeních ústně nebo písemným sdělením; o ústním vyrozumění učiní záznam ve spise. Byla-li věc odložena, zašle mu opis usnesení o odložení věci s poučením o právu stížnosti.

Čl. 21

Převzetí materiálů od operativních útvarů

Právo rozhodovat o přijetí materiálů k vyšetřování od operativních útvarů přísluší náčelníku vyšetřovacího útvaru. Takové materiály lze na vyšetřovací útvar předat jen prostřednictvím příslušných náčelníků operativních útvarů a se souhlasem náčelníka územního útvaru. Podrobnosti stanoví předpisy o součinnosti vyšetřovatelů s ostatními orgány SNB.

Oddíl druhý

ÚKONY PŘED ZAHÁJENÍM TRESTNÍHO STÍHÁNÍ

Čl. 22

Objasňování oznámení a jiných podnětů

[¹] K prověření oznámení o trestném činu, k upřesnění materiálů a ostatních podnětů převzatých k vyšetřování může vyšetřovatel ještě před zahájením trestního stíhání opatřit potřebné podklady a nezbytná vysvětlení nebo učinit potřebná opatření k zjištění a zajištění stop trestného činu. Nebyla-li taková opatření učiněna již jinými orgány SNB a nemůže-li je vyšetřovatel učinit sám, dá pokyn k jejich provedení těmto orgánům.

[²] Opatření podle odstavce 1 se mohou týkat jen úkonů

potřebných pro objasnění věci natolik, aby mohlo být buď zahájeno trestní stíhání nebo věc jiným způsobem vyřízena. Půjde zejména o vysvětlení vyžádaná od osob, které mohou přispět k objasnění věci, o vyhodnocení operativně taktických a jiných evidencí, o vyžádání písemných dokladů a zpráv, o identifikaci stop nebo věcí apod. O vyžádaném vysvětlení sepíše vyšetřovatel „Zápis o výpovědi“, v němž poznamená též poučení osoby podle § 158 odst. 4 tr. ř. O ostatních úkonech pořídí vyšetřovatel podle povahy věci „Úřední záznam“, pokud nejde o vysvětlení podaná písemně. Vyslechnutá osoba má nárok na náhradu hotových výdajů a ušlého výdělku; takový nárok nemá ten, kdo byl předvolán ve vlastním zájmu. Nárok zaniká, neuplatní-li jej oprávněný do tří dnů po doštavení se, o čemž musí být poučen.

[³] Doklady o úkonech provedených podle předchozích odstavců, které byly podkladem k vydání usnesení o zahájení trestního stíhání nebo podkladem k jinému rozhodnutí vyšetřovatele, tvoří součást vyšetřovacího spisu.

Ohledání místa činu

Čl. 23

[¹] Ohledání místa činu je úkon, při kterém se přímým pozorováním a za pomoci dalších metod zjišťuje, zkoumá a zachycuje materiální situace na místě činu a zajišťují se stopy, předměty a dokumenty, na jejichž základě lze objasnit skutečnosti důležité pro trestní řízení.

[²] Ohledání místa činu se provede ve všech případech, jestliže mohly být na místě činu zanechány jakékoli stopy a ohledáním je třeba zjistit skutečnosti důležité pro trestní řízení.

[³] Ohledání místa činu se zúčastní vyšetřovatel, příslušník operativního útvaru a podle povahy věci technik, psovod, pyrotechnik nebo další specialisté (§ 113 odst. 2 tr. ř.). Prokurátor se přizve k ohledání v závažnějších případech nebo vyhradí-li si to.

Čl. 24

Úkolem příslušníka řídicího ohledání místa činu je

- a/ ověřit si, zda a jakým způsobem byly provedeny prvotní úkony, tj. zda bylo místo činu uzavřeno, zajištěny stopy a zjištění svědci; podle okolností pak rozhodne, zda je možno přistoupit k ohledání;
- b/ organizovat ohledání tak, aby na místě neprodlévaly osoby, jež nebyly k ohledání určeny a aby se svědci nemohli vzájemně ovlivňovat;
- c/ zajistit vzájemnou součinnost pracovníků provádějících ohledání, neprodleně vyhodnocovat výsledky dosažené ohledáním, operativním šetřením a výpověďmi svědků a podle potřeby ihned dávat pokyny k dalším úkonům.

Čl. 25

[1] Výsledky ohledání situace na místě činu se zachytí v protokolu o ohledání a podle charakteru místa činu též náčrtem, plánem a jinou dokumentací (např. foto, film apod.).

[2] Do protokolu o ohledání místa činu se uvedou jen ty skutečnosti, které byly zjištěny pozorováním na místě činu. Musí v něm být uvedeno, kdy, kde, kým, za přítomnosti kterých osob, za jakým účelem a za jakých podmínek bylo ohledání provedeno, co bylo shledáno při prohlídce místa činu, jaké stopy a věcné důkazy a kde byly nalezeny a jak s nimi bylo naloženo.

[3] K protokolu o ohledání místa činu se připojí fotografie a plán zpracovaný podle náčrtu. Protokol o ohledání spolu s příloženými dokumenty musí poskytovat celkovou představu o situaci, jaká byla na místě činu v době ohledání.

[4] Uvedené způsoby zachycení výsledků ohledání spolu úzce souvisí a vzájemně se doplňují. Důležité stopy se proto vyznačí shodnými čísly, a to jak na fotografiích, tak v plánu a v protokolu o ohledání se na ně vhodně odkáže.

[5] Protokol o ohledání místa činu podepíše všechny osoby, které se ohledání zúčastnily, včetně nezúčastněné osoby, byla-li přibrána.

Odevzdání věci

Čl. 26

[1] Zjistí-li vyšetřovatel, že ve věci, která mu byla přidělena, nejde o trestný čin, nýbrž o přestupek, anebo že je třeba věc odevzdat orgánu příslušnému ke kázeňskému nebo kárnému vyřízení, a věc není dostatečně objasněna, předá ji útvaru VB příslušnému k jejímu zpracování a k dalšímu opatření.

[2] Považuje-li vyšetřovatel věc za dostatečně objasněnou, odevzdá ji sám orgánům příslušným k jejímu projednání (§ 159 odst. 1 tr. ř.) přípisem obsahujícím návrh na projednání věci. Návrh musí obsahovat stručné vylíčení skutkového děje s uvedením důkazů, o které se toto vylíčení opírá, jaký skutek je v jednání pachatele spatřován a důvody odevzdání věci.

[3] Zjistí-li vyšetřovatel okolnosti uvedené v odstavci 1 teprve po zahájení trestního stíhání, postoupí věc příslušným orgánům (čl. 89).

Čl. 27

[1] Vyšetřovatel může před zahájením trestního stíhání odevzdat věc příslušnému orgánu ke kázeňskému projednání, jde-li o trestný čin, který lze vyřídit kázeňsky (§ 294 tr. zák.), jestliže považuje tento způsob vyřízení vzhledem k osobě pachatele a povaze jeho činu za postačující (§ 159 odst. 3 písm. b/ tr. ř.). Přípis musí obsahovat náležitosti uvedené v čl. 25 odst. 2.

[2] Jestliže je k objasnění věci třeba provést některé úkony podle hlavy čtvrté a páté tr. ř., zahájí vyšetřovatel trestní stíhání a po náležitém objasnění věci ji postoupí příslušným orgánům (čl. 89).

Čl. 28

Odložení věci

[1] Zjistí-li vyšetřovatel, že ve věci, která mu byla přidě-

lena, nejde o trestný čin a nepřichází v úvahu postup podle čl. 26, věc usnesením odloží. V usnesení o odložení věci uvede stručně skutkový stav a důvody odložení.

[2] Věc nelze odložit, bylo-li zahájeno trestní stíhání. Jestliže důvody odložení nejsou dostatečně zjištěny nebo objasněny, zahájí se trestní stíhání. Vyjdou-li takové důvody najevo po zahájení trestního stíhání, vyšetřovatel trestní stíhání zastaví [čl. 91].

Čl. 29

Souhlas ke stíhání

[1] K trestnímu stíhání poslanců Federálního shromáždění, České národní rady a Slovenské národní rady je třeba předchozího souhlasu těchto orgánů.

[2] K trestnímu stíhání soudců pro činy spáchané při výkonu soudcovské funkce nebo v souvislosti s výkonem této funkce je třeba předchozího souhlasu

- a/ Federálního shromáždění, jde-li o soudce Nejvyššího soudu ČSSR a soudce z povolání vojenských soudů;
- b/ České národní rady nebo Slovenské národní rady, jde-li o soudce z povolání soudů republik;
- c/ příslušného národního výboru, jde-li o soudce z lidu soudů republik.

[3] Předchozího souhlasu je třeba k trestnímu stíhání obviněného, který byl vydán cizím státem, pro další trestné činy, než pro které byl vydán (§ 378 odst. 2 tr. ř.).

[4] Jde-li o osoby uvedené v odstavci 1 až 3, požádá vyšetřovatel o vyžádání souhlasu prokurátora. Souhlas ke stíhání se založí do vyšetřovacího spisu.

Čl. 30

Plán vyšetřování

[1] Za účelem zajištění přehlednosti, úplnosti a rychlosti vyšetřování sestaví vyšetřovatel, zejména u složitějších, roz-

sáhlejších nebo závažnějších případů, plán vyšetřování. Plán sestaví zpravidla ještě před zahájením trestního stíhání za součinnosti příslušníka operativního útvaru. Podle situace, která se v průběhu vyšetřování vytvoří, je třeba plán vyšetřování neustále doplňovat nebo měnit. Plán vyšetřování schvaluje náčelník vyšetřovacího útvaru.

[2] Do plánu je nutno zahrnout cíl vyšetřování, postup při vyšetřování, stanovení verzí a vytyčení jednotlivých vyšetřovacích úkonů. Dále je možno do něho zahrnout i postup při jednotlivých úkonech, kde to povaha věci vyžaduje (složitější výsledky, konfrontace, vyšetřovací pokus, rekonstrukce apod.), pokud o nich nebyl vypracován samostatný plán. Jestliže je to účelné, zahrnou se do plánu vyšetřování též vhodná hlediska pro uplatnění prevence.

[3] Vedle plánu vyšetřování, jestliže je to třeba, vypracuje vyšetřovatel spolu s příslušníkem operativního útvaru plán realizace; oba plány musí na sebe úzce navazovat. Do plánu realizace se zahrne součinnost příslušných operativních útvarů, popřípadě jiných útvarů SNB s vyšetřovatelem a provedení operativních úkonů nutných pro vyšetřování. Plán schvalují náčelníci vyšetřovacích a operativních útvarů. Nesmí být předložen nepovolaným osobám.

[4] Plán vyšetřování se po skončení vyšetřování založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu. Plán realizace se předá operativnímu útvaru k založení do operativního svazku, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

Oddíl třetí

TRESTNÍ STÍHÁNÍ

Čl. 31

Zahájení trestního stíhání

[1] Účelem zahájení trestního stíhání je jednak rychle, úplně a objektivně objasnit všechny okolnosti trestného činu, jehož spáchání nasvědčují zjištěné skutečnosti, zejména zjistit osobu pachatele a provést neodkladné úkony, k nimž jsou

věcně nebo místně příslušné jiné orgány, aby nevznikaly zbytečné průtahy v trestním stíhání.

[²] Trestní stíhání zahájí vyšetřovatel písemným usnesením. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, zahájí se (§ 160 odst. 1 tr. ř.) trestní stíhání provedením zajišťovacích úkonů (zadržením, domovní nebo osobní prohlídkou, vydáním nebo odnětím věci). Po jejich provedení se vyhotoví neprodleně usnesení o zahájení trestního stíhání. Opis usnesení o zahájení trestního stíhání se doručí prokurátorovi nejpozději do 48 hodin.

[³] Usnesení o zahájení trestního stíhání musí obsahovat

- a/ označení orgánu, který je vydal, místo a den rozhodnutí;
- b/ výrok usnesení, v němž se stručně popíše skutek, který zakládá trestný čin, s uvedením času a místa jeho spáchání, popřípadě jiných okolností, za kterých k němu došlo, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným, jaký trestný čin se v tomto skutku spatřuje, a to jeho zákonným pojmenováním a uvedením příslušného ustanovení trestního zákona;
- c/ odůvodnění rozhodnutí, v němž se uvedou skutečnosti, jež byly podkladem k zahájení trestního stíhání, skutkové okolnosti činu a způsob jeho spáchání, jakož i ostatní okolnosti uvedené v § 134 odst. 2 tr. ř.;
- d/ poučení o opravném prostředku.

[⁴] Věcně nebo místně nepřislušný vyšetřovatel může zahájit trestní stíhání za podmínek uvedených v § 160 odst. 2 tr. ř.

[⁵] Trestní stíhání se nezahájí, jsou-li zjištěny okolnosti, pro které má být věc odevzdána nebo odložena (čl. 26 až 28).

Čl. 32

Převzetí zahájené věci

[¹] Jestliže se vyšetřovatel, kterému byla věc předána k vyšetřování a v níž bylo zahájeno trestní stíhání jiným orgánem, považuje za příslušného, pokračuje v zahájeném trestním stíhání, aniž by o tom rozhodoval usnesením.

[²] Jde-li o věc, v níž se vyšetřovatel nepovažuje za příslušného, předloží spisy neprodleně, aniž by o odmítnutí věci rozhodl usnesením, se svým písemným stanoviskem prokurátorovi. Jde-li o věc, v níž bylo trestní stíhání zahájeno příslušníkem operativního útvaru, předá se opis stanoviska vyšetřovatele též náčelníku operativního útvaru.

Čl. 33

Vznesení obvinění

[¹] Je-li při zahájení trestního stíhání pachatel trestného činu znám, vydá vyšetřovatel zpravidla společné usnesení o zahájení trestního stíhání a vznesení obvinění. Usnesení o vznesení obvinění proti více osobám, které mají být společně stíhány v téže trestní věci, se vyhotoví společně proti všem obviněným; brání-li však tomu zájmy vyšetřování, vyhotoví se usnesení proti každému zvlášť. Bylo-li zahájeno trestní stíhání o skutku, jehož se dopustilo více pachatelů, a obvinění se poté vznáší usnesením proti každému zvlášť, není v takovém případě třeba proti pachateli znovu zahajovat trestní stíhání. Obdobné platí, jestliže se ukáže potřeba obvinění rozšířit nebo jinak změnit. Je-li v době vznesení obvinění známo, že obviněný je zvlášť nebezpečným recidivistou, uvede se to v usnesení.

[²] Usnesení o vznesení obvinění není třeba zvlášť vyhotovovat a obviněnému zasílat jeho opis, jestliže je vyšetřovatel v plném znění pojme do protokolu o výsledku obviněného a jestliže takové usnesení je obviněnému vyhlášeno a není je třeba oznamovat jiným osobám; prokurátorovi se v tomto případě zašle opis protokolu (§ 136 odst. 2 tr. ř.). Obdobně lze postupovat i v případech, kdy vyšetřovatel vydá jiné usnesení, např. usnesení o vznesení obvinění pro další skutek, usnesení o zamítnutí návrhu na doplnění vyšetřování apod.

[³] Převeze-li vyšetřovatel trestní věc, v níž vyhledávací orgán již obviněnému sdělil obvinění, není třeba usnesení o vznesení obvinění vyhotovit; má-li vyšetřovatel za to, že skutek, pro který bylo sděleno obvinění, je jiným trestným činem, obviněného na tuto okolnost upozorní, což po-

znamená v protokolu. O převzetí věci k vyšetřování vyšetřovatel obviněného neprodleně vyrozumí s poučením o právu na obhajobu (čl. 52); jde-li o nutnou obhajobu, postupuje obdobně (čl. 53).

Čl. 34

Rozšíření stíhání

[¹] Vyjde-li v průběhu vyšetřování najevo, že se obviněný dopustil dalšího skutku, na který se původní usnesení o vznesení obvinění nevztahovalo, vydá vyšetřovatel, pokud jde o tento další skutek, nové usnesení o vznesení obvinění (§ 163 odst. 4 tr. ř.). Usnesení o zahájení trestního stíhání se o tomto novém skutku nevydává.

[²] Zjistí-li vyšetřovatel v průběhu vyšetřování, že skutek, pro který bylo vzneseno obvinění, je jiným trestným činem, než jak byl v usnesení o vznesení obvinění právně posouzen (jde o jiný trestný čin, přísněji nebo mírněji trestný nebo o jinou kvalifikaci podle téhož zákonného ustanovení, popřípadě o okolnost, že obviněný bude posuzován jako zvlášť nebezpečný recidivista), vyšetřovatel obviněného na tuto okolnost v průběhu vyšetřování upozorní, a to zpravidla při jeho výslechu, nejpozději však při seznamování s výsledky vyšetřování, a upozornění poznamená v protokolu (§ 163 odst. 5 tr. ř.).

Čl. 35

Obsah usnesení o vznesení obvinění

Usnesení o vznesení obvinění musí kromě údajů uvedených v čl. 31 odst. 3 též obsahovat

- a/ jméno a příjmení osoby, proti které se vznášá obvinění, její data a místo narození, zaměstnání a bydliště;
- b/ důvody stíhání, zejména skutečnosti, jež prokazují účast obviněného na spáchání trestného činu a z čeho tento závěr vyplývá.

Čl. 26

Oznamování usnesení o vznesení obvinění

[¹] Prokurátorovi se doručí opis usnesení (protokolu) o vznesení obvinění nejpozději do 48 hodin. Zahájil-li trestní stíhání a vznesl-li obvinění vyšetřovatel, který není věcně nebo místně příslušný, doručí opis usnesení svému dozorovému prokurátorovi, kterého zároveň vyrozumí o tom, kterému vyšetřovacímu útvaru bude věc předána.

[²] Obviněnému musí být usnesení o vznesení obvinění oznámeno do tří dnů od vydání usnesení; je-li však vyslýchán dříve, na počátku jeho prvního výslechu (§ 163 odst. 3 tr. ř.). Oznámení se děje buď vyhlášením usnesení nebo doručením jeho opisu.

[³] Za jakých podmínek a kterým osobám je dále nutno usnesení o vznesení obvinění oznámit (osobám zbaveným způsobilosti k právním úkonům, osobám ve vazbě, ve výkonu trestu, osobám, které mají obhájce nebo zmocněnce), je stanoveno v § 137 odst. 2 a 3 tr. ř., a jde-li o mladistvého, též v § 298 tr. ř.

[⁴] Vyhlášení se děje tak, že usnesení se obviněnému vyhlásí v plném znění; do protokolu o výslechu obviněného se uvede, že usnesení o vznesení obvinění bylo vyhlášeno a odůvodněno a že obviněný byl řádně poučen o právu stížnosti. Bylo-li usnesení takto vyhlášeno, není třeba obviněnému doručovat jeho opis. Jestliže usnesení bylo obviněnému oznámeno doručením opisu usnesení, připojí se doručenka k prvopisu usnesení, které je založeno ve vyšetřovacím spise. V protokolu o výslechu obviněného se poznamená, kterého dne bylo usnesení doručeno. Podá-li obviněný proti usnesení stížnost, zapíše se i s odůvodněním do protokolu; podání stížnosti není třeba v protokolu uvádět, podal-li ji obviněný písemně.

[⁵] Je-li osoba, proti níž bylo vzneseno obvinění, neznámého pobytu, oznámí se jí usnesení nejpozději do tří dnů po zjištění pobytu. Neznámý pobyt obviněného však nebrání tomu, aby vyšetřovatel provedl všechny úkony v době, kdy obviněného pro neznámý pobyt nelze zastihnout.

Oddíl čtvrtý

ZADRŽENÍ A VAZBA

Zadržení

Čl. 37

[¹] Vyšetřovatel může zadržet osobu podezřelou za spáchání trestného činu (§ 76 odst. 1 tr. ř.), proti které nebylo dosud vzneseno obvinění, získal-li sám nebo byly-li mu jinými orgány SNB předány dostatečné důkazní materiály odůvodňující nezbytnost zadržení a vazby.

[²] Zadržet podezřelého lze zpravidla jen tehdy, bylo-li zahájeno trestní stíhání. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, zadrží vyšetřovatel podezřelého; takové zadržení má účinky zahájení trestního stíhání. Usnesení o zahájení trestního stíhání se vyhotoví neprodleně po provedení tohoto úkonu. Jsou-li dostatečné materiály, vznese vyšetřovatel po zadržení ihned obvinění.

Čl. 38

[¹] Opis protokolu o zadržení obviněného (§ 75 tr. ř.) nebo podezřelého (§ 76 tr. ř.) se zašle v jednom vyhotovení neprodleně prokurátorovi a jedno vyhotovení se předá orgánu věznice jako příkaz k umístění osoby ve věznici.

[²] Rozhodne-li vyšetřovatel o propuštění zadržené osoby na svobodu, vydá ihned příslušné věznici příkaz, aby ji neprodleně propustila. Hodinu a den propuštění vyznačí v protokolu o zadržení. O propuštění vyrozumí ihned prokurátora, a to doručením opisu příkazu o propuštění.

[³] V protokolu určeném pro věznici musí být vyznačeno, od koho má být podezřelý (obviněný) izolován a upozorněno na možnost pokusu o útěk, sebevraždu, násilí apod.

Čl. 39

Vazba

[¹] Došlo-li k zadržení a nebude-li zadržená osoba pro-

puštěna na svobodu, nebo zjistí-li vyšetřovatel, že jsou dány důvody vazby, aniž došlo k předchozímu zadržení, podá prokurátorovi návrh na vzetí obviněného do vazby, popřípadě návrh na vydání příkazu, aby obviněný byl dodán do vazby (§ 69 odst. 1 tr. ř.), zejména není-li znám jeho pobyt nebo jestliže je na útěku.

[²] V návrhu je nutno uvést skutečnosti odůvodňující některou z podmínek vazby (§ 67 tr. ř.), přičemž důvody vazby nelze uvádět pouhým odkazem na zákonné ustanovení. K návrhu je třeba předložit všechny důkazní materiály potřebný k tomu, aby prokurátor mohl o vazbě rozhodnout. Návrh lze učinit přímo v protokolu o zadržení. Návrh na vydání příkazu k dodání do vazby musí obsahovat obdobné náležitosti jako návrh na vzetí do vazby. Nevyhoví-li prokurátor návrhu na vzetí do vazby, sdělí své stanovisko písemně; tyto písemnosti, stejně jako souhlas k zadržení, se založí do vyšetřovacího spisu.

[³] Byl-li vzat do vazby obviněný, jehož totožnost nelze přesně zjistit, upozorní na to vyšetřovatel náčelníka věznice a údaje o obviněném mu ohlásí dodatečně. Stejně postupuje tam, kde teprve v průběhu vyšetřování zjistí, že jde o osobu jiného jména, než pod kterým byla vzata do vazby.

Čl. 40

Cely předběžného zadržení

[¹] V celách předběžného zadržení může být zadržená osoba ponechána do rozhodnutí prokurátora o vzetí do vazby nebo o propuštění, nejdéle však 48 hodin po odevzdání zadržené osoby prokurátorovi. Podrobnosti o úpravě výkonu zadržení v celách předběžného zadržení upravuje zvláštní předpis.

[²] V celách předběžného zadržení může být v zájmu urychlení vyšetřování po nezbytně nutnou dobu vykonávána výjimečně též vazba, pokud je v nich zajištěn stejný režim jako ve věznici. K tomu je třeba písemného souhlasu náčelníka vyšetřovacího útvaru. O takovém opatření se vždy vyrozumí náčelník věznice, v níž by se jinak vykonávala vazba, náčelník vyššího vyšetřovacího útvaru a dozorový prokurátor.

[3] Vyšetřovatel je oprávněn dát pokyn vyhledávacím orgánům k provedení eskorty zadržené osoby z cely předběžného zadržení do věznice.

Čl. 41

Vyrozumění o vzetí do vazby

Vyrozumění rodinného příslušníka a vedoucího pracoviště osoby vzaté do vazby, jakož i Úřadu důchodového zabezpečení, je-li do vazby vzata osoba, která pobírá důchod, provádí prokurátor.

Čl. 42

Trvání vazby

[1] Vazba v přípravném řízení může trvat nejdéle dva měsíce, a to od doby, kdy došlo k omezení osobní svobody obviněného. Do této lhůty se započítává též doba vyšetření duševního stavu ve zvláštním oddělení nápravně výchovného ústavu. Do vazební lhůty se započítává též doba od zadržení pachatele orgány cizího státu až do jeho předání čs. orgánům, jestliže došlo k zadržení pro skutek, pro který se vede na území našeho státu trestní řízení proti takové osobě.

[2] Nelze-li v dvouměsíční vazební lhůtě vyšetřování skončit, předloží vyšetřovatel prokurátorovi odůvodněný návrh na prodloužení vazby tak, aby jej prokurátor obdržel nejpozději pět dnů před skončením vazební lhůty. S návrhem na prodloužení vazby mu zároveň předloží vyšetřovací spis. V návrhu na prodloužení vazební lhůty uvede vyšetřovatel den podání návrhu, jméno a data obviněného, trestný čin, dobu zahájení trestního stíhání, dobu trvání vazby, dosavadní výsledky vyšetřování, důvody, pro které nebylo možno vyšetřování ukončit, okolnosti, pro které důvody vazby dále trvají, které úkony je třeba ještě provést a na jakou dobu se navrhuje prodloužení vazební lhůty. Důvodnost vazby průběžně kontroluje náčelník vyšetřovacího útvaru.

[3] O seznámení s výsledky vyšetřování ve vazebních vě-

cech a o prodloužení vazební lhůty vyrozumí vyšetřovatel věznicí.

Čl. 43

Návrh na propuštění obviněného z vazby

[1] Zjistí-li vyšetřovatel v kterémkoli období vyšetřování, že důvody vazby pominuly, předloží prokurátorovi odůvodněný návrh na propuštění obviněného z vazby. Podá-li obviněný vyšetřovateli žádost o propuštění z vazby, postoupí ji vyšetřovatel se svým vyjádřením neprodleně prokurátorovi.

[2] Je-li obviněný ve vazbě a podle výsledků vyšetřování je třeba věc postoupit, přerušit nebo zastavit, podá vyšetřovatel prokurátorovi návrh na propuštění obviněného z vazby. Neobdrží-li od prokurátora jiný pokyn, vydá usnesení o něm, kterým z těchto opatření až po propuštění obviněného z vazby.

Zajištění bytu a jiná opatření

Čl. 44

[1] Zůstal-li byt po vzetí obviněného do vazby déle opuštěn, umožní vyšetřovatel obviněnému provést nezbytná opatření ohledně tohoto bytu. Neučiní-li obviněný o svém bytě žádné dispozice, oznámí to vyšetřovatel příslušnému národnímu výboru. O těchto skutečnostech pořídí vyšetřovatel záznam, který založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu.

[2] Byla-li do vazby vzata osoba, jejíž děti nelze svěřit do péče někomu jinému, požádá vyšetřovatel příslušný orgán péče o děti o jejich prozatímní umístění.

Čl. 45

[1] Dojde-li k zadržení nebo vzetí do vazby osoby v přechodném bydlišti (ve společné ubytovně, v hotelu apod.) a taková osoba neučiní ohledně věcí žádné dispozice, pořídí vyšetřovatel za přítomnosti nezúčastněné osoby nebo zadrženého

soupis věcí a předá je, pokud to jejich povaha dovoluje, do úschovy věznice. Není-li možno věc vzhledem k její povaze předat do úschovy věznice nebo jde-li o věc podléhající zkáze, postupuje vyšetřovatel podle čl. 76 odst. 5. Dispozice ohledně věcí musí obviněný učinit písemně; mají-li být podle těchto dispozic věci předány jiné osobě, je nutný písemný souhlas k převzetí věci též této osoby.

[²] Jedno vyhotovení soupisu věcí se předá věznici a po jednom vyhotovení se založí do originálu a stejnopisu vyšetřovacího spisu. Převzetí a předání věcí musí být vždy řádně potvrzeno.

[³] Obdobně se postupuje u cizích státních příslušníků s trvalým bydlištěm mimo území ČSSR. Neučiní-li obviněný o věcech žádné dispozice, učiní vyšetřovatel správě vyšetřování návrh na předání věcí příslušnému zastupitelskému úřadu. Obviněný se o tomto opatření vyrozumí.

Čl. 46

Doklady osob ve vazbě

[¹] Ve vazebních případech je vyšetřovatel povinen zajistit občanský průkaz, členskou legitimaci KSČ, vojenskou knížku, cestovní doklady, průkazy opravňující ke vstupu na pracoviště, řády a vyznamenání a příslušné doklady k nim.

[²] Občanský průkaz se uloží do osobních věcí obviněného. Členská legitimace KSČ se předá OV KSČ, v jehož obvodu byl obviněný přihlášen v základní organizaci. Vojenská knížka se zašle příslušné vojenské správě. Jiné doklady, pokud jich není třeba pro účely vyšetřování, se předají podle okolností orgánu, který je vydal, nebo se uloží do osobních věcí obviněného. Cestovní a osobní doklady cizinců se předají zpravidla do osobních věcí obviněného.

Čl. 47

Úkony u osob ve vazbě a výkonu trestu

[¹] Předvést obviněného, který je ve vazbě, k provedení

úkonu lze jen na základě žádanky vyplněné a podepsané vyšetřovatelem. V žádance označí vyšetřovatel hodinu převzetí obviněného. Hodinu předání obviněného vyznačí na žádance orgán věznice, který obviněného po skončení úkonu převzal.

[²] Vydání obviněného vyšetřovateli mimo budovu věznice se provede na základě písemné žádanky schválené náčelníkem vyšetřovacího útvaru. Vydat obviněného mimo budovu věznice na dobu delší než jeden den je možné na základě písemného souhlasu prokurátora. Přemístění obviněného za účelem vyšetřování z jedné věznice do druhé je přípustné jen v ojedinělých a odůvodněných případech. Přemístění se provede na základě písemného příkazu prokurátora, kterému vyšetřovatel předloží návrh.

[³] Úkony u osob ve výkonu trestu odnětí svobody provede vyšetřovatel buď sám nebo o jejich provedení požádá vyšetřovatele, v jehož obvodu se trest vykonává. K provedení úkonu v nápravně výchovném ústavu potřebuje vyšetřovatel pověření podepsané náčelníkem vyšetřovacího útvaru. Před provedením úkonu uvědomí vyšetřovatel náčelníka nápravně výchovného ústavu, s nímž též dohodne dobu výslechu. Přemísťovat odsouzené pro účely vyšetřování je přípustné jen ve zcela výjimečných a odůvodněných případech na dožádání náčelníka správy nebo odboru vyšetřování a po souhlasu příslušné správy Sboru nápravné výchovy.

[⁴] V žádosti o provedení eskorty v případech uvedených v odstavci 2 a 3 musí být kromě jména a rodných dat osoby uvedeno též označení místa, kam má být eskorta provedena, nebezpečnost osoby, popřípadě doba, do které je nutno eskortu provést, a jiné požadavky týkající se způsobu provedení eskorty. Žádost o eskortu odsouzeného (mimo eskorty přímé) se doručí nejméně deset dnů před datem jejího provedení nápravně výchovnému ústavu, v němž je odsouzený. U eskort v rámci kraje může být tato lhůta po dohodě s náčelníkem nápravně výchovného ústavu zkrácena.

[⁵] Vydání obviněného mimo budovu věznice může vyšetřovatel vyžádat pouze tehdy, je-li střežení obviněného při eskortě a prováděném úkonu dostatečně zabezpečeno. Způsob provádění eskorty a střežení osob stanoví zvláštní předpis.

Povolování návštěv

[1] V průběhu vyšetřování může vyšetřovatel povolit návštěvu obviněnému v odůvodněných případech, a to jen se souhlasem náčelníka vyšetřovacího útvaru. Datum a dobu návštěvy je třeba dohodnout s náčelníkem věznice. O uskutečněné návštěvě, již musí být vyšetřovatel přítomen, učiní záznam, v němž uvede, kdy byla konána a její průběh; záznam založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu. Návštěvu obviněnému, jehož duševní stav je vyšetřován, nelze po dobu vyšetřování duševního stavu povolit. Postup při povolování návštěvy u cizince stanoví zvláštní předpis.

[2] Je-li vzneseno obvinění proti osobě, která je ve výkonu trestu odnětí svobody, a je nebezpečí, že by prostřednictvím návštěvy mohla mařit objasňování skutečností závažných pro trestní řízení, upozorní vyšetřovatel prokurátora na tuto okolnost s návrhem, aby obviněnému byly po dobu nezbytně nutnou návštěvy zakázány. Souhlasí-li prokurátor s návrhem, požádá vyšetřovatel náčelníka nápravně výchovného ústavu o provedení nutných opatření. Jestliže pominuly důvody těchto opatření, vyšetřovatel o tom náčelníka tohoto ústavu a prokurátora vyrozumí.

Rozmluva obhájce s obviněným ve vazbě

[1] Před seznámením obviněného s výsledky vyšetřování umožní vyšetřovatel rozmluvu obhájce s obviněným, požádá-li o to obhájce nebo obviněný. Datum a dobu návštěvy je třeba dohodnout s náčelníkem věznice. Rozmluva se koná bez přítomnosti třetí osoby. Jestliže důvodem vazby je obava, že obviněný bude mařit výsledky vyšetřování (§ 67 písm. b/ tr. ř.), povolí vyšetřovatel rozmluvu obhájce s obviněným bez přítomnosti třetí osoby se souhlasem náčelníka vyšetřovacího útvaru. Jinak se taková rozmluva může konat jen za přítomnosti vyšetřovatele. O rozmluvě obhájce s obviněným učiní vyšetřovatel záznam, obdobně jak je uvedeno v čl. 48 odst. 1.

[2] Přikročilo-li se k seznámení obviněného s výsledky vy-

šetřování, umožní se obhájci rozmluva s obviněným bez přítomnosti třetí osoby kdykoli.

Povolování a kontrola korespondence

[1] Přijetí a odeslání dopisů povoluje v průběhu vyšetřování vyšetřovatel; po předání věci prokurátorovi, prokurátor. Obviněnému se povolí odeslat dopis zpravidla jednou za čtrnáct dnů. Dopisy nebo jiné písemnosti se závadným obsahem, které pocházejí od obviněného nebo jsou pro něho určeny, nelze propustit. O jejich zadržení se obviněný vyrozumí; z hlediska vyšetřování nezávadná sdělení obsažená v došlém dopisu nebo písemnosti se však obviněnému oznámí. Dopisy nebo písemnosti, které nebyly propuštěny, se založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu a o jejich zadržení se vyrozumí náčelník věznice. O provedení cenzury učiní vyšetřovatel zápis v záznamu o povolování a kontrole korespondence, který je součástí vyšetřovacího spisu. Postup při povolování a kontrole korespondence u cizince stanoví zvláštní předpis.

[2] Omezení v přijímání a odesílání dopisů nebo jiných písemností obviněného, který je ve vazbě, a jejich cenzura se nevztahují na korespondenci s obhájcem. Je-li však důvodem vazby obava, že obviněný bude mařit výsledky vyšetřování (§ 67 písm. b/ tr. ř.), provádí se cenzura korespondence, přičemž se postupuje způsobem uvedeným v odstavci 1 s tím, že časově nelze omezit odesílání a přijetí dopisů nebo jiných písemností obviněnému.

[3] Pokud jde o korespondenci s dalšími orgány, postupuje se podle § 46 a 47 odst. 2 Řádu výkonu trestu.

Povolování balíčků a peněžních zásilek

O povolování balíčků a peněžních zásilek rozhoduje náčelník věznice, který zařídí též provedení kontroly balíčků; o povolení balíčku vyrozumí vyšetřovatele. Vyšetřovatel není oprávněn přebírat pro obviněného jakékoli věci nebo peníze.

Oddíl pátý

OBHAJOBA

Čl. 52

Poučení o právu na obhajobu

Obviněný musí být vždy poučen o svých právech na obhajobu, zejména o právu zvolit si obhájce, o právu účasti obhájce ve vyšetřování (§ 165 tr. ř.) a je-li obviněný ve vazbě, o právu na rozmluvu s obhájcem (§ 33 odst. 1 tr. ř.). Poučení se poznamená v protokolu o úkonu, při kterém bylo dáno.

Čl. 53

Nutná obhajoba

[1] V případech nutné obhajoby (§ 36 tr. ř.) vyzve vyšetřovatel obviněného při vyhlášení usnesení o vznesení obvinění, a je-li toto usnesení doručováno, v průvodním přípisu, aby si obhájce zvolil, k čemuž mu stanoví přiměřenou lhůtu, ne delší než pět dnů. Odmítne-li obviněný zvolit si obhájce, nebo nezvolí-li si jej ve stanovené lhůtě a nebo nebude-li mu zvolen oprávněnou osobou, požádá vyšetřovatel ihned po uplynutí stanovené lhůty o ustanovení obhájce. Je-li obviněným mladistvý, nebo jde-li o řízení proti uprchlému, požádá vyšetřovatel o ustanovení obhájce ihned po vznesení obvinění.

[2] O ustanovení obhájce požádá vyšetřovatel předsedu krajského sdružení advokátů, jde-li o trestný čin, o němž koná řízení v prvním stupni krajský soud. V ostatních případech požádá podle okolností buď vedoucího advokátní poradny, v jejímž obvodu bude podle očekávání věc projednávána soudem prvního stupně nebo vedoucího poradny, v jejímž obvodu se koná vyšetřování.

[3] Jestliže si obviněný, kterému byl obhájce ustanoven, sám později obhájce zvolí nebo mu jej zvolí oprávněná osoba, vyrozumí o tom vyšetřovatel předsedu krajského sdružení advokátů nebo vedoucího advokátní poradny, který obhájce ustanovil.

Čl. 54

Zvláštní případy obhajoby

[1] Jestliže v trestním řízení jsou probírány skutečnosti tvořící předmět státního tajemství, uvede tuto okolnost vyšetřovatel v žádosti o ustanovení obhájce s tím, že obhájcem může být pouze advokát, který se může seznamovat se státním tajemstvím (§ 35 odst. 2 tr. ř.). Hodlá-li si obviněný v takové věci zvolit obhájce sám, musí jej vyšetřovatel upozornit, že obhájcem může být jen advokát, který se může seznamovat se státním tajemstvím.

[2] Jde-li v oboru vojenského soudnictví o věc zvlášť důležitého zájmu obrany vlasti, navrhne vyšetřovatel po vznesení obvinění prokurátorovi, aby obhájcem byl důstojník justice v činné službě zařazený ve vojenském soudnictví a aby takového obhájce ustanovil (§ 35 odst. 1 tr. ř.).

Čl. 55

Účast obhájce ve vyšetřování

[1] V době, než si obviněný zvolí obhájce nebo bude mu zvolen anebo ustanoven, může vyšetřovatel konat každý úkon. Jakmile bude obhájce zvolen nebo ustanoven, dohodne se s vyšetřovatelem na způsobu vyrozumívání a účasti při provádění úkonů. Oznámí-li obhájce vyšetřovateli, že se chce zúčastnit úkonu, je vyšetřovatel povinen sdělit mu včas dobu a místo konání úkonu, ledaže by se jednalo o úkon neodkladný. To platí i tehdy, hodlá-li ze závažných důvodů obhájci účast na úkonu odepřít. Nedostaví-li se obhájce k úkonu, ač byl o něm vyrozuměn, nebo jde-li o úkon, jehož provedení nesnese odkladu, vyšetřovatel úkon provede bez účasti obhájce a poznamená to v protokolu o provedeném úkonu.

[2] Bylo-li obhájci uděleno slovo ke kladení otázek (§ 165 odst. 1 tr. ř.), zapíše se do protokolu o výslechu jak otázky obhájce, tak odpovědi vyslýchané osoby.

[3] Účastní-li se obhájce úkonu, může mu vyšetřovatel na jeho žádost poskytnout opis protokolu o tomto úkonu, nejde-li o utajovaný spis.

Odepření účasti

[1] Odepřít účast obhájci při úkonech a odepřít mu právo klást otázky lze jen ze závažných důvodů, zejména jestliže ve vyšetřované věci nebo při úkonu půjde o skutečnosti důležité pro ochranu státobezpečnostních zájmů, nebo jestliže obhájce poruší právo obhajoby. O odepření účasti při úkonu a právu klást otázky učiní vyšetřovatel záznam, v němž stručně uvede důvody odepření; záznam se založí do vyšetřovacího spisu. Požádá-li obhájce prokurátora o přezkoumání důvodů odepření, předloží vyšetřovatel spisy se svým podrobným stanoviskem prokurátorovi, vyžádá-li si to. Stejně postupuje vyšetřovatel, odepře-li obhájci právo nahlížet do spisu (§ 65 odst. 2 tr. ř.).

[2] Požádá-li obhájce o přezkoumání důvodů odepření jeho účasti na úkonu, provede vyšetřovatel v době, než bude prokurátorem o žádosti rozhodnuto, jen úkony, které nesnesou odkladu.

[3] Obhájci nelze odepřít účast již od vznesení obvinění při kterémkoli výslechu nebo úkonu, jestliže jde o řízení proti mladistvému nebo osobě, která pro své tělesné nebo duševní vady není schopna sama se náležitě hájit. Účast nelze obhájci dále odepřít při kterémkoli úkonu provedeném poté, co bylo vyšetřování skončeno a provedeno seznámení s výsledky vyšetřování.

Oddíl šestý**ZNALC A TLUMOČNÍK****Čl. 57****Přibrání znalce**

[1] Jsou-li v určitém oboru ústavy nebo jiná pracoviště specializována na znaleckou činnost, vyšetřovatel vyžádá znalecký posudek především od nich. Jinak přibere znalce zapsa-

ného v příslušném seznamu krajského soudu, popřípadě ustanoví znalce za podmínek zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

[2] Místo přibrání znalce je možno se spokojit v jednoduchých případech s potvrzením nebo odborným vyjádřením příslušného orgánu, o jejichž správnosti nejsou pochybnosti. Půjde zejména o potvrzení nebo odborná vyjádření, jež jsou státní a jiné orgány nebo organizace povinny orgánům činným v trestním řízení poskytovat podle § 8 odst. 1 a § 158 odst. 3 tr. ř. nebo podle zvláštních předpisů.

[3] O přibrání znalce rozhodne vyšetřovatel usnesením, které kromě obecných náležitostí musí obsahovat též otázky, které mají být znalcem zodpovězeny, a důvody, pro které se znalecký posudek vyžaduje. Před podáním znaleckého posudku musí být znalec poučen podle § 106 tr. ř.

[4] Je-li pro účely vyšetřování třeba vyžádat znalecký posudek od Výzkumného ústavu FMV nebo Kriminalistického ústavu VB FSVB, popřípadě od oddělení kriminalistické techniky správy VB, učiní tak vyšetřovatel dožádáním, které musí obsahovat obdobné náležitosti jako usnesení o přibrání znalce.

Čl. 58**Vyšetření duševního stavu**

[1] K vyšetření duševního stavu se přiberou vždy dva znalci.

[2] Je-li obviněný ve vazbě, lze vyšetřit jeho duševní stav ambulantně nebo pozorováním ve zvláštním nemocničním oddělení nápravně výchovného ústavu. Nařídí vyšetření duševního stavu pozorováním ve zvláštním nemocničním oddělení nápravně výchovného ústavu, a je-li obviněný vyšetřován na svobodě jeho pozorováním ve zdravotnickém ústavu, může vyšetřovatel jen se souhlasem prokurátora a po předchozím projednání nutnosti takového opatření se znalci. Proti usnesení o takovém opatření je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek (§ 116 odst. 2 tr. ř.).

[3] Ambulantní vyšetření duševního stavu se provede zpravidla ve věznici; jen ve výjimečných případech, nehrozí-li ne-

bezpečí narušení průběhu vyšetřování, lze obviněného předvést na pracoviště znalců. Bylo-li nařízeno vyšetření duševního stavu obviněného jeho pozorováním ve zvláštním nemocničním oddělení nápravně výchovného ústavu, zařídí umístění obviněného v tomto oddělení náčelník věznice, v níž se vykonává vazba. Tomuto náčelníku se předá též opis pravomocného usnesení, kterým bylo vyšetření duševního stavu nařízeno. Je-li obviněný na svobodě, zařídí jeho umístění ve zdravotnickém ústavu vyšetřovatel v součinnosti se znalci a orgány příslušného zdravotnického ústavu.

[⁴] Bylo-li u obviněného již v dřívější době provedeno vyšetření duševního stavu, opatří vyšetřovatel spisy o tomto vyšetření a předá je znalcům, neučiní-li tak znalec sám.

[⁵] Jestliže se vyšetřením duševního stavu obviněného zjistí, že je nepřičetný a že jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, podá vyšetřovatel neprodleně vedle zastavení nebo přerušování trestního stíhání prokurátorovi návrh na vyslovení ochranného léčení.

[⁶] Nařídí-li vyšetřovatel vyšetření duševního stavu obviněného, vyžádá si vždy znalecký posudek v tolika vyhotoveních, aby mohl jedno vyhotovení připojit k vyšetřovacímu spisu navíc pro nápravně výchovný ústav. Podrobnosti upravuje zvláštní předpis.

Čl. 59

Vyžadování revizí

[¹] Je-li pro účely vyšetřování nutné vyžádat provedení revize nebo prověrky, požádá o její provedení náčelník vyšetřovacího útvaru kontrolní nebo revizní orgány územně a věcně příslušné organizační složky. Mají-li revizi nebo prověrku provést ústřední orgány republik, předloží se žádost prostřednictvím správy vyšetřování příslušnému náměstkovi ministra vnitra ČSR nebo SSR. Jestliže revizi nebo prověrku mají provést orgány s celostátní působností, předloží se stejnou cestou náměstkovi ministra vnitra ČSSR. Obdobně se postupuje, je-li třeba vyžádat materiály o revizích a prověrkách již provedených.

[²] Vyžadování proverek nebo revizí orgány lidové kontroly upravuje zvláštní předpis.

Čl. 60

Přibrání tlumočníka

[¹] Je-li třeba přetlumočit obsah výpovědi nebo písemnosti nebo neovládá-li vyslýchaná osoba jazyk, v němž je jednání vedeno, anebo jde-li o hluchoněmého, přibere vyšetřovatel, aniž by o tom vydával usnesení, tlumočníka, který může být zároveň zapisovatelem.

[²] Jako tlumočník se přibere osoba zapsaná v seznamu tlumočnicků nebo jiná vhodná osoba, která má potřebné jazykové znalosti. Přibrání tlumočníka, jeho jméno a osobní data, jakož i obsah poučení se poznamenává v protokolu o úkonu, k němuž byl tlumočník přibrán. Byl-li pořízen překlad písemností, uvede se jméno a adresa tlumočníka na všech vyhotoveních překladu.

Čl. 61

Likvidace znalečného a tlumočného

Účet za znalečné nebo tlumočné přezkoumá vyšetřovatel vždy z hlediska sazeb a podmínek stanovených v předpisech o náhradách a odměnách znalců a tlumočnicků. O výši znalečného nebo tlumočného rozhodne usnesením, proti němuž je přípustná stížnost, která má odkladný účinek (§ 111 odst. 2 tr. ř.) a vyčká, až se usnesení stane pravomocným (§ 140 tr. ř.); poté zašle opis usnesení a účet příslušnému hospodářskému útvaru SNB se žádostí o proplacení.

Oddíl sedmý

ÚKONY PROVÁDĚNÉ VE VYŠETŘOVÁNÍ

Čl. 62

Souhlas prokurátora k jednotlivým úkonům

[¹] Předchozí souhlas prokurátora potřebuje vyšetřovatel

- a/ k nařízení, aby duševní stav obviněného byl zkoumán ve zdravotnickém ústavu nebo ve zvláštním nemocničním oddělení nápravně výchovného ústavu (§ 116 odst. 2 tr. ř.) a k prodloužení lhůty o jeden měsíc při pozorování duševního stavu (§ 117 tr. ř.);
- b/ k zadržení zásilek a k otevření zásilek (§ 86 odst. 1 a 2, § 87 tr. ř.);
- c/ k zadržení podezřelého (§ 76 odst. 1 tr. ř.);
- d/ k nařízení osobní nebo domovní prohlídky (§ 83 odst. 1 tr. ř.), k odnětí věci (§ 79 odst. 1 tr. ř.).

[²] Bez předchozího souhlasu prokurátora může vyšetřovatel pozdržet dopravu zásilky podle § 86 odst. 3 tr. ř. a provést úkony uvedené v odstavci 1 pod písm. c/ a d/, a to jen tehdy, jestliže souhlasu nelze předem dosáhnout a věc nesnese odkladu. O zadržení podezřelého vyrozumí prokurátora neprodleně, o provedení osobní a domovní prohlídky a o odnětí věci uvědomí prokurátora nejpozději do 48 hodin.

[³] Domovní a osobní prohlídku může vyšetřovatel bez souhlasu prokurátora vykonat též tehdy, jestliže jde o osobu přistiženou při činu nebo osobu, na kterou byl vydán příkaz k dodání do vazby; osobní prohlídku vykoná též tehdy, jde-li o osobu zadrženou nebo osobu, která má být dodána nebo která se bere do vazby a je tu podezření, že má u sebe zbraň nebo jinou věc, jíž by mohla ohrozit život nebo zdraví vlastní nebo cizí. V těchto případech není třeba prokurátora o osobní prohlídce dodatečně vyrozumívat.

Čl. 63

Opakování úkonů

Vyšetřovatel vždy vyslechne obviněného. Za podmínek stanovených v § 164 odst. 1 tr. ř. nemusí ve vyšetřování opakovat úkony tam uvedené. Nehodlá-li tyto úkony opakovat, musí vždy přezkoumat, zda byly provedeny způsobem odpovídajícím ustanovením trestního řádu.

Čl. 64

Předvolání a předvedení

[¹] Předvolání se provádí zpravidla písemnou předvolávkou. Podle okolností případu může být provedeno též telefonicky, osobně nebo jinou vhodnou formou.

[²] O předvedení, pokud je neprovede sám, požádá vyšetřovatel prostřednictvím svého náčelníka orgány jiných služeb, zpravidla útvar VB, z jehož obvodu má být osoba předvedena; o předvedení příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě požádá jeho velitele nebo náčelníka. Při předvádění mladistvého je třeba zachovávat podmínky uvedené v § 90 odst. 3 tr. ř. Způsob a důvody předvedení se poznamenají v protokolu nebo se o tom učiní záznam. Znalce a tlumočníka předvést nelze.

[³] Předvolat je možno i osoby, od nichž lze žádat vysvětlení podle § 158 odst. 3 tr. ř.

Čl. 65

Výslech

[¹] Před výslechem musí být vyslýchaný vždy poučen o svých právech a povinnostech. Jde-li o výslech obviněného, je nutno do prvního protokolu uvést obsah daného poučení (§ 92 odst. 1 tr. ř.). Při výslechu jiných osob postačí poučení protokolovat pouze odkazem na zákonná ustanovení, podle nichž bylo poučení dáno. Podle potřeby se uvede též vyjádření vyslýchaného.

[²] Začátek výslechu se uvádí v protokolu dobou, kdy k výslechu bylo přikročeno, nikoliv dobou, kdy bylo započato s jeho zapisováním. V protokolu se kromě náležitostí uvedených v § 55 odst. 1 tr. ř. vyznačí též všechny závažnější události, k nimž v průběhu výslechu dojde (nevolnost vyslýchané osoby apod.), s uvedením času takové události.

[³] Má-li být vyslechnuta jako svědek osoba zastávající významné postavení na centrálních orgánech a není-li třeba

výslech provést neodkladně, požádá se o zprostředkování takového výslechu správa vyšetřování.

[4] Je-li jako svědek vyslýchána osoba mající právo odepřít výpověď a svědčit chce, poznamená se v protokolu o jejím výslechu: „Po poučení o právu odepřít výpověď podle § 100 tr. ř. prohlašuje svědek výslovně, že tohoto práva nepoužívá a svědčit chce.“

[5] Povolí-li vyšetřovatel vyslýchánému, aby nahlížel do svých poznámek, poznamená to v protokolu a po skončení výslechu si poznámky od vyslýcháného vyžádá k nahlédnutí. Zjistí-li, že poznámky obsahují skutečnosti, které vyslýcháný při výslechu neuvedl a které mají vztah k trestnímu řízení, vyslechně jej i o těchto okolnostech; podle povahy věci pořídí o okolnostech, které vyslýcháný neuvedl, záznam nebo opis poznámek. Vlastnoručně sepsané vyjádření vyslýcháného nezbavuje vyšetřovatele povinnosti, aby jej vyslechl a jeho výpověď zapsal v protokolu; vlastnoručně sepsané vyjádření vyslýcháného k protokolu připojí.

[6] Je-li pokračováno ve výslechu osoby, vyznačí se to zpravidla textem „Pokračování v protokolu o výpovědi“ s uvedením jména, příjmení, data a místa narození vyslýcháného a s uvedením doby začátku výslechu; číslování listů protokolu navazuje na číslo poslední stránky protokolu o předchozím výslechu.

[7] Je-li výslech zachycen magnetofonovým záznamem, vyhotoví vyšetřovatel protokol, v němž uvede podstatný obsah výpovědi zachycené na magnetofonový záznam; v protokolu, který jinak musí obsahovat náležitosti protokolu o výslechu, se též poznamená, kde je magnetofonový záznam uložen. Magnetofonový záznam se uchová alespoň do doby pravomocného rozhodnutí ve věci.

Čl. 66

Výslech podezřelého

Byl-li podezřelý zadržen a nebylo-li proti němu dosud vzneseno obvinění, provede se jeho výslech způsobem stanoveným v § 76 odst. 5 tr. ř. Bylo-li zahájeno trestní stíhání,

lze takovou osobu, která nebyla zadržena a proti níž není dostatek důvodů k vznesení obvinění, vyslechnout jako svědka.

Čl. 67

Podpis protokolu

[1] Byl-li výslech proveden bez příbrání zapisovatele, vyšetřovatel po skončení výslechu protokol vyslýchánému přečte nebo mu jej předloží k přečtení a podpisu, a to za přítomnosti nezúčastněné osoby, zpravidla osoby na pracovišti přítomné. Má-li vyslýcháný proti obsahu protokolu námítky, je třeba je projednat v přítomnosti příbrané osoby a výsledek projednání pojmout do protokolu.

[2] Vyslýcháný podepíše každou stránku protokolu. Nezúčastněná osoba podepíše protokol na konci pod doložkou: „Přečtení a podpisu protokolu přítomen“. Protokol o výslechu podepíše kromě vyšetřovatele i ostatní osoby, které se výslechu zúčastnily (prokurátor, obhájce, tlumočník, zákonný zástupce, orgán pověřený péčí o mládež apod.). Jména přítomných se zpravidla vypíše strojem. Vyšetřovatel u svého podpisu vyznačí též funkci a hodnost.

Čl. 68

Likvidace svědečného

Svědečné (§ 104 tr. ř.) určí vyšetřovatel. Výplatu svědečného provede pracovník, který obhospodařuje stálou zálohu nebo vyšetřovatel z této zálohy. Přiznání svědečného a jeho výši vyšetřovatel poznamená v protokolu o výslechu svědka.

Čl. 69

Konfrontace

[1] Konfrontace (§ 94 a 103 tr. ř.) je úkon, který se provádí výpovědí dvou osob (obviněných, svědků nebo poškoze-

ných] postavených tváří v tvář, a jímž se vyjasňují podstatné rozpory o okolnostech významných pro trestní řízení.

[2] Vyšetřovatel se musí na konfrontaci pečlivě připravit a zpravidla vyhotovit plán konfrontace.

[3] Je-li jednou z konfrontovaných osob mladistvý nebo osoba mladší 15 let, je nutno provést konfrontaci tak, aby její průběh nenarušil duševní nebo mravní vývoj těchto osob. Jestliže je možno účelu konfrontace dosáhnout jinak, vyšetřovatel od ní upustí.

[4] Průběh konfrontace je možno pojmout do protokolu o výsledku obviněného, svědka nebo poškozeného; zpravidla se však o ní sepíše samostatný protokol. Konfrontované osoby musí být poučeny o svých právech a povinnostech.

Vyšetřovací pokus a rekonstrukce

Čl. 70

[1] Vyšetřovací pokus je úkon, kterým se prověřuje nebo upřesňuje, zda určitá skutečnost, která má význam pro trestní řízení, se stala nebo mohla stát určitým způsobem a za určitých podmínek.

[2] Podstatu vyšetřovacího pokusu tvoří pokusná činnost v uměle vytvořených podmínkách shodných s původními podmínkami, za kterých došlo k prověřované skutečnosti.

[3] Při provádění vyšetřovacího pokusu může být přítomen obviněný, svědek nebo poškozený.

Čl. 71

[1] Rekonstrukce je úkon spočívající v obnovení situace a okolností, za nichž probíhalo jednání pachatele, popřípadě svědka nebo poškozeného, kteří přímo na místě činu pod vlivem svých vzpomínek a oživených zážitků demonstrují své jednání.

[2] Rekonstrukce se provádí za účelem prověření dosud shromážděných nebo získaných nových poznatků, zejména v případech, není-li kromě doznání pachatele jiných důkazů.

[3] Rekonstrukci za účasti mladistvého nebo osoby mladší 15 let lze provést jen v tom případě, nebude-li ohrožen jejich duševní nebo mravní vývoj. Lze-li účelu rekonstrukce dosáhnout jinak, vyšetřovatel od ní upustí.

Čl. 72

[1] K provedení vyšetřovacího pokusu a rekonstrukce je třeba přibrat nezúčastněné osoby a v odůvodněných případech též odborníka.

[2] O každém vyšetřovacím pokusu a rekonstrukci se sepíše protokol, který musí obsahovat:

- a/ místo a datum vyhotovení,
- b/ jména a příjmení všech osob,
- c/ účel a cíl úkonu,
- d/ údaje o době a místě provedeného úkonu,
- e/ údaje o podmínkách, za nichž byl úkon prováděn,
- f/ podrobný popis všech dílčích úkonů (pokusů) a jejich výsledky,
- g/ prohlášení jednotlivých účastníků úkonu, zda zápis odpovídá průběhu úkonu a dosaženým výsledkům,
- h/ podpis vyšetřovatele, který protokol sepsal a podpisy osob, které byly úkonu přítomny.

[3] Jestliže je to pro vyšetřování potřebné, zadokumentují se výsledky vyšetřovacího pokusu nebo rekonstrukce fotografickým nebo filmovým záznamem a v protokolu o úkonu se tato skutečnost poznamená.

Čl. 73

Poznání osob a věcí

[1] Poznání osob a věcí [dále jen „rekognice“] je úkon spočívající ve znovupoznávání osob nebo věcí, které mají vztah k vyšetřovanému případu (§ 93 odst. 2 a § 103 tr. ř.).

[2] Před provedením rekognice musí být poznávající osoba vyslechnuta k popisu osoby nebo věci, která má být znovupoznána.

[3] Rekognice se provádí tak, že vyslýchanému je ukázána osoba, jež má být znovupoznána, nebo předložena její fotografie nejméně mezi třemi osobami nebo fotografiemi osob podobného vzhledu. Obdobně se postupuje při znovupoznávání věcí. K provedení rekognice vyšetřovatel zpravidla přibere nezúčastněnou osobu.

[4] O průběhu rekognice vyšetřovatel sepíše protokol, který obsahuje zejména:

- a/ místo a datum vyhotovení protokolu, funkce, příjmení a jméno vyšetřovatele a dalších přítomných osob;
- b/ místo a datum provedení rekognice, podmínky, za nichž byla prováděna, příjmení, jména, stáří a adresy objektů rekognice, stručnou charakteristiku jejich zevnějšku a oděvu (pokud jde o osoby), stručný popis znaků objektu rekognice (pokud jde o věci) a vlastní průběh rekognice;
- c/ dobu zahájení a ukončení rekognice, použití technických prostředků k dokumentaci, vyjádření všech účastníků rekognice k obsahu protokolu a jejich podpisy.

Čl. 74

Vydání a odnětí věci

Nebude-li věc na výzvu vydána, může ji vyšetřovatel odejmout. Odejmout věc lze jen tehdy, bylo-li zahájeno trestní stíhání. K odejmutí věci potřebuje vyšetřovatel předchozího souhlasu prokurátora; bez jeho souhlasu může věc odejmout, jen nelze-li souhlasu předem dosáhnout a věc nesnese odkladu [čl. 62 písm. d/]. O odnětí věci rozhodne vyšetřovatel usnesením. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, odejme vyšetřovatel věc; takové odnětí věci má účinky zahájení trestního stíhání. Usnesení o zahájení trestního stíhání se vyhotoví neprodleně po provedení tohoto úkonu. K odnětí věci se podle možnosti přibere nezúčastněná osoba. O odnětí věci sepíše vyšetřovatel protokol, který musí obsahovat přesný popis odňaté věci. Protokol podepíší osoby, které se tohoto úkonu zúčastnily. Osobě, již byla věc odňata, se ihned vydá potvrzení o převzetí věci nebo opis protokolu. Převzít věc, kterou osoba dobrovol-

ně bez vyzvání předá, může vyšetřovatel, aniž zahájil trestní stíhání.

Čl. 75

Domovní a osobní prohlídka

[1] Domovní nebo osobní prohlídku může vyšetřovatel vykonat jen tehdy, bylo-li zahájeno trestní stíhání. K provedení domovní nebo osobní prohlídky potřebuje vyšetřovatel předchozího souhlasu prokurátora. Bez jeho souhlasu může prohlídku provést jen tehdy, nelze-li souhlasu předem dosáhnout a věc nesnese odkladu [čl. 62 písm. d/]. O provedení domovní nebo osobní prohlídky rozhodne vyšetřovatel usnesením. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, provede vyšetřovatel domovní nebo osobní prohlídku, přičemž její provedení má účinky zahájení trestního stíhání. Usnesení o zahájení trestního stíhání se vyhotoví neprodleně po provedení tohoto úkonu. K výkonu prohlídky musí být přibrána nezúčastněná osoba.

[2] Vyšetřovatel provádějící osobní nebo domovní prohlídku se musí prokázat usnesením o domovní prohlídce, bylo-li vydáno, a svým služebním průkazem. Nejde-li o pokračování v domovní prohlídce, která nemohla být ukončena též den anebo ve dnech na sebe navazujících, musí se vyšetřovatel při opětovné domovní prohlídce prokázat novým usnesením o domovní prohlídce. O domovní nebo osobní prohlídce se sepíše protokol.

[3] Zvláštní úkryty se zpravidla ofotografují, popřípadě se pořídí pláněk úkrytu. Vydané nebo odňaté věci, zejména písemnosti musí být po celou dobu vyšetřování ponechány v původním stavu a přesně zaevidovány.

[4] Zůstal-li by po domovní prohlídce byt déle opuštěn, postupuje vyšetřovatel způsobem uvedeným v čl. 44.

Čl. 76

Úschova věci

[1] Věci vydané nebo odňaté, včetně věcí vydaných nebo

odňatých při domovní nebo osobní prohlídce, se mohou uschovávat, pokud je jich nezbytně třeba pro účely vyšetřování u vyšetřovacího útvaru. Taková úschova věcí je možná jen v případech, je-li na vyšetřovacím útvaru k tomu zvlášť určená místnost nebo jiné místo pro jejich bezpečné uložení. Za takto uschovanou věc zodpovídá náčelník vyšetřovacího útvaru anebo zvlášť určený vyšetřovatel. Se souhlasem náčelníka vyšetřovacího útvaru může být taková věc uschována na vyšetřovacím útvaru též u vyšetřovatele, který ve věci koná vyšetřování, ale jen za podmínky, že jde o úschovu bezpečnou a že jedině tento vyšetřovatel má k takové věci přístup a možnost manipulace s ní. Za takto uschovanou věc zodpovídá vyšetřovatel.

[2] Nelze-li věc uschovat na vyšetřovacím útvaru, předá se do úschovy hospodářskému útvaru.

[3] Věc důležitá pro trestní řízení se předá bezodkladně, nejpozději do tří dnů po skončení vyšetřování, správě věcí důležitých pro trestní řízení příslušné prokuratury. Správě věcí důležitých pro trestní řízení se předají věci jen je-li činěn návrh na podání obžaloby nebo jiný návrh týkající se rozhodnutí o věcech vydaných nebo odňatých. Věci doličné, u nichž to jejich povaha připouští, zejména písemné a listinné materiály se založí do vyšetřovacího spisu nebo se k němu jako příloha připojí. Střelné zbraně se předají do úschovy oddělení správní služby správy VB, pokud soud nerozhodne jinak.

[4] Ustanovení odstavce 1 až 3 se užije přiměřeně i na úschovu věcí, jde-li o přečin nebo přestupek nebo o trestný čin, o němž má rozhodnout orgán příslušný k jeho kázeňskému projednání; po skončení šetření se tyto věci předají orgánu příslušnému k projednání případu.

[5] Nelze-li věc vzhledem k její povaze uschovat u útvaru SNB, rozhodne o způsobu její úschovy prokurátor. S věcí, která podléhá zkáze, se naloží podle pokynu prokurátora. Vyšetřovatel je povinen na takovou věc ihned prokurátora upozornit a vyžádat si od něho příslušný pokyn.

[6] Zajistí-li se pro účely trestního řízení motorové vozidlo, musí se současně zajistit doklady k tomuto vozidlu. Osvědčení o technickém průkazu se předá proti potvrzení orgánu, který bude o věci dále rozhodovat; technický průkaz motorového vozidla a další doklady k motorovému vozidlu se ode-

vzdají proti potvrzení do úschovy tomu oddělení VB, u něhož je vozidlo evidováno.

[7] Věc, která byla vydána nebo odňata v souvislosti s trestním stíháním cizího státního příslušníka a má být podána žádost cizímu státu o převzetí trestního stíhání, se vždy předá správě věcí důležitých pro trestní řízení příslušné prokuratury.

[8] Věci vydané nebo odňaté musí být po celou dobu úschovy řádně označeny. Jejich předávání mezi vyšetřovateli nebo jiným orgánům musí být vždy řádně provedeno a stvrzeno podpisy. Mezi útvary se takové věci zasílají vždy přímo.

Čl. 77

Vrácení věcí a jiné dispozice s nimi

[1] Věc, která byla vydána nebo odňata a které není zapotřebí k dalšímu řízení, vrátí vyšetřovatel tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata; není-li známo komu věc patří nebo není-li znám pobyt poškozeného, vyhlásí se veřejně její popis. V takovém případě učiní vyšetřovatel v dohodě s prokurátorem opatření k veřejnému vyhlášení popisu věci. Věc bezcennou zničí a věc nepatrné hodnoty odevzdá národnímu výboru k realizaci. O těchto opatřeních rozhoduje vyšetřovatel usnesením. Stížnost proti takovému usnesení má odkladný účinek. O zničení věci se sepíše záznam nebo se tato okolnost poznamená na usnesení o zničení věci.

[2] Věci, které mají výhradně jen osobní charakter, se vrátí obviněnému nebo osobě, která je vydala nebo u níž byly zajištěny. Je-li obviněný ve vazbě, je možno je předat do osobních věcí obviněného do věznice.

Čl. 78

Zajištění nároku poškozeného na náhradu škody

[1] Má-li dojít k zajištění věcí za účelem náhrady škody poškozenému (§ 47 tr. ř.), pořídí vyšetřovatel zpravidla při domovní prohlídce, a nebude-li konána, na příkaz prokurá-

tora soupis věcí (movitostí, nemovitostí a pohledávek) až do pravděpodobné výše způsobené škody. K soupisu přibere nezúčastněnou osobu. Věci je třeba přesně popsat. Seznam sepsaných věcí předá prokurátorovi s návrhem na jejich zajištění. Do seznamu nelze pojmout věci doličné. Znalecké ocenění věci není třeba provádět; hodnota věcí se zjistí dotazem u obviněného, jeho rodinných příslušníků nebo na základě vlastních zkušeností. Osoby, u nichž byly věci sepsány, se poučí, že s nimi až do dalšího rozhodnutí nesmí disponovat, což se poznačí v pořízeném seznamu.

[²] O úschově zajištěných věcí rozhodne prokurátor.

Čl. 79

Zajištění výkonu trestu propadnutí majetku

[¹] Zajistit majetek obviněného, kde přichází v úvahu uložení trestu propadnutí majetku, přísluší v přípravném řízení prokurátorovi. Zjistí-li vyšetřovatel, že jsou dány podmínky pro zajištění majetku (§ 347 tr. ř.), podá prokurátorovi návrh na jeho zajištění. Zajištění majetku provádějí a zajištěný majetek spravují finanční odbory ONV. Vyšetřovatel je při soupisu majetku přítomen jen tehdy, jestliže je to z hlediska vyšetřování žádoucí nebo účelné. Vyšetřovatel je povinen tam, kde lze důvodně očekávat, že prokurátor zajistí majetek obviněného a jde o věci, u nichž hrozí nebezpečí, že by mohly být zasaženy, pořídit jejich soupis; seznam sepsaných věcí s návrhem na zajištění věcí se předá prokurátorovi. Opis seznamu se odevzdá obviněnému nebo některému dospělému členu jeho domácnosti. Osoby, u nichž byly věci sepsány, se poučí, že s nimi až do dalšího rozhodnutí nesmějí disponovat, což se poznačí v pořízeném seznamu věcí.

[²] Jde-li o trestný čin opuštění republiky (§ 109 tr. zák.) nebo zběhnutí do ciziny (§ 283 tr. zák.), podá vyšetřovatel po zahájení trestního stíhání prokurátorovi návrh na vydání usnesení o zajištění majetku a zpravidla též požádá o souhlas k provedení domovní prohlídky. Prokurátor o vydání usnesení o zajištění majetku vyrozumí finanční odbor ONV se žádostí, aby pracovníkem národního výboru byl pořízen soupis opuštěného majetku. Soupis majetku provede tento pracovník zpra-

vidla v součinnosti s vyšetřovatelem. Obdobná opatření se provedou i ohledně věcí, které pachatel před opuštěním republiky rozdal, dal do úschovy nebo s nimi naložil jinak, aby zabránil důsledkům, jež by postihly majetek zde po opuštění republiky zanechaný, a ohledně věcí, které byly jinými osobami z majetku pachatele neoprávněně rozebrány.

Čl. 80

Pořádková pokuta

[¹] Vyšetřovatel uloží pořádkovou pokutu (§ 66 tr. ř.) jen s vědomím svého náčelníka. Usnesení oznámí osobě, které byla pokuta uložena, buď doručením opisu usnesení nebo vyhlášením. Proti usnesení je přípustná stížnost, která má odkladný účinek. Zaplatí-li potrestaný pokutu hotově, vyšetřovatel částku převezme, její převzetí vyznačí a podpisem potvrdí na všech vyhotoveních usnesení; potrestané osobě jedno vyhotovení předá. Opis usnesení zašle finančnímu odboru ONV, jemuž odešle poukázkou též peněžní částku.

[²] Nezaplatí-li potrestaná osoba pokutu a usnesení o uložení pokuty se stane vykonatelným (§ 140 tr. ř.), zašle vyšetřovatel potrestanému složenku s výzvou, aby zaplatil pokutu do patnácti dnů s upozorněním, že jinak bude pokuta vymáhána. Jakmile vyšetřovatel obdrží doručenkou, že výzva byla potrestanému doručena, zašle opis usnesení o uložení pokuty s opisem výzvy k zaplacení finančnímu odboru ONV a požádá jej o exekuční vymáhání pokuty, nebude-li zaplacen do patnácti dnů.

[³] Potrestání příslušníků ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě a potrestání osob, které jsou ve vazbě nebo ve výkonu trestu, upravuje § 66 odst. 2 a 3 tr. ř. Považuje-li vyšetřovatel za účinnější potrestat takovou osobu kázeňsky, vyrozumí o jejím jednání příslušného náčelníka písemně.

Čl. 81

Stížnost proti usnesení vyšetřovatele

Jestliže vyšetřovatel stížnosti sám nevyhoví, předloží ji ne-

prodleně prokurátorovi; v předkládací zprávě uvede, proti jakému usnesení stížnost směřuje, kdo ji podal, zda byla podána včas a popřípadě z jakých důvodů stížnosti nebylo vyhověno. Spolu s předkládací zprávou předloží prokurátorovi též vyšetřovací spis nebo jeho část, pokud postačí jako podklad k přezkoumání stížnosti a rozhodnutí prokurátora. Jestliže stížnost nemá odkladný účinek, může vyšetřovatel, považuje-li to za účelné, pokračovat ve vyšetřovacích úkonech, aniž vyčká rozhodnutí prokurátora. Rozhodnutí prokurátora o stížnosti se založí do vyšetřovacího spisu.

Oddíl osmý

SKONČENÍ VYŠETŘOVÁNÍ

Čl. 82

Lhůta ke skončení vyšetřování

[1] Vyšetřovatel musí dbát na to, aby vyšetřování bez újmy na jeho kvalitě bylo skončeno v době co nejkratší, nejpozději do dvou měsíců od zahájení trestního stíhání. Bylo-li trestní stíhání zahájeno vyhledávacím orgánem a věc pak předána nebo přikázána k vyšetřování, počíná dvouměsíční vyšetřovací lhůta od zahájení trestního stíhání.

[2] Nebylo-li vyšetřování skončeno v zákonné lhůtě, předloží vyšetřovatel spis náčelníku vyšetřovacího útvaru, který po přezkoumání důvodů, pro které nemohlo být vyšetřování skončeno, určí vyšetřovateli lhůtu ke skončení vyšetřování, popřípadě rozhodne o dalších opatřeních. Přitom se řídí též pokyny prokurátora, které k vyšetřované věci dal.

Čl. 83

Seznámení s výsledky vyšetřování

[1] Seznámení s výsledky vyšetřování se provede, jen hodlá-li vyšetřovatel navrhnout podání obžaloby.

[2] V řízení proti uprchlému se s výsledky vyšetřování seznámí obhájce obviněného.

[3] Je-li obviněným mladistvý, přizve se k seznámení s výsledky vyšetřování též jeho zákonný zástupce a zástupce orgánu péče o děti ONV.

[4] Zdržuje-li se obviněný mimo obvod útvaru, u něhož se vede proti němu vyšetřování, lze o provedení seznámení požádat dožádáním. Obhájce obviněného je třeba přizvat k seznámení i v tomto případě. O datu seznámení jej vyrozumí dožádaný vyšetřovatel.

[5] Jestliže se obviněný nebo obhájce, kteří se nedostavili k seznámení s výsledky vyšetřování, řádně omluví, určí jim vyšetřovatel k seznámení jiný vhodný termín. Přitom dbá na to, aby nedošlo k neodůvodněným průtahům trestního řízení.

Čl. 84

Průběh seznámení

[1] Vyšetřovatel seznámí obviněného nejprve ústně se stavem věci a poučí jej o právu navrhnout doplnění vyšetřování; teprve potom mu předloží spisy k prostudování. Ukazují-li výsledky vyšetřování, že vyšetřovaný skutek, pro který bylo vzneseno obvinění, je jiným trestným činem, než jak byl v usnesení o vznesení obvinění právně posouzen, popřípadě, že obviněný bude posuzován jako zvlášť nebezpečný recidivista, vyšetřovatel obviněného na tyto okolnosti upozorní na počátku seznámení, pokud tak neučinil již v průběhu vyšetřování, a poznamená to v protokolu o seznámení.

[2] Obviněnému i obhájci je třeba k prostudování předložit celý vyšetřovací spis včetně posudků, které o něm byly vyžádány, a opisu rejstříku trestů. Je-li ve věci stíháno více osob, seznámí se každý obviněný a jeho obhájce s těmi částmi spisu, které se trestné činnosti obviněného týkají, bez újmy práva nahlížet do celého vyšetřovacího spisu podle § 65 tr. ř.

Čl. 85

Protokol o seznámení

[1] O seznámení s výsledky vyšetřování sepíše vyšetřova-

tel protokol, k němuž připojí doručanky nebo v něm poznamená, jakým způsobem došlo k vyrozumění zúčastněných osob. Protokol kromě údajů uvedených v předchozích částech musí dále obsahovat

- a/ jméno obhájce a jména ostatních obeslaných osob;
- b/ čísla listů nebo jmenovité označení materiálů, s nimiž byl obviněný seznámen;
- c/ poučení obviněného o právu navrhnout doplnění a podat stížnost proti zamítavému rozhodnutí vyšetřovatele;
- d/ návrhy na provedení nových důkazů nebo na doplnění důkazů již provedených a rozhodnutí vyšetřovatele o těchto návrzích, popřípadě podání stížnosti proti tomuto rozhodnutí;
- e/ případné vyjádření obviněného a obhájce k výsledkům vyšetřování;
- f/ dobu, po kterou seznámení trvalo a vyjádření obviněného a jeho obhájce o tom, zda jim byla poskytnuta dostatečná doba k seznámení;
- g/ podpisy osob přítomných při seznámení.

[2] Nemá-li obviněný obhájce, přibere se k podpisu protokolu o seznámení s výsledky vyšetřování nezúčastněná osoba, není-li přítomen zapisovatel.

Doplnění vyšetřování

Čl. 86

[1] Vyžádá-li si to obviněný nebo obhájce, poskytne se jim přiměřená doba, zpravidla ne delší než dva dny, k písemnému podání návrhu nebo k písemnému odůvodnění návrhu na doplnění vyšetřování.

[2] Podá-li obviněný nebo jeho obhájce stížnost proti zamítnutí návrhu na doplnění vyšetřování a vyšetřovatel jí sám nevyhoví, předloží ji neprodleně prokurátorovi k rozhodnutí. Vyšetřovatel však může předložit prokurátorovi též spisy se závěrečnou zprávou s návrhem na obžalobu; na podanou stížnost upozorní prokurátora v předkládací zprávě.

[3] Vyhoví-li vyšetřovatel návrhu na doplnění vyšetřování, poznamená to v protokolu, aniž by o tom rozhodoval usne-

sením. S obhájcem se zároveň dohodne na jeho účasti při provádění navrhovaných úkonů.

Čl. 87

[1] Bylo-li vyšetřování doplněno, seznámí vyšetřovatel obviněného a obhájce s provedenými úkony podle stejných zásad jako při skončení vyšetřování. Od seznámení v tomto případě možno upustit, souhlasí-li s tím výslovně obviněný a obhájce; tuto okolnost je třeba poznamenat v protokolu.

[2] Je-li ve věci více obviněných a došetření ohledně jednoho z nich se týká i dalšího, je třeba jej a jeho obhájce s doplňujícími úkony seznámit, i když nepodali návrh na doplnění.

Oddíl devátý

VYŘÍZENÍ VĚCI V PŘÍPRAVNÉM ŘÍZENÍ

Čl. 88

Návrh na obžalobu

[1] Odůvodňují-li výsledky vyšetřování postavení obviněného před soud, předloží vyšetřovatel neprodleně po skončení vyšetřování a seznámení obviněného s jeho výsledky prokurátorovi spisy se závěrečnou zprávou obsahující návrh na podání obžaloby; jde-li o věc vazební, předloží mu spisy nejpozději pět dnů před uplynutím vazební lhůty.

[2] Závěrečná zpráva musí shrnout výsledky vyšetřování s uvedením všech důkazů a skutečností, které návrh na podání obžaloby odůvodňují. Musí obsahovat zejména

- a/ označení vyšetřovacího útvaru, číslo vyšetřovacího spisu, den sepsání zprávy, jméno a příjmení, data a místo narození obviněného, jeho zaměstnání, bydliště a údaje o vazbě; jde-li o osobu podléhající pravomoci vojenských soudů, uvede se též hodnost obviněného a útvar, jehož je příslušníkem;

- b/ charakteristiku obviněného vycházející ze skutečností zjištěných vyšetřováním, zejména z opisu rejstříku trestů, vyhodnocení předchozí trestné činnosti obviněného, zpráv k jeho osobě, zvláště z jeho pracoviště a dalších podkladů; je-li obviněný považován za zvlášť nebezpečného recidivistu, též odůvodnění této okolnosti;
- c/ přesné vylíčení skutkového stavu trestného činu zjištěného vyšetřováním, zejména s uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání a dalších skutečností včetně těch, které odůvodňují použití vyšší trestní sazby;
- d/ důkazy, o které se návrh opírá;
- e/ obhajobu obviněného, její zhodnocení s uvedením důkazů a skutečností, které ji potvrzují nebo vyvracejí;
- f/ shrnutí všech znaků trestného činu s jeho zákonným pojmenováním a uvedením příslušného ustanovení trestního zákona, pro jaký skutek bylo původně vzneseno obvinění a zda byl obviněný upozorněn na změnu kvalifikace skutku;
- g/ vlastní návrh na podání obžaloby s upozorněním na další skutečnosti a okolnosti, o nichž je třeba rozhodnout.

Čl. 89

Postoupení věci

Bylo-li zahájeno trestní stíhání nebo vzneseno obvinění ve věci, v níž teprve v průběhu vyšetřování vyjdou najevo nebo nastanou okolnosti, pro které by jinak bylo možno věc příslušnému orgánu odevzdat, postoupí vyšetřovatel věc tomuto orgánu usnesením. Přitom postupuje obdobně podle čl. 26 a 27.

Čl. 90

Přerušování trestního stíhání

[¹] Nebyl-li pachatel odhalen, přeruší vyšetřovatel vyšetřování až po vyčerpání všech možností k vypátrání pachatele,

tele, které je povinen provést nejen sám, nýbrž i ve spolupráci s operativními útvary.

[²] V usnesení o přerušování trestního stíhání se shrnou výsledky vyšetřování a uvedou důvody přerušování. Usnesení o přerušování trestního stíhání v případech, kdy pachatel nebyl odhalen, musí kromě toho obsahovat též úkony, které byly provedeny k jeho odhalení.

[³] Uložení spisu v přerušovaných případech, zejména kdy pachatel nebyl odhalen, nezabývá vyšetřovatele povinností zjišťovat, zda důvody přerušování neodpadly. Odpadnou-li důvody přerušování, vydá vyšetřovatel usnesení o pokračování v trestním stíhání.

[⁴] Přerušil-li vyšetřovatel trestní stíhání proto, že obviněný pro duševní chorobu, která nastala až po spáchání trestného činu, není schopen chápat smysl trestního řízení a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, učiní prokurátorovi návrh na vyslovení ochranného léčení.

[⁵] Má-li být trestní stíhání přerušeno z důvodů vydání nebo vyhoštění obviněného do ciziny (§ 173 odst. 1 písm. d/ tr. ř.), přeruší se stíhání až po vyhoštění nebo vydání.

[⁶] Stejnopis vyšetřovacího spisu v případech, kdy pachatel nebyl odhalen, se předá po přerušování trestního stíhání příslušnému operativnímu útvaru k dalšímu provádění operativních úkonů směřujících k vypátrání pachatele. Podrobnosti stanoví předpis o součinnosti vyšetřovatelů s ostatními orgány SNB.

Čl. 91

Zastavení trestního stíhání

[¹] Jsou-li dány důvody k zastavení trestního stíhání (§ 172 tr. ř.), učiní tak vyšetřovatel usnesením. V usnesení se uvede skutkový stav, shrnou výsledky vyšetřování a uvedou důvody zastavení.

[²] Je-li třeba zastavit trestní stíhání proto, že se nepodařilo prokázat, že skutek spáchal obviněný, zastaví vyšetřovatel trestní stíhání proti obviněnému a pokračuje v dalším

vyšetřování. Nepodaří-li se pachatele odhalit, trestní stíhání přeruší.

[3] Zastaví-li vyšetřovatel trestní stíhání proto, že obviněný v době spáchání trestného činu nebyl pro duševní chorobu trestně odpovědný a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, učiní zároveň prokurátorovi návrh na vyslovení ochranného léčení.

[4] Zastaví-li vyšetřovatel trestní stíhání proto, že je nepřijatelné z důvodů uvedených v § 11 odst. 1 písm. a/ nebo b/ tr. ř., poučí obviněného v usnesení o zastavení též o tom, že v trestním řízení bude pokračováno, prohlásí-li do tří dnů od doručení usnesení, že na projednání věci trvá. Učiní-li obviněný takové prohlášení, vydá vyšetřovatel usnesení, že se pokračuje v trestním stíhání podle § 11 odst. 2 tr. ř., aniž usnesení o zastavení trestního stíhání zruší. Zjistí-li se v průběhu dalšího vyšetřování jiný důvod zastavení než důvod uvedený v § 11 odst. 1 písm. a/ nebo b/ tr. ř., zastaví vyšetřovatel trestní stíhání pro tento jiný důvod. Jinak ve vyšetřování pokračuje a po jeho skončení a seznámení s výsledky vyšetřování učiní prokurátorovi návrh na podání obžaloby nebo vydá podle výsledků vyšetřování jiné rozhodnutí.

Čl. 92

Oznamování usnesení o rozhodnutí v přípravném řízení

[1] Vydá-li vyšetřovatel usnesení o postoupení věci, přerušení nebo zastavení trestního stíhání, doručí jeho opis do 48 hodin prokurátorovi. Usnesení o postoupení věci nebo zastavení trestního stíhání se oznámí obviněnému buď doručením opisu usnesení nebo vyhlášením usnesení. Usnesení musí obsahovat poučení o právu stížnosti s upozorněním, že prokurátor je oprávněn usnesení do patnácti dnů od doby, kdy mu bylo doručeno, zrušit a nahradit je usnesením vlastním, popřípadě učinit podle povahy věci jiné opatření.

[2] Usnesení o postoupení věci a zastavení trestního stíhání se kromě obviněnému oznámí doručením opisu usnesení nebo vyhlášením též poškozenému. O přerušení trestního stíhání se poškozený vyrozumí stručným přípisem.

Čl. 93

Vrácení věci k došetření

[1] Vrátili-li prokurátor věc k došetření, je vyšetřovatel povinen provést je v rozsahu stanoveném jeho písemnými pokyny, popřípadě provést další úkony nezbytné k úplnému objasnění věci. Došetření je vázáno lhůtami stanovenými ke skončení vyšetřování, které počínají od zahájení trestního stíhání. Neurčil-li prokurátor lhůtu k došetření a došetření nebylo provedeno v zákonné vyšetřovací lhůtě, předloží vyšetřovatel spis k rozhodnutí náčelníku vyšetřovacího útvaru (čl. 82 odst. 2). Nebylo-li došetření skončeno ve lhůtě určené prokurátorem, sdělí mu vyšetřovatel důvody, které tomu brání.

[2] Vrátili-li věc k došetření soud, je třeba došetření provést zpravidla ve lhůtě do jednoho měsíce ode dne, kdy spisy byly vráceny prokurátorovi (§ 191 tr. ř.). Nebylo-li došetření provedeno v této lhůtě, postupuje se obdobně, jak je uvedeno v odstavci 1.

[3] Byla-li věc vrácena k došetření, nelze obhájci odepřít účast na úkonech, kterými bude řízení doplněno.

[4] Po došetření seznámí vyšetřovatel obviněného a jeho obhájce s provedenými úkony podle stejných zásad jako při skončení vyšetřování.

Oddíl desátý

VYŠETŘOVÁNÍ PŘEČINŮ

Čl. 94

[1] Je-li nutno o přečinu konat vyšetřování proto, že jsou dány důvody vazby nebo se vede přípravné řízení společně o trestném činu a přečinu (§ 179c tr. ř.), postupuje vyšetřovatel podle ustanovení platných pro vyšetřování trestných činů.

[2] Konalo-li se vyšetřování společně o trestném činu a přečinu, učiní vyšetřovatel prokurátorovi návrh na podání

obžaloby pro trestný čin i přečin; konalo-li se vyšetřování jen o přečinu, učiní prokurátorovi návrh na podání návrhu na potrestání.

[³] Obdobně postupuje vyšetřovatel, jestliže bylo zahájeno trestní stíhání pro trestný čin a v průběhu vyšetřování zjistí, že jde o přečin; obviněného na změnu právní kvalifikace skutku upozorní.

ČÁST III

VÝCHOVNÁ A PREVENTIVNÍ ČINNOST

Oddíl první

SOUČINNOST SE SPOLEČENSKÝMI ORGANIZACEMI

Čl. 95

Postup při převzetí záruky společenskou organizací

K nabídnutí záruky společenské organizace za převýchovu pachatele a k nahrazení vazby zárukou společenské organizace může dojít z podnětu společenské organizace nebo z vlastní iniciativy vyšetřovatele. Tyto podmínky je vyšetřovatel povinen zkoumat jak v období před zahájením trestního stíhání, tak v průběhu vyšetřování. Je-li dána některá z těchto podmínek, upozorní na to společenskou organizaci a podle povahy věci s ní projedná vhodná opatření.

Čl. 96

Převzetí záruky

[¹] Hodlá-li společenská organizace vyslat k řízení před soudem společenského žalobce nebo obhájce a je-li tato okolnost známa již při skončení vyšetřování, upozorní na to vyšetřovatel v závěrečné zprávě obsahující návrh na podání obžaloby.

[²] Nabídne-li společenská organizace záruku za vazbu, upozorní na to vyšetřovatel neprodleně prokurátora.

Čl. 97

Vyřízení věci pohovorem

[¹] Jestliže jde o skutek mladistvého, který jinak vykazuje znaky trestného činu nebo přečinu, avšak pro malý stupeň nebezpečnosti pro společnost takovým činem není (§ 75 tr.

zák.), vyšetřovatel vedle odložení věci nebo zastavení trestního stíhání provede zpravidla s mladistvým též pohovor. Obdobně lze uzavřít případ osoby mladší 15 let, která se dopustila činu jinak trestného.

[2] Účelem pohovoru je vysvětlit pachateli, že se dopustil jednání, kterým byly narušeny společenské vztahy chráněné zákonem, ukázat, v čem spočívá nebezpečnost jeho jednání a vhodným způsobem na něho výchovně působit.

[3] K pohovoru se zpravidla přizvou rodiče a podle povahy věci též zástupci společenských organizací, popřípadě se pohovor provede za účasti těchto osob přímo na pracovišti, ve škole nebo v jiném vhodném prostředí. O průběhu pohovoru a jeho výsledku pořídí vyšetřovatel záznam.

[4] Věc uvedenou v odstavci 1 vyšetřovatel, pokud v ní nebylo zahájeno trestní stíhání, odloží podle § 159 odst. 1 tr. ř. a bylo-li zahájeno trestní stíhání, věc zastaví podle § 172 odst. 1 písm. b/ tr. ř., a to vždy s poukazem na ustanovení § 75 tr. zák.

Oddíl druhý

PREVENCE

Čl. 98

Zjišťování příčin trestné činnosti

[1] Vyšetřovatel je povinen zjišťovat okolnosti, závady a nedostatky, které vedly k trestné činnosti nebo umožnily její spáchání. Zjistí-li takové nedostatky nebo závady, upozorní na ně orgán, podnik nebo organizaci, u nichž se vyskytly a zároveň podle povahy věci navrhne opatření k jejich odstranění. Realizaci takových opatření kontroluje. Orgán, který byl na závady nebo nedostatky upozorněn, je povinen sdělit vyšetřovateli do jednoho měsíce, jaká opatření učinil (§ 164 odst. 2 tr. ř.). Nebyla-li navržená opatření realizována a zá-
krok vyšetřovatele se ukáže nedostačujícím, upozorní vyšetřovatel na zjištěné závady a nedostatky prokurátora se žá-

dostí, aby použil k jejich odstranění prostředků, které mu poskytuje zákon o prokuratuře.

[2] Byla-li taková opatření učiněna v průběhu vyšetřování, uvede je vyšetřovatel v závěrečné zprávě. Písemností týkající se upozornění, které vzniknou po odevzdání věci prokurátorovi, se založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu.

Čl. 99

Zobecňování příčin trestné činnosti

[1] Vyšetřovací útvary a centrální útvary vyšetřování jsou povinny provádět rozbory trestné činnosti, aby iniciativně a včas bylo upozorňováno na výskyt určitého druhu trestné činnosti, její závažnost, rozsah, příčiny a podmínky, z nichž pramení, tak, aby ze strany příslušných orgánů mohla být činěna účinná opatření k jejímu potlačení nebo odstranění příčin.

[2] Jde-li o poznatky nebo opatření republikového nebo celostátního charakteru nebo které se mohou vyskytnout i v jiných krajích, sdělí je náčelník vyšetřovacího útvaru příslušné správě vyšetřování.

ČÁST IV

ZVLÁŠTNÍ ZPŮSOBY ŘÍZENÍ

Čl. 100

Mladiství

[¹] Vyšetřování mladistvých konají zpravidla určení vyšetřovatelé, a to podle potřeby za přítomnosti rodičů, učitelů, vychovatelů nebo orgánů péče o děti ONV.

[²] Usnesení o vznesení obvinění nutno doručit též obhájci mladistvého, jeho zákonnému zástupci a orgánu péče o děti ONV, který je zpravidla současně požádán o zjištění poměrů mladistvého (§ 292 tr. ř.). Tomuto orgánu se doručí i jiná usnesení vydaná v průběhu vyšetřování nebo po jeho skončení.

[³] Řízení proti uprchlému nelze konat proti osobě mladistvé. Vyhýbá-li se mladistvý trestnímu řízení pobytem v cizině nebo tím, že se skrývá, zahájí vyšetřovatel trestní stíhání, které podle výsledků provedeného vyšetřování zpravidla přeruší. Odpadnou-li důvody přerušení nebo důvody, pro které nebylo možno vést řízení proti uprchlému, v trestním stíhání se pokračuje.

Čl. 101

Osoby mladší 15 let

[¹] Případy osob mladších 15 let zpracovává vyšetřovatel jen tehdy, jde-li o skutek, pro jehož vyšetřování by byl jinak příslušný.

[²] Vznést obvinění proti osobě mladší 15 let nelze; je však možno zahájit trestní stíhání, pokud je toho třeba k objasnění činu.

[³] Případy osob mladších 15 let zpracovávají zpravidla určení vyšetřovatelé, a to podle potřeby za přítomnosti rodičů, učitelů nebo vychovatelů.

[⁴] Jsou-li dány podmínky uvedené v § 86 tr. zák., dá vyšetřovatel prokurátorovi podnět k podání návrhu na vyslovení ochranné výchovy.

[⁵] Po skončení šetření sdělí vyšetřovatel rodičům nebo zákonnému zástupci jakého jednání se osoba mladší 15 let dopustila. O tom učiní záznam ve spise.

[⁶] Zjistí-li vyšetřovatel, že osobu mladší 15 let je třeba umístit ve výchovném ústavu, předá ji do dětského diagnostického ústavu; umístění předem projedná s orgánem péče o děti ONV, jemuž podá písemnou zprávu o důvodech umístění s uvedením opatření, která budou učiněna.

Čl. 102

Řízení proti uprchlému

[¹] V řízení proti uprchlému musí mít obviněný obhájce, který má stejná práva jako obviněný a jemuž se doručují všechny písemnosti. Způsob ustanovení obhájce je uveden v čl. 53 odst. 1.

[²] Vyšetřovatel je povinen zajistit doklady uprchlých osob. Přitom postupuje obdobně podle čl. 43. Občanský průkaz předá orgánu, který jej vydal. Nelze-li občanský průkaz nebo jiné důležité doklady zajistit, vyrozumí vyšetřovatel orgán, který je vydal s tím, aby takové doklady byly prohlášeny za neplatné.

[³] Způsob pátrání po osobách neznámého pobytu je upraven zvláštními předpisy.

Čl. 103

Vyšetřování vojáků Pohraniční stráže

Má-li dojít k trestnímu stíhání vojáka Pohraniční stráže (dále jen „PS“) pro trestný čin spáchaný v době výkonu vojenské služby u PS nebo před jejím nástupem, vyrozumí o tom vyšetřovatel příslušného velitele a příslušníka VKR útvaru PS, u něhož je voják PS služebně zařazen, ještě před zaháje-

ním trestního stíhání. O těchto opatřeních pořídí záznam, který založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu.

Čl. 104

Postup u nomenklатурních osob a cizinců

Postup při stíhání osob, které byly do funkce schváleny stranickým orgánem (nomenklатурní osoby), a postup při stíhání cizinců stanoví zvláštní předpisy.

Postup u osob vyňatých z pravomoci orgánů činných v trestním řízení

Čl. 105

[¹] Dopustí-li se trestného činu osoba požívající diplomatických imunit a výsad, oznámí to vyšetřovatel neprodleně správě vyšetřování a vykoná neodkladné úkony potřebné k objasnění činu. Dbá však na zachování osobních výsad pachatele, u něhož nelze provést ani výslech, ani osobní nebo domovní prohlídku. Osoba požívající diplomatických imunit a výsad je však povinna prokázat svou totožnost věrohodným způsobem. Nemůže-li tak učinit, musí strpět všechny nezbytné úkony směřující ke zjištění její totožnosti. Zadržen nebo vzít do vazby takovou osobu nelze.

[²] Vysloví-li však tato osoba přání vypovídat, sepíše s ní vyšetřovatel záznam o výpovědi nebo od ní převezme její písemné vyjádření. Záznam nesmí být sepisován formou výslechu obviněného. Do záznamu nebo na písemné vyjádření se poznamená, že se tak děje na výslovné přání vyslýchaného. Jinak požádá vyšetřovatel o výslech nebo případné písemné vyjádření osoby správu vyšetřování.

[³] Po skončení šetření předloží vyšetřovatel podrobnou zprávu o vyšetření případu správě vyšetřování.

Čl. 106

[¹] Je-li třeba osobu požívající diplomatických imunit a výsad vyslechnout jako svědka, může tak vyšetřovatel učinit

jen s jejím souhlasem. O tom učiní záznam do protokolu o výslechu. Místo svědeckého výslechu může vyšetřovatel přijmout též písemné vyjádření takové osoby.

[²] V ostatních případech požádá vyšetřovatel písemně správu vyšetřování o zařízení a provedení svědeckého výslechu. V dožádání uvede podstatné okolnosti případu, jakož i skutečnosti, k nimž má být svědek vyslechnut.

[³] Osobě požívající diplomatických imunit a výsad nelze hrozit pořádkovou pokutou nebo trestními sankcemi za nepravdivou svědeckou výpověď.

Čl. 107

Je-li osoba požívající diplomatických imunit a výsad poškozeným, je povinností vyšetřovatele poučit ji o právech, jež má jako poškozený (§ 43 tr. ř.). Současně ji vyšetřovatel požádá, zda se chce vyjádřit o druhu a výši škody, jež jí byla trestným činem způsobena nebo předložit lékařské vysvědčení o utrpěné škodě na zdraví. Výpověď zaznamenaná do protokolu o výslechu svědka nebo přijme písemné vyjádření. Odmítne-li poškozený vyjádřit se k utrpěné škodě a její výši, nesmí vyšetřovatel takové vyjádření žádat. Došlo-li k lékařskému ošetření nebo léčení ve zdravotnickém zařízení, vyžádá si vyšetřovatel vyjádření lékaře nebo zdravotnického zařízení o povaze a závažnosti zranění.

Čl. 108

[¹] Má-li vyšetřovatel pochybnosti, zda a do jaké míry požívá osoba diplomatických imunit a výsad, vyžádá si o tom cestou správy vyšetřování stanovisko příslušného ministra spravedlnosti (§ 10 odst. 2 tr. ř.). Až do rozhodnutí příslušného ministra spravedlnosti postupuje tak, jako by se jednalo o osobu požívající diplomatických imunit a výsad.

[²] Písemnosti určené osobám požívajícím diplomatických imunit a výsad se předloží příslušnému ministerstvu spravedlnosti, které zařídí jejich doručení (§ 62 odst. 5 tr. ř.).

Opis rejstříku trestů

Opis rejstříku trestů se vyžádá na každého obviněného. Jestliže skutečnosti uvedené v rejstříku trestů nasvědčují tomu, že pachatele je potřeba považovat za zvlášť nebezpečného recidivistu, vyžádá si vyšetřovatel též spisy o jeho předchozích odsouzeních. Opis rejstříku trestů se založí do vyšetřovacího spisu.

Zveřejnění výsledků vyšetřování

Má-li vyšetřovatel za to, že by bylo vyšetřovanou věc nebo některé okolnosti vhodné zveřejnit, vyžádá si k tomu souhlas prokurátora. Stejně postupuje vyšetřovatel, má-li dojít ke zveřejnění výsledků vyšetřování z jiného podnětu, než z podnětu vyšetřovatele. Podrobnosti upravuje zvláštní předpis.

Jiné úkony vyšetřovatele

Postup vyšetřovatele při jiných úkonech, jakož i povinnosti týkající se spisového pořádku, hlášené služby a statistiky ve vyšetřování upravují zvláštní předpisy.

ČÁST I**SPOLEČNÁ USTANOVENÍ**

Oddíl první: Obecná ustanovení	
Účel instrukce	5
Postavení, práva a povinnosti vyšetřovatele	5
Řízení vyšetřování	6
Oddíl druhý: Příslušnost	
Věcná příslušnost	8
Místní příslušnost	9
Funkční příslušnost	9
Společné vyšetřování, vyloučení a předání věci	10
Příslušnost k vyšetřování přečinu	10
Předání věci pro nepřislušnost	10
Spory o příslušnost	11
Oddíl třetí: Dozor nad vyšetřováním	
Prokurátorský dozor	11
Pokyny prokurátora	12
Oddíl čtvrtý: Součinnost a její formy	
Součinnost s operativními útvary	13
Součinnost vyšetřovacích útvarů	13
Součinnost vyšetřovatelů při mimořádných událostech	14
Předávání poznatků	14

ČÁST II**VYŠETŘOVÁNÍ**

Oddíl první: Převzetí věci	
Převzetí oznámení o trestném činu	15
Vyrozumění oznamovatele	16
Převzetí materiálů od operativních útvarů	16
Oddíl druhý: Úkony před zahájením trestního stíhání	
Objasňování oznámení a jiných podnětů	16
Ohledání místa činu	17
Odevzdání věci	19
Odložení věci	19
Souhlas ke stíhání	20
Plán vyšetřování	20

	Strana
Oddíl třetí: Trestní stíhání	
Zahájení trestního stíhání	21
Převzetí zahájené věci	22
Vznesení obvinění	23
Rozšíření stíhání	24
Obsah usnesení o vznesení obvinění	24
Oznamování usnesení o vznesení obvinění	25
Oddíl čtvrtý: Zadržení a vazba	
Zadržení	26
Vazba	26
Cely předběžného zadržení	27
Vyrozumění o vzetí do vazby	28
Trvání vazby	28
Návrh na propuštění obviněného z vazby	29
Zajištění bytu a jiná opatření	29
Doklady osob ve vazbě	30
Úkony u osob ve vazbě a výkonu trestu	30
Povolování návštěv	32
Rozmluva obhájce s obviněným ve vazbě	32
Povolování a kontrola korespondence	33
Povolování balíčků a peněžních zásilek	33
Oddíl pátý: Obhajoba	
Poučení o právu na obhajobu	34
Nutná obhajoba	34
Zvláštní případy obhajoby	35
Účast obhájce ve vyšetřování	35
Odepření účasti	36
Oddíl šestý: Znalec a tlumočník	
Přibrání znalce	36
Vyšetření duševního stavu	37
Vyžadování revizí	38
Přibrání tlumočníka	39
Likvidace znalečného a tlumočného	39
Oddíl sedmý: Úkony prováděné ve vyšetřování	
Souhlas prokurátora k jednotlivým úkonům	39
Opakování úkonů	40
Předvolání a předvedení	41
Výslech	41
Výslech podezřelého	42

	Strana
Podpis protokolu	43
Likvidace svědečného	43
Konfrontace	43
Vyšetřovací pokus a rekonstrukce	44
Poznání osob a věcí	45
Vydání a odnětí věcí	46
Domovní a osobní prohlídka	47
Úschova věcí	47
Vrácení věcí a jiné dispozice s nimi	49
Zajištění nároku poškozeného na náhradu škody	49
Zajištění výkonu trestu propadnutí majetku	50
Pořádková pokuta	51
Stížnost proti usnesení vyšetřovatele	51
Oddíl osmý: Skončení vyšetřování	
Lhůta ke skončení vyšetřování	52
Seznámení s výsledky vyšetřování	52
Průběh seznámení	53
Protokol o seznámení	53
Doplnění vyšetřování	54
Oddíl devátý: Vyřízení věci v přípravném řízení	
Návrh na obžalobu	55
Postoupení věci	56
Přerušování trestního stíhání	56
Zastavení trestního stíhání	57
Oznamování usnesení o rozhodnutí v přípravném řízení	58
Vrácení věci k došetření	59
Oddíl desátý: Vyšetřování přečinů	59

ČÁST III

VÝCHOVNÁ A PREVENTIVNÍ ČINNOST

Oddíl první: Součinnost se společenskými organizacemi	
Postup při převzetí záruky společenskou organizací	61
Převzetí záruky	61
Vyřízení věci pohovorem	61
Oddíl druhý: Prevence	
Zjišťování příčin trestné činnosti	62
Zobecňování příčin trestné činnosti	63

ČÁST IV

ZVLÁŠTNÍ ZPŮSOBY ŘÍZENÍ

Mladiství	64
---------------------	----

	Strana
Osoby mladší 15 let	64
Řízení proti uprchlému	65
Vyšetřování vojáků Pohraniční stráže	65
Postup u nomenklатурních osob a cizinců	66
Postup u osob vyňatých z pravomoci orgánů činných v trestním řízení	66
Opis rejstříku trestů	68
Zveřejnění výsledků vyšetřování	68
Jiné úkony vyšetřovatele	68

archiv
bezpečnostních
složek

SNB
Instrukce
založeny
v služebním
příručce

V Ě Š T N Í K

FEDERÁLNÍHO MINISTERSTVA VNITRA

Vydán dne 14. 4. 75 na Hlavním
svém poslaneckém ro. el.

2X,

1x pasla
dr. Blaz

ROČNÍK 1974

V Praze dne 20. září 1974

ČÁSTKA 29

K- SNB
- vyšetřování

O B S A H

Část I 29. Nařízení ministra vnitra ČSSR ze dne 20. září 1974 o vydání služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1 „Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti“

Č Á Š T I

29

Nařízení

ministra vnitra ČSSR

ze dne 20. září 1974

**o vydání služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1
„Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti“**

mjeli zotoli
dop. do přílohy
Jude podle přílohy

K provedení změn a doplňků zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), jak vyplynuly z pozdějších předpisů, po dohodě s ministrem vnitra ČSR a s ministrem vnitra SSR schvaluji změny a doplňky služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1 „Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti“.

V y d á v á m

služební předpis SNB-vyšetř-I-1 „Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti“.

Z r u š u j i

zrušeno dne 14. 4. 75

čl. 33 RMV č. 33/1965, přičemž „Prozatímní směrnice ministrů vnitra a dopravy a generálního prokurátora o vyšetřování leteckých nehod“ vydané čl. 24 NMV č. 24/1965 a „Společná směrnice ministra vnitra, generálního prokurátora a ministra spravedlnosti pro postup orgánů činných v trestním řízení při trestním stíhání osob, které byly schváleny do funkce stranickým orgánem“ vydaná čl. 27 NMV č. 27/1965, zůstávají v platnosti.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1975.

Čj. VS-601/50-1973

Ministr vnitra ČSSR:

doc. PhDr. J a r o m í r O B Z I N A, CSc., v. r.

Kaplan
Jan

Příloha č. 1

k předpisu SNB-vyšetř-I-1 „Instrukce pro vyšetřovatele
Sboru národní bezpečnosti“

(Vydáno čl. 24 NMV čís. 24/1965)

Ministerstvo vnitra

Čj. A/8-140/11-65

Ministerstvo dopravy

Čj. 9205/65-20

Generální prokuratura

Čj. III/1 Gn 34/64

Prozatímní směrnice

**ministrů vnitra a dopravy a generálního prokurátora
o vyšetřování leteckých nehod**

Rozmach vnitrostátní a mezinárodní letecké dopravy vyžaduje ve větší míře zajišťovat bezpečnost leteckého provozu. Upevňování pracovní discipliny a přísné dodržování kázně při technologických a jiných postupech ve výrobě a údržbě letecké techniky, při řízení leteckého provozu a provádění letů, je hlavním úkolem všech zúčastněných orgánů v preventivně výchovné činnosti, zaměřené na předcházení leteckých nehod.

Velký význam v boji proti letecké nehodovosti má rychlé a kvalitní vyšetřování leteckých nehod, které musí být zaměřeno na objasňování a odstraňování příčin leteckých nehod a současně musí vést k důslednému zjištění trestných činů, k odhalení a spravedlivému potrestání jejich pachatelů. Zvláštní charakter a složitost technologie leteckého provozu vyžaduje, aby v zájmu vysoké kvality vyšetřování byly vytvořeny účinné organizační a pracovní předpoklady, zejména upravena koordinace a součinnost mezi orgány ministerstev vnitra a dopravy a prokuratury, provedena specializace a potřebná centralizace vyšetřování leteckých nehod.

Ke splnění těchto úkolů a k provedení § 45 odst. 1 zákona č. 47/1956 Sb. se po dohodě s ministerstvem zahraničních věcí a ministerstvem národní obrany stanoví:

Část první

Čl. 1

Základní ustanovení

1. Administrativní šetření o příčinách leteckých nehod (dále jen administrativní šetření) provádí podle § 45 zákona č. 47/1956 Sb. o civilním letectví ministerstvo dopravy v součinnosti s příslušnými úřady (orgány). Zákonem č. 203/64 Sb. o úpravě některých úkolů státní správy v civilním letectví, ve znění § 2 odst. 2 písm. h) vyhlášky ministerstva dopravy č. 209/1964 Sb. o zřízení Státní letecké inspekce a Správy dopravních letišť, bylo administrativní šetření svěřeno orgánům Státní letecké inspekce (SLI), pokud si je v jednotlivých případech nevyhradí ministerstvo dopravy.

Administrativní šetření se řídí předpisem ministra dopravy č. I.X/1, uveřejněným v Leteckém oběžníku býv. Státní letecké správy č. 12 ze dne 1. června 1961 a těmito směrnici. Podle hlavy 4, odst. 2 tohoto předpisu se pro administrativní šetření zřizuje u SLI stálá komise (dále jen komise SLI). Letecké nehody zvláštního významu šetří komise ministerstva dopravy (dále jen komise MD).

2. Vyšetřování trestných činů spáchaných v souvislosti s leteckými nehodami konají vyšetřovatelé ministerstva vnitra. Při vyšetřování se řídí trestním zákonem, zákonem o trestním řízení soudním, Instrukcemi pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti, příslušnými rozkazy, nařízeními a pokyny ministra vnitra a těmito směrnici.

Vyšetřováním těchto trestných činů jsou pověřováni vyšetřovatelé StB a VB, kteří jsou na správách a odborech vyšetřování specializováni pro věci letecké dopravy.

3. Dozor nad vyšetřováním trestných činů spáchaných v souvislosti s leteckými nehodami vykonává prokurátor, který se řídí zákonem o prokuratuře, trestním zákonem a trestním

řádem, příkazy a metodickými pokyny generálního prokurátora a těmito směrnici.

Dozorem nad vyšetřováním těchto trestných činů jsou pověřováni prokurátoři, kteří jsou na všech složkách prokuratury specializováni pro věci dopravy a na Generální prokuratuře zvlášť pro věci letecké dopravy.

Čl. 2

Výklad některých pojmů

1. Administrativní šetření o příčinách leteckých nehod je souhrn opatření provedených příslušným orgánem SLI (MD) k shromáždění všech skutečností a vyhodnocení všech okolností o nehodách, k stanovení jejich příčin a návrhy na jejich odstranění a vymezení odpovědnosti jednotlivých pracovníků za zavinění nehod.

2. Letecká nehoda je událost v souvislosti s provozem letadla, ke které došlo v době mezi nastoupením kterékoliv osoby do letadla s úmyslem zúčastnit se letu a dobou, kdy všechny takové osoby z letadla vystoupily a která má za následek smrt nebo zranění osoby, poškození letadla, poškození majetku způsobené letadlem nebo vážné ohrožení bezpečnosti letadla a cestujících.

3. Pozemní nehoda letadla je událost, ke které došlo na zemi mimo časový úsek vymezený v odst. 2 a která má za následek zničení nebo poškození letadla.

Čl. 3

Působnost směrnic

1. Podle těchto směrnic se postupuje při šetření (vyšetřování) leteckých nehod civilních letadel (dále jen letecké nehody), která jsou zapsána v čs. leteckém rejstříku, ke kterým došlo kdekoli a u civilních zahraničních letadel na území ČSSR a jejich šetření spadá do působnosti resortu ministerstva dopravy ve smyslu vyhlášky č. 209/1964 Sb.

2. Směrnice se nevztahují na letadla ozbrojených sborů a zahraniční letadla, která havarovala na území republiky v důsledku zásahu ozbrojených sborů ČSSR.

3. Podílí-li se na nehodě současně letadla uvedená v odst. 1 a odst. 2, postupují orgány uvedené v čl. 1 podle těchto směrnic v součinnosti s orgány, které vyšetřují nehody letadel uvedených v odst. 2.

Čl. 4

Věcná a místní příslušnost

1. Administrativní šetření koná komise SLI (MD) u všech leteckých nehod v případech stanovených v hlavě 3 předpisů pro administrativní šetření.

2. Vyšetřovatelé Státní bezpečnosti konají vyšetřování v případech

- a) nehod čs. letadel, ke kterým došlo v cizině,
- b) nehod zahraničních letadel na území ČSSR,
- c) nehod způsobených úmyslným trestným činem.

V ostatních případech konají vyšetřování vyšetřovatelé Veřejné bezpečnosti. Vyšetřování se koná zásadně ve vzájemné spolupráci obou vyšetřovacích složek ministerstva vnitra.

3. Vyšetřovatelé správy vyšetřování StB a VB konají vyšetřování o trestných činech spáchaných v souvislosti s leteckými nehodami dopravních letadel v případech

- a) kde došlo k usmrcení nebo těžké újmě na zdraví nejméně tří osob nebo k úplnému zničení dopravního letadla,
- b) nehod čs. letadel v cizině nebo zahraničních letadel na území ČSSR,
- c) nehod letadel uvedených v čl. 3 odst. 3,
- d) kde si to zvláště vyhradí.

Dozor nad vyšetřováním v těchto případech vykonává příslušný prokurátor Generální prokuratury.

4. Vyšetřování trestných činů spáchaných v souvislosti s ostatními leteckými nehodami vykonávají vyšetřovatelé odborů a skupin vyšetřování podle obecných zásad o věcné a místní příslušnosti. Podle těchto zásad se řídí i dozor prokurátorů nad vyšetřováním. Vyšetřování (vyhledávání) leteckých nehod obvodním oddělením VB nepřísluší. Vyžaduje-li to závažnost nebo složitost případu, provádí vyšetřování po dohodě s krajským (městským) prokurátorem odbor vyšetřování VB (StB).

Část druhá

Čl. 5

Hlášení leteckých nehod

1. O každé letecké nehodě je povinen příslušný orgán leteckého úřadu podat ihned hlášení orgánům ministerstva vnitra a prokuratury.

2. Součást MV, která se jako první dozví o letecké nehodě, je povinna okamžitě o této vyrozumět dozorčího příslušného útvaru MV podle zásad hlášení služby.

3. Prokurátoři podávají hlášení o letecké nehodě Generální prokuratuře podle čl. 30 příkazu generálního prokurátora č. 2/1964 (metodického pokynu č. 1/3 Spr 649/64).

Čl. 6

Opatření na místě letecké nehody

1. Pracovníci provozovatele letadla nebo letiště, případně národní výbor v součinnosti s nejbližším oddělením VB, učiní co nejrychleji opatření k zajištění místa nehody. Zejména zabezpečí pomoc postiženým osobám, zamezí vzniku, případně rozšíření požáru, zjistí svědky nehody, zajistí věci důležité pro trestní řízení a provede další opatření ve smyslu § 44 zák. č. 47/1956 Sb. (místní pomoc při nehodě civilního letadla) a hlavy 7 předpisu MD o administrativním šetření nehod a vyčká příjezdu komise SLI (MD) a příslušných vyšetřovacích orgánů ministerstva vnitra.

2. Vyšetřovací součásti ministerstva vnitra a všechny bezpečnostní orgány jsou povinny spolupůsobit při vyšetřování leteckých nehod a plnit pokyny vyšetřovatele, který řídí vyšetřování.

Čl. 7

Zahájení vyšetřování

1. V případech leteckých nehod, kde došlo k usmrcení osoby nebo k těžké újmě na zdraví, je nutno vždy zahájit vyšetřování ve věci, ledaže by již výsledek šetření konaných na místě vyloučil jakékoliv podezření z trestného činu.

2. V ostatních případech se zahájí vyšetřování ve věci, po případě se vznese obvinění za podmínek stanovených trestním řádem.

Čl. 8

Součinnost při vyšetřování

1. Administrativní šetření, vyšetřování a dozor nad vyšetřováním se provádí v nejužší součinnosti všech orgánů uvedených v čl. 1 (komise SLI nebo komise MD, vyšetřovatelé MV a prokurátor). Tyto orgány tvoří v ústředí stálou skupinu, která se schází na místě nehody, kde každý z uvedených orgánů ve vzájemné shodě plní své úkoly stanovené právními a služebními předpisy (čl. 1 směrnic). Obdobně se postupuje v krajích a okresech v případech uvedených v čl. 4 odst. 4.

2. Nebude-li zahájeno vyšetřování podle trestního řádu a koná-li se jenom administrativní šetření, řídí je předseda komise SLI (MD), který v souhrnné zprávě o výsledku šetření v odůvodněných případech učiní též návrh příslušnému orgánu na postih viníků nehody pro provinění, přestupek nebo disciplinární provinění a návrh na uplatnění náhrady škody.

3. V případech, kdy bylo zahájeno vyšetřování, řídí je vyšetřovatel té vyšetřovací součásti, která je k vyšetřování příslušná podle čl. 4. Práva a povinnosti komise SLI (MD) nejsou tímto dotčena.

Za účelem zamezení duplicit při provádění jednotlivých vyšetřovacích úkonů a úkonů administrativního šetření, zúčastní se a spolupůsobí členové komise SLI (MD) při ohledání místa nehody a havarovaného letadla, výslechu obviněných, svědků a znalců a dalších vyšetřovacích úkonů. Spolupracují při vyhotovování protokolu o ohledání místa nehody havarovaného letadla, fotodokumentaci apod. Vyšetřovacími orgány předkládají příslušnou dokumentaci, předběžnou a souhrnnou zprávu o výsledku šetření (ve dvojím vyhotovení), včetně příloh stanovených předpisem MD pro administrativní šetření (nepředkládají materiály, které jim byly předány vyšetřovatelem).

Tato součinnost členů komise SLI (MD) při vyšetřování nahrazuje úkony, které komise SLI (MD) má provádět podle předpisu MD o administrativním šetření. Vyšetřovatel odevzdá předsedovi komise SLI (MD) jeden opis protokolu o výslechu

nebo opis jiného listinného důkazu. Od účasti členů komise SLI (MD) při výslechu nebo na jiném vyšetřovacím úkonu a od předání opisu zápisu o výpovědi nebo jiného důkazu lze upustit jen tehdy, jestliže takový důkaz není potřebný pro objasnění příčiny letecké nehody.

4. O leteckých nehodách zahraničních letadel se ihned vyrozumí ministerstvo zahraničních věcí, kterému se podle povahy případu podávají zprávy o průběhu a výsledku šetření (vyšetřování); před konečným opatřením se vyžádá stanovisko tohoto ministerstva. O leteckých nehodách čs. letadel v cizině se obdobně vyrozumívá příslušný čs. zastupitelský úřad.

Část třetí

Čl. 9

Závěrečná ustanovení

1. Otázky taktiky a techniky administrativního šetření a vyšetřování trestných činů spáchaných v souvislosti s leteckými nehodami, budou upraveny v metodickém pokynu, který vydá ministerstvo vnitra společně s ministerstvem dopravy.

2. Tyto směrnice jsou prozatímní. Zkušenosti získané při provádění směrnic budou do jednoho roku vyhodnoceny a s přihlédnutím k novým zákonům o trestním řízení soudním a trestnímu zákonu, jakož i novým služebním předpisům o vyšetřování, budou vypracovány konečné směrnice, na základě nichž bude přepracován předpis o administrativním šetření.

3. Tyto směrnice nabývají účinnosti dnem jejich vydání.

V Praze dne 1. srpna 1965

Ministr dopravy:

Alois Indra v. r.

Ministr vnitra:

Josef Kudrna v. r.

Generální prokurátor:

dr. Jan Bartuška v. r.

Příloha č. 2

ke služebnímu předpisu SNB-vyšetř-I-1 „Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti“

(Vydáno čl. 27 NMV č. 27/1965)

Generální prokuratura

Čj. III/1 Gn 03/65

~~Tajné~~

Výtisk č. * 0019

Společná směrnice

ministra vnitra, generálního prokurátora a ministra spravedlnosti pro postup orgánů činných v trestním řízení při trestním stíhání osob, které byly schváleny do funkce stranickým orgánem

Podle usnesení ústředního výboru KSČ o kádrové práci je provádění kádrové politiky a kádrové práce v duchu leninských principů neoddělitelnou součástí uplatňování vedoucí úlohy Komunistické strany Československa. Při výběru a rozmísťování kádrů se stranické orgány řídí zásadami kádrové práce a stanoveným kádrovým pořádkem. Kádrový pořádek je omezen na důležité řídicí funkce v hospodářských, státních, kulturních a společenských orgánech a organizacích bez ohledu na to, zda jde o komunisty nebo nestraníky.

Pokud je trestně stíhána osoba, která byla schválena do funkce příslušným stranickým orgánem, jsou orgány činné v trestním řízení povinny informovat na základě bezpečně zjištěných skutečností příslušný stranický orgán o opatřeních, která byla uplatněna v trestním řízení vůči této osobě. Infor-

mace slouží k tomu, aby stranický orgán mohl vůči takové osobě včas učinit opatření nezbytná podle povahy věci (odvolání z funkce, pozastavení členství ve straně apod.).

Odpovědnost za důvodné uplatnění trestní odpovědnosti vůči pachatelům trestných činů a za jejich spravedlivé potrestání nesou orgány činné v trestním řízení, které v průběhu trestního stíhání postupují podle ustanovení trestního řádu.

V zájmu jednotnosti postupu orgánů činných v trestním řízení při informování stranických orgánů o trestním stíhání osob, které byly těmito orgány schváleny do funkcí, se stanoví:

1. Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti, že byl spáchán trestný čin, u něhož jako pachatel přichází v úvahu osoba, která byla schválena stranickým orgánem do funkce, kterou zastávala v době spáchání trestného činu nebo v době, kdy trestný čin vyšel najevo, zahájí vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán trestní stíhání (§ 160 tr. ř.).
2. Jde-li o věc, v níž je možno konat vyhledávání, nařídí prokurátor neprodleně po té, kdy se dozvěděl o okolnostech uvedených v článku 1, aby, s výjimkou věcí týkajících se dopravních nehod, o nichž je možno konat vyhledávání, bylo konáno vyšetřování. Vyhledávací orgán je na tuto okolnost povinen prokurátora upozornit.
3. Je-li na základě zjištěných skutečností dostatečně odůvodněn závěr, že trestný čin spáchala osoba, která zastává funkci, do níž byla schválena stranickým orgánem, náčelník vyšetřovací součásti informuje stranický orgán o důvodech, pro něž na tuto osobu bylo vzneseno obvinění.
Při sdělení obvinění ve věci týkající se dopravní nehody, o níž lze konat vyhledávání, podává stranickému orgánu informaci náčelník oddělení Veřejné bezpečnosti.
4. Jsou-li u osoby, která byla do funkce schválena stranickým orgánem, dány důvody vazby a účelu vazby, nelze do-

sáhnout jinak, prokurátor informuje o učiněných opatřeních stranický orgán, který osobu vzatou do vazby schválil do funkce. Rozhodnutí o vzetí do vazby vyžaduje předchozího schválení nadřízeným prokurátorem.

5. Jestliže vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán zastaví nebo přeruší trestní stíhání nebo postoupí jinému orgánu věc proti osobě, která byla do funkce schválena stranickým orgánem, příslušný náčelník informuje o tom tento stranický orgán.
6. Prokurátor informuje stranický orgán, jestliže výsledky vyšetřování odůvodňují postavení obviněného před soud současně s podáním obžaloby.
7. Na žádost stranického orgánu podá soud informaci o pravomocném rozhodnutí v trestní věci proti osobě, která byla schválena tímto orgánem do funkce.
8. O trestním stíhání osoby, která byla stranickým orgánem schválena do funkce, informují:
 - jde-li o osobu, která byla schválena ústředním výborem, ministr vnitra nebo generální prokurátor,
 - jde-li o osobu, která byla schválena krajským výborem, náčelník odboru vyšetřování KS MV nebo náčelník odboru vyšetřování SVB, popř. náčelník SVB ve věci týkající se dopravní nehody, o níž lze konat vyhledávání, nebo krajský prokurátor,
 - jde-li o osobu, která byla schválena okresním výborem, náčelník skupiny vyšetřování OVB, popř. náčelník OVB ve věci týkající se dopravní nehody, o níž lze konat vyhledávání, nebo okresní prokurátor.
9. Orgán Sboru národní bezpečnosti nebo prokurátor konající trestní stíhání osoby, která byla schválena stranickým orgánem do funkce, postupují při podávání zpráv svému nadřízenému orgánu podle resortních předpisů.

10. Písemná informace pro stranický orgán musí obsahovat
- a) osobní data osoby, proti níž se koná trestní stíhání,
 - b) údaje o funkci, do níž byla tato osoba schválena stranickým orgánem,
 - c) zdůvodnění provedených opatření, popř. i zamýšleného postupu s vylíčením skutkových zjištění a jejich právního posouzení.
11. V případě, že do odůvodněného trestního stíhání osoby, která byla do funkce schválena stranickým orgánem, jsou činné jednotlivci nebo orgány nesprávné zásahy, je povinností příslušných orgánů činných v trestním řízení podat o tom zprávu svým nadřízeným složkám. Tyto složky o neodůvodněném zásahu a ovlivňování trestního stíhání informují vyšší stranický orgán.
12. Tato společná směrnice nabývá účinnosti dnem 1. října 1965.

V Praze dne 15. září 1965

Ministr vnitra:

Josef Kudrna v. r.

Generální prokurátor:

dr. Jan Bartuška v. r.

Ministr spravedlnosti:

dr. Alois Neumann v. r.

2015

NHV 22/1995

F E D E R Á L N Í M I N I S T E R S T V O V N I T R A

SNB - vyšetř - I - 1

INSTRUKCE

PRO VYŠETŘOVATELE SBORU NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI

P r a h a 1974

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Vydáno NMV ČSSR č. 29/1974
ze dne 20. září 1974

INSTRUKCE

PRO VYŠETŘOVATELE SBORU NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI

Praha 1974

Tento předpis obsahuje:

a/ 68 stran textu,

b/ doplňky:

c/ přílohy:

Nařízení

ministra vnitra ČSSR

ze dne 20. září 1974

**o vydání služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1
„Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti“**

K provedení změn a doplňků zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), jak vyplynuly z pozdějších předpisů, po dohodě s ministrem vnitra ČSR a s ministrem vnitra SSR schvalují změny a doplňky služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1 „Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti“.

V y d á v á m

služební předpis SNB-vyšetř-I-1 „Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti“.

Z r u š u j i

čl. 33 RMV č. 33/1965, přičemž „Prozatímní směrnice ministrů vnitra a dopravy a generálního prokurátora o vyšetřování leteckých nehod“ vydané čl. 24 NMV č. 24/1965 a „Společná směrnice ministra vnitra, generálního prokurátora a ministra spravedlnosti pro postup orgánů činných v trestním řízení při trestním stíhání osob, které byly schváleny do funkce stranickým orgánem“ vydaná čl. 27 NMV č. 27/1965, zůstávají v platnosti.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1975.

Čj. VS - 601/50 - 1973

Ministr vnitra ČSSR:

doc. PhDr. Jaromír OBZINA, CSc., v. r.

I N S T R U K C E
PRO VYŠETŘOVATELE
SBORU NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI

Č Á S T I

S P O L E Č N Á U S T A N O V E N Í

Oddíl první

O B E C N Á U S T A N O V E N Í

Čl. 1

Účel instrukce

[¹] Vyšetřovatelé Sboru národní bezpečnosti (dále jen „vyšetřovatelé“) jsou povinni postupovat tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci, aby trestné činy a jejich příčiny byly náležitě objasněny, jejich pachatelé odhaleni a vytvořeny předpoklady k jejich spravedlivému potrestání. Činnost vyšetřovatelů musí dále směřovat k předcházení a zamezování trestné činnosti, odhalování a odstraňování jejích příčin a podmínek a k výchově občanů k důslednému zachovávání všech zákonů a pravidel socialistického soužití. Základní podmínkou při činnosti vyšetřovatelů je přesné dodržování socialistické zákonosti, neustálé zvyšování kvality vyšetřování a úzká spolupráce a součinnost s ostatními orgány Sboru národní bezpečnosti (dále jen „SNB“) a orgány činnými v trestním řízení.

[²] Základním předpisem pro postup vyšetřovatelů při vyšetřování trestných činů je trestní řád. Účelem této instrukce je upravit podrobnějším způsobem postup vyšetřovatelů v trestním řízení tak, aby bylo zajištěno účinné plnění úkolů uvedených v odstavci 1.

Čl. 2

Postavení, práva a povinnosti vyšetřovatele

[¹] Funkci vyšetřovatele Státní nebo Veřejné bezpečnosti

může vykonávat jen příslušník SNB, který byl do této funkce jmenován. Vyšetřovatelem Státní bezpečnosti je i vyšetřovatel působící ve vojenské kontrarozvědce (dále jen „VKR“).

[2] Podmínky jmenování vyšetřovatelů a jejich ustanovování do funkce stanoví zvláštní předpisy.

[3] Při výkonu své funkce jsou vyšetřovatelé procesně samostatní. Ve věcech týkajících se vyšetřování jsou vyšetřovatelé podřízeni náčelníkům vyšetřovacích útvarů. V ostatních věcech je jejich podřízenost stanovena zvláštními předpisy.

[4] Při provádění všech úkonů je vyšetřovatel osobně odpovědný za dodržování socialistické zákonnosti. Ve své činnosti se řídí zákony, jinými právními předpisy, rozkazy a pokyny prokurátora. Kromě případů, kdy je podle trestního řádu nebo jiných předpisů třeba souhlasu prokurátora, provádí vyšetřovatel úkony samostatně, včetně rozhodování o postupu ve vyšetřování. V případech stanovených zákonem je oprávněn podat proti pokynu prokurátora písemné námitky.

[5] Vyšetřovatel je ve věcech, které vyšetřuje, oprávněn dávat jiným orgánům SNB v souladu s trestním řádem pokyny k provádění úkonů nutných pro vyšetřování a tyto jsou povinny jeho pokynům vyhovět. Provedení těchto úkonů však může vyžadovat jen výjimečně, jestliže věc nesnese odkladu, a nelze dosáhnout, aby je provedl sám vyšetřovatel.

Řízení vyšetřování

Čl. 3

Při řízení vyšetřování dbá náčelník vyšetřovacího útvaru především na dodržování zákonů a jiných právních předpisů, rozkazů, nařízení a pokynů nadřízených, jejichž plnění též kontroluje. Současně dbá na rozvoj a prohlubování politických a odborných znalostí podřízených a na dodržování kázně, která se musí projevit i v dodržování socialistické zákonnosti.

Čl. 4

[1] Náčelníci správ vyšetřování jsou oprávněni k řízení a

k metodickému usměrňování vyšetřování vydávat pokyny směřující k uplatnění správných forem a metod vyšetřovací práce, a to zpravidla formou pokynů, které jsou pro vyšetřovatele závazné. Dále jsou oprávněni se souhlasem příslušného náměstka ministra vnitra podle potřeby svolávat a organizovat celostátní a oblastní pracovní porady a semináře příslušníků vyšetřovacích útvarů; přísluší jim právo vyžadovat zprávy, statistické rozbory a jiná hlášení od podřízených vyšetřovacích útvarů a plánovat prověrky stavu vyšetřování. Vyžaduje-li to důležitý zájem služby, zejména jde-li o vyšetřování zvláště závažného případu nebo jestliže je to pro vyšetřování nutné z jiných důvodů, mohou učinit opatření, aby některý z vyšetřovatelů konal pro potřebnou dobu vyšetřování u jiného vyšetřovacího útvaru. Obdobná oprávnění přísluší též náčelníkům odborů vyšetřování VB KS SNB a MSVB Praha v rámci jejich pravomoci, přičemž tato opatření činí samostatně.

[2] Náčelníci vyšetřovacích útvarů jsou povinni v zájmu zkvalitnění boje s trestnou činností informovat náčelníky územních útvarů o průběhu a výsledcích vyšetřování a zjištěných nedostatecích v činnosti útvarů SNB provádějících operativní činnost (dále jen „operativní útvary“), jakož i o příčinách a podmínkách umožňujících páchání trestné činnosti. Za tím účelem náčelník vyšetřovacího útvaru provádí zejména celoroční, popřípadě pololetní rozbory práce, které musí obsahovat konkrétní závěry, aby mohly být podkladem pro odstranění nedostatků a soustavné zvyšování úrovně a kvality vyšetřování a operativní práce. Náčelníci vyšetřovacích útvarů mají právo zúčastnit se porad organizovaných náčelníky územních útvarů, zejména projednávají-li se na nich záležitosti mající vztah k vyšetřování.

[3] Náčelníci vyšetřovacích útvarů jsou oprávněni vykonávat úkony, ke kterým jsou oprávněni podle trestního řádu vyšetřovatelé.

Čl. 5

[1] V rámci řídicí a metodické činnosti kontroluje náčelník vyšetřovacího útvaru nebo jím zmocněný příslušník tohoto útvaru tato rozhodnutí vyšetřovatele:

- usnesení o zahájení trestního stíhání a vznesení obvinění,
- žádost o udělení souhlasu k vznesení obvinění v případech, kde takového souhlasu je třeba,
- usnesení o osobní a domovní prohlídce,
- protokol o zadržení a návrh na vzetí obviněného do vazby,
- usnesení (příkaz) o propuštění zadržené osoby a návrh na propuštění obviněného z vazby,
- usnesení o přibrání znalce,
- námítky proti pokynu prokurátora,
- stanovisko pro prokurátora, jestliže se vyšetřovatel, kterému byla věc předána jiným orgánem, nepovažuje za příslušného,
- návrh na prodloužení vazební lhůty,
- rozhodnutí o vyřízení věci v přípravném řízení a závěrečnou zprávu s návrhem na konečné opatření.

[²] Náčelník vyšetřovacího útvaru si může vyhradit kontrolu i jiných rozhodnutí vyšetřovatele. Kontrolu provádí podpisem opisu rozhodnutí. Podepsané rozhodnutí se založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu.

Oddíl druhý

PŘÍSLUŠNOST

Čl. 6

Věcná příslušnost

[¹] Věcnou příslušnost vyšetřovatelů Státní bezpečnosti, Veřejné bezpečnosti, vyšetřovatelů prokuratury a vojenské prokuratury stanoví zvláštní předpis.

[²] O trestných činech příslušníků SNB konají vyšetřování zpravidla vyšetřovatelé působící v útvech inspekcí.

Čl. 7

Místní příslušnost

[¹] Vyšetřování koná vyšetřovatel toho vyšetřovacího útvaru, v jehož obvodu byl trestný čin spáchán.

[²] Nelze-li místo činu zjistit nebo byl-li čin spáchán v cizině, koná vyšetřování vyšetřovatel toho útvaru, v jehož obvodu obviněný bydlí, pracuje nebo se zdržuje; jestliže se nedají tato místa zjistit nebo jsou mimo území republiky, koná vyšetřování vyšetřovatel toho útvaru, v jehož obvodu čin vyšel najevo. O trestném činu opuštění republiky (§ 109 tr. zák.) koná vyšetřování vyšetřovatel toho útvaru, v jehož obvodu má nebo měl obviněný bydliště.

Čl. 8

Funkční příslušnost

[¹] Základním článkem organizace vyšetřování jsou:

- a/ ve Státní bezpečnosti odbory vyšetřování v krajích a oddělení a skupiny VKR;
- b/ ve Veřejné bezpečnosti oddělení vyšetřování a jim na rovně postavené odbory vyšetřování.

[²] Vyšetřovatelé vyšších vyšetřovacích útvarů konají podle funkční příslušnosti vyšetřování

- a/ v případech, u nichž to vyžaduje povaha věci vzhledem k jejím závažnosti, rozsáhlosti, složitosti nebo vzhledem k jinému důležitému zájmu;
- b/ na základě opatření učiněného prokurátorem k přikázání věci jinému vyšetřovateli.

[³] Náčelník vyššího vyšetřovacího útvaru je oprávněn převzít k vyšetřování kteroukoli věc od podřízeného vyšetřovacího útvaru a kteroukoli věc mu k vyšetřování přikázat; o tom rozhodne po projednání s příslušným prokurátorem. Obdobná oprávnění přísluší náčelníku odboru vyšetřování VKR vůči podřízeným vyšetřovacím útvarům VKR.

Čl. 9

Společné vyšetřování, vyloučení a předání věci

[¹] Jestliže vyšetřovatel je věcně příslušný konat vyšetřování alespoň o jednom z trestných činů, koná vyšetřování o všech trestných činech téhož obviněného a proti všem obviněným, jejichž trestná činnost spolu souvisí. Společné vyšetřování koná vyšetřovatel, který je příslušný konat vyšetřování proti přímému pachateli nebo o nejtěžším trestném činu.

[²] K urychlení řízení nebo z jiných důležitých důvodů lze vyšetřování o některém trestném činu nebo proti některému z pachatelů vyloučit ze společného vyšetřování. O vyloučení po zahájení trestního stíhání a předání vyloučené věci příslušnému vyšetřovacímu útvaru nebo příslušnému vyhledávacímu orgánu rozhoduje vyšetřovatel po projednání s prokurátorem.

[³] Vyjde-li v průběhu vyšetřování najevo nový trestný čin, který nespáchal obviněný nebo který s vyšetřovanou věcí nesouvisí a vyšetřování tohoto trestného činu by způsobilo zbytečné průtahy, je možno věc předat jinému příslušnému útvaru; o předání věci rozhodne vyšetřovatel po projednání s prokurátorem.

Čl. 10

Příslušnost k vyšetřování přečinu

Je-li nutno konat vyšetřování o přečinu, je pro ně příslušný vyšetřovatel, který by byl příslušný pro vyšetřování trestného činu obdobné povahy.

Čl. 11

Předání věci pro nepřislušnost

[¹] Zjistí-li vyšetřovatel, jemuž byla věc předána k vyšetřování nebo který převzal oznámení o trestném činu nebo jiný podnět k trestnímu stíhání, že není věcně nebo místně

příslušný, anebo že jde o věc, v níž má být konáno vyhledávání nebo objasňování, předá věc příslušnému útvaru. Jestliže věc nesnese odkladu a nelze-li dosáhnout, aby neodkladné úkony provedl příslušný vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán, sám takové úkony provede. Zahájí-li v takovém případě trestní stíhání (§ 160 odst. 2 tr. ř.), je povinen předat věc neprodleně, nejpozději do tří dnů od zahájení trestního stíhání příslušnému vyšetřovacímu útvaru nebo příslušnému vyhledávacímu orgánu.

[²] Vyjdou-li skutečnosti svědčící o místní nebo věcné nepřislušnosti vyšetřovatele najevo až po zahájení trestního stíhání, předá vyšetřovatel věc po projednání s prokurátorem příslušnému vyšetřovacímu útvaru, a jde-li o trestný čin, o němž se má konat vyhledávání, příslušnému vyhledávacímu orgánu. Vyjde-li po zahájení trestního stíhání najevo, že jde o přečin, postupuje způsobem uvedeným v čl. 94 odst. 3.

Čl. 12

Spory o příslušnost

[¹] Vznikne-li spor o místní příslušnost, rozhodne o tom, který útvar bude konat vyšetřování, náčelník vyšetřovacího útvaru, který je bezprostředně nadřízen útvarům, mezi nimiž ke sporu došlo.

[²] Spory o příslušnost mezi vyšetřovacími útvary VB MV ČSR a MV SSR řeší v dohodě náčelníci správ vyšetřování VB a nedojde-li mezi nimi k dohodě, náčelník federální správy VB.

[³] Po zahájení trestního stíhání se rozhodnutí uvedená v odstavci 1 učiní po projednání s příslušným prokurátorem.

Oddíl třetí

DOZOR NAD VYŠETŘOVÁNÍM

Čl. 13

Prokurátorský dozor

[¹] Vyšetřovatel je povinen umožnit prokurátorovi, aby

mohl osobně a soustavně sledovat postup vyšetřování a být osobně přítomen kterémukoli vyšetřovacímu úkonu. V případech, kde si prokurátor vyhradil účast na vyšetřovacím úkonu, vyrozumí jej vyšetřovatel nejméně 24 hodiny před provedením takového úkonu, pokud nejde o případ, kdy věc nenesne odkladu.

[2] Právo odejmout kteroukoli věc určitému vyšetřovateli a učinit opatření, aby věc byla přikázána jinému vyšetřovateli (§ 174 odst. 2 písm. g/ tr. ř.), uplatňuje prokurátor prostřednictvím náčelníka vyšetřovacího útvaru, který je povinen takovému pokynu vyhovět a věc přidělit vyšetřovateli jinému, nebo, má-li být věc předána vyšetřovateli jiné složky, zařídit předání věci. Pokyn k odejmutí nebo přikázání věci musí dát prokurátor písemně.

[3] Má-li ve vyšetřované věci rozhodnout vojenský prokurátor a nelze-li ihned zjistit příslušného vojenského prokurátora nebo je-li jeho sídlo příliš vzdáleno, požádá vyšetřovatel o rozhodnutí nejbližšího vojenského prokurátora, který též rozhodne o dalším postupu.

[4] Prověrky vyšetřovaných věcí prováděné prokurátorem se zúčastní zpravidla náčelník vyšetřovacího útvaru a vyšetřovatel, který případ zpracovává. Opis záznamu o prověrce předá prokurátor náčelníku vyšetřovacího útvaru.

Čl. 14

Pokyny prokurátora

[1] Pokyny k vyšetřování dává prokurátor zpravidla písemně. O ústním pokynu učiní vyšetřovatel záznam, pokud nebyl takový pokyn stvrzen prokurátorem dodatečně písemně. Písemné pokyny a záznamy o jeho ústních pokynech se založí do vyšetřovacího spisu.

[2] Jestliže vyšetřovatel nesouhlasí s pokyny prokurátora k vznesení obvinění, ke kvalifikaci trestného činu a k rozsahu obvinění nebo s pokyny ke způsobu vyřízení věci v přípravném řízení (návrhem na podání obžaloby, zastavením nebo přerušením trestního stíhání, postoupením, odevzdáním a odložením věci), vypracuje písemné námitky, v nichž odů-

vodní své stanovisko. Námitky zašle spolu se spisem neprodleně prokurátorovi. Nevyhoví-li prokurátor námitkám, předloží je nadřízenému prokurátorovi, který může pokyny podřízeného prokurátora zrušit nebo prostřednictvím náčelníka vyšetřovacího útvaru věc přikázat jinému vyšetřovateli.

[3] Oprávnění prokurátora nepřísluší vyšetřovateli prokuratury, který také není oprávněn dávat pokyny vyšetřovateli SNB.

Oddíl čtvrtý

SOUČINNOST A JEJÍ FORMY

Čl. 15

Součinnost s operativními útvary

Vyšetřovatelé a příslušníci operativních útvarů úzce spolupracují jak v období rozpracování případu, tak po jeho předání k vyšetřování. Podrobnosti, jakož i rozsah a způsob vzájemné součinnosti a spolupráce stanoví předpisy o součinnosti vyšetřovatelů s ostatními orgány SNB.

Čl. 16

Součinnost vyšetřovacích útvarů

[1] Vyšetřovací útvary jsou povinny poskytovat si pomoc při vyšetřování trestných činů. Jestliže je to k urychlení vyšetřování nebo z jiných důvodů nutné, lze o provedení některého úkonu požádat vyšetřovatele jiného vyšetřovacího útvaru. Takovéto dožádání musí být vyřízeno nejpozději do osmi dnů a jde-li o věc vazební, s největším urychlením. Tato lhůta je závazná i pro vyhledávací orgány, provádějí-li na pokyn vyšetřovatele některý úkon.

[2] V dožádání je třeba uvést, čeho se týká, jaké úkony mají být provedeny, dále je třeba stručně vyhodnotit věc z hlediska skutkového a taktického, a jestliže má být prove-

den výslech obviněného nebo svědka, je třeba uvést otázky a problematiku, k níž má být výslech zaměřen. Dožádaný orgán je povinen provést ve svém obvodu též další úkony, jejichž nutnost vyplynula z výsledků úkonů, které na dožádání provedl.

[³] Odstupuje-li dožádaný útvar dožádání dalšímu útvaru, vyrozumí o tom vždy toho, kdo o provedení úkonu žádal.

Čl. 17

Součinnost vyšetřovatelů při mimořádných událostech

[¹] Při mimořádných událostech, zejména jde-li o letecké a provozní havárie, výbuchy a požáry, pracují vyšetřovatelé Státní a Veřejné bezpečnosti v úzké součinnosti.

[²] Podrobnosti o spolupráci a postupu vyšetřovatelů Státní a Veřejné bezpečnosti v těchto případech a o součinnosti s jinými orgány stanoví zvláštní předpisy.

Čl. 18

Předávání poznatků

[¹] Jsou-li v průběhu vyšetřování zjištěny poznatky o trestné činnosti, která není předmětem vyšetřování, a poznatky nejsou dostatečné k zahájení trestního stíhání, předá je náčelník vyšetřovacího útvaru prostřednictvím náčelníka územního útvaru StB nebo VB příslušnému operativnímu útvaru. Jde-li o poznatky o trestné činnosti osoby podléhající pravomoci vojenských soudů a nebudou-li předány příslušným operativním útvarům, předají se veliteli nebo náčelníku, jemuž je taková osoba podřízena, anebo vojenskému prokurátorovi.

[²] Příslušné útvary si předají podle povahy věci také poznatky získané v průběhu vyšetřování o přečinu nebo přestupku, pokud s vyšetřovanou věcí nesouvisí.

ČÁST II

VYŠETŘOVÁNÍ

Oddíl první

PŘEVZETÍ VĚCI

Čl. 19

Převzetí oznámení o trestném činu

[¹] Oznámení o trestném činu je povinen převzít každý vyšetřovatel. Podle povahy věci učiní potřebná opatření k urychlenému vyřízení věci.

[²] Jestliže lze na podkladě učiněného oznámení ihned zahájit trestní stíhání, vyslechne vyšetřovatel po zahájení trestního stíhání oznamovatele jako svědka, popřípadě jako obviněného, bylo-li proti němu na podkladě oznámení vlastní trestné činnosti vzneseno obvinění.

[³] Nelze-li na podkladě oznámení o trestném činu zahájit trestní stíhání, sepíše vyšetřovatel s oznamovatelem protokol „Oznámení o trestném činu“, v němž poznamená poučení oznamovatele o jeho odpovědnosti za vědomě nepravdivé údaje, zejména o odpovědnosti podle § 166, 174, 206 a 209 tr. zák., a uvede obsah oznámení se všemi okolnostmi rozhodnými pro získání všech podkladů k dalšímu postupu.

[⁴] Předá-li oznamovatel vyšetřovateli přijímajícímu oznámení některý z listinných nebo věcných důkazů, poznamená to vyšetřovatel v protokolu, kde též uvede, o jaké důkazy jde; oznamovateli vydá potvrzení o jejich převzetí.

[⁵] Vyšetřovatel vyžádá od oznamovatele jen nejdůležitější údaje, je-li nutná účast oznamovatele na místě trestného činu nebo je nutno provést neodkladné úkony. Oznamovatel však musí být dodatečně vyslechnut. Dodatečný výslech se provede též, byl-li trestný čin oznámen písemně nebo jiným způsobem a oznámení neobsahuje dostatečné podklady pro další řízení.

Čl. 20

Vyrozumění oznamovatele

Vyšetřovatel, jemuž bylo oznámení o trestném činu přiděleno k vyřízení, vyrozumí oznamovatele (§ 158 odst. 1 tr. ř.) o učiněných opatřeních ústně nebo písemným sdělením; o ústním vyrozumění učiní záznam ve spise. Byla-li věc odložena, zašle mu opis usnesení o odložení věci s poučením o právu stížnosti.

Čl. 21

Převzetí materiálů od operativních útvarů

Právo rozhodovat o přijetí materiálů k vyšetřování od operativních útvarů přísluší náčelníku vyšetřovacího útvaru. Takové materiály lze na vyšetřovací útvar předat jen prostřednictvím příslušných náčelníků operativních útvarů a se souhlasem náčelníka územního útvaru. Podrobnosti stanoví předpisy o součinnosti vyšetřovatelů s ostatními orgány SNB.

Oddíl druhý

ÚKONY PŘED ZAHÁJENÍM TRESTNÍHO STÍHÁNÍ

Čl. 22

Objasňování oznámení a jiných podnětů

[¹] K prověření oznámení o trestném činu, k upřesnění materiálů a ostatních podnětů převzatých k vyšetřování může vyšetřovatel ještě před zahájením trestního stíhání opatřit potřebné podklady a nezbytná vysvětlení nebo učinit potřebná opatření k zjištění a zajištění stop trestného činu. Nebyla-li taková opatření učiněna již jinými orgány SNB a nemůže-li je vyšetřovatel učinit sám, dá pokyn k jejich provedení těmto orgánům.

[²] Opatření podle odstavce 1 se mohou týkat jen úkonů

potřebných pro objasnění věci natolik, aby mohlo být buď zahájeno trestní stíhání nebo věc jiným způsobem vyřízena. Půjde zejména o vysvětlení vyžádaná od osob, které mohou přispět k objasnění věci, o vyhodnocení operativně taktických a jiných evidencí, o vyžádání písemných dokladů a zpráv, o identifikaci stop nebo věcí apod. O vyžádaném vysvětlení sepíše vyšetřovatel „Zápis o výpovědi“, v němž poznamená též poučení osoby podle § 158 odst. 4 tr. ř. O ostatních úkonech pořídí vyšetřovatel podle povahy věci „Úřední záznam“, pokud nejde o vysvětlení podaná písemně. Vyslechnutá osoba má nárok na náhradu hotových výdajů a ušlého výdělku; takový nárok nemá ten, kdo byl předvolán ve vlastním zájmu. Nárok zaniká, neuplatní-li jej oprávněný do tří dnů po dostavení se, o čemž musí být poučen.

[³] Doklady o úkonech provedených podle předchozích odstavců, které byly podkladem k vydání usnesení o zahájení trestního stíhání nebo podkladem k jinému rozhodnutí vyšetřovatele, tvoří součást vyšetřovacího spisu.

Ohledání místa činu

Čl. 23

[¹] Ohledání místa činu je úkon, při kterém se přímým pozorováním a za pomoci dalších metod zjišťuje, zkoumá a zachycuje materiální situace na místě činu a zajišťují se stopy, předměty a dokumenty, na jejichž základě lze objasnit skutečnosti důležité pro trestní řízení.

[²] Ohledání místa činu se provede ve všech případech, jestliže mohly být na místě činu zanechány jakékoli stopy a ohledáním je třeba zjistit skutečnosti důležité pro trestní řízení.

[³] Ohledání místa činu se zúčastní vyšetřovatel, příslušník operativního útvaru a podle povahy věci technik, psovod, pyrotechnik nebo další specialisté (§ 113 odst. 2 tr. ř.). Prokurátor se přizve k ohledání v závažnějších případech nebo vyhradí-li si to.

Čl. 24

Úkolem příslušníka řídicího ohledání místa činu je

- a/ ověřit si, zda a jakým způsobem byly provedeny prvotní úkony, tj. zda bylo místo činu uzavřeno, zajištěny stopy a zjištění svědci; podle okolností pak rozhodne, zda je možno přistoupit k ohledání;
- b/ organizovat ohledání tak, aby na místě neprodlevaly osoby, jež nebyly k ohledání určeny a aby se svědci nemohli vzájemně ovlivňovat;
- c/ zajistit vzájemnou součinnost pracovníků provádějících ohledání, neprodleně vyhodnocovat výsledky dosažené ohledáním, operativním šetřením a výpověďmi svědků a podle potřeby ihned dávat pokyny k dalším úkonům.

Čl. 25

[1] Výsledky ohledání situace na místě činu se zachytí v protokolu o ohledání a podle charakteru místa činu též náčrtem, plánem a jinou dokumentací (např. foto, film apod.).

[2] Do protokolu o ohledání místa činu se uvedou jen ty skutečnosti, které byly zjištěny pozorováním na místě činu. Musí v něm být uvedeno, kdy, kde, kým, za přítomnosti kterých osob, za jakým účelem a za jakých podmínek bylo ohledání provedeno, co bylo shledáno při prohlídce místa činu, jaké stopy a věcné důkazy a kde byly nalezeny a jak s nimi bylo naloženo.

[3] K protokolu o ohledání místa činu se připojí fotografie a plán zpracovaný podle náčrtu. Protokol o ohledání spolu s příloženými dokumenty musí poskytovat celkovou představu o situaci, jaká byla na místě činu v době ohledání.

[4] Uvedené způsoby zachycení výsledků ohledání spolu úzce souvisí a vzájemně se doplňují. Důležité stopy se proto vyznačí shodnými čísly, a to jak na fotografiích, tak v plánu a v protokolu o ohledání se na ně vhodně odkáže.

[5] Protokol o ohledání místa činu podepíší všechny osoby, které se ohledání zúčastnily, včetně nezúčastněné osoby, byla-li přibrána.

Odevzdání věci

Čl. 26

[1] Zjistí-li vyšetřovatel, že ve věci, která mu byla přidělena, nejde o trestný čin, nýbrž o přestupek, anebo že je třeba věc odevzdat orgánu příslušnému ke kázeňskému nebo kárnému vyřízení, a věc není dostatečně objasněna, předá ji útvaru VB příslušnému k jejímu zpracování a k dalšímu opatření.

[2] Považuje-li vyšetřovatel věc za dostatečně objasněnou, odevzdá ji sám orgánům příslušným k jejímu projednání (§ 159 odst. 1 tr. ř.) přípisem obsahujícím návrh na projednání věci. Návrh musí obsahovat stručné vylíčení skutkového děje s uvedením důkazů, o které se toto vylíčení opírá, jaký skutek je v jednání pachatele spatřován a důvody odevzdání věci.

[3] Zjistí-li vyšetřovatel okolnosti uvedené v odstavci 1 teprve po zahájení trestního stíhání, postoupí věc příslušným orgánům (čl. 89).

Čl. 27

[1] Vyšetřovatel může před zahájením trestního stíhání odevzdat věc příslušnému orgánu ke kázeňskému projednání, jde-li o trestný čin, který lze vyřídit kázeňsky (§ 294 tr. zák.), jestliže považuje tento způsob vyřízení vzhledem k osobě pachatele a povaze jeho činu za postačující (§ 159 odst. 3 písm. b/ tr. ř.). Přípis musí obsahovat náležitosti uvedené v čl. 25 odst. 2.

[2] Jestliže je k objasnění věci třeba provést některé úkony podle hlavy čtvrté a páté tr. ř., zahájí vyšetřovatel trestní stíhání a po náležitém objasnění věci ji postoupí příslušným orgánům (čl. 89).

Čl. 28

Odložení věci

[1] Zjistí-li vyšetřovatel, že ve věci, která mu byla přidě-

lena, nejde o trestný čin a nepřichází v úvahu postup podle čl. 26, věc usnesením odloží. V usnesení o odložení věci uvede stručně skutkový stav a důvody odložení.

[2] Věc nelze odložit, bylo-li zahájeno trestní stíhání. Jestliže důvody odložení nejsou dostatečně zjištěny nebo objasněny, zahájí se trestní stíhání. Vyjdou-li takové důvody najevo po zahájení trestního stíhání, vyšetřovatel trestní stíhání zastaví (čl. 91).

Čl. 29

Souhlas ke stíhání

[1] K trestnímu stíhání poslanců Federálního shromáždění, České národní rady a Slovenské národní rady je třeba předchozího souhlasu těchto orgánů.

[2] K trestnímu stíhání soudců pro činy spáchané při výkonu soudcovské funkce nebo v souvislosti s výkonem této funkce je třeba předchozího souhlasu

- a/ Federálního shromáždění, jde-li o soudce Nejvyššího soudu ČSSR a soudce z povolání vojenských soudů;
- b/ České národní rady nebo Slovenské národní rady, jde-li o soudce z povolání soudů republik;
- c/ příslušného národního výboru, jde-li o soudce z lidu soudů republik.

[3] Předchozího souhlasu je třeba k trestnímu stíhání obviněného, který byl vydán cizím státem, pro další trestné činy, než pro které byl vydán (§ 378 odst. 2 tr. ř.).

[4] Jde-li o osoby uvedené v odstavci 1 až 3, požádá vyšetřovatel o vyžádání souhlasu prokurátora. Souhlas ke stíhání se založí do vyšetřovacího spisu.

Čl. 30

Plán vyšetřování

[1] Za účelem zajištění přehlednosti, úplnosti a rychlosti vyšetřování sestaví vyšetřovatel, zejména u složitějších, roz-

sáhlejších nebo závažnějších případů, plán vyšetřování. Plán sestaví zpravidla ještě před zahájením trestního stíhání za součinnosti příslušníka operativního útvaru. Podle situace, která se v průběhu vyšetřování vytvoří, je třeba plán vyšetřování neustále doplňovat nebo měnit. Plán vyšetřování schvaluje náčelník vyšetřovacího útvaru.

[2] Do plánu je nutno zahrnout cíl vyšetřování, postup při vyšetřování, stanovení verzí a vytyčení jednotlivých vyšetřovacích úkonů. Dále je možno do něho zahrnout i postup při jednotlivých úkonech, kde to povaha věci vyžaduje (složitější výsledky, konfrontace, vyšetřovací pokus, rekonstrukce apod.), pokud o nich nebyl vypracován samostatný plán. Jestliže je to účelné, zahrnou se do plánu vyšetřování též vhodná hlediska pro uplatnění prevence.

[3] Vedle plánu vyšetřování, jestliže je to třeba, vypracuje vyšetřovatel spolu s příslušníkem operativního útvaru plán realizace; oba plány musí na sebe úzce navazovat. Do plánu realizace se zahrne součinnost příslušných operativních útvarů, popřípadě jiných útvarů SNB s vyšetřovatelem a provedení operativních úkonů nutných pro vyšetřování. Plán schvalují náčelníci vyšetřovacích a operativních útvarů. Nesmí být předložen nepovolaným osobám.

[4] Plán vyšetřování se po skončení vyšetřování založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu. Plán realizace se předá operativnímu útvaru k založení do operativního svazku, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

Oddíl třetí

TRESTNÍ STÍHÁNÍ

Čl. 31

Zahájení trestního stíhání

[1] Účelem zahájení trestního stíhání je jednak rychle, úplně a objektivně objasnit všechny okolnosti trestného činu, jehož spáchání nasvědčují zjištěné skutečnosti, zejména zjistit osobu pachatele a provést neodkladné úkony, k nimž jsou

věcně nebo místně příslušné jiné orgány, aby nevznikaly zbytečné průtahy v trestním stíhání.

[²] Trestní stíhání zahájí vyšetřovatel písemným usnesením. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, zahájí se (§ 160 odst. 1 tr. ř.) trestní stíhání provedením zajišťovacích úkonů (zadržením, domovní nebo osobní prohlídkou, vydáním nebo odnětím věci). Po jejich provedení se vyhotoví neprodleně usnesení o zahájení trestního stíhání. Opis usnesení o zahájení trestního stíhání se doručí prokurátorovi nejpozději do 48 hodin.

[³] Usnesení o zahájení trestního stíhání musí obsahovat

- a/ označení orgánu, který je vydal, místo a den rozhodnutí;
- b/ výrok usnesení, v němž se stručně popíše skutek, který zakládá trestný čin, s uvedením času a místa jeho spáchání, popřípadě jiných okolností, za kterých k němu došlo, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným, jaký trestný čin se v tomto skutku spatřuje, a to jeho zákonným pojmenováním a uvedením příslušného ustanovení trestního zákona;
- c/ odůvodnění rozhodnutí, v němž se uvedou skutečnosti, jež byly podkladem k zahájení trestního stíhání, skutkové okolnosti činu a způsob jeho spáchání, jakož i ostatní okolnosti uvedené v § 134 odst. 2 tr. ř.;
- d/ poučení o opravném prostředku.

[⁴] Věcně nebo místně nepříslušný vyšetřovatel může zahájit trestní stíhání za podmínek uvedených v § 160 odst. 2 tr. ř.

[⁵] Trestní stíhání se nezahájí, jsou-li zjištěny okolnosti, pro které má být věc odevzdána nebo odložena [čl. 26 až 28].

Čl. 32

Převzetí zahájené věci

[¹] Jestliže se vyšetřovatel, kterému byla věc předána k vyšetřování a v níž bylo zahájeno trestní stíhání jiným orgánem, považuje za příslušného, pokračuje v zahájeném trestním stíhání, aniž by o tom rozhodoval usnesením.

[²] Jde-li o věc, v níž se vyšetřovatel nepovažuje za příslušného, předloží spisy neprodleně, aniž by o odmítnutí věci rozhodl usnesením, se svým písemným stanoviskem prokurátorovi. Jde-li o věc, v níž bylo trestní stíhání zahájeno příslušníkem operativního útvaru, předá se opis stanoviska vyšetřovatele též náčelníku operativního útvaru.

Čl. 33

Vznesení obvinění

[¹] Je-li při zahájení trestního stíhání pachatel trestného činu znám, vydá vyšetřovatel zpravidla společné usnesení o zahájení trestního stíhání a vznesení obvinění. Usnesení o vznesení obvinění proti více osobám, které mají být společně stíhány v téže trestní věci, se vyhotoví společně proti všem obviněným; brání-li však tomu zájmy vyšetřování, vyhotoví se usnesení proti každému zvlášť. Bylo-li zahájeno trestní stíhání o skutku, jehož se dopustilo více pachatelů, a obvinění se poté vznáší usnesením proti každému zvlášť, není v takovém případě třeba proti pachateli znovu zahajovat trestní stíhání. Obdobné platí, jestliže se ukáže potřeba obvinění rozšířit nebo jinak změnit. Je-li v době vznesení obvinění známo, že obviněný je zvlášť nebezpečným recidivistou, uvede se to v usnesení.

[²] Usnesení o vznesení obvinění není třeba zvlášť vyhotovovat a obviněnému zasílat jeho opis, jestliže je vyšetřovatel v plném znění pojme do protokolu o výsledku obviněného a jestliže takové usnesení je obviněnému vyhlášeno a není je třeba oznamovat jiným osobám; prokurátorovi se v tomto případě zašle opis protokolu (§ 136 odst. 2 tr. ř.). Obdobně lze postupovat i v případech, kdy vyšetřovatel vydá jiné usnesení, např. usnesení o vznesení obvinění pro další skutek, usnesení o zamítnutí návrhu na doplnění vyšetřování apod.

[³] Převeze-li vyšetřovatel trestní věc, v níž vyhledávací orgán již obviněnému sdělil obvinění, není třeba usnesení o vznesení obvinění vyhotovit; má-li vyšetřovatel za to, že skutek, pro který bylo sděleno obvinění, je jiným trestným činem, obviněného na tuto okolnost upozorní, což po-

znamená v protokolu. O převzetí věci k vyšetřování vyšetřovatel obviněného neprodleně vyrozumí s poučením o právu na obhajobu (čl. 52); jde-li o nutnou obhajobu, postupuje obdobně (čl. 53).

Čl. 34

Rozšíření stíhání

[¹] Vyjde-li v průběhu vyšetřování najevo, že se obviněný dopustil dalšího skutku, na který se původní usnesení o vznesení obvinění nevztahovalo, vydá vyšetřovatel, pokud jde o tento další skutek, nové usnesení o vznesení obvinění (§ 163 odst. 4 tr. ř.). Usnesení o zahájení trestního stíhání se o tomto novém skutku nevydává.

[²] Zjistí-li vyšetřovatel v průběhu vyšetřování, že skutek, pro který bylo vzneseno obvinění, je jiným trestným činem, než jak byl v usnesení o vznesení obvinění právně posouzen (jde o jiný trestný čin, přísněji nebo mírněji trestný nebo o jinou kvalifikaci podle téhož zákonného ustanovení, popřípadě o okolnost, že obviněný bude posuzován jako zvlášť nebezpečný recidivista), vyšetřovatel obviněného na tuto okolnost v průběhu vyšetřování upozorní, a to zpravidla při jeho výslechu, nejpozději však při seznamování s výsledky vyšetřování, a upozornění poznamená v protokolu (§ 163 odst. 5 tr. ř.).

Čl. 35

Obsah usnesení o vznesení obvinění

Usnesení o vznesení obvinění musí kromě údajů uvedených v čl. 31 odst. 3 též obsahovat

- a/ jméno a příjmení osoby, proti které se vznáší obvinění, její data a místo narození, zaměstnání a bydliště;
- b/ důvody stíhání, zejména skutečností, jež prokazují účast obviněného na spáchání trestného činu a z čeho tento závěr vyplývá.

Čl. 26

Oznamování usnesení o vznesení obvinění

[¹] Prokurátorovi se doručí opis usnesení (protokolu) o vznesení obvinění nejpozději do 48 hodin. Zahájil-li trestní stíhání a vznesl-li obvinění vyšetřovatel, který není věcně nebo místně příslušný, doručí opis usnesení svému dozorovému prokurátorovi, kterého zároveň vyrozumí o tom, kterému vyšetřovacímu útvaru bude věc předána.

[²] Obviněnému musí být usnesení o vznesení obvinění oznámeno do tří dnů od vydání usnesení; je-li však vyslýchán dříve, na počátku jeho prvního výslechu (§ 163 odst. 3 tr. ř.). Oznámení se děje buď vyhlášením usnesení nebo doručením jeho opisu.

[³] Za jakých podmínek a kterým osobám je dále nutno usnesení o vznesení obvinění oznámit (osobám zbaveným způsobilosti k právním úkonům, osobám ve vazbě, ve výkonu trestu, osobám, které mají obhájce nebo zmocněnce), je stanoveno v § 137 odst. 2 a 3 tr. ř., a jde-li o mladistvého, též v § 298 tr. ř.

[⁴] Vyhlášení se děje tak, že usnesení se obviněnému vyhlásí v plném znění; do protokolu o výslechu obviněného se uvede, že usnesení o vznesení obvinění bylo vyhlášeno a odůvodněno a že obviněný byl řádně poučen o právu stížnosti. Bylo-li usnesení takto vyhlášeno, není třeba obviněnému doručovat jeho opis. Jestliže usnesení bylo obviněnému oznámeno doručením opisu usnesení, připojí se doručenka k prvopisu usnesení, které je založeno ve vyšetřovacím spise. V protokolu o výslechu obviněného se poznamená, kterého dne bylo usnesení doručeno. Podá-li obviněný proti usnesení stížnost, zapíše se i s odůvodněním do protokolu; podání stížnosti není třeba v protokolu uvádět, podal-li ji obviněný písemně.

[⁵] Je-li osoba, proti níž bylo vzneseno obvinění, neznámého pobytu, oznámí se jí usnesení nejpozději do tří dnů po zjištění pobytu. Neznámý pobyt obviněného však nebrání tomu, aby vyšetřovatel provedl všechny úkony v době, kdy obviněného pro neznámý pobyt nelze zastihnout.

Oddíl čtvrtý

ZADRŽENÍ A VAZBA

Zadržení

Čl. 37

[¹] Vyšetřovatel může zadržet osobu podezřelou za spáchání trestného činu (§ 76 odst. 1 tr. ř.), proti které nebylo dosud vzneseno obvinění, získal-li sám nebo byly-li mu jinými orgány SNB předány dostatečné důkazní materiály odůvodňující nezbytnost zadržení a vazby.

[²] Zadržet podezřelého lze zpravidla jen tehdy, bylo-li zahájeno trestní stíhání. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, zadrží vyšetřovatel podezřelého; takové zadržení má účinky zahájení trestního stíhání. Usnesení o zahájení trestního stíhání se vyhotoví neprodleně po provedení tohoto úkonu. Jsou-li dostatečné materiály, vznese vyšetřovatel po zadržení ihned obvinění.

Čl. 38

[¹] Opis protokolu o zadržení obviněného (§ 75 tr. ř.) nebo podezřelého (§ 76 tr. ř.) se zašle v jednom vyhotovení neprodleně prokurátorovi a jedno vyhotovení se předá orgánu věznice jako příkaz k umístění osoby ve věznici.

[²] Rozhodne-li vyšetřovatel o propuštění zadržené osoby na svobodu, vydá ihned příslušné věznici příkaz, aby ji neprodleně propustila. Hodinu a den propuštění vyznačí v protokolu o zadržení. O propuštění vyrozumí ihned prokurátora, a to doručením opisu příkazu o propuštění.

[³] V protokolu určeném pro věznici musí být vyznačeno, od koho má být podezřelý (obviněný) izolován a upozorněno na možnost pokusu o útěk, sebevraždu, násilí apod.

Čl. 39

Vazba

[¹] Došlo-li k zadržení a nebude-li zadržená osoba pro-

puštěna na svobodu, nebo zjistí-li vyšetřovatel, že jsou dány důvody vazby, aniž došlo k předchozímu zadržení, podá prokurátorovi návrh na vzetí obviněného do vazby, popřípadě návrh na vydání příkazu, aby obviněný byl dodán do vazby (§ 69 odst. 1 tr. ř.), zejména není-li znám jeho pobyt nebo jestliže je na útěku.

[²] V návrhu je nutno uvést skutečnosti odůvodňující některou z podmínek vazby (§ 67 tr. ř.), přičemž důvody vazby nelze uvádět pouhým odkazem na zákonné ustanovení. K návrhu je třeba předložit všechny důkazní materiály potřebný k tomu, aby prokurátor mohl o vazbě rozhodnout. Návrh lze učinit přímo v protokolu o zadržení. Návrh na vydání příkazu k dodání do vazby musí obsahovat obdobné náležitosti jako návrh na vzetí do vazby. Nevyhoví-li prokurátor návrhu na vzetí do vazby, sdělí své stanovisko písemně; tyto písemnosti, stejně jako souhlas k zadržení, se založí do vyšetřovacího spisu.

[³] Byl-li vzat do vazby obviněný, jehož totožnost nelze přesně zjistit, upozorní na to vyšetřovatel náčelníka věznice a údaje o obviněném mu ohlásí dodatečně. Stejně postupuje tam, kde teprve v průběhu vyšetřování zjistí, že jde o osobu jiného jména, než pod kterým byla vzata do vazby.

Čl. 40

Cely předběžného zadržení

[¹] V celách předběžného zadržení může být zadržená osoba ponechána do rozhodnutí prokurátora o vzetí do vazby nebo o propuštění, nejdéle však 48 hodin po odevzdání zadržené osoby prokurátorovi. Podrobnosti o úpravě výkonu zadržení v celách předběžného zadržení upravuje zvláštní předpis.

[²] V celách předběžného zadržení může být v zájmu urychlení vyšetřování po nezbytně nutnou dobu vykonávána výjimečně též vazba, pokud je v níh zajištěn stejný režim jako ve věznici. K tomu je třeba písemného souhlasu náčelníka vyšetřovacího útvaru. O takovém opatření se vždy vyrozumí náčelník věznice, v níž by se jinak vykonávala vazba, náčelník vyššího vyšetřovacího útvaru a dozorový prokurátor.

[3] Vyšetřovatel je oprávněn dát pokyn vyhledávacím orgánům k provedení eskorty zadržené osoby z cely předběžného zadržení do věznice.

Čl. 41

Vyrozumění o vzetí do vazby

Vyrozumění rodinného příslušníka a vedoucího pracoviště osoby vzaté do vazby, jakož i Úřadu důchodového zabezpečení, je-li do vazby vzata osoba, která pobírá důchod, provádí prokurátor.

Čl. 42

Trvání vazby

[1] Vazba v přípravném řízení může trvat nejdéle dva měsíce, a to od doby, kdy došlo k omezení osobní svobody obviněného. Do této lhůty se započítává též doba vyšetření duševního stavu ve zvláštním oddělení nápravně výchovného ústavu. Do vazební lhůty se započítává též doba od zadržení pachatele orgány cizího státu až do jeho předání čs. orgánům, jestliže došlo k zadržení pro skutek, pro který se vede na území našeho státu trestní řízení proti takové osobě.

[2] Nelze-li v dvouměsíční vazební lhůtě vyšetřování skončit, předloží vyšetřovatel prokurátorovi odůvodněný návrh na prodloužení vazby tak, aby jej prokurátor obdržel nejpozději pět dnů před skončením vazební lhůty. S návrhem na prodloužení vazby mu zároveň předloží vyšetřovací spis. V návrhu na prodloužení vazební lhůty uvede vyšetřovatel den podání návrhu, jméno a data obviněného, trestný čin, dobu zahájení trestního stíhání, dobu trvání vazby, dosavadní výsledky vyšetřování, důvody, pro které nebylo možno vyšetřování ukončit, okolnosti, pro které důvody vazby dále trvají, které úkony je třeba ještě provést a na jakou dobu se navrhuje prodloužení vazební lhůty. Důvodnost vazby průběžně kontroluje náčelník vyšetřovacího útvaru.

[3] O seznámení s výsledky vyšetřování ve vazebních vě-

cech a o prodloužení vazební lhůty vyrozumí vyšetřovatel věznicí.

Čl. 43

Návrh na propuštění obviněného z vazby

[1] Zjistí-li vyšetřovatel v kterémkoli období vyšetřování, že důvody vazby pominuly, předloží prokurátorovi odůvodněný návrh na propuštění obviněného z vazby. Podá-li obviněný vyšetřovateli žádost o propuštění z vazby, postoupí ji vyšetřovatel se svým vyjádřením neprodleně prokurátorovi.

[2] Je-li obviněný ve vazbě a podle výsledků vyšetřování je třeba věc postoupit, přerušit nebo zastavit, podá vyšetřovatel prokurátorovi návrh na propuštění obviněného z vazby. Neobdrží-li od prokurátora jiný pokyn, vydá usnesení o některém z těchto opatření až po propuštění obviněného z vazby.

Zajištění bytu a jiná opatření

Čl. 44

[1] Zůstal-li byt po vzetí obviněného do vazby déle opuštěn, umožní vyšetřovatel obviněnému provést nezbytná opatření ohledně tohoto bytu. Neučiní-li obviněný o svém bytě žádné dispozice, oznámí to vyšetřovatel příslušnému národnímu výboru. O těchto skutečnostech pořídí vyšetřovatel záznam, který založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu.

[2] Byla-li do vazby vzata osoba, jejíž děti nelze svěřit do péče někomu jinému, požádá vyšetřovatel příslušný orgán péče o děti o jejich prozatímní umístění.

Čl. 45

[1] Dojde-li k zadržení nebo vzetí do vazby osoby v přechodném bydlišti (ve společné ubytovně, v hotelu apod.) a taková osoba neučiní ohledně věcí žádné dispozice, pořídí vyšetřovatel za přítomnosti nezúčastněné osoby nebo zadrženého

soupis věcí a předá je, pokud to jejich povaha dovoluje, do úschovy věznice. Není-li možno věc vzhledem k její povaze předat do úschovy věznice nebo jde-li o věc podléhající zkáze, postupuje vyšetřovatel podle čl. 76 odst. 5. Dispozice ohledně věcí musí obviněný učinit písemně; mají-li být podle těchto dispozic věci předány jiné osobě, je nutný písemný souhlas k převzetí věci též této osoby.

[2] Jedno vyhotovení soupisu věcí se předá věznici a po jednom vyhotovení se založí do originálu a stejnopisu vyšetřovacího spisu. Prevzetí a předání věcí musí být vždy řádně potvrzeno.

[3] Obdobně se postupuje u cizích státních příslušníků s trvalým bydlištěm mimo území ČSSR. Neučiní-li obviněný o věcech žádné dispozice, učiní vyšetřovatel správě vyšetřování návrh na předání věcí příslušnému zastupitelskému úřadu. Obviněný se o tomto opatření vyrozumí.

Čl. 46

Doklady osob ve vazbě

[1] Ve vazebních případech je vyšetřovatel povinen zajistit občanský průkaz, členskou legitimaci KSČ, vojenskou knížku, cestovní doklady, průkazy opravňující ke vstupu na pracoviště, řády a vyznamenání a příslušné doklady k nim.

[2] Občanský průkaz se uloží do osobních věcí obviněného. Členská legitimace KSČ se předá OV KSČ, v jehož obvodu byl obviněný přihlášen v základní organizaci. Vojenská knížka se zašle příslušné vojenské správě. Jiné doklady, pokud jich není třeba pro účely vyšetřování, se předají podle okolností orgánu, který je vydal, nebo se uloží do osobních věcí obviněného. Cestovní a osobní doklady cizinců se předají zpravidla do osobních věcí obviněného.

Čl. 47

Úkony u osob ve vazbě a výkonu trestu

[1] Předvést obviněného, který je ve vazbě, k provedení

úkonu lze jen na základě žádanky vyplněné a podepsané vyšetřovatelem. V žádance označí vyšetřovatel hodinu převzetí obviněného. Hodinu předání obviněného vyznačí na žádance orgán věznice, který obviněného po skončení úkonu převzal.

[2] Vydání obviněného vyšetřovateli mimo budovu věznice se provede na základě písemné žádanky schválené náčelníkem vyšetřovacího útvaru. Vydat obviněného mimo budovu věznice na dobu delší než jeden den je možné na základě písemného souhlasu prokurátora. Přemístění obviněného za účelem vyšetřování z jedné věznice do druhé je přípustné jen v ojedinělých a odůvodněných případech. Přemístění se provede na základě písemného příkazu prokurátora, kterému vyšetřovatel předloží návrh.

[3] Úkony u osob ve výkonu trestu odnětí svobody provede vyšetřovatel buď sám nebo o jejich provedení požádá vyšetřovatele, v jehož obvodu se trest vykonává. K provedení úkonu v nápravně výchovném ústavu potřebuje vyšetřovatel pověření podepsané náčelníkem vyšetřovacího útvaru. Před provedením úkonu uvědomí vyšetřovatel náčelníka nápravně výchovného ústavu, s nímž též dohodne dobu výslechu. Přemísťovat odsouzené pro účely vyšetřování je přípustné jen ve zcela výjimečných a odůvodněných případech na dožádání náčelníka správy nebo odboru vyšetřování a po souhlasu příslušné správy Sboru nápravné výchovy.

[4] V žádosti o provedení eskorty v případech uvedených v odstavci 2 a 3 musí být kromě jména a rodných dat osoby uvedeno též označení místa, kam má být eskorta provedena, nebezpečnost osoby, popřípadě doba, do které je nutno eskortu provést, a jiné požadavky týkající se způsobu provedení eskorty. Žádost o eskortu odsouzeného (mimo eskorty přímé) se doručí nejméně deset dnů před datem jejího provedení nápravně výchovnému ústavu, v němž je odsouzený. U eskort v rámci kraje může být tato lhůta po dohodě s náčelníkem nápravně výchovného ústavu zkrácena.

[5] Vydání obviněného mimo budovu věznice může vyšetřovatel vyžádat pouze tehdy, je-li střežení obviněného při eskortě a prováděním úkonu dostatečně zabezpečeno. Způsob provádění eskorty a střežení osob stanoví zvláštní předpis.

Povolování návštěv

[1] V průběhu vyšetřování může vyšetřovatel povolit návštěvu obviněnému v odůvodněných případech, a to jen se souhlasem náčelníka vyšetřovacího útvaru. Datum a dobu návštěvy je třeba dohodnout s náčelníkem věznice. O uskutečněné návštěvě, již musí být vyšetřovatel přítomen, učiní záznam, v němž uvede, kdy byla konána a její průběh; záznam založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu. Návštěvu obviněnému, jehož duševní stav je vyšetřován, nelze po dobu vyšetřování duševního stavu povolit. Postup při povolování návštěvy u cizince stanoví zvláštní předpis.

[2] Je-li vzneseno obvinění proti osobě, která je ve výkonu trestu odnětí svobody, a je nebezpečí, že by prostřednictvím návštěvy mohla mařit objasňování skutečností závažných pro trestní řízení, upozorní vyšetřovatel prokurátora na tuto okolnost s návrhem, aby obviněnému byly po dobu nezbytně nutnou návštěvy zakázány. Souhlasí-li prokurátor s návrhem, požádá vyšetřovatel náčelníka nápravně výchovného ústavu o provedení nutných opatření. Jestliže pominuly důvody těchto opatření, vyšetřovatel o tom náčelníka tohoto ústavu a prokurátora vyrozumí.

Rozmluva obhájce s obviněným ve vazbě

[1] Před seznámením obviněného s výsledky vyšetřování umožní vyšetřovatel rozmluvu obhájce s obviněným, požádá-li o to obhájce nebo obviněný. Datum a dobu návštěvy je třeba dohodnout s náčelníkem věznice. Rozmluva se koná bez přítomnosti třetí osoby. Jestliže důvodem vazby je obava, že obviněný bude mařit výsledky vyšetřování (§ 67 písm. b/ tr. ř.), povolí vyšetřovatel rozmluvu obhájce s obviněným bez přítomnosti třetí osoby se souhlasem náčelníka vyšetřovacího útvaru. Jinak se taková rozmluva může konat jen za přítomnosti vyšetřovatele. O rozmluvě obhájce s obviněným učiní vyšetřovatel záznam, obdobně jak je uvedeno v čl. 48 odst. 1.

[2] Přikročilo-li se k seznámení obviněného s výsledky vy-

šetřování, umožní se obhájci rozmluva s obviněným bez přítomnosti třetí osoby kdykoli.

Povolování a kontrola korespondence

[1] Přijetí a odeslání dopisů povoluje v průběhu vyšetřování vyšetřovatel; po předání věci prokurátorovi, prokurátor. Obviněnému se povolí odeslat dopis zpravidla jednou za čtrnáct dnů. Dopisy nebo jiné písemnosti se závadným obsahem, které pocházejí od obviněného nebo jsou pro něho určeny, nelze propustit. O jejich zadržení se obviněný vyrozumí; z hlediska vyšetřování nezávadná sdělení obsažená v došlém dopisu nebo písemnosti se však obviněnému oznámí. Dopisy nebo písemnosti, které nebyly propuštěny, se založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu a o jejich zadržení se vyrozumí náčelník věznice. O provedení cenzury učiní vyšetřovatel zápis v záznamu o povolování a kontrole korespondence, který je součástí vyšetřovacího spisu. Postup při povolování a kontrole korespondence u cizince stanoví zvláštní předpis.

[2] Omezení v přijímání a odesílání dopisů nebo jiných písemností obviněného, který je ve vazbě, a jejich cenzura se nevztahují na korespondenci s obhájcem. Je-li však důvodem vazby obava, že obviněný bude mařit výsledky vyšetřování (§ 67 písm. b/ tr. ř.), provádí se cenzura korespondence, přičemž se postupuje způsobem uvedeným v odstavci 1 s tím, že časově nelze omezit odesílání a přijetí dopisů nebo jiných písemností obviněnému.

[3] Pokud jde o korespondenci s dalšími orgány, postupuje se podle § 46 a 47 odst. 2 Řádu výkonu trestu.

Povolování balíčků a peněžních zásilek

O povolování balíčků a peněžních zásilek rozhoduje náčelník věznice, který zařídí též provedení kontroly balíčků; o povolení balíčku vyrozumí vyšetřovatele. Vyšetřovatel není oprávněn přebírat pro obviněného jakékoli věci nebo peníze.

OBHAJOBA

Čl. 52

Poučení o právu na obhajobu

Obviněný musí být vždy poučen o svých právech na obhajobu, zejména o právu zvolit si obhájce, o právu účasti obhájce ve vyšetřování (§ 165 tr. ř.) a je-li obviněný ve vazbě, o právu na rozmluvu s obhájcem (§ 33 odst. 1 tr. ř.). Poučení se poznamená v protokolu o úkonu, při kterém bylo dáno.

Čl. 53

Nutná obhajoba

[¹] V případech nutné obhajoby (§ 36 tr. ř.) vyzve vyšetřovatel obviněného při vyhlášení usnesení o vznesení obvinění, a je-li toto usnesení doručováno, v průvodním přípisu, aby si obhájce zvolil, k čemuž mu stanoví přiměřenou lhůtu, ne delší než pět dnů. Odmítne-li obviněný zvolit si obhájce, nebo nezvolí-li si jej ve stanovené lhůtě a nebo nebude-li mu zvolen oprávněnou osobou, požádá vyšetřovatel ihned po uplynutí stanovené lhůty o ustanovení obhájce. Je-li obviněným mladistvý, nebo jde-li o řízení proti uprchlému, požádá vyšetřovatel o ustanovení obhájce ihned po vznesení obvinění.

[²] O ustanovení obhájce požádá vyšetřovatel předsedu krajského sdružení advokátů, jde-li o trestný čin, o němž koná řízení v prvním stupni krajský soud. V ostatních případech požádá podle okolností buď vedoucího advokátní poradny, v jejímž obvodu bude podle očekávání věc projednávána soudem prvního stupně nebo vedoucího poradny, v jejímž obvodu se koná vyšetřování.

[³] Jestliže si obviněný, kterému byl obhájce ustanoven, sám později obhájce zvolí nebo mu jej zvolí oprávněná osoba, vyrozumí o tom vyšetřovatel předsedu krajského sdružení advokátů nebo vedoucího advokátní poradny, který obhájce ustanovil.

Zvláštní případy obhajoby

[¹] Jestliže v trestním řízení jsou probírány skutečnosti tvořící předmět státního tajemství, uveďte tuto okolnost vyšetřovatel v žádosti o ustanovení obhájce s tím, že obhájcem může být pouze advokát, který se může seznamovat se státním tajemstvím (§ 35 odst. 2 tr. ř.). Hodlá-li si obviněný v takové věci zvolit obhájce sám, musí jej vyšetřovatel upozornit, že obhájcem může být jen advokát, který se může seznamovat se státním tajemstvím.

[²] Jde-li v oboru vojenského soudnictví o věc zvlášť důležitého zájmu obrany vlasti, navrhne vyšetřovatel po vznesení obvinění prokurátorovi, aby obhájcem byl důstojník justice v činné službě zařazený ve vojenském soudnictví a aby takového obhájce ustanovil (§ 35 odst. 1 tr. ř.).

Čl. 55

Účast obhájce ve vyšetřování

[¹] V době, než si obviněný zvolí obhájce nebo bude mu zvolen anebo ustanoven, může vyšetřovatel konat každý úkon. Jakmile bude obhájce zvolen nebo ustanoven, dohodne se s vyšetřovatelem na způsobu vyrozumívání a účasti při provádění úkonů. Oznámí-li obhájce vyšetřovateli, že se chce zúčastnit úkonu, je vyšetřovatel povinen sdělit mu včas dobu a místo konání úkonu, ledaže by se jednalo o úkon neodkladný. To platí i tehdy, hodlá-li ze závažných důvodů obhájci účast na úkonu odeprít. Nedostaví-li se obhájce k úkonu, ač byl o něm vyrozuměn, nebo jde-li o úkon, jehož provedení nesnese odkladu, vyšetřovatel úkon provede bez účasti obhájce a poznamená to v protokolu o provedeném úkonu.

[²] Bylo-li obhájci uděleno slovo ke kladení otázek (§ 165 odst. 1 tr. ř.), zapíše se do protokolu o výslechu jak otázky obhájce, tak odpovědi vyslýchané osoby.

[³] Účastní-li se obhájce úkonu, může mu vyšetřovatel na jeho žádost poskytnout opis protokolu o tomto úkonu, nejde-li o utajovaný spis.

Odepření účasti

[1] Odepřít účast obhájci při úkonech a odepřít mu právo klást otázky lze jen ze závažných důvodů, zejména jestliže ve vyšetřované věci nebo při úkonu půjde o skutečnosti důležité pro ochranu státobezpečnostních zájmů, nebo jestliže obhájce poruší právo obhajoby. O odepření účasti při úkonu a právu klást otázky učiní vyšetřovatel záznam, v němž stručně uvede důvody odepření; záznam se založí do vyšetřovacího spisu. Požádá-li obhájce prokurátora o přezkoumání důvodů odepření, předloží vyšetřovatel spisy se svým podrobným stanoviskem prokurátorovi, vyžádá-li si to. Stejně postupuje vyšetřovatel, odepře-li obhájci právo nahlížet do spisu (§ 65 odst. 2 tr. ř.).

[2] Požádá-li obhájce o přezkoumání důvodů odepření jeho účasti na úkonu, provede vyšetřovatel v době, než bude prokurátorem o žádosti rozhodnuto, jen úkony, které nesou odkladu.

[3] Obhájci nelze odepřít účast již od vznesení obvinění při kterémkoli výsledku nebo úkonu, jestliže jde o řízení proti mladistvému nebo osobě, která pro své tělesné nebo duševní vady není schopna sama se náležitě hájit. Účast nelze obhájci dále odepřít při kterémkoli úkonu provedeném poté, co bylo vyšetřování skončeno a provedeno seznámení s výsledky vyšetřování.

Oddíl šestý

ZNALEC A TLUMOČNÍK

Čl. 57

Přibrání znalce

[1] Jsou-li v určitém oboru ústavy nebo jiná pracoviště specializována na znaleckou činnost, vyšetřovatel vyžádá znalecký posudek především od nich. Jinak přibere znalce zapsa-

ného v příslušném seznamu krajského soudu, popřípadě ustanoví znalce za podmínek zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

[2] Místo přibrání znalce je možno se spokojit v jednoduchých případech s potvrzením nebo odborným vyjádřením příslušného orgánu, o jejichž správnosti nejsou pochybnosti. Půjde zejména o potvrzení nebo odborná vyjádření, jež jsou státní a jiné orgány nebo organizace povinny orgánům činným v trestním řízení poskytovat podle § 8 odst. 1 a § 158 odst. 3 tr. ř. nebo podle zvláštních předpisů.

[3] O přibrání znalce rozhodne vyšetřovatel usnesením, které kromě obecných náležitostí musí obsahovat též otázky, které mají být znalcem zodpovězeny, a důvody, pro které se znalecký posudek vyžaduje. Před podáním znaleckého posudku musí být znalec poučen podle § 106 tr. ř.

[4] Je-li pro účely vyšetřování třeba vyžádat znalecký posudek od Výzkumného ústavu FMV nebo Kriminalistického ústavu VB FSVB, popřípadě od oddělení kriminalistické techniky správy VB, učiní tak vyšetřovatel dožadáním, které musí obsahovat obdobné náležitosti jako usnesení o přibrání znalce.

Čl. 58

Vyšetření duševního stavu

[1] K vyšetření duševního stavu se přiberou vždy dva znalci.

[2] Je-li obviněný ve vazbě, lze vyšetřit jeho duševní stav ambulantně nebo pozorováním ve zvláštním nemocničním oddělení nápravně výchovného ústavu. Nařídí vyšetření duševního stavu pozorováním ve zvláštním nemocničním oddělení nápravně výchovného ústavu, a je-li obviněný vyšetřován na svobodě jeho pozorováním ve zdravotnickém ústavu, může vyšetřovatel jen se souhlasem prokurátora a po předchozím projednání nutnosti takového opatření se znalci. Proti usnesení o takovém opatření je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek (§ 116 odst. 2 tr. ř.).

[3] Ambulantní vyšetření duševního stavu se provede zpravidla ve věznici; jen ve výjimečných případech, nehrozí-li ne-

bezpečí narušení průběhu vyšetřování, lze obviněného předvést na pracoviště znalců. Bylo-li nařízeno vyšetření duševního stavu obviněného jeho pozorováním ve zvláštním nemocničním oddělení nápravně výchovného ústavu, zařídí umístění obviněného v tomto oddělení náčelník věznice, v níž se vykonává vazba. Tomuto náčelníku se předá též opis pravomocného usnesení, kterým bylo vyšetření duševního stavu nařízeno. Je-li obviněný na svobodě, zařídí jeho umístění ve zdravotnickém ústavu vyšetřovatel v součinnosti se znalci a orgány příslušného zdravotnického ústavu.

[⁴] Bylo-li u obviněného již v dřívější době provedeno vyšetření duševního stavu, opatří vyšetřovatel spisy o tomto vyšetření a předá je znalcům, neučiní-li tak znalec sám.

[⁵] Jestliže se vyšetřením duševního stavu obviněného zjistí, že je nepřičetný a že jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, podá vyšetřovatel neprodleně vedle zastavení nebo přerušení trestního stíhání prokurátorovi návrh na vyslovení ochranného léčení.

[⁶] Nařídí-li vyšetřovatel vyšetření duševního stavu obviněného, vyžádá si vždy znalecký posudek v tolika vyhotoveních, aby mohl jedno vyhotovení připojit k vyšetřovacímu spisu navíc pro nápravně výchovný ústav. Podrobnosti upravuje zvláštní předpis.

Čl. 59

Vyžadování revizí

[¹] Je-li pro účely vyšetřování nutné vyžádat provedení revize nebo prověrky, požádá o její provedení náčelník vyšetřovacího útvaru kontrolní nebo revizní orgány územně a věcně příslušné organizační složky. Mají-li revizi nebo prověrku provést ústřední orgány republik, předloží se žádost prostřednictvím správy vyšetřování příslušnému náměstkovi ministra vnitra ČSR nebo SSR. Jestliže revizi nebo prověrku mají provést orgány s celostátní působností, předloží se stejnou cestou náměstkovi ministra vnitra ČSSR. Obdobně se postupuje, je-li třeba vyžádat materiály o revizích a prověrkách již provedených.

[²] Vyžadování prověrek nebo revizí orgány lidové kontroly upravuje zvláštní předpis.

Čl. 60

Přibrání tlumočníka

[¹] Je-li třeba přetlumočit obsah výpovědi nebo písemnosti nebo neovládá-li vyslýchaná osoba jazyk, v němž je jednání vedeno, anebo jde-li o hluchoněmého, přibere vyšetřovatel, aniž by o tom vydával usnesení, tlumočníka, který může být zároveň zapisovatelem.

[²] Jako tlumočník se přibere osoba zapsaná v seznamu tlumočnicků nebo jiná vhodná osoba, která má potřebné jazykové znalosti. Přibrání tlumočníka, jeho jméno a osobní data, jakož i obsah poučení se poznamenává v protokolu o úkonu, k němuž byl tlumočník přibrán. Byl-li pořízen překlad písemností, uvede se jméno a adresa tlumočníka na všech vyhotoveních překladu.

Čl. 61

Likvidace znalečného a tlumočného

Účet za znalečné nebo tlumočné přezkoumá vyšetřovatel vždy z hlediska sazeb a podmínek stanovených v předpisech o náhradách a odměnách znalců a tlumočnicků. O výši znalečného nebo tlumočného rozhodne usnesením, proti němuž je přípustná stížnost, která má odkladný účinek (§ 111 odst. 2 tr. ř.) a vyčká, až se usnesení stane pravomocným (§ 140 tr. ř.); poté zašle opis usnesení a účet příslušnému hospodářskému útvaru SNB se žádostí o proplacení.

Oddíl sedmý

ÚKONY PROVÁDĚNÉ VE VYŠETŘOVÁNÍ

Čl. 62

Souhlas prokurátora k jednotlivým úkonům

[¹] Předchozí souhlas prokurátora potřebuje vyšetřovatel

- a/ k nařízení, aby duševní stav obviněného byl zkoumán ve zdravotnickém ústavu nebo ve zvláštním nemocničním oddělení nápravně výchovného ústavu (§ 116 odst. 2 tr. ř.) a k prodloužení lhůty o jeden měsíc při pozorování duševního stavu (§ 117 tr. ř.);
- b/ k zadržení zásilek a k otevření zásilek (§ 86 odst. 1 a 2, § 87 tr. ř.);
- c/ k zadržení podezřelého (§ 76 odst. 1 tr. ř.);
- d/ k nařízení osobní nebo domovní prohlídky (§ 83 odst. 1 tr. ř.), k odnětí věci (§ 79 odst. 1 tr. ř.).

[²] Bez předchozího souhlasu prokurátora může vyšetřovatel pozdržet dopravu zásilky podle § 86 odst. 3 tr. ř. a provést úkony uvedené v odstavci 1 pod písm. c/ a d/, a to jen tehdy, jestliže souhlasu nelze předem dosáhnout a věc nesnese odkladu. O zadržení podezřelého vyrozumí prokurátora neprodleně, o provedení osobní a domovní prohlídky a o odnětí věci uvědomí prokurátora nejpozději do 48 hodin.

[³] Domovní a osobní prohlídku může vyšetřovatel bez souhlasu prokurátora vykonat též tehdy, jestliže jde o osobu přístiženou při činu nebo osobu, na kterou byl vydán příkaz k dodání do vazby; osobní prohlídku vykoná též tehdy, jde-li o osobu zadrženou nebo osobu, která má být dodána nebo která se bere do vazby a je tu podezření, že má u sebe zbraň nebo jinou věc, jíž by mohla ohrozit život nebo zdraví vlastní nebo cizí. V těchto případech není třeba prokurátora o osobní prohlídce dodatečně vyrozumívat.

Čl. 63

Opakování úkonů

Vyšetřovatel vždy vyslechně obviněného. Za podmínek stanovených v § 164 odst. 1 tr. ř. nemusí ve vyšetřování opakovat úkony tam uvedené. Nehodlá-li tyto úkony opakovat, musí vždy přezkoumat, zda byly provedeny způsobem odpovídajícím ustanovením trestního řádu.

Čl. 64

Předvolání a předvedení

[¹] Předvolání se provádí zpravidla písemnou předvolávkou. Podle okolností případu může být provedeno též telefonicky, osobně nebo jinou vhodnou formou.

[²] O předvedení, pokud je neprovede sám, požádá vyšetřovatel prostřednictvím svého náčelníka orgány jiných služeb, zpravidla útvar VB, z jehož obvodu má být osoba předvedena; o předvedení příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě požádá jeho velitele nebo náčelníka. Při předvádění mladistvého je třeba zachovávat podmínky uvedené v § 90 odst. 3 tr. ř. Způsob a důvody předvedení se poznamenají v protokolu nebo se o tom učiní záznam. Znalce a tlumočníka předvést nelze.

[³] Předvolat je možno i osoby, od nichž lze žádat vysvětlení podle § 158 odst. 3 tr. ř.

Čl. 65

Výslech

[¹] Před výslechem musí být vyslýchaný vždy poučen o svých právech a povinnostech. Jde-li o výslech obviněného, je nutno do prvního protokolu uvést obsah daného poučení (§ 92 odst. 1 tr. ř.). Při výslechu jiných osob postačí poučení protokolovat pouze odkazem na zákonná ustanovení, podle nichž bylo poučení dáno. Podle potřeby se uvede též vyjádření vyslýchaného.

[²] Začátek výslechu se uvádí v protokolu dobou, kdy k výslechu bylo přikročeno, nikoliv dobou, kdy bylo započato s jeho zapisováním. V protokolu se kromě náležitostí uvedených v § 55 odst. 1 tr. ř. vyznačí též všechny závažnější události, k nimž v průběhu výslechu dojde (nevolnost vyslýchané osoby apod.), s uvedením času takové události.

[³] Má-li být vyslechnuta jako svědek osoba zastávající významné postavení na centrálních orgánech a není-li třeba

výslech provést neodkladně, požádá se o zprostředkování takového výslechu správa vyšetřování.

[4] Je-li jako svědek vyslýchaná osoba mající právo odepřít výpověď a svědčit chce, poznamená se v protokolu o jejím výslechu: „Po poučení o právu odepřít výpověď podle § 100 tr. ř. prohlašuje svědek výslovně, že tohoto práva nepoužívá a svědčit chce.“

[5] Povolí-li vyšetřovatel vyslýchanému, aby nahlížel do svých poznámek, poznamená to v protokolu a po skončení výslechu si poznámky od vyslýchaného vyžádá k nahlédnutí. Zjistí-li, že poznámky obsahují skutečnosti, které vyslýchaný při výslechu neuvedl a které mají vztah k trestnímu řízení, vyslechne jej i o těchto okolnostech; podle povahy věci pořídí o okolnostech, které vyslýchaný neuvedl, záznam nebo opis poznámek. Vlastnoručně sepsané vyjádření vyslýchaného nezavazuje vyšetřovatele povinnosti, aby jej vyslechl a jeho výpověď zapsal v protokolu; vlastnoručně sepsané vyjádření vyslýchaného k protokolu připojí.

[6] Je-li pokračováno ve výslechu osoby, vyznačí se to zpravidla textem „Pokračování v protokolu o výpovědi“ s uvedením jména, příjmení, data a místa narození vyslýchaného a s uvedením doby začátku výslechu; číslování listů protokolu navazuje na číslo poslední stránky protokolu o předchozím výslechu.

[7] Je-li výslech zachycen magnetofonovým záznamem, vyhotoví vyšetřovatel protokol, v němž uvede podstatný obsah výpovědi zachycené na magnetofonový záznam; v protokolu, který jinak musí obsahovat náležitosti protokolu o výslechu, se též poznamená, kde je magnetofonový záznam uložen. Magnetofonový záznam se uchová alespoň do doby pravomocného rozhodnutí ve věci.

Čl. 66

Výslech podezřelého

Byl-li podezřelý zadržen a nebylo-li proti němu dosud vzneseno obvinění, provede se jeho výslech způsobem stanoveným v § 76 odst. 5 tr. ř. Bylo-li zahájeno trestní stíhání,

lze takovou osobu, která nebyla zadržena a proti níž není dostatek důvodů k vznesení obvinění, vyslechnout jako svědka.

Čl. 67

Podpis protokolu

[1] Byl-li výslech proveden bez příbrání zapisovatele, vyšetřovatel po skončení výslechu protokol vyslýchanému přečte nebo mu jej předloží k přečtení a podpisu, a to za přítomnosti nezúčastněné osoby, zpravidla osoby na pracovišti přítomné. Má-li vyslýchaný proti obsahu protokolu námitky, je třeba je projednat v přítomnosti příbrané osoby a výsledek projednání pojmout do protokolu.

[2] Vyslýchaný podepíše každou stránku protokolu. Nezúčastněná osoba podepíše protokol na konci pod doložkou: „Přečtení a podpisu protokolu přítomen“. Protokol o výslechu podepíše kromě vyšetřovatele i ostatní osoby, které se výslechu zúčastnily (prokurátor, obhájce, tlumočník, zákonný zástupce, orgán pověřený péčí o mládež apod.). Jména přítomných se zpravidla vypíše strojem. Vyšetřovatel u svého podpisu vyznačí též funkci a hodnost.

Čl. 68

Likvidace svědečného

Svědečné (§ 104 tr. ř.) určí vyšetřovatel. Výplatu svědečného provede pracovník, který obhospodařuje stálou zálohu nebo vyšetřovatel z této zálohy. Přiznání svědečného a jeho výši vyšetřovatel poznamená v protokolu o výslechu svědka.

Čl. 69

Konfrontace

[1] Konfrontace (§ 94 a 103 tr. ř.) je úkon, který se provádí výpovědi dvou osob (obviněných, svědků nebo poškoze-

ných) postavených tváří v tvář, a jímž se vyjasňují podstatné rozpory o okolnostech významných pro trestní řízení.

[2] Vyšetřovatel se musí na konfrontaci pečlivě připravit a zpravidla vyhotovit plán konfrontace.

[3] Je-li jednou z konfrontovaných osob mladistvý nebo osoba mladší 15 let, je nutno provést konfrontaci tak, aby její průběh nenarušil duševní nebo mravní vývoj těchto osob. Jestliže je možno účelu konfrontace dosáhnout jinak, vyšetřovatel od ní upustí.

[4] Průběh konfrontace je možno pojmout do protokolu o výsledku obviněného, svědka nebo poškozeného; zpravidla se však o ní sepíše samostatný protokol. Konfrontované osoby musí být poučeny o svých právech a povinnostech.

Vyšetřovací pokus a rekonstrukce

Čl. 70

[1] Vyšetřovací pokus je úkon, kterým se prověřuje nebo upřesňuje, zda určitá skutečnost, která má význam pro trestní řízení, se stala nebo mohla stát určitým způsobem a za určitých podmínek.

[2] Podstatu vyšetřovacího pokusu tvoří pokusná činnost v uměle vytvořených podmínkách shodných s původními podmínkami, za kterých došlo k prověřované skutečnosti.

[3] Při provádění vyšetřovacího pokusu může být přítomen obviněný, svědek nebo poškozený.

Čl. 71

[1] Rekonstrukce je úkon spočívající v obnovení situace a okolností, za nichž probíhalo jednání pachatele, popřípadě svědka nebo poškozeného, kteří přímo na místě činu pod vlivem svých vzpomínek a oživených zážitků demonstrují své jednání.

[2] Rekonstrukce se provádí za účelem prověření dosud shromážděných nebo získaných nových poznatků, zejména v případech, není-li kromě doznání pachatele jiných důkazů.

[3] Rekonstrukci za účasti mladistvého nebo osoby mladší 15 let lze provést jen v tom případě, nebude-li ohrožen jejich duševní nebo mravní vývoj. Lze-li účelu rekonstrukce dosáhnout jinak, vyšetřovatel od ní upustí.

Čl. 72

[1] K provedení vyšetřovacího pokusu a rekonstrukce je třeba přibrat nezúčastněné osoby a v odůvodněných případech též odborníka.

[2] O každém vyšetřovacím pokusu a rekonstrukci se sepíše protokol, který musí obsahovat:

- a/ místo a datum vyhotovení,
- b/ jména a příjmení všech osob,
- c/ účel a cíl úkonu,
- d/ údaje o době a místě provedení úkonu,
- e/ údaje o podmínkách, za nichž byl úkon prováděn,
- f/ podrobný popis všech dílčích úkonů (pokusů) a jejich výsledky,
- g/ prohlášení jednotlivých účastníků úkonu, zda zápis odpovídá průběhu úkonu a dosaženým výsledkům,
- h/ podpis vyšetřovatele, který protokol sepsal a podpisy osob, které byly úkonu přítomny.

[3] Jestliže je to pro vyšetřování potřebné, zadokumentují se výsledky vyšetřovacího pokusu nebo rekonstrukce fotografickým nebo filmovým záznamem a v protokolu o úkonu se tato skutečnost poznamená.

Čl. 73

Poznání osob a věcí

[1] Poznání osob a věcí (dále jen „rekognice“) je úkon spočívající ve znovupoznávání osob nebo věcí, které mají vztah k vyšetřovanému případu (§ 93 odst. 2 a § 103 tr. ř.).

[2] Před provedením rekognice musí být poznávající osoba vyslechnuta k popisu osoby nebo věci, která má být znovupoznána.

[3] Rekognice se provádí tak, že vyslýchanému je ukázána osoba, jež má být znovupoznána, nebo předložena její fotografie nejméně mezi třemi osobami nebo fotografiemi osob podobného vzhledu. Obdobně se postupuje při znovupoznávání věcí. K provedení rekognice vyšetřovatel zpravidla přibere nezúčastněnou osobu.

[4] O průběhu rekognice vyšetřovatel sepíše protokol, který obsahuje zejména:

- a/ místo a datum vyhotovení protokolu, funkce, příjmení a jméno vyšetřovatele a dalších přítomných osob;
- b/ místo a datum provedení rekognice, podmínky, za nichž byla prováděna, příjmení, jména, stáří a adresy objektů rekognice, stručnou charakteristiku jejich zevnějšíku a oděvu (pokud jde o osoby), stručný popis znaků objektu rekognice (pokud jde o věci) a vlastní průběh rekognice;
- c/ dobu zahájení a ukončení rekognice, použití technických prostředků k dokumentaci, vyjádření všech účastníků rekognice k obsahu protokolu a jejich podpisy.

Čl. 74

Vydání a odnětí věci

Nebude-li věc na výzvu vydána, může ji vyšetřovatel odejmout. Odejmout věc lze jen tehdy, bylo-li zahájeno trestní stíhání. K odejmutí věci potřebuje vyšetřovatel předchozího souhlasu prokurátora; bez jeho souhlasu může věc odejmout, jen nelze-li souhlasu předem dosáhnout a věc nesnese odkladu [čl. 62 písm. d/]. O odnětí věci rozhodne vyšetřovatel usnesením. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, odejme vyšetřovatel věc; takové odnětí věci má účinky zahájení trestního stíhání. Usnesení o zahájení trestního stíhání se vyhotoví neprodleně po provedení tohoto úkonu. K odnětí věci se podle možnosti přibere nezúčastněná osoba. O odnětí věci sepíše vyšetřovatel protokol, který musí obsahovat přesný popis odňaté věci. Protokol podepíší osoby, které se tohoto úkonu zúčastnily. Osobě, již byla věc odňata, se ihned vydá potvrzení o převzetí věci nebo opis protokolu. Převzít věc, kterou osoba dobrovol-

ně bez vyzvání předá, může vyšetřovatel, aniž zahájil trestní stíhání.

Čl. 75

Domovní a osobní prohlídka

[1] Domovní nebo osobní prohlídku může vyšetřovatel vykonat jen tehdy, bylo-li zahájeno trestní stíhání. K provedení domovní nebo osobní prohlídky potřebuje vyšetřovatel předchozího souhlasu prokurátora. Bez jeho souhlasu může prohlídku provést jen tehdy, nelze-li souhlasu předem dosáhnout a věc nesnese odkladu [čl. 62 písm. d/]. O provedení domovní nebo osobní prohlídky rozhodne vyšetřovatel usnesením. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, provede vyšetřovatel domovní nebo osobní prohlídku, přičemž její provedení má účinky zahájení trestního stíhání. Usnesení o zahájení trestního stíhání se vyhotoví neprodleně po provedení tohoto úkonu. K výkonu prohlídky musí být přibrána nezúčastněná osoba.

[2] Vyšetřovatel provádějící osobní nebo domovní prohlídku se musí prokázat usnesením o domovní prohlídce, bylo-li vydáno, a svým služebním průkazem. Nejde-li o pokračování v domovní prohlídce, která nemohla být ukončena též den anebo ve dnech na sebe navazujících, musí se vyšetřovatel při opětovné domovní prohlídce prokázat novým usnesením o domovní prohlídce. O domovní nebo osobní prohlídce se sepíše protokol.

[3] Zvláštní úkryty se zpravidla ofotografují, popřípadě se pořídí plánec úkrytu. Vydané nebo odňaté věci, zejména písemnosti musí být po celou dobu vyšetřování ponechány v původním stavu a přesně zaevidovány.

[4] Zůstal-li by po domovní prohlídce byt déle opuštěn, postupuje vyšetřovatel způsobem uvedeným v čl. 44.

Čl. 76

Úschova věcí

[1] Věci vydané nebo odňaté, včetně věcí vydaných nebo

odňatých při domovní nebo osobní prohlídce, se mohou uschovávat, pokud je jich nezbytně třeba pro účely vyšetřování u vyšetřovacího útvaru. Taková úschova věcí je možná jen v případech, je-li na vyšetřovacím útvaru k tomu zvlášť určená místnost nebo jiné místo pro jejich bezpečné uložení. Za takto uschovanou věc zodpovídá náčelník vyšetřovacího útvaru anebo zvlášť určený vyšetřovatel. Se souhlasem náčelníka vyšetřovacího útvaru může být taková věc uschována na vyšetřovacím útvaru též u vyšetřovatele, který ve věci koná vyšetřování, ale jen za podmínky, že jde o úschovu bezpečnou a že jedině tento vyšetřovatel má k takové věci přístup a možnost manipulace s ní. Za takto uschovanou věc zodpovídá vyšetřovatel.

[2] Nelze-li věc uschovat na vyšetřovacím útvaru, předá se do úschovy hospodářskému útvaru.

[3] Věc důležitá pro trestní řízení se předá bezodkladně, nejpozději do tří dnů po skončení vyšetřování, správě věcí důležitých pro trestní řízení příslušné prokuratury. Správě věcí důležitých pro trestní řízení se předají věci jen je-li činěn návrh na podání obžaloby nebo jiný návrh týkající se rozhodnutí o věcech vydaných nebo odňatých. Věci doličné, u nichž to jejich povaha připouští, zejména písemné a listinné materiály se založí do vyšetřovacího spisu nebo se k němu jako příloha připojí. Střelné zbraně se předají do úschovy oddělení správní služby správy VB, pokud soud nerozhodne jinak.

[4] Ustanovení odstavce 1 až 3 se užíje přiměřeně i na úschovu věcí, jde-li o přečin nebo přestupek nebo o trestný čin, o němž má rozhodnout orgán příslušný k jeho kázeňskému projednání; po skončení šetření se tyto věci předají orgánu příslušnému k projednání případu.

[5] Nelze-li věc vzhledem k její povaze uschovat u útvaru SNB, rozhodne o způsobu její úschovy prokurátor. S věcí, která podléhá zkáze, se naloží podle pokynu prokurátora. Vyšetřovatel je povinen na takovou věc ihned prokurátora upozornit a vyžádat si od něho příslušný pokyn.

[6] Zajistí-li se pro účely trestního řízení motorové vozidlo, musí se současně zajistit doklady k tomuto vozidlu. Osvědčení o technickém průkazu se předá proti potvrzení orgánu, který bude o věci dále rozhodovat; technický průkaz motorového vozidla a další doklady k motorovému vozidlu se ode-

vzdají proti potvrzení do úschovy tomu oddělení VB, u něhož je vozidlo evidováno.

[7] Věc, která byla vydána nebo odňata v souvislosti s trestním stíháním cizího státního příslušníka a má být podána žádost cizímu státu o převzetí trestního stíhání, se vždy předá správě věcí důležitých pro trestní řízení příslušné prokuratury.

[8] Věci vydané nebo odňaté musí být po celou dobu úschovy řádně označeny. Jejich předávání mezi vyšetřovateli nebo jiným orgánům musí být vždy řádně provedeno a stvrzeno podpisy. Mezi útvary se takové věci zasílají vždy přímo.

Čl. 77

Vrácení věcí a jiné dispozice s nimi

[1] Věc, která byla vydána nebo odňata a které není zapotřebí k dalšímu řízení, vrátí vyšetřovatel tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata; není-li známo komu věc patří nebo není-li znám pobyt poškozeného, vyhlásí se veřejně její popis. V takovém případě učiní vyšetřovatel v dohodě s prokurátorem opatření k veřejnému vyhlášení popisu věci. Věc bezcennou zničí a věc nepatrné hodnoty odevzdá národnímu výboru k realizaci. O těchto opatřeních rozhoduje vyšetřovatel usnesením. Stížnost proti takovému usnesení má odkladný účinek. O zničení věci se sepíše záznam nebo se tato okolnost poznamená na usnesení o zničení věci.

[2] Věci, které mají výhradně jen osobní charakter, se vrátí obviněnému nebo osobě, která je vydala nebo u níž byly zajištěny. Je-li obviněný ve vazbě, je možno je předat do osobních věcí obviněného do věznice.

Čl. 78

Zajištění nároku poškozeného na náhradu škody

[1] Má-li dojít k zajištění věcí za účelem náhrady škody poškozenému (§ 47 tr. ř.), pořídí vyšetřovatel zpravidla při domovní prohlídce, a nebude-li konána, na příkaz prokurá-

tora soupis věcí (movitostí, nemovitostí a pohledávek) až do pravděpodobné výše způsobené škody. K soupisu přibere nezúčastněnou osobu. Věci je třeba přesně popsat. Seznam sepsaných věcí předá prokurátorovi s návrhem na jejich zajištění. Do seznamu nelze pojmout věci doličné. Znalecké ocenění věci není třeba provádět; hodnota věcí se zjistí dotazem u obviněného, jeho rodinných příslušníků nebo na základě vlastních zkušeností. Osoby, u nichž byly věci sepsány, se poučí, že s nimi až do dalšího rozhodnutí nesmí disponovat, což se poznačí v pořízeném seznamu.

[²] O úschově zajištěných věcí rozhodne prokurátor.

Čl. 79

Zajištění výkonu trestu propadnutí majetku

[¹] Zajistit majetek obviněného, kde přichází v úvahu uložení trestu propadnutí majetku, přísluší v přípravném řízení prokurátorovi. Zjistí-li vyšetřovatel, že jsou dány podmínky pro zajištění majetku (§ 347 tr. ř.), podá prokurátorovi návrh na jeho zajištění. Zajištění majetku provádějí a zajištěný majetek spravují finanční odbory ONV. Vyšetřovatel je při soupisu majetku přítomen jen tehdy, jestliže je to z hlediska vyšetřování žádoucí nebo účelné. Vyšetřovatel je povinen tam, kde lze důvodně očekávat, že prokurátor zajistí majetek obviněného a jde o věci, u nichž hrozí nebezpečí, že by mohly být zasaňovány, pořídit jejich soupis; seznam sepsaných věcí s návrhem na zajištění věcí se předá prokurátorovi. Opis seznamu se odevzdá obviněnému nebo některému dospělému členu jeho domácnosti. Osoby, u nichž byly věci sepsány, se poučí, že s nimi až do dalšího rozhodnutí nesmějí disponovat, což se poznačí v pořízeném seznamu věcí.

[²] Jde-li o trestný čin opuštění republiky (§ 109 tr. zák.) nebo zběhnutí do ciziny (§ 283 tr. zák.), podá vyšetřovatel po zahájení trestního stíhání prokurátorovi návrh na vydání usnesení o zajištění majetku a zpravidla též požádá o souhlas k provedení domovní prohlídky. Prokurátor o vydání usnesení o zajištění majetku vyrozumí finanční odbor ONV se žádostí, aby pracovníkem národního výboru byl pořízen soupis opuštěného majetku. Soupis majetku provede tento pracovník zpra-

vidla v součinnosti s vyšetřovatelem. Obdobná opatření se provedou i ohledně věcí, které pachatel před opuštěním republiky rozdal, dal do úschovy nebo s nimi naložil jinak, aby zabránil důsledkům, jež by postihly majetek zde po opuštění republiky zanechaný, a ohledně věcí, které byly jinými osobami z majetku pachatele neoprávněně rozebrány.

Čl. 80 → 30/77

Pořádková pokuta

[¹] Vyšetřovatel uloží pořádkovou pokutu (§ 66 tr. ř.) jen s vědomím svého náčelníka. Usnesení oznámí osobě, které byla pokuta uložena, buď doručením opisu usnesení nebo vyhlášením. Proti usnesení je přípustná stížnost, která má odkladný účinek. Zaplatí-li potrestaný pokutu hotově, vyšetřovatel částku převezme, její převzetí vyznačí a podpisem potvrdí na všech vyhotoveních usnesení; potrestané osobě jedno vyhotovení předá. Opis usnesení zašle finančnímu odboru ONV, jemuž odešle poukázkou též peněžní částku.

[²] Nezaplatí-li potrestaná osoba pokutu a usnesení o uložení pokuty se stane vykonatelným (§ 140 tr. ř.), zašle vyšetřovatel potrestanému složenku s výzvou, aby zaplatil pokutu do patnácti dnů s upozorněním, že jinak bude pokuta vymáhána. Jakmile vyšetřovatel obdrží doručenkou, že výzva byla potrestanému doručena, zašle opis usnesení o uložení pokuty s opisem výzvy k zaplacení finančnímu odboru ONV a požádá jej o exekuční vymáhání pokuty, nebude-li zaplacen do patnácti dnů.

[³] Potrestání příslušníků ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě a potrestání osob, které jsou ve vazbě nebo ve výkonu trestu, upravuje § 66 odst. 2 a 3 tr. ř. Považuje-li vyšetřovatel za účinnější potrestat takovou osobu kázeňsky, vyrozumí o jejím jednání příslušného náčelníka přípisem.

Čl. 81

Stížnost proti usnesení vyšetřovatele

Jestliže vyšetřovatel stížností sám nevyhoví, předloží ji ne-

prodleně prokurátorovi; v předkládací zprávě uvede, proti jakému usnesení stížnost směřuje, kdo ji podal, zda byla podána včas a popřípadě z jakých důvodů stížnosti nebylo vyhověno. Spolu s předkládací zprávou předloží prokurátorovi též vyšetřovací spis nebo jeho část, pokud postačí jako podklad k přezkoumání stížnosti a rozhodnutí prokurátora. Jestliže stížnost nemá odkladný účinek, může vyšetřovatel, považuje-li to za účelné, pokračovat ve vyšetřovacích úkonech, aniž vyčká rozhodnutí prokurátora. Rozhodnutí prokurátora o stížnosti se založí do vyšetřovacího spisu.

Oddíl osmý

SKONČENÍ VYŠETŘOVÁNÍ

Čl. 82

Lhůta ke skončení vyšetřování

[1] Vyšetřovatel musí dbát na to, aby vyšetřování bez újmy na jeho kvalitě bylo skončeno v době co nejkratší, nejpozději do dvou měsíců od zahájení trestního stíhání. Bylo-li trestní stíhání zahájeno vyhledávacím orgánem a věc pak předána nebo přikázána k vyšetřování, počíná dvouměsíční vyšetřovací lhůta od zahájení trestního stíhání.

[2] Nebylo-li vyšetřování skončeno v zákonné lhůtě, předloží vyšetřovatel spis náčelníku vyšetřovacího útvaru, který po přezkoumání důvodů, pro které nemohlo být vyšetřování skončeno, určí vyšetřovateli lhůtu ke skončení vyšetřování, popřípadě rozhodne o dalších opatřeních. Přitom se řídí též pokyny prokurátora, které k vyšetřované věci dal.

Čl. 83

Seznámení s výsledky vyšetřování

[1] Seznámení s výsledky vyšetřování se provede, jen hodlá-li vyšetřovatel navrhnout podání obžaloby.

[2] V řízení proti uprchlému se s výsledky vyšetřování seznámí obhájce obviněného.

[3] Je-li obviněným mladistvý, přizve se k seznámení s výsledky vyšetřování též jeho zákonný zástupce a zástupce orgánu péče o děti ONV.

[4] Zdržuje-li se obviněný mimo obvod útvaru, u něhož se vede proti němu vyšetřování, lze o provedení seznámení požádat dožádáním. Obhájce obviněného je třeba přizvat k seznámení i v tomto případě. O datu seznámení jej vyrozumí dožádaný vyšetřovatel.

[5] Jestliže se obviněný nebo obhájce, kteří se nedostavili k seznámení s výsledky vyšetřování, řádně omluví, určí jim vyšetřovatel k seznámení jiný vhodný termín. Přitom dbá na to, aby nedošlo k neodůvodněným průtahům trestního řízení.

Čl. 84

Průběh seznámení

[1] Vyšetřovatel seznámí obviněného nejprve ústně se stavem věci a poučí jej o právu navrhnout doplnění vyšetřování; teprve potom mu předloží spisy k prostudování. Ukazují-li výsledky vyšetřování, že vyšetřovaný skutek, pro který bylo vzneseno obvinění, je jiným trestným činem, než jak byl v usnesení o vznesení obvinění právně posouzen, popřípadě, že obviněný bude posuzován jako zvláště nebezpečný recidivista, vyšetřovatel obviněného na tyto okolnosti upozorní na počátku seznámení, pokud tak neučinil již v průběhu vyšetřování, a poznamená to v protokolu o seznámení.

[2] Obviněnému i obhájci je třeba k prostudování předložit celý vyšetřovací spis včetně posudků, které o něm byly vyžádány, a opisu rejstříku trestů. Je-li ve věci stíháno více osob, seznámí se každý obviněný a jeho obhájce s těmi částmi spisu, které se trestné činnosti obviněného týkají, bez újmy práva nahlížet do celého vyšetřovacího spisu podle § 65 tr. ř.

Čl. 85

Protokol o seznámení

[1] O seznámení s výsledky vyšetřování sepíše vyšetřova-

tel protokol, k němuž připojí doručky nebo v něm poznamená, jakým způsobem došlo k vyrozumění zúčastněných osob. Protokol kromě údajů uvedených v předchozích článcích musí dále obsahovat

- a/ jméno obhájce a jména ostatních obeslaných osob;
- b/ čísla listů nebo jmenovité označení materiálů, s nimiž byl obviněný seznámen;
- c/ poučení obviněného o právu navrhnout doplnění a podat stížnost proti zamítavému rozhodnutí vyšetřovatele;
- d/ návrhy na provedení nových důkazů nebo na doplnění důkazů již provedených a rozhodnutí vyšetřovatele o těchto návrzích, popřípadě podání stížnosti proti tomuto rozhodnutí;
- e/ případné vyjádření obviněného a obhájce k výsledkům vyšetřování;
- f/ dobu, po kterou seznámení trvalo a vyjádření obviněného a jeho obhájce o tom, zda jim byla poskytnuta dostatečná doba k seznámení;
- g/ podpisy osob přítomných při seznámení.

[²] Nemá-li obviněný obhájce, přibere se k podpisu protokolu o seznámení s výsledky vyšetřování nezúčastněná osoba, není-li přítomen zapisovatel.

Doplnění vyšetřování

Čl. 86

[¹] Vyžádá-li si to obviněný nebo obhájce, poskytne se jim přiměřená doba, zpravidla ne delší než dva dny, k písemnému podání návrhu nebo k písemnému odůvodnění návrhu na doplnění vyšetřování.

[²] Podá-li obviněný nebo jeho obhájce stížnost proti zamítnutí návrhu na doplnění vyšetřování a vyšetřovatel jí sám nevyhoví, předloží ji neprodleně prokurátorovi k rozhodnutí. Vyšetřovatel však může předložit prokurátorovi též spisy se závěrečnou zprávou s návrhem na obžalobu; na podanou stížnost upozorní prokurátora v předkládací zprávě.

[³] Vyhoví-li vyšetřovatel návrhu na doplnění vyšetřování, poznamená to v protokolu, aniž by o tom rozhodoval usne-

sením. S obhájcem se zároveň dohodne na jeho účasti při provádění navrhovaných úkonů.

Čl. 87

[¹] Bylo-li vyšetřování doplněno, seznámí vyšetřovatel obviněného a obhájce s provedenými úkony podle stejných zásad jako při skončení vyšetřování. Od seznámení v tomto případě možno upustit, souhlasí-li s tím výslovně obviněný a obhájce; tuto okolnost je třeba poznamenat v protokolu.

[²] Je-li ve věci více obviněných a došetření ohledně jednoho z nich se týká i dalšího, je třeba jej a jeho obhájce s doplňujícími úkony seznámit, i když nepodali návrh na doplnění.

Oddíl devátý

VYŘÍZENÍ VĚCI V PŘÍPRAVNÉM ŘÍZENÍ

Čl. 88

Návrh na obžalobu

[¹] Odůvodňují-li výsledky vyšetřování postavení obviněného před soud, předloží vyšetřovatel neprodleně po skončení vyšetřování a seznámení obviněného s jeho výsledky prokurátorovi spisy se závěrečnou zprávou obsahující návrh na podání obžaloby; jde-li o věc vazební, předloží mu spisy nejpozději pět dnů před uplynutím vazební lhůty.

[²] Závěrečná zpráva musí shrnout výsledky vyšetřování s uvedením všech důkazů a skutečností, které návrh na podání obžaloby odůvodňují. Musí obsahovat zejména

- a/ označení vyšetřovacího útvaru, číslo vyšetřovacího spisu, den sepsání zprávy, jméno a příjmení, data a místo narození obviněného, jeho zaměstnání, bydliště a údaje o vazbě; jde-li o osobu podléhající pravomoci vojenských soudů, uvede se též hodnost obviněného a útvar, jehož je příslušníkem;

- b/ charakteristiku obviněného vycházející ze skutečností zjištěných vyšetřováním, zejména z opisu rejstříku trestů, vyhodnocení předchozí trestné činnosti obviněného, zpráv k jeho osobě, zvláště z jeho pracoviště a dalších podkladů; je-li obviněný považován za zvlášť nebezpečného recidivistu, též odůvodnění této okolnosti;
- c/ přesné vylíčení skutkového stavu trestného činu zjištěného vyšetřováním, zejména s uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání a dalších skutečností včetně těch, které odůvodňují použití vyšší trestní sazby;
- d/ důkazy, o které se návrh opírá;
- e/ obhajobu obviněného, její zhodnocení s uvedením důkazů a skutečností, které ji potvrzují nebo vyvracejí;
- f/ shrnutí všech znaků trestného činu s jeho zákonným pojmenováním a uvedením příslušného ustanovení trestního zákona, pro jaký skutek bylo původně vzneseno obvinění a zda byl obviněný upozorněn na změnu kvalifikace skutku;
- g/ vlastní návrh na podání obžaloby s upozorněním na další skutečnosti a okolnosti, o nichž je třeba rozhodnout.

Čl. 89

Postoupení věci

Bylo-li zahájeno trestní stíhání nebo vzneseno obvinění ve věci, v níž teprve v průběhu vyšetřování vyjdou najevo nebo nastanou okolnosti, pro které by jinak bylo možno věc příslušnému orgánu odevzdat, postoupí vyšetřovatel věc tomuto orgánu usnesením. Přitom postupuje obdobně podle čl. 26 a 27.

Čl. 90

Přerušování trestního stíhání

(1) Nebyl-li pachatel odhalen, přeruší vyšetřovatel vyšetřování až po vyčerpání všech možností k vypátrání pachatele,

které je povinen provést nejen sám, nýbrž i ve spolupráci s operativními útvary.

(2) V usnesení o přerušování trestního stíhání se shrnou výsledky vyšetřování a uvedou důvody přerušování. Usnesení o přerušování trestního stíhání v případech, kdy pachatel nebyl odhalen, musí kromě toho obsahovat též úkony, které byly provedeny k jeho odhalení.

(3) Uložení spisu v přerušovaných případech, zejména kdy pachatel nebyl odhalen, nezavazuje vyšetřovatele povinnosti zjišťovat, zda důvody přerušování neodpadly. Odpadnou-li důvody přerušování, vydá vyšetřovatel usnesení o pokračování v trestním stíhání.

(4) Přeruší-li vyšetřovatel trestní stíhání proto, že obviněný pro duševní chorobu, která nastala až po spáchání trestného činu, není schopen chápat smysl trestního řízení a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, učiní prokurátorovi návrh na vyslovení ochranného léčení.

(5) Má-li být trestní stíhání přerušeno z důvodů vydání nebo vyhoštění obviněného do ciziny (§ 173 odst. 1 písm. d/ tr. ř.), přeruší se stíhání až po vyhoštění nebo vydání.

(6) Stejnopis vyšetřovacího spisu v případech, kdy pachatel nebyl odhalen, se předá po přerušování trestního stíhání příslušnému operativnímu útvaru k dalšímu provádění operativních úkonů směřujících k vypátrání pachatele. Podrobnosti stanoví předpis o součinnosti vyšetřovatelů s ostatními orgány SNB.

Čl. 91

Zastavení trestního stíhání

(1) Jsou-li dány důvody k zastavení trestního stíhání (§ 172 tr. ř.), učiní tak vyšetřovatel usnesením. V usnesení se uvede skutkový stav, shrnou výsledky vyšetřování a uvedou důvody zastavení.

(2) Je-li třeba zastavit trestní stíhání proto, že se nepodařilo prokázat, že skutek spáchal obviněný, zastaví vyšetřovatel trestní stíhání proti obviněnému a pokračuje v dalším

vyšetřování. Nepodaří-li se pachatele odhalit, trestní stíhání přeruší.

[3] Zastaví-li vyšetřovatel trestní stíhání proto, že obviněný v době spáchání trestného činu nebyl pro duševní chorobu trestně odpovědný a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, učiní zároveň prokurátorovi návrh na vyslovení ochranného léčení.

[4] Zastaví-li vyšetřovatel trestní stíhání proto, že je nepřijatelné z důvodů uvedených v § 11 odst. 1 písm. a/ nebo b/ tr. ř., poučí obviněného v usnesení o zastavení též o tom, že v trestním řízení bude pokračováno, prohlásí-li do tří dnů od doručení usnesení, že na projednání věci trvá. Učiní-li obviněný takové prohlášení, vydá vyšetřovatel usnesení, že se pokračuje v trestním stíhání podle § 11 odst. 2 tr. ř., aniž usnesení o zastavení trestního stíhání zruší. Zjistí-li se v průběhu dalšího vyšetřování jiný důvod zastavení než důvod uvedený v § 11 odst. 1 písm. a/ nebo b/ tr. ř., zastaví vyšetřovatel trestní stíhání pro tento jiný důvod. Jinak ve vyšetřování pokračuje a po jeho skončení a seznámení s výsledky vyšetřování učiní prokurátorovi návrh na podání obžaloby nebo vydá podle výsledků vyšetřování jiné rozhodnutí.

Čl. 92

Oznamování usnesení o rozhodnutí v přípravném řízení

[1] Vydá-li vyšetřovatel usnesení o postoupení věci, přerušení nebo zastavení trestního stíhání, doručí jeho opis do 48 hodin prokurátorovi. Usnesení o postoupení věci nebo zastavení trestního stíhání se oznámí obviněnému buď doručením opisu usnesení nebo vyhlášením usnesení. Usnesení musí obsahovat poučení o právu stížnosti s upozorněním, že prokurátor je oprávněn usnesení do patnácti dnů od doby, kdy mu bylo doručeno, zrušit a nahradit je usnesením vlastním, popřípadě učinit podle povahy věci jiné opatření.

[2] Usnesení o postoupení věci a zastavení trestního stíhání se kromě obviněnému oznámí doručením opisu usnesení nebo vyhlášením též poškozenému. O přerušení trestního stíhání se poškozený vyrozumí stručným přípisem.

Čl. 93

Vrácení věci k došetření

[1] Vráť-li prokurátor věc k došetření, je vyšetřovatel povinen provést je v rozsahu stanoveném jeho písemnými pokyny, popřípadě provést další úkony nezbytné k úplnému objasnění věci. Došetření je vázáno lhůtami stanovenými ke skončení vyšetřování, které počínají od zahájení trestního stíhání. Neurčil-li prokurátor lhůtu k došetření a došetření nebylo provedeno v zákonné vyšetřovací lhůtě, předloží vyšetřovatel spis k rozhodnutí náčelníku vyšetřovacího útvaru [čl. 82 odst. 2]. Nebylo-li došetření skončeno ve lhůtě určené prokurátorem, sdělí mu vyšetřovatel důvody, které tomu brání.

[2] Vráť-li věc k došetření soud, je třeba došetření provést zpravidla ve lhůtě do jednoho měsíce ode dne, kdy spisy byly vráceny prokurátorovi (§ 191 tr. ř.). Nebylo-li došetření provedeno v této lhůtě, postupuje se obdobně, jak je uvedeno v odstavci 1.

[3] Byla-li věc vrácena k došetření, nelze obhájci odepřít účast na úkonech, kterými bude řízení doplněno.

[4] Po došetření seznámí vyšetřovatel obviněného a jeho obhájce s provedenými úkony podle stejných zásad jako při skončení vyšetřování.

Oddíl desátý

VYŠETŘOVÁNÍ PŘEČINŮ

Čl. 94

[1] Je-li nutno o přečinu konat vyšetřování proto, že jsou dány důvody vazby nebo se vede přípravné řízení společně o trestném činu a přečinu (§ 179c tr. ř.), postupuje vyšetřovatel podle ustanovení platných pro vyšetřování trestných činů.

[2] Konalo-li se vyšetřování společně o trestném činu a přečinu, učiní vyšetřovatel prokurátorovi návrh na podání

obžaloby pro trestný čin i přečin; konalo-li se vyšetřování jen o přečinu, učiní prokurátorovi návrh na podání návrhu na potrestání.

(³) Obdobně postupuje vyšetřovatel, jestliže bylo zahájeno trestní stíhání pro trestný čin a v průběhu vyšetřování zjistí, že jde o přečin; obviněného na změnu právní kvalifikace skutku upozorní.

ČÁST III

VÝCHOVNÁ A PREVENTIVNÍ ČINNOST

Oddíl první

SOUČINNOST SE SPOLEČENSKÝMI ORGANIZACEMI

Čl. 95

Postup při převzetí záruky společenskou organizací

K nabídnutí záruky společenské organizace za převýchovu pachatele a k nahrazení vazby zárukou společenské organizace může dojít z podnětu společenské organizace nebo z vlastní iniciativy vyšetřovatele. Tyto podmínky je vyšetřovatel povinen zkoumat jak v období před zahájením trestního stíhání, tak v průběhu vyšetřování. Je-li dána některá z těchto podmínek, upozorní na to společenskou organizaci a podle povahy věci s ní projedná vhodná opatření.

Čl. 96

Převzetí záruky

(¹) Hodlá-li společenská organizace vyslat k řízení před soudem společenského žalobce nebo obhájce a je-li tato okolnost známa již při skončení vyšetřování, upozorní na to vyšetřovatel v závěrečné zprávě obsahující návrh na podání obžaloby.

(²) Nabídne-li společenská organizace záruku za vazbu, upozorní na to vyšetřovatel neprodleně prokurátora.

Čl. 97

Vyřízení věci pohovorem

(¹) Jestliže jde o skutek mladistvého, který jinak vykazuje znaky trestného činu nebo přečinu, avšak pro malý stupeň nebezpečnosti pro společnost takovým činem není (§ 75 tr.

zák.), vyšetřovatel vedle odložení věci nebo zastavení trestního stíhání provede zpravidla s mladistvým též pohovor. Obdobně lze uzavřít případ osoby mladší 15 let, která se dopustila činu jinak trestného.

[2] Účelem pohovoru je vysvětlit pachateli, že se dopustil jednání, kterým byly narušeny společenské vztahy chráněné zákonem, ukázat, v čem spočívá nebezpečnost jeho jednání a vhodným způsobem na něho výchovně působit.

[3] K pohovoru se zpravidla přizvou rodiče a podle povahy věci též zástupci společenských organizací, popřípadě se pohovor provede za účasti těchto osob přímo na pracovišti, ve škole nebo v jiném vhodném prostředí. O průběhu pohovoru a jeho výsledku pořídí vyšetřovatel záznam.

[4] Věc uvedenou v odstavci 1 vyšetřovatel, pokud v ní nebylo zahájeno trestní stíhání, odloží podle § 159 odst. 1 tr. ř. a bylo-li zahájeno trestní stíhání, věc zastaví podle § 172 odst. 1 písm. b/ tr. ř., a to vždy s poukazem na ustanovení § 75 tr. zák.

Oddíl druhý

PREVENCE

Čl. 98

Zjišťování příčin trestné činnosti

[1] Vyšetřovatel je povinen zjišťovat okolnosti, závady a nedostatky, které vedly k trestné činnosti nebo umožnily její spáchání. Zjistí-li takové nedostatky nebo závady, upozorní na ně orgán, podnik nebo organizaci, u nichž se vyskytly a zároveň podle povahy věci navrhne opatření k jejich odstranění. Realizaci takových opatření kontroluje. Orgán, který byl na závady nebo nedostatky upozorněn, je povinen sdělit vyšetřovateli do jednoho měsíce, jaká opatření učinil (§ 164 odst. 2 tr. ř.). Nebyla-li navržená opatření realizována a zá-
krok vyšetřovatele se ukáže nedostačujícím, upozorní vyšetřovatel na zjištěné závady a nedostatky prokurátora se žá-

dostí, aby použil k jejich odstranění prostředků, které mu poskytuje zákon o prokuratuře.

[2] Byla-li taková opatření učiněna v průběhu vyšetřování, uvede je vyšetřovatel v závěrečné zprávě. Písemnosti týkající se upozornění, které vzniknou po odevzdání věci prokurátorovi, se založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu.

Čl. 99

Zobecňování příčin trestné činnosti

[1] Vyšetřovací útvary a centrální útvary vyšetřování jsou povinny provádět rozbor trestné činnosti, aby iniciativně a včas bylo upozorňováno na výskyt určitého druhu trestné činnosti, její závažnost, rozsah, příčiny a podmínky, z nichž pramení, tak, aby ze strany příslušných orgánů mohla být činěna účinná opatření k jejímu potlačení nebo odstranění příčin.

[2] Jde-li o poznatky nebo opatření republikového nebo celostátního charakteru nebo které se mohou vyskytnout i v jiných krajích, sdělí je náčelník vyšetřovacího útvaru příslušné správě vyšetřování.

ČÁST IV

ZVLÁŠTNÍ ZPŮSOBY ŘÍZENÍ

Čl. 100

Mladiství

[¹] Vyšetřování mladistvých konají zpravidla určení vyšetřovatelé, a to podle potřeby za přítomnosti rodičů, učitelů, vychovatelů nebo orgánů péče o děti ONV.

[²] Usnesení o vznesení obvinění nutno doručit též obhájci mladistvého, jeho zákonnému zástupci a orgánu péče o děti ONV, který je zpravidla současně požádán o zjištění poměrů mladistvého (§ 292 tr. ř.). Tomuto orgánu se doručí i jiná usnesení vydaná v průběhu vyšetřování nebo po jeho skončení.

[³] Řízení proti uprchlému nelze konat proti osobě mladistvé. Vyhýbá-li se mladistvý trestnímu řízení pobytem v cizině nebo tím, že se skrývá, zahájí vyšetřovatel trestní stíhání, které podle výsledků provedeného vyšetřování zpravidla přeruší. Odpadnou-li důvody přerušení nebo důvody, pro které nebylo možno vést řízení proti uprchlému, v trestním stíhání se pokračuje.

Čl. 101

Osoby mladší 15 let

[¹] Případy osob mladších 15 let zpracovává vyšetřovatel jen tehdy, jde-li o skutek, pro jehož vyšetřování by byl jinak příslušný.

[²] Vznést obvinění proti osobě mladší 15 let nelze; je však možno zahájit trestní stíhání, pokud je toho třeba k objasnění činu.

[³] Případy osob mladších 15 let zpracovávají zpravidla určení vyšetřovatelé, a to podle potřeby za přítomnosti rodičů, učitelů nebo vychovatelů.

[⁴] Jsou-li dány podmínky uvedené v § 86 tr. zák., dá vyšetřovatel prokurátorovi podnět k podání návrhu na vyslovení ochranné výchovy.

[⁵] Po skončení šetření sdělí vyšetřovatel rodičům nebo zákonnému zástupci jakého jednání se osoba mladší 15 let dopustila. O tom učiní záznam ve spise.

[⁶] Zjistí-li vyšetřovatel, že osobu mladší 15 let je třeba umístit ve výchovném ústavu, předá ji do dětského diagnostického ústavu; umístění předem projedná s orgánem péče o děti ONV, jemuž podá písemnou zprávu o důvodech umístění s uvedením opatření, která budou učiněna.

Čl. 102

Řízení proti uprchlému

[¹] V řízení proti uprchlému musí mít obviněný obhájce, který má stejná práva jako obviněný a jemuž se doručují všechny písemnosti. Způsob ustanovení obhájce je uveden v čl. 53 odst. 1.

[²] Vyšetřovatel je povinen zajistit doklady uprchlých osob. Přitom postupuje obdobně podle čl. 43. Občanský průkaz předá orgánu, který jej vydal. Nelze-li občanský průkaz nebo jiné důležité doklady zajistit, vyrozumí vyšetřovatel orgán, který je vydal s tím, aby takové doklady byly prohlášeny za neplatné.

[³] Způsob pátrání po osobách neznámého pobytu je upraven zvláštními předpisy.

Čl. 103

Vyšetřování vojáků Pohraniční stráže

Má-li dojít k trestnímu stíhání vojáka Pohraniční stráže (dále jen „PS“) pro trestný čin spáchaný v době výkonu vojenské služby u PS nebo před jejím nástupem, vyrozumí o tom vyšetřovatel příslušného velitele a příslušníka VKR útvaru PS, u něhož je voják PS služebně zařazen, ještě před zaháje-

ním trestního stíhání. O těchto opatřeních pořídí záznam, který založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu.

Čl. 104

Postup u nomenklатурních osob a cizinců

Postup při stíhání osob, které byly do funkce schváleny stranickým orgánem (nomenklатурní osoby), a postup při stíhání cizinců stanoví zvláštní předpisy.

Postup u osob vyňatých z pravomoci orgánů činných v trestním řízení

Čl. 105

[1] Dopustí-li se trestného činu osoba požívající diplomatických imunit a výsad, oznámí to vyšetřovatel neprodleně správě vyšetřování a vykoná neodkladné úkony potřebné k objasnění činu. Dbá však na zachování osobních výsad pachatele, u něhož nelze provést ani výslech, ani osobní nebo domovní prohlídku. Osoba požívající diplomatických imunit a výsad je však povinna prokázat svou totožnost věrohodným způsobem. Nemůže-li tak učinit, musí strpět všechny nezbytné úkony směřující ke zjištění její totožnosti. Zadržet nebo vzít do vazby takovou osobu nelze.

[2] Vysloví-li však tato osoba přání vypovídat, sepíše s ní vyšetřovatel záznam o výpovědi nebo od ní převezme její písemné vyjádření. Záznam nesmí být sepisován formou výslechu obviněného. Do záznamu nebo na písemné vyjádření se poznamená, že se tak děje na výslovné přání vyslýchaného. Jinak požádá vyšetřovatel o výslech nebo případně písemné vyjádření osoby správu vyšetřování.

[3] Po skončení šetření předloží vyšetřovatel podrobnou zprávu o vyšetření případu správě vyšetřování.

Čl. 106

[1] Je-li třeba osobu požívající diplomatických imunit a výsad vyslechnout jako svědka, může tak vyšetřovatel učinit

jen s jejím souhlasem. O tom učiní záznam do protokolu o výslechu. Místo svědeckého výslechu může vyšetřovatel přijmout též písemné vyjádření takové osoby.

[2] V ostatních případech požádá vyšetřovatel písemně správu vyšetřování o zařízení a provedení svědeckého výslechu. V dožádání uvede podstatné okolnosti případu, jakož i skutečnosti, k nimž má být svědek vyslechnut.

[3] Osobě požívající diplomatických imunit a výsad nelze hrozit pořádkovou pokutou nebo trestními sankcemi za nepravdivou svědeckou výpověď.

Čl. 107

Je-li osoba požívající diplomatických imunit a výsad poškozeným, je povinností vyšetřovatele poučit ji o právech, jež má jako poškozený (§ 43 tr. ř.). Současně ji vyšetřovatel požádá, zda se chce vyjádřit o druhu a výši škody, jež jí byla trestným činem způsobena nebo předložit lékařské vysvědčení o utrpěné škodě na zdraví. Výpověď zaznamenaná do protokolu o výslechu svědka nebo přijme písemné vyjádření. Odmítne-li poškozený vyjádřit se k utrpěné škodě a její výši, nesmí vyšetřovatel takové vyjádření žádat. Došlo-li k lékařskému ošetření nebo léčení ve zdravotnickém zařízení, vyžádá si vyšetřovatel vyjádření lékaře nebo zdravotnického zařízení o povaze a závažnosti zranění.

Čl. 108

[1] Má-li vyšetřovatel pochybnosti, zda a do jaké míry požívá osoba diplomatických imunit a výsad, vyžádá si o tom cestou správy vyšetřování stanovisko příslušného ministra spravedlnosti (§ 10 odst. 2 tr. ř.). Až do rozhodnutí příslušného ministra spravedlnosti postupuje tak, jako by se jednalo o osobu požívající diplomatických imunit a výsad.

[2] Písemnosti určené osobám požívajícím diplomatických imunit a výsad se předloží příslušnému ministerstvu spravedlnosti, které zařídí jejich doručení (§ 62 odst. 5 tr. ř.).

Opis rejstříku trestů

Opis rejstříku trestů se vyžádá na každého obviněného. Jestliže skutečnosti uvedené v rejstříku trestů nasvědčují tomu, že pachatele je potřeba považovat za zvlášť nebezpečného recidivistu, vyžádá si vyšetřovatel též spisy o jeho předchozích odsouzeních. Opis rejstříku trestů se založí do vyšetřovacího spisu.

Zveřejnění výsledků vyšetřování

Má-li vyšetřovatel za to, že by bylo vyšetřovanou věc nebo některé okolnosti vhodné zveřejnit, vyžádá si k tomu souhlas prokurátora. Stejně postupuje vyšetřovatel, má-li dojít ke zveřejnění výsledků vyšetřování z jiného podnětu, než z podnětu vyšetřovatele. Podrobnosti upravuje zvláštní předpis.

Jiné úkony vyšetřovatele

Postup vyšetřovatele při jiných úkonech, jakož i povinnosti týkající se spisového pořádku, hlášené služby a statistiky ve vyšetřování upravují zvláštní předpisy.

O B S A H

Strana

Č Á S T I**SPOLEČNÁ USTANOVENÍ****Oddíl první: Obecná ustanovení**

Účel instrukce	5
Postavení, práva a povinnosti vyšetřovatele	5
Řízení vyšetřování	6

Oddíl druhý: Příslušnost

Věcná příslušnost	8
Místní příslušnost	9
Funkční příslušnost	9
Společné vyšetřování, vyloučení a předání věci	10
Příslušnost k vyšetřování přečinu	10
Předání věci pro nepříslušnost	10
Spory o příslušnost	11

Oddíl třetí: Dozor nad vyšetřováním

Prokurátorský dozor	11
Pokyny prokurátora	12

Oddíl čtvrtý: Součinnost a její formy

Součinnost s operativními útvary	13
Součinnost vyšetřovacích útvarů	13
Součinnost vyšetřovatelů při mimořádných událostech	14
Předávání poznatků	14

Č Á S T II**VYŠETŘOVÁNÍ****Oddíl první: Převzetí věci**

Převzetí oznámení o trestném činu	15
Vyrozumění oznamovatele	16
Převzetí materiálů od operativních útvarů	16

Oddíl druhý: Úkony před zahájením trestního stíhání

Objasňování oznámení a jiných podnětů	16
Ohledání místa činu	17
Odevzdání věci	19
Odložení věci	19
Souhlas ke stíhání	20
Plán vyšetřování	20

Oddíl třetí: Trestní stíhání

Zahájení trestního stíhání	21
Převzetí zahájené věci	22
Vznesení obvinění	23
Rozšíření stíhání	24
Obsah usnesení o vznesení obvinění	24
Oznamování usnesení o vznesení obvinění	25

Oddíl čtvrtý: Zadržení a vazba

Zadržení	26
Vazba	26
Cely předběžného zadržení	27
Vyrozumění o vzetí do vazby	28
Trvání vazby	28
Návrh na propuštění obviněného z vazby	29
Zajištění bytu a jiná opatření	29
Doklady osob ve vazbě	30
Úkony u osob ve vazbě a výkonu trestu	30
Povolování návštěv	32
Rozmluva obhájce s obviněným ve vazbě	32
Povolování a kontrola korespondence	33
Povolování balíčků a peněžních zásilek	33

Oddíl pátý: Obhajoba

Poučení o právu na obhajobu	34
Nutná obhajoba	34
Zvláštní případy obhajoby	35
Účast obhájce ve vyšetřování	35
Odepření účasti	36

Oddíl šestý: Znalec a tlumočník

Přibrání znalce	36
Vyšetření duševního stavu	37
Vyžadování revizí	38
Přibrání tlumočníka	39
Likvidace znalečného a tlumočného	39

Oddíl sedmý: Úkony prováděné ve vyšetřování

Souhlas prokurátora k jednotlivým úkonům	39
Opakování úkonů	40
Předvolání a předvedení	41
Výslech	41
Výslech podezřelého	42

Podpis protokolu	43
Likvidace svědečného	43
Konfrontace	43
Vyšetřovací pokus a rekonstrukce	44
Poznání osob a věcí	45
Vydání a odnětí věcí	46
Domovní a osobní prohlídka	47
Úschova věcí	47
Vrácení věcí a jiné dispozice s nimi	49
Zajištění nároku poškozeného na náhradu škody	49
Zajištění výkonu trestu propadnutí majetku	50
Pořádková pokuta	51
Stížnost proti usnesení vyšetřovatele	51

Oddíl osmý: Skončení vyšetřování

Lhůta ke skončení vyšetřování	52
Seznámení s výsledky vyšetřování	52
Průběh seznámení	53
Protokol o seznámení	53
Doplnění vyšetřování	54

Oddíl devátý: Vyřízení věci v přípravném řízení

Návrh na obžalobu	55
Postoupení věci	56
Přerušování trestního stíhání	56
Zastavení trestního stíhání	57
Oznamování usnesení o rozhodnutí v přípravném řízení	58
Vrácení věcí k došetření	59

Oddíl desátý: Vyšetřování přečinů

ČÁST III

VÝCHOVNÁ A PREVENTIVNÍ ČINNOST

Oddíl první: Součinnost se společenskými organizacemi

Postup při převzetí záruky společenskou organizací	61
Převzetí záruky	61
Vyřízení věci pohovorem	61

Oddíl druhý: Prevence

Zjišťování příčin trestné činnosti	62
Zobecňování příčin trestné činnosti	63

ČÁST IV

ZVLÁŠTNÍ ZPŮSOBY ŘÍZENÍ

Mladiství	64
---------------------	----

	Strana
Osoby mladší 15 let	64
Řízení proti uprchlému	65
Vyšetřování vojáků Pohraniční stráže	65
Postup u nomenklатурních osob a cizinců	66
Postup u osob vyňatých z pravomoci orgánů činných v trestním řízení	68
Opis rejstříku trestů	68
Zveřejnění výsledků vyšetřování	68
Jiné úkony vyšetřovatele	68

archiv
bezpečnostních
složek

V Ě S T N Í K

FEDERÁLNÍHO MINISTERSTVA VNITRA

ROČNÍK 1974

V Praze dne 20. září 1974

ČÁSTKA 29

O B S A H

Část I 29. Nařízení ministra vnitra ČSSR ze dne 20. září 1974 o vydání služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1 „Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti“

Č Á S T I

29

Nařízení

ministra vnitra ČSSR

ze dne 20. září 1974

o vydání služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1

„Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti“

K provedení změn a doplňků zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), jak vyplynuly z pozdějších předpisů, po dohodě s ministrem vnitra ČSR a s ministrem vnitra SSR schvalují změny a doplňky služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1 „Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti“.

V y d á v á m

služební předpis SNB-vyšetř-I-1 „Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti“.

Z r u š u j i

čl. 33 RMV č. 33/1965, přičemž „Prozatímní směrnice ministrů vnitra a dopravy a generálního prokurátora o vyšetřování leteckých nehod“ vydané čl. 24 NMV č. 24/1965 a „Společná směrnice ministra vnitra, generálního prokurátora a ministra spravedlnosti pro postup orgánů činných v trestním řízení při trestním stíhání osob, které byly schváleny do funkce stranickým orgánem“ vydaná čl. 27 NMV č. 27/1965, zůstávají v platnosti.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1975.

Čj. VS-601/50-1973

Ministr vnitra ČSSR:

doc. PhDr. J a r o m í r O B Z I N A, CSc., v. r.

VESTNÍK

FEDERÁLNEHO MINISTERSTVA VNÚTRA

ROČNÍK 1974

V Prahe dňa 20. septembra 1974

ČIASTKA 29

OBSAH

Časť I 29. Nariadenie ministra vnútra ČSSR zo dňa 20. septembra 1974 o vydaní služobného predpisu ZNB-vyšetr-I-1 „Inštrukcie pre vyšetrovateľov Zboru národnej bezpečnosti“

ČASŤ I

29

Nariadenie
ministra vnútra ČSSR
zo dňa 20. septembra 1974
o vydaní služobného predpisu ZNB-vyšetr-I-1
„Inštrukcie pre vyšetrovateľov Zboru národnej bezpečnosti“

Na vykonanie zmien a doplnkov zákona č. 141/1961 Zb., o trestnom konaní súdnom [trestný poriadok], ako vyplynuli z neskorších predpisov, po dohode s ministrom vnútra ČSR a s ministrom vnútra SSR, schvaľujú zmeny a doplnky služobného predpisu ZNB-vyšetr-I-1 „Inštrukcie pre vyšetrovateľov Zboru národnej bezpečnosti“.

V y d á v a m

služobný predpis ZNB - vyšetr - I - 1 „Inštrukcie pre vyšetrovateľov Zboru národnej bezpečnosti“.

Z r u š u j e m

čl. 33 RMV č. 33/1965, pričom „Dočasné smernice ministrov vnútra a dopravy a generálneho prokurátora o vyšetrovaní leteckých nehod“ vydané čl. 24 NMV č. 24/1965 a „Spoločná smernica ministra vnútra, generálneho prokurátora a ministra spravodlivosti pre postup orgánov činných v trestnom konaní pri trestnom stíhaní osôb, ktoré boli schválené do funkcie stranickým orgánom“ vydaná čl. 27 NMV č. 27/1965, zostávajú v platnosti.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1975.

Čj. VS-601/50-1973

Minister vnútra ČSSR:

doc. PhDr. J a r o m í r O B Z I N A, CSc., v. r.

Počet výtisků _____

Napsal _____ Tisk _____

S = slovenské znění 3300

Č = české znění 8000

Korektura Veselovská - Blinková
Sotáková - FedorExpedováno dne 15.-16.1.1975
české znění 23.1.1975
slov. znění
Rym VrtalS Slovenské znění
Č České znění
Počet Evid. č.

R O Z D Ě L O V N Í K ke služebnímu předpisu SNB-vyšetř-I-1

	1	ministr vnitra ČSSR	DL 58/75	
1		I. náměstek ministra vnitra genmjr. ing. Ján Hanuliak	DL 116/75	
1		náměstek ministra vnitra genmjr. prof. JUDr. Ján Pješčak, CSc.	DL 117/75	
	1	náměstek ministra vnitra genmjr. Karel Kropáček	DL 59/75	
	1	náměstek ministra vnitra plk. JUDr. Miroslav Vaníček	DL 60/75	
	1	náměstek ministra vnitra plk. RSDr. Jaroslav Šilhavý	DL 61/75	
1	10	inspekce ministra vnitra ČSSR	DL 62/75 slov. DL 118/75	
	1	organizační a vnitřní správa FMV		
	1	právní odbor OVS FMV		<i>práce a předání s. Věstník 22.75</i>
	1	- dokumentace právního odboru OVS FMV		<i>Landy X</i>
	2	kádrová správa FMV	DL 63/75	DL 64/75
4000		správa vědy a školství FMV (i pro školy v ČSR a pohotovostní pluk)		
		ekonomická a technická správa FMV		
		- odbor hospodářského zabezpečení ETS FMV		
		správa pasů a víz FMV		
30	70	správa vyšetřování StB	DL 65/75 slov. DL 119/75	
		zvláštní správa		
		správa vývoje automatizace FMV		
5	15	federální správa Veřejné bezpečnosti	DL 66/75 slov. DL 120/75	
		zdravotnická správa FMV		
		správa tělovýchovy a vrcholového sportu FMV		
	1	I. správa	DL 67/75	
	15	II. správa	DL 68/75	
	7	III. správa	DL 69/75	
	1	IV. správa	DL 70/75	
	2	V. správa	DL 71/75	
		VI. správa		
		VII. správa FMV		
		VIII. správa FMV		
		IX. správa		
	15	X. správa	DL 72/75	
	10	XI. správa	DL 73/75	
5		XII. správa Bratislava	DL 121/75	

	1	odbor obrany FMV	DL 74/75	
	1	odbor pro mezinárodní styky sekr. FMV	DL 75/75	
	1	analyticko informační odbor FMV	DL 76/75	
		IV. odbor		
	2	statisticko-evidenční odbor	DL 77/75	
6	24	odbor vyšetřování StB ve VKR	DL 78/75	slov. DL 122/75
		odbor požární ochrany FMV		
		oddělení pro správu státních hranic FMV		
1	1	hlavní výbor KSČ FMV	DL 79/75	slov. DL 123/75
		Stavební výroba FMV		
25	50	HSPSOSH	HSPSOSH 3 brigády 8 prapory 31 rot 120 OPKRuzyně	DL 80/75 slov. DL 124/75
1	2	štáb civilní obrany ČSSR	DL 81/75	slov. DL 125/75
100	200	Vysoká škola SNB	DL 82/75	slov. DL 126/75
		KS SNB		
		vnitřní oddělení		
	348	PRAHA	DL 83/75	
	189	Č. BUDĚJOVICE	DL 84/75	
	264	PLZEŇ	DL 85/75	
	344	ÚSTÍ nad Labem	DL 86/75	
	295	HRADEC KRÁLOVÉ	DL 87/75	
	379	BRNO	DL 88/75	
	428	OSTRAVA	DL 89/75	
31		BRATISLAVA	DL 127/75	
14		BANSKÁ BYSTRICA	DL 128/75	
15		KOŠICE	DL 129/75	
		ministr. vnitra ČSR (obdržel od s. Jiříka)		
	510	MV ČSR - dokumentace právního odboru OVS Praha	DL 90/75	
2600 + 100		MV SSR - dokumentace právního odboru OVS Bratislava (i pro školy)	DL 130/75	
	1	ÚV KSČ - odd. státně administrativní Praha	DL 91/75	
	1	ÚPV ČSSR - odbor obrany a bezpečnosti - s. Štícha	DL 92/75	
	1	MV SR	DL 4.1.93	

Počet výtisků -----

Napsal Sázeno tiskem -----

Korektura Randa s. Jáhnová 1.11.1974

Expedováno dne 15-16.1.1975
(lovenka) 2.3.1.75

Kým Vrtal -----

Č = české znění 1080

S = slovenské znění 100

R O Z D Ě L O V N Í K k Věstníku FMV částka 29/1974

slovenské
zněníčeské
znění

Počet

Evid. č.

1 ministr vnitra ČSSR -----

1 I. náměstek ministra vnitra genmjr. ing. Ján Hanuliak

1 náměstek ministra vnitra genmjr. prof. JUDr. Ján Pješčak, CSc.

1 náměstek ministra vnitra genmjr. Karel Kropáček

1 náměstek ministra vnitra plk. JUDr. Miroslav Vaníček

1 náměstek ministra vnitra plk. RSDr. Jaroslav Šilhavý

1 inspekce ministra vnitra ČSSR

1 organizační a vnitřní správa FMV

1 - právní odbor OVS FMV

1 - dokumentace právního odboru OVS FMV

1 kádrová správa FMV

✓ 20 správa vědy a školství FMV

ekonomická a technická správa FMV

- odbor hospodářského zabezpečení ETS FMV

správa pasů a víz FMV

✓ 2 správa vyšetřování StB -----

zvláštní správa

správa vývoje automatizace FMV

✓ 7 federální správa Veřejné bezpečnosti -----

zdravotnická správa FMV

správa tělovýchovy a vrcholového sportu FMV

✓ 1 I. správa

✓ 3 II. správa

✓ 2 III. správa

1 IV. správa

✓ 2 V. správa

VI. správa

VII. správa FMV

VIII. správa FMV

IX. správa

✓ 3 X. správa

✓ 3 XI. správa

2 XII. správa Bratislava -----

Počet

Evid. č.

1 odbor obrany FMV

1 odbor pro mezinárodní styky sekr. FMV

1 analyticko-informační odbor FMV

IV. odbor

2 statisticko-evidenční odbor

2 odbor vyšetřování StB ve VKR

odbor požární ochrany FMV

oddělení pro správu státních hranic FMV

1 hlavní výbor KSČ FMV

Stavební výroba FMV

3. HSPSOSH HSPSOSH 3 brigády 8 prapory 31 rot 120 OPKRazyně

1 štáb civilní obrany ČSSR

7 Vysoká škola SNB

KS SNB

vnitřní oddělení

139 PRAHA

97 Č. BUDĚJOVICE

106 PLZEŇ

126 ÚSTÍ nad Labem

133 HRADEC KRÁLOVÉ

161 BRNO

135 OSTRAVA

2 BRATISLAVA

2 BANSKÁ BYSTRICA

2 KOŠICE

ministr vnitra ČSR (obdrží od s. Jiříka)

100 MV ČSR - dokumentace právního odboru OVS Praha (pro útvary centrály a MS VB Praha)

50 MV SSR - dokumentace právního odboru OVS Bratislava

1 ÚV KSČ - odd. státně administrativní Praha

1 ÚPV ČSSR - odbor obrany a bezpečnosti - s. Štícha

1 XIV. správa SNB na vyžádání dne 4.5.1981 viz D.l. č. 31/1981
vráceno 5. 2. 1986 (TER-001/86-21) a zničeno

1057

33

1057

1020

S

Č

- 3 -

Počet

Evid. č.

Výbor lidové kontroly ČSSR - odbor obrany a bezpečnosti
Praha 8 - Karlín, Sokolovská 142

Správa Sboru nápravné výchovy ČSR
- vnitřní odbor - dokumentace
Praha 4 - Pankrác

Generální prokuratura ČSSR - hlavní vojenský prokurátor
Praha 4 - Pankrác, nám. Hrdinů 1300

Federální ministerstvo národní obrany - správa voj. soudů

ROH MV, Praha 2, Hybernská ul.

archiv
bezpečnostních
složek

KRAJSKÁ SPRÁVA SNB vnitřní oddělení		PRAHA	ČESKÉ BUDĚJOVICE	PLZEŇ	ÚSTÍ nad LABEM	HRADEC KRÁLOVÉ	BRNO	OSTRAVA	BRATISLAVA	BANSKÁ BYSTRICA	KOŠICE
Ú t v a r y											
Ú t v a r y FMV na KS SNB	náčelník KS SNB (VO)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	náčelník S StB (VO)										
	SEO										
	odborný StB										
	odbor vyšetřování StB	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	KOPV										
	OOPV										
	OStB (skupiny)										
	OLK										
	KOOSH										
	OOSH										
	OPK										
	KSA										
Společné útvary	inspekce náčelníka	1	1	1	1	1	1	1			
	oddělení obrany										
	kádrový odbor										
	spojovací odbor										
	hospodářský odbor										
	ústav nár. zdraví										
	ZV ROH										
Ú t v a r y VB	SVB	2	2	2	2	2	2	2			
	odbor vyšetřování VB	2	2	2	2	2	2	2			
	MSVB	-	-	2	-	-	2	2			
	odb. vyšetř. MSVB	-	-	2	-	-	2	2			
	okr. OVB	12	8	9	10	11	13	9			
	odd. vyšetř. na okr.	12	8	9	10	11	13	9			
	OOVB - MOVB	107	73	76	95	101	123	103			
	ŽOVB	1	1	1	4	3	1	3			
	dáln. + poř. OVB										
		137	95	104	124	131	159	133			
C e l k e m		139	97	106	126	133	161	135	2	2	2

Slovenské
znění

Počet

Č.
České
znění

Evid. č.

- 3 -

- 1 Výbor lidové kontroly ČSSR - odbor obrany a bezpečnosti
Praha 8 - Karlín, Sokolovská 142 DL 93/75
- 5 Správa Sboru nápravné výchovy ČSR
- vnitřní odbor - dokumentace DL 94/75
Praha 4 - Pankrác
- 30 Generální prokuratura ČSSR - hlavní vojenský prokurátor
Praha 4 - Pankrác, nám. Hrdinů 1300 DL 95/75
- 20 Federální ministerstvo národní obrany - správa voj. soudů
DL 96/75
ROH MV, Praha 2, Hybernská ul. DL 97/75
- 20 Generální prokuratura ČSSR odbor dozoru v trestním řízení Praha
- 350 Generální prokuratura ČSR odbor dozoru v trestním řízení Praha
do rukou vedoucí odboru s. Dr. Hlouškové DL 98/75
- 120 Generální prokuratura SSR s. Dr. Fulier Bratislava DL 131/75
- 150 Ministerstvo spravedlnosti ČSR Praha - kontrolní odbor
s. Závodský DL 99/75
- 100 Ministerstvo spravedlnosti SSR Bratislava - organizační odbor
s. Dr. Farkaš DL 132/75

* 1 MV SR 4. 1. 95

1.905 7.347
120 350

3.025 7727

3.50 2947

3.475 2947

3.300 8.000

ROZDĚLOVÍK k SNB-vyšetř-I-1 pro útvary KS SNB

KRAJSKÁ SPRÁVA SNB vnitřní oddělení		PRAHA	ČESKÉ BUDĚJOVICE	PLZEŇ	ÚSTÍ nad LABEM	HRADEC KRÁLOVÉ	BRNO	OSTRAVA	BRATISLAVA	BANSKÁ BYSTRICA	KOŠICE
Ú t v a r y											
Ú t v a r y na KS SNB FMV	náčelník KS SNB (VO)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	náčelník S StB (VO)										
	SEO										
	odbory StB										
	odbor vyšetřování StB	40	17	24	19	19	25	28	130	113	114
	KOPV										
	OOPV										
	OStB (skupiny)										
	OLK										
	KOOSH										
	OOSH										
	OPK										
	KSA										
Společné útvary	inspekce náčelníka	7	2	3	3	3	4	3			
	oddělení obrany										
	kádrový odbor										
	spojovací odbor										
	hospodářský odbor										
	ústav nár. zdraví										
	ZV ROH										
Ú t v a r y VB	SVB	9	9	9	9	9	9	9			
	odbor vyšetřování VB	17	7	11	19	12	14	22			
	MSVB	-	-	20	-	-	47	59			
	odb. vyšetř. MSVB										
	okr. OVB	167	79	119	194	147	155	200			
	odd. vyšetř. na okr.										
	OOVB - MOVb (1x)	107	73	76	95	101	123	103			
	ŽOVB										
dáln. + poř. OVB											
		308	172	240	325	276	354	400			
C e l k e m		348	189	264	344	295	379	428	131	114	115

F E D E R Á L N Í M I N I S T E R S T V O V N I T R A

SNB - vyšetř - I - 1

státní
znak

I N S T R U K C E

PRO VYŠETŘOVATELE SBORU NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI

Praha 1974

F E D E R Á L N Í M I N I S T E R S T V O V N I T R A

Vydáno NMV ČSSR č. *29*./1974

ze dne 20. září 1974

I N S T R U K C E

PRO VYŠETŘOVATELE SBORU NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI

Praha 1974

S N B - vyšetř - I - 1

Tento předpis obsahuje:

← a) stran textu,

← b) doplňky:

← c) přílohy:

N a ř í z e n í
ministra vnitra ČSSR
ze dne 20. září 1974

vydání
o ~~změnách a doplňcích~~ služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1
"Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti"

K provedení změn a doplňků zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), jak vyplynuly z pozdějších předpisů, po dohodě s ministrem vnitra ČSR a s ministrem vnitra SSR schvalují změny a doplňky služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1 "Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti".

V y d á v á m

~~v příloze k tomuto nařízení~~ služební předpis SNB-vyšetř-I-1 "Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti".

Z r u š u j í

~~čl. 33 RMV č. 33/1965, přičemž "Prozatímní směrnice ministrů vnitra a dopravy a generálního prokurátora o vyšetřování leteckých nehod"~~
vydané čl. 24 NMV č. 24/1965 a "Společná směrnice ministra vnitra, generálního prokurátora a ministra spravedlnosti pro postup orgánů činných v trestním řízení při trestním stíhání osob, které byly schváleny do funkce stranickým orgánem", vydaná čl. 27 NMV č. 27/1965, zůstávají v platnosti.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem *1. ledna 1975.*

Čj. VS-601/50-1973

Ministr vnitra ČSSR
doc. PhDr. Jaromír O b z i n a , CSc., *v. l.*

INSTRUKCE PRO VYŠETŘOVATELE
SBORU NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI

Č Á S T I
SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Oddíl první
Obecná ustanovení

Čl. 1

Účel instrukce

(1) Vyšetřovatelé Sboru národní bezpečnosti (dále jen "vyšetřovatelé") jsou povinni postupovat tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci, aby trestné činy a jejich příčiny byly náležitě objasněny, jejich pachatelé odhaleni a vytvořeny předpoklady k jejich spravedlivému potrestání. Jejich ^{vyšetřovatelská} činnost musí dále směřovat k předcházení a zamezování trestné činnosti, odhalování a odstraňování jejich příčin a podmínek a k výchově občanů k důslednému zachová-
vání všech zákonů a pravidel socialistického soužití. Základní podmínkou při jejich ^{vyšetřovatelské} činnosti je ~~právné~~ ^{správné} dodržování, ~~další upevňování a prohlubování~~ socialistické zákonnosti, neustálé zvyšování ~~úrovně~~ ^{kvality} vyšetřování a úzká spolupráce a součinnost s ostatními orgány Sboru národní bezpečnosti (dále jen "SNB") a orgány činnými v trestním řízení.

§2) Základním předpisem pro postup vyšetřovatelů při vyšetřování trestných činů je trestní řád. Účelem této instrukce je upravit podrobnějším způsobem postup vyšetřovatelů v trestním řízení tak, aby bylo zajištěno účinné plnění úkolů uvedených v odstavci 1.

Čl.2

Postavení, práva a povinnosti vyšetřovatele

§1) Funkci vyšetřovatele Státní nebo Veřejné bezpečnosti může vykonávat jen příslušník SNB, který byl do této funkce jmenován. Vyšetřovatelem Státní bezpečnosti je i vyšetřovatel působící ve vojenské kontrarozvědce (dále jen "VKR").

§2) Podmínky jmenování vyšetřovatelů a jejich ustanovování do funkce stanoví zvláštní předpisy.

§3) Při výkonu své funkce jsou vyšetřovatelé procesně samostatní. Ve věcech týkajících se vyšetřování jsou vyšetřovatelé podřízeni náčelníkům vyšetřovacích útvarů. V ostatních věcech je jejich podřízenost stanovena zvláštními předpisy.

§4) Při provádění všech úkonů je vyšetřovatel osobně odpovědný za dodržování ~~všech zásad~~ socialistické zákonnosti. Ve své činnosti se řídí zákony, jinými právními předpisy, rozkazy a pokyny prokurátora. Kromě případů, kdy je podle trestního řádu nebo jiných předpisů třeba souhlasu prokurátora, provádí vyšetřovatel úkony samostatně, včetně rozhodování o postupu ve vyšetřování. V případech stanovených zákonem je oprávněn podat proti pokynu prokurátora písemné námitky.

/5/ Vyšetřovatel je ve věcech, které vyšetřuje, oprávněn dávat jiným orgánům SNB v souladu s trestním řádem pokyny k provádění úkonů nutných pro vyšetřování a tyto jsou povinny jeho pokynům vyhovět. Provedení těchto úkonů však může vyžadovat jen výjimečně, jestliže věc nesnese odkladu, a nelze dosáhnout, aby je provedl sám vyšetřovatel.

Řízení vyšetřování

Čl. 3

x) a pokynů Při řízení vyšetřování dbá náčelník vyšetřovacího útvaru především na ~~dodržování~~ ^{na} zákonů a jiných právních předpisů, rozkazů, ~~a nařízení nadřízených funkcionářů ministerstva vnitra,~~ jejichž plnění též kontroluje. Současně dbá na rozvoj a prohlubování politických a odborných znalostí podřízených a na dodržování kázně, která se musí projevit i v dodržování socialistické zákonnosti.

Čl. 4

/1/ Náčelníci správ vyšetřování jsou oprávněni k řízení a k metodickému usměrňování vyšetřování vydávat pokyny směřující **K** uplatnění správných forem a metod vyšetřovací práce, a to zpravidla formou pokynů, které jsou pro vyšetřovatele závazné. Dále jsou oprávněni se souhlasem příslušného náměstka ministra vnitra podle potřeby svolávat a organizovat celostátní

a oblastní pracovní porady a semináře příslušníků vyšetřovacích útvarů; přísluší jim právo vyžadovat zprávy, statistické rozborů a jiná hlášení od podřízených vyšetřovacích útvarů a plánovat prověrky stavu vyšetřování. Vyžaduje-li to důležitý zájem služby, zejména jde-li o vyšetřování zvlášť závažného případu nebo jestliže je to pro vyšetřování nutné z jiných důvodů, mohou učinit opatření, aby některý z vyšetřovatelů konal pro potřebnou dobu vyšetřování u jiného vyšetřovacího útvaru. Obdobná oprávnění přísluší též náčelníkům odborů vyšetřování VB KS SNB a MS VB Praha v rámci jejich pravomoci, přičemž tato opatření činí samostatně.

/2/ Náčelníci vyšetřovacích útvarů jsou povinni v zájmu zkvalitnění boje s trestnou činností informovat náčelníky územních útvarů o průběhu a výsledcích vyšetřování a zjištěných nedostatecích v činnosti útvarů SNB provádějících operativní činnost (dále jen "operativní útvary"), jakož i o příčinách a podmínkách umožňujících páchání trestné činnosti. Za tím účelem náčelník vyšetřovacího útvaru provádí zejména celoroční, popřípadě pololetní rozborů práce, které musí obsahovat konkrétní závěry, aby mohly být podkladem pro odstranění nedostatků a soustavné zvyšování úrovně a kvality vyšetřování a operativní práce. Náčelníci vyšetřovacích útvarů mají právo zúčastnit se porad organizovaných náčelníky územních útvarů, zejména projednávají-li se na nich záležitosti mající vztah k vyšetřování.

/3/ Náčelníci vyšetřovacích útvarů jsou oprávněni vykonávat úkony, ke kterým jsou oprávněni podle trestního řádu vyšetřovatelé.

Čl. 5

{1/ V rámci řídicí a metodické činnosti kontroluje náčelník vyšetřovacího útvaru nebo jím zmocněný příslušník tohoto útvaru tato rozhodnutí vyšetřovatele:

- usnesení o zahájení trestního stíhání a vznesení obvinění,
- žádost o udělení souhlasu k vznesení obvinění v případech, kde takového souhlasu je třeba,
- usnesení o osobní a domovní prohlídce,
- protokol o zadržení a návrh na vzetí obviněného do vazby,
- usnesení (příkaz) o propuštění zadržené osoby a návrh na propuštění obviněného z vazby,
- usnesení o přibrání znalce,
- námítky proti pokynu prokurátora,
- stanovisko pro prokurátora, jestliže se vyšetřovatel, kterému byla věc předána jiným orgánem, nepovažuje za příslušného,
- návrh na prodloužení vazební lhůty,
- rozhodnutí o vyřízení věci v přípravném řízení a závěrečnou zprávu s návrhem na konečné opatření.

{2/ Náčelník vyšetřovacího útvaru si může vyhradit kontrolu i jiných rozhodnutí vyšetřovatele. Kontrolu provedí podpisem opisu rozhodnutí. Podepsané rozhodnutí se založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu.

Oddíl druhý

Příslušnost

Čl. 6

Věcná příslušnost

(1) Věcnou příslušnost vyšetřovatelů Státní bezpečnosti, Veřejné bezpečnosti, vyšetřovatelů prokuratury a vojenské prokuratury stanoví zvláštní předpis.

(2) O trestných činech příslušníků SNB konají vyšetřování zpravidla vyšetřovatelé působící v útvech inspekcí.

Čl. 7

Místní příslušnost

(1) Vyšetřování koná vyšetřovatel toho vyšetřovacího útvaru, v jehož obvodu byl trestný čin spáchán.

(2) Nelze-li místo činu zjistit nebo byl-li čin spáchán v cizině, koná vyšetřování vyšetřovatel toho útvaru, v jehož obvodu obviněný bydlí, pracuje nebo se zdržuje; jestliže se nedají tato místa zjistit nebo jsou mimo území republiky, koná vyšetřování vyšetřovatel toho útvaru, v jehož obvodu čin vyšel najevo. O trestném činu opuštění republiky (§ 109 tr. zák.) koná vyšetřování vyšetřovatel toho útvaru, v jehož obvodu má nebo měl obviněný bydliště.

Čl. 8

Funkční příslušnost

/1/ Základním článkem organizace vyšetřování jsou:

- a/ ve Státní bezpečnosti odbory vyšetřování v krajích a oddělení a skupiny VKR;
- b/ ve Veřejné bezpečnosti oddělení vyšetřování a jim na rovné postavené odbory vyšetřování.

/2/ Vyšetřovatelé vyšších vyšetřovacích útvarů konají podle funkční příslušnosti vyšetřování

- a/ v případech, u nichž to vyžaduje povaha věci vzhledem k její závažnosti, rozsáhlosti, složitosti nebo vzhledem k jinému důležitému zájmu;
- b/ na základě opatření učiněného prokurátorem k přikázání věci jinému vyšetřovateli.

/3/ Náčelník vyššího vyšetřovacího útvaru je oprávněn převzít k vyšetřování kteroukoli věc od podřízeného vyšetřovacího útvaru a kteroukoli věc mu k vyšetřování přikázat; o tom rozhodne po projednání s příslušným prokurátorem. Obdobná oprávnění přísluší náčelníku odboru vyšetřování VKR vůči podřízeným vyšetřovacím útvarům VKR.

Čl. 9

Společné vyšetřování, vyloučení a předání věci

/1/ Jestliže vyšetřovatel je věcně příslušný konat vyšetřování alespoň o jednom z trestných činů, koná vyšetřování

o všech trestných činech téhož obviněného a proti všem obviněným, jejichž trestná činnost spolu souvisí. Společné vyšetřování koná vyšetřovatel, který je příslušný konat vyšetřování proti přímému pachateli nebo o nejtěžším trestném činu.

(2) K urychlení řízení nebo z jiných důležitých důvodů lze vyšetřování o některém trestném činu nebo proti některému z pachatelů vyloučit ze společného vyšetřování. O vyloučení po zahájení trestního stíhání a předání vyloučené věci příslušnému vyšetřovacímu útvaru nebo příslušnému vyhledávacímu orgánu rozhoduje vyšetřovatel po projednání s prokurátorem.

(3) Vyjde-li v průběhu vyšetřování najevo nový trestný čin, který nespáchal obviněný nebo který s vyšetřovanou věcí nesouvisí a vyšetřování tohoto trestného činu by způsobilo zbytečné průtahy, je možno věc předat jinému příslušnému útvaru; o předání věci rozhodne vyšetřovatel po projednání s prokurátorem.

Čl. 10

Příslušnost k vyšetřování přečinu

Je-li nutno konat vyšetřování o přečinu, je pro ně příslušný vyšetřovatel, který by byl příslušný pro vyšetřování trestného činu obdobné povahy.

Čl. 11

Předání věci pro nepříslušnost

(1) Zjistí-li vyšetřovatel, jemuž byla věc předána k vyšetřování nebo který převzal oznámení o trestném činu nebo

jiný podnět k trestnímu stíhání, že není věcně nebo místně příslušný, anebo že jde o věc, v níž má být konáno vyhledávání nebo objasňování, předá věc příslušnému útvaru. Jestliže věc nesnese odkladu a nelze-li dosáhnout, aby neodkladně úkony provedl příslušný vyšetřovatel nebo vyhledávací orgán, sám takové úkony provede. Zahájí-li v takovém případě trestní stíhání (§ 160 odst. 2 tr. ř. ~~44~~), je povinen předat věc neprodleně, nejpozději do ^{tří} 3 dnů od zahájení trestního stíhání příslušnému vyšetřovacímu útvaru nebo příslušnému vyhledávacímu orgánu.

(2) Vyjdou-li skutečnosti svědčící o místní nebo věcné nepřislušnosti vyšetřovatele najevo až po zahájení trestního stíhání, předá vyšetřovatel věc po projednání s prokurátorem příslušnému vyšetřovacímu útvaru, a jde-li o trestný čin, o němž se má konat vyhledávání, příslušnému vyhledávacímu orgánu. Vyjde-li po zahájení trestního stíhání najevo, že jde o přečin, postupuje způsobem uvedeným v čl. 94/ odst. 3.

Čl. 12

Spory o příslušnost

(1) Vznikne-li spor o místní příslušnost, rozhodne o tom, který útvar bude konat vyšetřování, náčelník vyšetřovacího útvaru, který je bezprostředně nadřízen útvarům, mezi nimiž ke sporu došlo.

12/ Spory o příslušnost mezi vyšetřovacími útvary VB MV ČSR a MV SSR řeší v dohodě náčelníci správ vyšetřování VB a nedojde-li mezi nimi k dohodě, náčelník federální správy VB ~~SSR~~.

13/ Po zahájení trestního stíhání se rozhodnutí uvedená v odstavci 1 učiní po projednání s příslušným prokurátorem.

Oddíl třetí
Dozor nad vyšetřováním

Čl. 13

Prokurátorský dozor

/1/ Vyšetřovatel je povinen umožnit prokurátorovi, aby mohl osobně a soustavně sledovat postup vyšetřování a být osobně přítomen kterémukoli vyšetřovacímu úkonu. V případech, kde si prokurátor vyhradil účast na vyšetřovacím úkonu, vyrozumí jej vyšetřovatel nejméně 24 hodin před provedením takového úkonu, pokud nejde o případ, kdy věc nesnese odkladu.

/2/ Právo odejmout kteroukoli věc určitému vyšetřovateli a učinit opatření, aby věc byla přikázána jinému vyšetřovateli (§ 174 odst. 2 písm. g) tr. řádu), uplatňuje prokurátor prostřednictvím náčelníka vyšetřovacího útvaru, který je povinen takovému pokynu vyhovět a věc přidělit vyšetřovateli jinému, nebo, má-li být věc předána vyšetřovateli jiné složky, zařídí předání věci. Pokyn k odejmutí nebo přikázání věci musí dát prokurátor písemně.

/3/ Má-li ve vyšetřované věci rozhodnout vojenský prokurátor a nelze-li ihned zjistit příslušného vojenského prokurátora nebo je-li jeho sídlo příliš vzdáleno, požádá vyšetřovatel o rozhodnutí nejbližšího vojenského prokurátora, který též rozhodne o dalším postupu.

/4/ Prověrky vyšetřovaných věcí prováděné prokurátorem se zúčastní zpravidla náčelník vyšetřovacího útvaru a vyšetřovatel, který případ zpracovává. Opis záznamu o prověře předá prokurátor náčelníku vyšetřovacího útvaru.

Čl. 14

Pokyny prokurátora

/1/ Pokyny k vyšetřování dává prokurátor zpravidla písemně. O ústním pokynu učiní vyšetřovatel záznam, pokud nebyl takový pokyn stvrzen prokurátorem dodatečně písemně. Písemné pokyny a záznamy o jeho ústních pokynech se založí do vyšetřovacího spisu.

/2/ Jestliže vyšetřovatel nesouhlasí s pokyny prokurátora k vznesení obvinění, ke kvalifikaci trestného činu a k rozsahu obvinění nebo s pokyny ke způsobu vyřízení věci v přípravném řízení (návrhem na podání obžaloby, zastavením nebo přerušением trestního stíhání, postoupením, odevzdáním a odložením věci), vypracuje písemné námítky, v nichž odůvodní své stanovisko. Námítky zašle spolu se spisem neprodleně prokurátorovi. Nevyhoví-li prokurátor námítkám, předloží je nadřízenému prokurátorovi, který může pokyny nadřízeného prokurátora zrušit nebo prostřednictvím náčelníka vyšetřovacího útvaru věc přikázat jinému vyšetřovateli.

/3/ Oprávnění prokurátora nepřísluší vyšetřovateli prokuratury, který také není oprávněn dávat pokyny vyšetřovateli SNB.

Oddíl čtvrtý

Součinnost a její formy

Čl. 15

Součinnost s operativními útvary

Vyšetřovatelé a příslušníci operativních útvarů úzce spolupracují jak v období rozpracování případu, tak po jeho

předání k vyšetřování. Podrobnosti, jakož i rozsah a způsob vzájemné součinnosti a spolupráce stanoví předpisy o součinnosti vyšetřovatelů s ostatními orgány SNB.

Čl. 16

Součinnost vyšetřovacích útvarů

/1/ Vyšetřovací útvary jsou povinny poskytovat si ^{Jestliže je} ~~vzájemnou~~ pomoc při vyšetřování trestných činů. ~~Je-li to~~ k urychlení vyšetřování nebo z jiných důvodů nutné, lze o provedení některého ~~a vyšetřovací~~ úkonů požádat vyšetřovatele jiného vyšetřovacího útvaru. Takovéto dožádání musí být vyřízeno nejpozději do ^{osmi} ~~3~~ dnů a jde-li o věc vazební, s největším urychlením. Tato lhůta je závazná i pro vyhledávací orgány, provádějí-li na pokyn vyšetřovatele některý ~~vyšetřovací~~ úkon.

/2/ V dožádání ~~a vyšetřovací úkon~~ je třeba uvést, čeho se ~~dožádání~~ týká, jaké úkony mají být provedeny, dále je třeba stručně vyhodnotit věc z hlediska skutkového a taktického, a jestliže má být proveden výslech obviněného nebo svědka, je třeba uvést otázky a problematiku, k níž má být výslech zaměřen. Dožádaný orgán je povinen provést ve svém obvodu též další úkony, jejichž nutnost vyplynula z výsledků úkonů, které na dožádání provedl.

/3/ Odstupuje-li dožádaný útvar dožádání dalšímu útvaru, vyrozumí o tom vždy toho, kdo o provedení úkonu žádal.

Čl. 17

Součinnost vyšetřovatelů při mimořádných událostech

/1/ Při mimořádných událostech, zejména jde-li o letecké a provozní havárie, výbuchy a požáry, pracují vyšetřovatelé Státní a Veřejné bezpečnosti v úzké součinnosti, ~~zejména se společně účastní se prvotních úkonů,~~

/2/ Podrobnosti o spolupráci a postupu vyšetřovatelů Státní ~~bezpečnosti~~ a Veřejné bezpečnosti v těchto případech a o součinnosti s jinými orgány stanoví zvláštní předpisy.

Čl. 18

Předávání poznatků

/1/ Jsou-li v průběhu vyšetřování zjištěny poznatky o trestné činnosti, které není předmětem vyšetřování, a poznatky nejsou dostatečné k zahájení trestního stíhání, předá je náčelník vyšetřovacího útvaru prostřednictvím náčelníka územního útvaru StB nebo VB příslušnému operativnímu útvaru. Jde-li o poznatky o trestné činnosti osoby, podléhající pravomoci vojenských soudů a nebudou-li předány příslušným operativním útvarům, předají se veliteli nebo náčelníku, jemuž je taková osoba podřízena, anebo vojenskému prokurátorovi.

/2/ Příslušné útvary si podle povahy věci předají také poznatky získané v průběhu vyšetřování o přečinu nebo přeštku, pokud s vyšetřovanou věcí nesouvisí.

Č Á S T II
VYŠETŘOVÁNÍ

Oddíl první
Převzetí věci

Čl. 19

Převzetí oznámení o trestném činu

(1) Oznámení o trestném činu je povinen převzít každý vyšetřovatel. Podle povahy věci učiní potřebná opatření k urychlenému vyřízení věci.

(2) Jestliže lze na podkladě učiněného oznámení ihned zahájit trestní stíhání, vyslechna vyšetřovatel po zahájení trestního stíhání oznamovatele jako svědka, popřípadě jako obviněného, bylo-li proti němu na podkladě oznámení vlastní trestné činnosti vzneseno obvinění.

(3) Nelze-li na podkladě oznámení o trestném činu zahájit trestní stíhání, sepíše vyšetřovatel s oznamovatelem protokol "Oznámení o trestném činu", v němž poznamená poučení oznamovatele o jeho odpovědnosti za vědomě nepravdivé údaje, zejména o odpovědnosti podle § 166, 174, ²⁰⁶ a 209 tr. zák., a uvede obsah oznámení se všemi okolnostmi rozhodnými pro získání všech podkladů k dalšímu postupu.

(4) Předá-li oznamovatel vyšetřovateli přijímajícímu oznámení některý z listinných nebo věcných důkazů, poznamená to vyšetřovatel v protokolu, kde též uvede, o jaké důkazy jde; oznamovateli vydá potvrzení o jejich převzetí.

/5/ Vyšetřovatel vyžádá od oznamovatele jen nejdůležitější údaje, je-li nutná účast oznamovatele na místě trestného činu nebo je nutno provést neodkladné úkony. Oznamovatel však musí být dodatečně vyslechnut. Dodatečný výslech se provede též, byl-li trestný čin oznámen písemně nebo jiným způsobem a oznámení neobsahuje dostatečné podklady pro další řízení.

Čl. 20

Vyrozumění oznamovatele

Vyšetřovatel, jemuž bylo oznámení o trestném činu přiděleno k vyřízení, vyrozumí oznamovatele (§ 158 odst. 1 tr.ř.) o učiněných opatřeních ústně nebo písemným sdělením; o ústním vyrozumění učiní záznam ve spise. Byla-li věc odložena, zašle mu opis usnesení o odložení věci s poučením o právu stížnosti.

Čl. 21

Převzetí materiálů od operativních útvarů

Právo rozhodovat o přijetí materiálů k vyšetřování od operativních útvarů přísluší náčelníku vyšetřovacího útvaru. Takové materiály lze na vyšetřovací útvar předat jen prostřednictvím příslušných náčelníků operativních útvarů a se souhlasem náčelníka územního útvaru. Podrobnosti stanoví předpisy o součinnosti vyšetřovatelů s ostatními orgány SNB.

Oddíl druhý

Úkony před zahájením trestního
stíhání

Čl. 22

Objasňování oznámení a jiných podnětů

(1) K prověření oznámení o trestném činu, k upřesnění materiálů a ostatních podnětů převzatých k vyšetřování, může ~~ei~~ vyšetřovatel ještě před zahájením trestního stíhání opatřit potřebné podklady a nezbytná vysvětlení nebo učinit potřebná opatření k zjištění a zajištění stop trestného činu. Nebyla-li taková opatření učiněna již jinými orgány SNB a nemůže-li je vyšetřovatel učinit sam, dá pokyn k jejich provedení těmto orgánům.

(2) ^{podle odstavce 1,} ~~Taková~~ Opatření se mohou týkat jen úkonů potřebných pro objasnění věci natolik, aby mohlo být buď zahájeno trestní stíhání nebo věc jiným způsobem vyřízena. Půjde zejména o vysvětlení vyžádaná od osob, které mohou přispět k objasnění věci, o vyhodnocení operativně taktických a jiných evidencí, o vyžádání písemných dokladů a zpráv, o identifikaci stop nebo věci apod. O vyžádaném vysvětlení sepíše vyšetřovatel "Zápis o výpovědi", v němž poznamená též poučení osoby podle § 158 odst. 4 tr. ř. ~~ř. ř. ř. ř.~~ O ostatních úkonech pořídí vyšetřovatel podle povahy věci "Úřední záznam", pokud nejde o vysvětlení podaná písemně. ^{Vyslechnuta} ~~Slyšena~~ osoba má nárok na náhradu hotových výdajů a ušlého výdělku; takový nárok nemá ten, kdo byl předvolán ve vlastním zájmu. Nárok zaniká, neuplatní-li jej oprávněný do ¹² ~~8~~ dnů po dostavení ^{se} o čemž musí být poučen.

/3/ Doklady o úkonech provedených podle předchozích odstavců, které byly podkladem k vydání usnesení o zahájení trestního stíhání nebo podkladem k jinému rozhodnutí vyšetřovatele, tvoří součást vyšetřovacího spisu.

Ohledání místa činu

Čl. 23

/1/ Ohledání místa činu je ~~vyšetřovací~~ úkon, při kterém se přímým pozorováním a za pomoci dalších metod zjišťuje, zkoumá a zachycuje materiální situace na místě činu a zajišťují se stopy, předměty a dokumenty, na jejichž základě lze objasnit skutečnosti důležité pro trestní řízení.

/2/ Ohledání místa činu se provede ve všech případech, jestliže mohly být na místě činu zanechány jakékoli stopy a ohledáním je třeba zjistit skutečnosti důležité pro trestní řízení.

/3/ Ohledání místa činu se zúčastní vyšetřovatel, příslušník operativního útvaru a podle povahy věci technik, psodod, pyrotechnik nebo další specialisté (§ 113 odst. 2 tr. řádu). Prokurátor se přizve k ohledání v závažnějších případech nebo vyhradí-li si to.

Čl. 24

Úkolem příslušníka řídícího ohledání místa činu je

- a) ověřit si, zda a jakým způsobem byly provedeny ^{prvotní} ~~první~~ úkony ~~na místě činu~~ ^{ho záznamu na místě činu}, tj. zda bylo místo činu uzavřeno,

zajištěny stopy a zjištění svědci; podle okolností pak rozhodne, zda je možno přistoupit k ohledání;

- b/ organizovat ohledání tak, aby na místě neprodávaly osoby, jež nebyly k ohledání určeny a aby se svědci nemohli vzájemně ovlivňovat;
- c/ zajistit vzájemnou součinnost pracovníků provádějících ohledání, neprodávě vyhodnocovat výsledky dosažené ohledáním, operativním šetřením a výpověďmi svědků a podle potřeby ihned dávat pokyny k dalším úkonům.

Čl. 25

(1) Výsledky ohledání situace na místě činu se zachytí v protokolu o ohledání a podle charakteru místa činu též náčrt^{em}, plánem a jinou dokumentací (např. foto, film apod.).

(2) Do protokolu o ohledání místa činu se uvedou jen ty skutečnosti, které byly zjištěny pozorováním na místě činu. Musí v něm být uvedeno, kdy, kde, kým, za přítomnosti kterých osob, za jakým účelem a za jakých podmínek bylo ohledání provedeno, co bylo shledáno při prohlídce místa činu, jaké stopy a věcné důkazy a kde byly nalezeny a jak s nimi bylo naloženo.

(3) K protokolu o ohledání místa činu se připojí fotografie a plánek^a zpracovaný podle náčrtu. Protokol o ohledání spolu s příloženými dokumenty musí poskytovat celkovou představu o situaci, jaká byla na místě činu v době ohledání.

(4) Uvedené způsoby zachycení výsledků ohledání spolu úzce souvisí a vzájemně se doplňují. Důležité stopy se

proto vyznačí shodnými čísly, a to jak na fotografiích, tak v plánu a v protokolu o ohledání se na ně vhodně odkáže.

/5/ Protokol o ohledání místa činu podepíše všechny osoby, které se ohledání zúčastnily, včetně nezúčastněné osoby, byla-li přibrána.

Odevzdání věci

Čl. 26

/1/ Zjistí-li vyšetřovatel, že ve věci, která mu byla přidělena, nejde o trestný čin, nýbrž o přestupek, anebo že je třeba věc odevzdat orgánu příslušnému ke kázeňskému nebo kárnému vyřízení, a věc není dostatečně objasněna, předá ji útvaru VB příslušnému k jejímu zpracování a k dalšímu opatření.

/2/ Považuje-li vyšetřovatel věc za dostatečně objasněnou, odevzdá ji sám orgánům příslušným k jejímu projednání (§ 159 odst. 1 tr.ř.) přípisem obsahujícím návrh na projednání věci. Návrh musí obsahovat stručné vylíčení skutkového děje s uvedením důkazů, o které se toto vylíčení opírá, jaký skutek je v jednání pachatele spatřován a důvody odevzdání věci.

/3/ Zjistí-li vyšetřovatel okolnosti uvedené v odstavci 1 teprve po zahájení trestního stíhání, ~~věc~~ příslušným orgánům postoupí (čl. 89).

Čl. 27

/1/ Vyšetřovatel může před zahájením trestního stíhání odevzdat věc příslušnému orgánu ke kázeňskému projednání, jde-li o trestný čin, který lze vyřídit kázeňsky (§ 294 tr. zák.),

Jestliže
považuje-li tento způsob vyřízení vzhledem k osobě pachatele a povaze jeho činu za postačující (§ 159 odst. 3 písm. b) tr. ř.). Přípis musí obsahovat náležitosti uvedené v čl. 25 odst. 2.

/2/ Jestliže je k objasnění věci třeba provést některé úkony podle hlavy čtvrté a páté tr. ř., zahájí vyšetřovatel trestní stíhání a po náležitém objasnění věci ji postoupí příslušným orgánům (čl. 89).

Čl. 28

Odložení věci

/1/ Zjistí-li vyšetřovatel, že ve věci, která mu byla přidělena, nejde o trestný čin a nepřichází v úvahu postup podle čl. 26, věc usnesením odloží. V usnesení o odložení věci uvede stručně skutkový stav a důvody odložení.

/2/ Věc nelze odložit, bylo-li zahájeno trestní stíhání. Jestliže důvody odložení nejsou dostatečně zjištěny nebo objasněny, zahájí se trestní stíhání. Vyjdou-li takové důvody najevo po zahájení trestního stíhání, vyšetřovatel trestní stíhání zastaví (čl. 91).

Čl. 29

Souhlas ke stíhání

/1/ K trestnímu stíhání poslanců Federálního shromáždění, České národní rady a Slovenské národní rady je třeba předchozího souhlasu těchto orgánů.

ČSSR

/2/ K trestnímu stíhání soudců pro činy spáchané při výkonu soudcovské funkce nebo v souvislosti s výkonem této funkce je třeba předchozího souhlasu

- a/ Federálního shromáždění, jde-li o soudce Nejvyššího soudu ČSSR a soudce z povolání vojenských soudů;
- b/ České národní rady nebo Slovenské národní rady, jde-li o soudce z povolání soudů republik;
- c/ příslušného národního výboru, jde-li o soudce z lidu soudů republik.

/3/ Předchozího souhlasu je třeba k trestnímu stíhání obviněného, který byl vydán cizím státem, pro další trestné činy, než pro které byl vydán (§ 378 odst. 2 tr. ř. ~~44a~~).

/4/ Jde-li o osoby uvedené v odstavci 1 až 3, požádá vyšetřovatel o vyžádání souhlasu prokurátora. Souhlas ke stíhání se založí do vyšetřovacího spisu.

Čl. 30

Plán vyšetřování

/1/ Za účelem zajištění přehlednosti, úplnosti a rychlosti vyšetřování sestaví vyšetřovatel, zejména u složitějších, rozsáhlejších nebo závažnějších případů, plán vyšetřování. Plán sestaví zpravidla ještě před zahájením trestního stíhání za součinnosti příslušníka operativního útvaru. Podle

situace, která se v průběhu vyšetřování vytvoří, je třeba plán vyšetřování neustále doplňovat nebo měnit. Plán vyšetřování schvaluje náčelník vyšetřovacího útvaru.

(2) Do plánu ^{ve}nutno zahrnout cíl vyšetřování, postup při vyšetřování, stanovení verzí a vytýčení jednotlivých vyšetřovacích úkonů. Dále je možno do něho zahrnout i postup při jednotlivých úkonech, kde to povaha věci vyžaduje (složitější výsledky, konfrontace, vyšetřovací ^{pokus} experiment, rekonstrukce apod.), pokud o nich nebyl vypracován plán ^{1.} samostatný. ^{2.} do plánu vyšetřování ^{jestliže je} ~~je~~ to účelné, se zahrnou ^{1.} také vhodná hlediska pro uplatnění prevence.

(3) Vedle plánu vyšetřování, ^{jestliže je} ~~je~~ to třeba, vypracuje vyšetřovatel spolu s příslušníkem operativního útvaru plán realizace; oba plány musí na sebe úzce navazovat. Do plánu realizace se zahrne součinnost příslušných operativních útvarů, popřípadě jiných útvarů SNB s vyšetřovatelem a provedení operativních úkonů ^{1.} nutných pro vyšetřování. Plán schvalují náčelníci vyšetřovacích a operativních útvarů. Nesmí být předložen nepovoleným osobám.

(4) Plán vyšetřování se po skončení vyšetřování založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu. Plán realizace se předá operativnímu útvaru k založení do operativního svazku, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

Oddíl třetí Trestní stíhání

Čl. 31

Zahájení trestního stíhání

(1) Účelem zahájení trestního stíhání je jednak rychle,

úplně a objektivně objasnit všechny okolnosti trestného činu, jehož spáchání nasvědčují zjištěné skutečnosti, zejména zjistit osobu pachatele a provést neodkladné úkony, k nimž jsou věcně nebo místně příslušné jiné orgány, aby nevznikaly zbytečné průtahy v trestním stíhání.

(2) Trestní stíhání zahájí vyšetřovatel písemným usnesením. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, zahájí se (§ 160 odst. 1 tr. řádu) trestní stíhání provedením zajišťovacích úkonů (~~zejména~~ zadržením, domovní nebo osobní prohlídkou, ^{vydáním nebo} odnětím věci). Po jejich provedení se vyhotoví neprodleně usnesení o zahájení trestního stíhání. Opis usnesení o zahájení trestního stíhání se doručí prokurátorovi nejpozději do 48 hodin.

(3) Usnesení o zahájení trestního stíhání musí obsahovat

- a) označení orgánu, který je vydal, místo a den rozhodnutí;
- b) výrok usnesení, v němž se stručně popíše skutek, který zakládá trestný čin, s uvedením času a místa jeho spáchání, popřípadě jiných okolností, za kterých k němu došlo, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným, jaký trestný čin se v tomto skutku spatřuje, a to jeho zákonným pojmenováním a uvedením příslušného ustanovení trestního zákona;
- c) odůvodnění rozhodnutí, v němž se uvedou skutečnosti, jež byly podkladem k zahájení trestního stíhání, skutkové okolnosti činu a způsob jeho spáchání, jakož i ostatní okolnosti uvedené v § 134 odst. 2 tr. řádu;

d/ poučení o opravném prostředku.

/4/ Věcně nebo místně nepříslušný vyšetřovatel může zahájit trestní stíhání za podmínek uvedených v § 160 odst. 2 tr. řádu.

/5/ Trestní stíhání se nezahájí, jsou-li zjištěny okolnosti, pro které má být věc odevzdána nebo odložena (čl. 26 až 28).

Čl. 32

Převzetí zahájené věci

/1/ Jestliže se vyšetřovatel, kterému byla věc předána k vyšetřování a v níž bylo zahájeno trestní stíhání jiným orgánem, považuje za příslušného, pokračuje v zahájeném trestním stíhání, aniž by o tom rozhodoval usnesením.

/2/ Jde-li o věc, v níž se vyšetřovatel nepovažuje za příslušného, předloží spisy neprodleně, aniž by o odmítnutí věci rozhodl usnesením, se svým písemným stanoviskem prokurátorovi. Jde-li o věc, v níž bylo trestní stíhání zahájeno příslušníkem operativního útvaru, předá se opis stanoviska vyšetřovatele též náčelníku operativního útvaru.

Čl. 33

Vznesení obvinění

/1/ Je-li při zahájení trestního stíhání pachatel trestného činu znám, vydá vyšetřovatel zpravidla společné usnesení o zahájení trestního stíhání a vznesení obvinění.

Usnesení o vznesení obvinění proti více osobám, které mají být společně stíhány v téže trestní věci, se vyhotoví společně proti všem obviněným; brání-li však tomu zájmy vyšetřování, vyhotoví se usnesení proti každému zvlášť. Bylo-li zahájeno trestní stíhání o skutku, jehož se dopustilo více pachatelů, a obvinění se poté vznáší usnesením proti každému zvlášť, není v takovém případě třeba proti pachateli znovu zahajovat trestní stíhání. Obdobně platí, jestliže se ukáže potřeba obvinění rozšířit nebo jinak změnit. Je-li v době vznesení obvinění známo, že obviněný je zvlášť nebezpečným recidivistou, uvede se to v usnesení.

(2) Usnesení o vznesení obvinění není třeba zvlášť vyhotovovat a obviněnému zasílat jeho opis, jestliže je vyšetřovatel v plném znění pojme do protokolu o výsledku obviněného a jestliže takové usnesení je obviněnému vyhlášeno a není je třeba oznamovat jiným osobám; prokurátorovi se v tomto případě zašle opis protokolu (§136 odst. 2 tr. řádu). Obdobně lze postupovat i v případech, kdy vyšetřovatel vydá jiné usnesení, např. usnesení o vznesení obvinění pro další skutek, usnesení o zamítnutí návrhu na doplnění vyšetřování ~~X~~ apod.

(3) Převezme-li vyšetřovatel trestní věc, v níž vyhledávací orgán již obviněnému sdělil obvinění, není třeba usnesení o vznesení obvinění vyhotovit; má-li vyšetřovatel za to, že skutek, pro který bylo sděleno obvinění, je jiným trestným činem, obviněného na tuto okolnost upozorní, což poznamená v protokolu. O převzetí věci k vyšetřování vyšetřovatel obviněného neprodleně vyrozumí s poučením o právu na obhajobu (čl. 52); jde-li o nutnou obhajobu, postupuje obdobně, ~~jak je stanoveno v~~ (čl. 53).

Čl. 34

Rozšíření stíhání

(1) Vyjde-li v průběhu vyšetřování najevo, že se obviněný dopustil dalšího skutku, na který se původní usnesení o vznesení obvinění nevztahovalo, vydá vyšetřovatel, ^{pokud jde} ~~střed~~ ^{o tento} dalšího ~~skutku~~, nové usnesení o vznesení obvinění (§ 163 odst. 4 tr. ř. ~~4a~~). Usnesení o zahájení trestního stíhání se o tomto novém skutku nevydává.

(2) Zjistí-li vyšetřovatel v průběhu vyšetřování, že skutek, pro který bylo vzneseno obvinění, je jiným trestným činem, než jak byl v usnesení o vznesení obvinění právně posouzen (jde o jiný trestný čin, přísněji nebo mírněji trestný nebo o jinou kvalifikaci podle téhož zákonného ustanovení, popřípadě o okolnost, že obviněný bude posuzován jako zvlášť nebezpečný recidivista), vyšetřovatel obviněného na tuto okolnost v průběhu vyšetřování upozorní, a to zpravidla při jeho výslechu, nejpozději však při seznamování s výsledky vyšetřování, a upozornění poznamená v protokolu (§ 163 odst. 5 tr. ř. ~~4a~~).

Čl. 35

Obsah usnesení o vznesení obvinění

Usnesení o vznesení obvinění musí ~~x~~ kromě údajů uvedených v čl. 31 odst. 3 ~~x~~ též obsahovat

- a/ jméno a příjmení osoby, proti které se vznáší obvinění, její data a místo narození, zaměstnání a bydliště;
- b/ důvody stíhání, zejména skutečnosti, jež prokazují účast obviněného na spáchání trestného činu a z čeho tento závěr vyplývá.

Čl. 16

Oznamování usnesení o vznesení obvinění

/1/ Prokurátorovi se doručí opis usnesení (protokolu) o vznesení obvinění nejpozději do 48 hodin. Zahájil-li trestní stíhání a vznesl ^{ei}obvinění vyšetřovatel, který není věcně nebo místně příslušný, doručí opis usnesení svému dozorovému prokurátorovi, kterého zároveň vyrozumí o tom, kterému vyšetřovacímu útvaru bude věc předána.

/2/ Obviněnému musí být usnesení o vznesení obvinění oznámeno do ^{ky}7 dnů od vydání usnesení; je-li však vyslýchán dříve, na počátku jeho prvního výslechu (§ 163 odst. 3 tr. řádu). Oznámení se děje buď vyhlášením usnesení nebo doručením jeho opisu.

/3/ Za jakých podmínek a kterým osobám je dále nutno usnesení o vznesení obvinění oznámit (osobám zbaveným způsobilosti k právním úkonům, osobám ve vazbě, ve výkonu trestu, osobám, které mají obhájce nebo zmocněnce), je stanoveno v § 137 odst. 2 a 3 tr. řádu, a jde-li o mladistvého, též v § 298 tr. řádu.

/4/ Vyhlášení se děje tak, že usnesení se obviněnému vyhlásí v plném znění; do protokolu o výsledku obviněného se uvede, že usnesení o vznesení obvinění bylo vyhlášeno a odůvodněno a že obviněný byl řádně poučen o právu stížit. Bylo-li usnesení takto vyhlášeno, není třeba obviněnému doručovat jeho opis. Jestliže usnesení bylo obviněnému oznámeno doručením opisu usnesení, připojí se doručenka k prvopisu usnesení, které je založeno ve vyšetřovacím spise. V protokolu o výsledku obviněného se poznamená, kterého dne bylo usnesení doručeno. Podá-li obviněný proti usnesení stížnost, zapíše se i s odůvodněním do protokolu; podání stížnosti není třeba v protokolu uvádět, podal-li ji obviněný písemně.

/5/ Je-li osoba, proti níž bylo vzneseno obvinění, neznámého pobytu, oznámí se jí usnesení nejpozději do ¹⁴ dnů po zjištění pobytu. Neznámý pobyt obviněného však nebrání tomu, aby vyšetřovatel provedl všechny ~~vyšetřovací~~ úkony v době, kdy obviněného pro neznámý pobyt nelze zastihnout.

o d d í l č t v r t ý
Z a d r ž e n í a v a z b a

Zadržení

Čl. 37

/1/ Vyšetřovatel může zadržet osobu podezřelou ze spáchání trestného činu (§ 76 odst. 1 tr. ~~zákonu~~), proti které nebylo dosud vzneseno obvinění, získal-li sám nebo byly-li mu jinými orgány SNB předány dostatečné důkazní materiály odůvodňující nezbytnost zadržení a vazby.

/2/ Zadržet podezřelého lze zpravidla jen tehdy, bylo-li zahájeno trestní stíhání. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, zadrží vyšetřovatel podezřelého; takové zadržení má účinky zahájení trestního stíhání. Usnesení o zahájení trestního stíhání se vyhotoví neprodleně po provedení tohoto úkonu. Jsou-li ~~tu~~ dostatečné materiály, vznesá vyšetřovatel po zadržení ihned obvinění.

Čl. 38

/1/ Opis protokolu o zadržení obviněného (§ 75 tr. ~~zákonu~~) nebo podezřelého (§ 76 tr. ~~zákonu~~) se zašle v jednom vyhotovení neprodleně prokurátorovi a jedno vyhotovení se předá orgánu věznice jako příkaz k umístění osoby ve věznici.

/2/ Rozhodne-li vyšetřovatel o propuštění zadržené osoby na svobodu, vydá ihned příslušné věznici příkaz, aby ji neprodleně propustila. Hodinu a den propuštění vyznačí v protokolu o zadržení. O propuštění vyrozumí ihned prokurátora, a to doručením opisu příkazu o propuštění.

/3/ V protokolu určeném pro věznici musí být vyznačeno, od koho má být podezřelý (obviněný) izolován a upozorněno na možnost pokusu o útěk, sebevraždu, násilí apod.

Čl. 39

Vazba

/1/ Došlo-li k zadržení a nebude-li zadržená osoba propuštěna na svobodu, nebo zjistí-li vyšetřovatel, že jsou dány důvody vazby, aniž došlo k předchozímu zadržení, ~~podle~~ ^{podle} ~~učiní~~ ^{učiní} prokurátorovi návrh na vzetí obviněného do vazby, popřípadě návrh na vydání příkazu, aby obviněný byl dodán do vazby (§ 69 odst. 1 tr. ř. ~~1963~~), zejména ~~je-li obviněný neznámého pobytu nebo na útěku.~~ ^{není znám jeho} ~~je-li obviněný neznámého pobytu nebo na útěku.~~ ^{je-li obviněný neznámého pobytu nebo na útěku.}

/2/ V návrhu ^{je} ~~nutno~~ uvést skutečnosti odůvodňující některou z podmínek vazby ~~uvečenou v (§ 67 tr. ř. 1963)~~ ^{ve větní části (§ 67 tr. ř. 1963)}, přičemž důvody vazby nelze uvádět pouhým odkazem na zákonné ustanovení. K návrhu je třeba předložit všechny důkazní materiál potřebný k tomu, aby prokurátor mohl o vazbě rozhodnout. Návrh lze učinit přímo v protokolu o zadržení. Návrh na vydání příkazu k dodání do vazby musí obsahovat obdobná náležitosti jako návrh na vzetí do vazby. Nevyhoví-li prokurátor návrhu na vzetí do vazby, sdělí své stanovisko písemně; tyto písemnosti, stejně jako souhlas k zadržení, se založí do vyšetřovacího spisu.

/3/ Byl-li vzat do vazby obviněný, jehož totožnost nelze přesně zjistit, upozorní na to vyšetřovatel náčelníka věznice a údaje o obviněném mu ohlásí dodatečně. Stejně postupuje tam, kde teprve v průběhu vyšetřování zjistí, že jde o osobu jiného jména, než pod kterým byla vzata do vazby.

Čl. 40

Cely předběžného zadržení

/1/ V celách předběžného zadržení může být zadržená osoba ponechána do rozhodnutí prokurátora o vzetí do vazby nebo o propuštění, nejdéle však 48 hodin po odevzdání zadržené osoby prokurátorovi. Podrobnosti o úpravě výkonu zadržení v celách předběžného zadržení upravuje zvláštní předpis.

/2/ V celách předběžného zadržení může být v zájmu urychlen^í ~~to~~ ^{vyšetřování} ~~provedení vyšetřovacího útvaru~~ po nezbytně nutnou dobu vykonávána výjimečně též vazba, pokud je v nich zajištěn stejný režim jako ve věznici. K tomu je třeba písemného souhlasu náčelníka vyšetřovacího útvaru. O takovém opatření se vždy vyrozumí náčelník věznice, v níž by se jinak vykonávala vazba, náčelník vyššího vyšetřovacího útvaru a dozоровý prokurátor.

/3/ Vyšetřovatel je oprávněn dát pokyn vyhledávacím orgánům k provedení eskorty zadržené osoby z cely předběžného zadržení do věznice.

Čl. 41

Vyrozumění o vzetí do vazby

Vyrozumění rodinného příslušníka a vedoucího pracoviště osoby vzaté do vazby, jakož i Úřadu důchodového zabezpečení, je-li do vazby vzata osoba, která pobírá důchod, provádí prokurátor.

Čl. 42

Trvání vazby

(1) Vazba v přípravném řízení může trvat nejdéle ^{dva} 2 měsíce, a to od doby, kdy došlo k omezení osobní svobody obviněného. Do této lhůty se započítává též doba vyšetřování duševního stavu ve zvláštním oddělení nápravně výchovného ústavu. Do vazební lhůty se započítává též doba od zadržení pachatele orgány cizího státu až do jeho předání čs. orgánům, jestliže došlo k zadržení pro skutek, pro který se vede na území našeho státu trestní řízení proti takové osobě.

(2) Nelze-li v dvouměsíční vazební lhůtě vyšetřování skončit, předloží vyšetřovatel prokurátorovi odůvodněný návrh na prodloužení vazby tak, aby jej prokurátor obdržel nejpozději ¹⁴ 14 dnů před skončením vazební lhůty. S návrhem na prodloužení vazby mu zároveň předloží vyšetřovací spis. V návrhu na prodloužení vazební lhůty uvede vyšetřovatel den podání návrhu, jméno a data obviněného, trestný čin, dobu zahájení trestního stíhání, dobu trvání vazby, dosavadní výsledky vyšetřování, důvody, pro které nebylo možno vyšetřování ukončit, okolnosti, pro které důvody vazby dále trvají, které ~~vyšetřovací~~ úkony je třeba ještě provést a na jakou dobu se navrhuje prodloužení vazební lhůty. Důvodnost vazby průběžně kontroluje náčelník vyšetřovacího útvaru.

(3) O seznámení s výsledky vyšetřování ve vazebních věcech a o prodloužení vazební lhůty vyrozumí vyšetřovatel věznicí.

Čl. 43

Návrh na propuštění obviněného z vazby

/1/ Zjistí-li vyšetřovatel v kterémkoli období vyšetřování, že důvody vazby pominuly, předloží prokurátorovi odůvodněný návrh na propuštění obviněného z vazby. Podá-li obviněný vyšetřovateli žádost o propuštění z vazby, postoupí ji vyšetřovatel se svým vyjádřením neprodleně prokurátorovi.

/2/ Je-li obviněný ve vazbě a podle výsledků vyšetřování je třeba věc postoupit, přerušit nebo zastavit, ^{podá} vyšetřovatel prokurátorovi návrh na propuštění obviněného z vazby. Neobdrží-li od prokurátora jiný pokyn, vydá usnesení o některém z těchto opatření až po propuštění obviněného z vazby.

Zajištění bytu a jiná opatření

Čl. 44

/1/ Zůstal-li byt po vzetí obviněného do vazby déle opuštěn, umožní vyšetřovatel obviněnému provést nezbytná opatření ohledně tohoto bytu. Neučiní-li obviněný o svém bytě žádné dispozice, oznámí to vyšetřovatel příslušnému národnému výboru. O těchto skutečnostech pořídí vyšetřovatel záznam, který založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu.

/2/ Byla-li do vazby vzata osoba, jejíž děti nelze svěřit do péče někomu jinému, požádá vyšetřovatel příslušný orgán péče o děti o jejich prozatímní umístění.

Čl. 45

/1/ Dojde-li k zadržení nebo vzetí do vazby osoby v přechodném bydlišti (ve společné ubytovně, v hotelu apod.) a taková osoba neučiní ohledně věcí žádné dispozice, pořídí vyšetřovatel za přítomnosti nezúčastněné osoby nebo zadrženého soupis věcí a předá je, pokud to jejich povaha dovoluje, do úschovy věznice. Není-li možno věc vzhledem k její povaze předat do úschovy věznice nebo jde-li o věc podléhající zkáze, postupuje vyšetřovatel podle čl. 76 odst. 5. Dispozice ohledně věcí musí obviněný učinit písemně; mají-li být podle těchto dispozic věci předány jiné osobě, je nutný písemný souhlas k převzetí věci též této osoby.

/2/ Jedno vyhotovení soupisu věcí se předá věznici a po jednom vyhotovení se založí do originálu a stejnopisu vyšetřovacího spisu. Prevzetí a předání věcí musí být vždy řádně potvrzeno.

/3/ Obdobně se postupuje u cizích státních příslušníků s trvalým bydlištěm mimo území ČSSR. Neučiní-li obviněný o věcech žádné dispozice, učiní vyšetřovatel správně vyšetřování návrh na předání věcí příslušnému zastupitelskému úřadu. Obviněný se o tomto opatření vyrozumí.

Čl. 46

Doklady osob ve vazbě

/1/ Ve vazebních případech je vyšetřovatel povinen zajistit občanský průkaz, členskou legitimaci KSČ, vojenskou knížku, cestovní doklady, průkazy opravňující ke vstupu na pracoviště, řády a vyznamenání a příslušné doklady k nim.

/2/ Občanský průkaz se uloží do osobních věcí obviněného. Členská legitimace KSČ se předá OV KSČ, v jehož obvodu byl obviněný přihlášen v základní organizaci. Vojenská knížka se zašle příslušné vojenské správě. Jiné doklady, pokud jich není třeba pro účely vyšetřování, se předají podle okolností orgánu, který je vydal, nebo se uloží do osobních věcí obviněného. Cestovní a osobní doklady cizinců se předají zpravidla do osobních věcí obviněného.

Čl. 47

Úkony u osob ve vazbě a výkonu trestu

/1/ Předvedeníst obviněného, který je ve vazbě, k ~~vyšetřovacímu úkonu~~^{provedení} se provádí na základě žádanky^{lze jen} vyplněné a podepsané vyšetřovatelem. V žádance označí vyšetřovatel hodinu převzetí obviněného. Hodinu předání obviněného vyznačí na žádance orgán věznice, který obviněného po skončení úkonu převzal.

/2/ Vydání obviněného vyšetřovateli mimo budovu věznice se provede na základě písemné žádanky schválené náčelníkem vyšetřovacího útvaru. Vydat obviněného mimo budovu věznice na dobu delší než jeden den je možné na základě písemného souhlasu prokurátora. Přemístění obviněného za účelem vyšetřování z jedné věznice do druhé je přípustné jen v ojedinělých a odůvodněných případech. Přemístění se provede na základě písemného příkazu prokurátora, kterému vyšetřovatel předloží návrh.

/3/ Úkony u osob ve výkonu trestu odnětí svobody provede vyšetřovatel buď sám nebo o jejich provedení požádá vyšetřovatele, v jehož obvodu se trest vykonává. K provedení úkonu v nápravně výchovném ústavu potřebuje vyšetřovatel pověření podepsané náčelníkem vyšetřovacího útvaru. Před provedením úkonu uvedomí vyšetřovatel náčelníka nápravně výchovného ústavu, s nímž též dohodne dobu výslechu. Přemísťovat odsouzené pro účely vyšetřování je přípustné jen ve zcela výjimečných a odůvodněných případech na ^{příslušné} ~~dožádání~~ náčelníka správy nebo odboru vyšetřování a po souhlasu ^{Sboru nápravně výchovných ústavů} ~~správy nápravně výchovných ústavů~~.

/4/ V žádosti o provedení eskorty v případech uvedených v odstavci 2 a 3 musí být ^{knomě} ~~zapsána~~ jména a rodných dat osoby uvedeno též označení místa, kam má být eskorta provedena, nebezpečnost osoby, ^{popřípadě} ~~případně~~ doba, do které je nutno eskortu provést, a jiné požadavky ^x týkající se způsobu provedení eskorty. Žádost o eskortu odsouzeného (mimo eskorty ^u ~~přímých~~) se doručí nejmeně ^{deset} ~~10~~ dnů před datem jejího provedení nápravně výchovného ^{mu} ~~ústavu~~, v němž je ^{odsouzený} ~~umístěn~~ osoba, která má být eskortována. U eskort v rámci kraje může být tato lhůta po dohodě s náčelníkem nápravně výchovného ústavu zkrácena.

/5/ Vydání obviněného mimo budovu věznice může vyšetřovatel vyžádat pouze tehdy, je-li střežení obviněného při eskortě a prováděném úkonu dostatečně zabezpečeno. Způsob provádění eskorty a střežení osob stanoví zvláštní předpis.

Čl. 48

Povolování návštěv

/1/ V průběhu vyšetřování může vyšetřovatel povolit návštěvu obviněnému v odůvodněných případech, a to jen se sou-

hlasem náčelníka vyšetřovacího útvaru. Datum a dobu návštěvy je třeba dohodnout s náčelníkem věznice. O uskutečnění návštěvy, již musí být vyšetřovatel přítomen, učiní záznam, v němž uvede, kdy byla konána a její průběh; záznam založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu. Návštěvu obviněnému, jehož duševní stav je vyšetřován, nelze po dobu vyšetřování duševního stavu povolit. Postup při povolování návštěvy u cizince stanoví zvláštní předpis.

(2) Je-li vzneseno obvinění proti osobě, která je ve výkonu trestu odnětí svobody, a je nebezpečí, že by prostřednictvím návštěvy mohla mařit objasňování skutečností závažných pro trestní řízení, upozorní vyšetřovatel prokurátora na tuto okolnost s návrhem, aby obviněnému byly po dobu nezbytně nutnou návštěvy zakázány. Souhlasí-li prokurátor s návrhem, požádá vyšetřovatel náčelníka nápravně výchovného ústavu o provedení nutných opatření. Jestliže pominuly důvody těchto opatření, vyšetřovatel o tom náčelníka tohoto ústavu a prokurátora vyrozumí.

Čl. 49

Rozmluva obhájce s obviněným ve vazbě

(1) Před seznámením obviněného s výsledky vyšetřování umožní vyšetřovatel rozmluvu obhájce s obviněným, požádá-li o to obhájce nebo obviněný. Datum a dobu návštěvy je třeba dohodnout s náčelníkem věznice. Rozmluva se koná bez přítomnosti třetí osoby. Jestliže důvodem vazby je obava, že obviněný bude mařit výsledky vyšetřování (§ 67 písm. 1) tr. ř.), ^(F.) ~~povolí~~ povolí vyšetřovatel rozmluvu obhájce s obviněným bez přítomnosti třetí osoby se souhlasem náčelníka vyšetřovacího útvaru. Jinak se taková rozmluva může konat jen

za přítomnosti vyšetřovatele. O rozmluvě obhájce s obviněným učiní vyšetřovatel záznam, obdobně jak je uvedeno v čl. 48 odst. 1.

(2) Přikročilo-li se k seznámení obviněného s výsledky vyšetřování, umožní se obhájci rozmluva s obviněným bez přítomnosti třetí osoby kdykoli.

Čl. 50

Povolování a kontrola korespondence

(1) Přijetí a odeslání dopisů povoluje v průběhu vyšetřování vyšetřovatel; po předání věci prokurátorovi, prokurátor. Obviněnému se povolí odeslat dopis zpravidla jednou za ^{čtrnáct} dnů. Dopisy nebo jiné písemnosti se závažným obsahem, které pocházejí od obviněného nebo jsou pro něho určeny, nelze propustit. O jejich zadržení se obviněný vyrozumí; z hlediska vyšetřování nezávažná sdělení obsažená v došlém dopisu nebo písemnosti se však obviněnému oznámí. Dopisy nebo písemnosti, které nebyly propuštěny, se založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu a o jejich zadržení se vyrozumí náčelník věznice. O provedení cenzury učiní vyšetřovatel zápis v záznamu o povolování a kontrole korespondence, který je součástí vyšetřovacího spisu. Postup při povolování a kontrole korespondence u cizince stanoví zvláštní předpis.

(2) Omezení v přijímání a odesílání dopisů nebo jiných písemností obviněného, který je ve vazbě, a jejich cenzura se nevztahují na korespondenci s obhájcem. Je-li však důvodem vazby obava, že obviněný bude mařit výsledky vyšetřování

(§ 67 písm. b/ tr. ~~ř. 44~~), provádí se cenzura korespondence, přičemž se postupuje způsobem uvedeným v odstavci 1 s tím, že časově nelze omezit odesílání a přijetí dopisů nebo jiných písemností obviněnému. 3/ Pokud jde o korespondenci s dalšími orgány, postupuje se podle Řádu výkonu trestu § 46 a 47 odst. 2
Čl. 51

Povolování balíčků a peněžních zásilek

O povolování balíčků a peněžních zásilek rozhoduje náčelník věznice, který zařídí též provedení kontroly balíčků; o povolení balíčku vyrozumí vyšetřovatele. Vyšetřovatel není oprávněn přebírat pro obviněného jakékoli věci nebo peníze.

Oddíl pátý

Obhajoba

Čl. 52

Poučení o právu na obhajobu

Obviněný musí být vždy poučen o svých právech na obhajobu, zejména o právu zvolit si obhájce, o právu účasti obhájce ve vyšetřování (§ 165 tr. ~~ř. 44~~) a je-li obviněný ve vazbě, o právu na rozmluvu s obhájcem (§ 33 odst. 1 tr. ~~ř. 44~~). Poučení se poznamená v protokolu o úkonu, při kterém bylo dáno.

Čl. 53

Nutná obhajoba

/1/ V případech nutné obhajoby (§ 36 tr. ~~ř. 44~~) vyzve vyšetřovatel obviněného při vyhlašování usnesení o vznesení

~~*) * Ohledně korespondence s dalšími orgány viz § 46 a 47 odst. 2 Řádu výkonu vazby.~~

obvinění, a je-li toto usnesení doručováno, v průvodním přípisu, aby si obhájce zvolil, k čemuž mu stanoví přiměřenou lhůtu, ne delší ^{přípět} ~~5 dnů~~. Odmítne-li obviněný zvolit si obhájce, ^{nebo} nezvolí-li si jej ve stanovené lhůtě ~~nebo~~ nebude-li mu zvolen oprávněnou osobou, požádá vyšetřovatel ihned po uplynutí stanovené lhůty o ustanovení obhájce. Je-li obviněným mladistvý, nebo jde-li o řízení proti uprchlému, požádá vyšetřovatel o ustanovení obhájce ihned po vznesení obvinění.

požádá [2] O ustanovení obhájce požádá vyšetřovatel předsedu krajského sdružení advokátů, jde-li o trestný čin, o němž koná řízení v prvním stupni krajský soud. V ostatních případech podle okolností buď vedoucího advokátní poradny, v jejímž obvodu bude podle očekávání věc projednávána soudem prvního stupně nebo vedoucího poradny, v jejímž obvodu se koná vyšetřování.

[3] Jestliže se obviněný, kterému byl obhájce ustanoven, sám později obhájce zvolí nebo mu jej zvolí oprávněná osoba, vyrozumí o tom vyšetřovatel předsedu krajského sdružení advokátů nebo vedoucího advokátní poradny, který obhájce ustanovil.

Čl. 54

Zvláštní případy obhajoby

[1] Jestliže v trestním řízení jsou probírány skutečnosti tvořící předmět státního tajemství, uvede tuto okolnost vyšetřovatel v žádosti o ustanovení obhájce s tím, že obhájcem může být pouze advokát, který může se seznamovat se státním tajemstvím (§ 35 odst. 2 tr. zák.). Hodlá-li si obviněný v takové věci zvolit obhájce sám, musí jej vyšetřovatel upozornit, že obhájcem může být jen advokát, který se může seznamovat se státním tajemstvím.

/2/ Jde-li v oboru vojenského soudnictví o věc zvlášť důležitého zájmu obrany vlasti, navrhne vyšetřovatel po vznášení obvinění prokurátorovi, aby obhájcem byl důstojník justice v činné službě zařazený ve vojenském soudnictví a aby takového obhájce ustanovil (§ 35 odst. 1 tr. ř. ~~165~~).

Čl. 55

Účast obhájce ve vyšetřování

/1/ V době, než si obviněný zvolí obhájce^{nebo} bude mu zvolen~~nebo~~ ustanoven, může vyšetřovatel konat každý ~~vyšetřovací~~ úkon. Jakmile bude obhájce zvolen nebo ustanoven, dohodne se s vyšetřovatelem na způsobu vyrozumívání a účasti ~~u~~^{při provádění} ~~vyšetřovacích~~ úkonů. Oznámi-li obhájce vyšetřovateli, že se chce zúčastnit ~~vyšetřovacího~~ úkonu, je vyšetřovatel povinen sdělit mu včas dobu a místo konání úkonu, ledaže by se jednalo o úkon neodkladný. To platí i tehdy, hodlá-li ze závažných důvodů obhájci účast na úkonu odepřít. Nadostaví-li se obhájce k ~~vyšetřovacímu~~ úkonu, ač byl o něm vyrozuměn, nebo jde-li o úkon, jehož provedení nesnese odkladu, vyšetřovatel úkon provede bez účasti obhájce a poznamená to v protokolu o provedeném úkonu.

/2/ Bylo-li obhájci uděleno slovo ke kladení otázek (§ 165 odst. 1 tr. ř. ~~165~~), zapíše se do protokolu o výsledku jak otázky obhájce, tak odpovědi vyslýchané osoby.

/3/ Účastní-li se obhájce ~~vyšetřovacího~~ úkonu, může mu vyšetřovatel na jeho žádost poskytnout opis protokolu o tomto úkonu, nejde-li o utajovaný spis.

Čl. 56

Odepření účasti

/1/ Odepřít účast obhájci při ~~vyšetřovacích~~ úkonech a odepřít mu právo klást otázky lze jen ze závažných důvodů, zejména jestliže ve vyšetřované věci nebo při ~~vyšetřovacím~~ úkonu půjde o skutečnosti důležité pro ochranu státobezpečnostních zájmů, nebo jestliže obhájce poruší právo obhajoby. O odepření účasti při ~~vyšetřovacím~~ úkonu a právu klást otázky učiní vyšetřovatel záznam, v němž stručně uvede důvody odepření; záznam se založí do vyšetřovacího spisu. Požádá-li obhájce prokurátora o přezkoumání důvodů odepření, předloží vyšetřovatel spisy se svým podrobným stanoviskem prokurátorovi, vyžádá-li si to. Stejně postupuje vyšetřovatel, odepře-li obhájci právo nahlížet do spisu (§ 65 odst. 2 tr. řádu).

/2/ Požádá-li obhájce o přezkoumání důvodů odepření jeho účasti na ~~vyšetřovacím~~ úkonu, provede vyšetřovatel v době, než bude prokurátorem o žádosti rozhodnuto, jen úkony, které nesnesou odkladu.

/3/ Obhájci nelze odepřít účast již od vznesení obvinění při kterémkoli výsledku nebo úkonu, jestliže jde o řízení proti mladistvému nebo osobě, která pro své tělesné nebo duševní vady není schopna sama se náležitě hájit. Účast nelze obhájci dále odepřít při kterémkoli úkonu provedeném poté, co bylo vyšetřování skončeno a provedeno seznámení s výsledky vyšetřování.

Oddíl šestý

Znalec a tlumočník

Čl. 57

Přibrání znalce

/1/ Jsou-li v určitém oboru ústavy nebo jiná pracoviště specializována na znaleckou činnost, vyšetřovatel vyžádá znalecký posudek především od nich. Jinak přibere znalce zapsaného v příslušném seznamu krajského soudu, popřípadě ustanoví znalce ze podmínek zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

/2/ Místo přibrání znalce je možno se spokojit v jednoduchých případech s potvrzením nebo odborným vyjádřením příslušného orgánu, o jejichž správnosti nejsou pochybnosti. Půjde zejména o potvrzení nebo odborná vyjádření, jež jsou státní a jiné orgány nebo organizace povinny orgánům činným v trestním řízení poskytovat podle § 8 odst. 1 a § 158 odst. 3 tr. řádu nebo podle zvláštních předpisů.

/3/ O přibrání znalce rozhodne vyšetřovatel usnesením, které kromě obecných náležitostí musí obsahovat též otázky, které mají být znalcem zodpovězeny, a důvody, pro které se znalecký posudek vyžaduje. Před podáním znaleckého posudku musí být znalec poučen podle § 106 tr. řádu.

/4/ Je-li pro účely vyšetřování třeba vyžádat znalecký posudek od Výzkumného ústavu FMV nebo Kriminalistického ústavu VB FSVE, popřípadě od oddělení kriminalistické techniky správy VB, učiní tak vyšetřovatel dožádáním, které musí obsahovat obdobné náležitosti jako usnesení o přibrání znalce.

Čl. 58

Vyšetření duševního stavu

/1/ K vyšetření duševního stavu se přiberou vždy dva znalci.

/2/ Je-li obviněný ve vazbě, lze vyšetřit jeho duševní stav ambulantně nebo pozorováním ve zvláštním nemocničním oddělení nápravně výchovného ústavu. Nařídí vyšetření duševního stavu pozorováním ve zvláštním nemocničním oddělení nápravně výchovného ústavu, a je-li obviněný vyšetřován na svobodě jeho pozorováním ve zdravotním ústavu, může vyšetřovatel jen se souhlasem prokurátora a po předchozím projednání nutnosti takového opatření se znalci. Proti usnesení o takovém opatření je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek (§ 116 odst. 2 tr. řádu).

/3/ Ambulantní vyšetření duševního stavu se provede zpravidla ve věznici; jen ve výjimečných případech, nehrozí-li nebezpečí narušení průběhu vyšetřování, lze obviněného předvést na pracoviště znalců. Bylo-li nařízeno vyšetření duševního stavu obviněného jeho pozorováním ve zvláštním nemocničním oddělení nápravně výchovného ústavu, zařídí umístění obviněného v tomto oddělení náčelník věznice, v níž se vykonává vazba. Tomuto náčelníku se předá též opis pravomocného usnesení, kterým bylo vyšetření duševního stavu nařízeno. Je-li obviněný na svobodě, zařídí jeho umístění ve zdravotním ústavu vyšetřovatel v součinnosti se znalci a orgány příslušného zdravotního ústavu.

/4/ Bylo-li u obviněného již v dřívější době provedeno vyšetření duševního stavu, opatří vyšetřovatel spisy o tomto vyšetření a předá je znalci, neučiní-li tak znalec sám.

/5/ Jestliže se vyšetřením duševního stavu obviněného zjistí, že je nepřičetný a že jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, ^{podle} ~~je-li~~ vyšetřovatel neprodleně vedle zastavení nebo přerušení trestního stíhání prokurátorovi návrh na vyslovení ochranného léčení.

/6/ Nařídí-li vyšetřovatel vyšetření duševního stavu obviněného, vyžádá si vždy znalecký posudek v tolika vyhotoveních, aby mohl jedno vyhotovení připojit k vyšetřovacímu spisu navíc pro nápravně výchovný ústav. Podrobnosti upravuje zvláštní předpis.

Čl. 59

Vyžadování revizí

/1/ Je-li pro účely vyšetřování nutné vyžádat provedení revize nebo prověrky, požádá o její provedení náčelník vyšetřovacího útvaru kontrolní nebo revizní orgány územně a věcně příslušné organizační složky. Mají-li revizi nebo prověrku provést ústřední orgány republik, předloží se žádost prostřednictvím správy vyšetřování příslušnému náměstkovi ministra vnitra ČSR nebo SSR. Jestliže revizi nebo prověrku mají provést orgány s celostátní působností, předloží se stejnou cestou náměstkovi ministra vnitra ČSSR. Obdobně se postupuje, je-li třeba vyžádat materiály o revizích a prověrkách již provedených.

/2/ Vyžadování proverek nebo revizí orgány lidové kontroly upravuje zvláštní předpis.

Čl. 60

Přibrání tlumočníka

/1/ Je-li třeba přetlumočit obsah výpovědi nebo písemnosti nebo neovládá-li vyslyšená osoba jazyk, v němž je jednání vedeno, anebo jde-li o hluchoněmého, přibere vyšetřovatel, aniž by o tom vydával usnesení, tlumočníka, který může být zároveň zapisovatelem.

/2/ Jako tlumočník se přibere osoba zapsaná v seznamu tlumočníků nebo jiná vhodná osoba, která má potřebné jazykové znalosti. Přibrání tlumočníka, jeho jméno a osobní data, jakož i obsah poučení se poznamenává v protokolu o úkonu, k němuž byl tlumočník přibrán. Byl-li pořízen překlad písemností, uveďte se jméno a adresa tlumočníka na všech vyhotovených překladech.

Čl. 61

Likvidace znalečného a tlumočného

~~§~~ Účet za znalečné nebo tlumočné přezkoumá vyšetřovatel vždy z hlediska sazeb a podmínek stanovených v předpisech o náhradách a odměnách znalců a tlumočníků. O výši znalečného nebo tlumočného rozhodne usnesením, proti němuž je přípustná stížnost, která má odkladný účinek (§ 111 odst. 2 tr. řádu) a vyčká, až se usnesení stane prevodem (§ 140 tr. řádu); poté zašle opis usnesení a účet příslušnému ^{hospodářskému} útvaru ^{SMB} se žádostí o proplacení.

O d d í l s e d m ý

Úkony prováděné ve vyšetřování

Čl. 62

Souhlas prokurátora k jednotlivým úkonům

/1/ Předchozí souhlas prokurátora potřebuje vyšetřovatel

- a/ k nařízení, aby duševní stav obviněného byl zkoumán ve zdravotním^{chem} ústavu nebo ve vzláštním nemocničním oddělení nápravně výchovného ústavu (§ 116 odst. 2 tr. ř.) a k prodloužení lhůty o jeden měsíc při pozorování duševního stavu (§ 117 tr.ř.);
- b/ k zadržení zásilek a k otevření zásilek (§ 86 odst. 1 a 2, § 87 tr.ř.);
- c/ k zadržení podezřelého (§ 76 odst. 1 tr.ř.);
- d/ k nařízení osobní nebo domovní prohlídky (§ 83 odst. 1 tr.ř.), k odnětí věci (§ 79 odst. 1 tr.ř.).

/2/ Bez předchozího souhlasu prokurátora může vyšetřovatel pozdržet dopravu zásilky podle § 86 odst. 3 tr.ř. a provést úkony uvedené v odstavci 1 pod písm. c/ a d/, a to jen tehdy, jestliže souhlasu nelze předem dosáhnout a věc nesnese odkladu. O zadržení podezřelého vyrozumí prokurátora neprodleně, o provedení osobní a domovní prohlídky a o odnětí věci uvědomí prokurátora nejpozději do 48 hodin.

/3/ Domovní a osobní prohlídku může vyšetřovatel bez souhlasu prokurátora vykonat též tehdy, jestliže jde o osobu přistiženou při činu nebo osobu, na kterou byl vydán příkaz k dodání do vazby; osobní prohlídku ^{vykoná} též tehdy, jde-li o osobu zadrženou nebo osobu, která má být dodána nebo která se bere do vazby a je tu podezření, že má u sebe zbraň nebo jinou věc, jíž by mohla ohrozit život nebo zdraví vlastní nebo cizí. V těchto případech není třeba prokurátora o osobní prohlídce dodatečně vyrozumívát.

Čl. 63

Opakování úkonů

Vyšetřovatel vždy vyslechne obviněného. Za podmínek stanovených v § 164 odst. 1 tr. řádu nemusí ve vyšetřování opakovat úkony tam uvedené. Nehodlá-li tyto úkony opakovat, musí vždy přezkoumat, zda byly provedeny způsobem odpovídajícím ustanovením trestního řádu.

Čl. 64

Předvolání a předvedení

/1/ Předvolání se provádí zpravidla písemnou předvolávkou. Podle okolností případu může být provedeno též telefonicky, osobně, nebo jinou vhodnou formou.

/2/ O předvedení, pokud je neprovede sám, požádá vyšetřovatel prostřednictvím svého náčelníka orgány jiných služeb, zpravidla útvar VB, z jehož obvodu má být osoba předvedena; o předvedení příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě požádá

jeho velitele nebo náčelníka. Při předvádění mladistvého je třeba zachovávat podmínky uvedené v § 90 odst. 3 tr. ř. ~~44u~~. Způsob a důvody předvedení se poznamenají v protokolu nebo se o tom učiní záznam. Znalce a tlumočníka předvést nelze.

/3/ Předvolat je možno i osoby, od nichž lze žádat vysvětlení podle § 158 odst. 3 tr. ř. ~~44u~~.

Čl. 65

Výslech

/1/ Před výslechem musí být vyslýchaný vždy poučen o svých právech a povinnostech. Jde-li o výslech obviněného, je nutno do prvního protokolu uvést obsah daného poučení (§ 92 odst. 1 tr. ř. ~~44u~~). Při výslechu jiných osob postačí poučení protokolovat pouze odkazem na zákonná ustanovení, podle nichž bylo poučení dáno. Podle potřeby se uvede též vyjádření vyslýchaného.

/2/ Začátek výslechu se uvádí v protokolu dobou, kdy k výslechu bylo přikročeno, nikoliv dobou, kdy bylo započato s jeho zapisováním. V protokolu se kromě náležitostí uvedených v § 55 odst. 1 tr. ř. ~~44u~~ vyznačí též všechny závažnější události, k nimž v průběhu výslechu dojde (nevolnost vyslýchané osoby apod.), s uvedením času takové události.

/3/ Má-li být vyslechnuta jako svědek osoba, zastávající významné postavení na centrálních orgánech a není-li třeba výslech provést neodkladně, požádá se o zprostředkování takového výslechu správa vyšetřování.

[4] Je-li jako svědek vyslýchaná osoba mající právo odepřít výpověď a svědčit chce, poznamená se v protokolu o jejím výsledku: "Po poučení o právu odepřít výpověď podle § 100 tr. ~~žáda~~ prohlašuje svědek výslovně, že tohoto práva nepoužívá a svědčit chce".

[5] Povolí-li vyšetřovatel vyslýchanému, aby nahlížel do svých poznámek, poznamená to v protokolu a po skončení výsledku si poznámky od vyslýchaného vyžádá k nahlédnutí. Zjistí-li, že poznámky obsahují skutečnosti, které vyslýchaný při výsledku neuvedl a které mají vztah k trestnímu řízení, vyslechně jej i o těchto okolnostech; podle povahy věci pořídí o okolnostech, které vyslýchaný neuvedl, záznam nebo opis poznámek. Vlastnoručně sepsané vyjádření vyslýchaného nezabavuje vyšetřovatele povinností, aby jej vyslechl a jeho výpověď zapsal v protokolu; vlastnoručně sepsané vyjádření vyslýchaného k protokolu připojí.

[6] Je-li pokračováno ve výsledku osoby, vyznačí se to zpravidla textem "Pokračování v protokolu o výpovědi" s uvedením jména, příjmení, data a místa narození vyslýchaného a s uvedením doby začátku výsledku; číslování listů protokolu navazuje na číslo poslední stránky protokolu o předchozím výsledku.

[7] Je-li výslech zachycen magnetofonovým záznamem, vyhotoví vyšetřovatel protokol, v němž uvede podstatný obsah výpovědi zachycené na magnetofonový záznam; v protokolu, který jinak musí obsahovat náležitosti protokolu o výsledku, se též poznamená, kde je magnetofonový záznam uložen. Magnetofonový záznam se uchová alespoň do doby pravomocného rozhodnutí ve věci.

Čl. 66

Výslech podezřelého

Byl-li podezřelý zadržen a nebylo-li proti němu dosud vzneseno obvinění, provede se jeho výslech způsobem stanoveným v § 76 odst. 5 tr. ~~řádu~~. Bylo-li zahájeno trestní stíhání, lze takovou osobu, která nebyla zadržena a proti níž není dostatek důvodů k vznesení obvinění, vyslechnout jako svědka.

Čl. 67

Podpis protokolu

/1/ Byl-li výslech proveden bez přibrání zapisovatele, vyšetřovatel po skončení výslechu protokol vyslýchanému přečte~~x~~ nebo mu jej předloží k přečtení a podpisu, a to za přítomnosti nezúčastněné osoby, zpravidla osoby na pracovišti přítomné. Má-li vyslýchaný proti obsahu protokolu námítky, je třeba je projednat v přítomnosti přibrané osoby a výsledek projednání pojmout do protokolu.

/2/ Vyslýchaný podepíše každou stránku protokolu. Nezúčastněná osoba podepíše protokol na konci pod doložkou: "Přečtení a podpisu protokolu přítomen". Protokol o výslechu podepíší kromě vyšetřovatele i ostatní osoby, které se výslechu zúčastnily (prokurátor, obhájce, tlumočník, zákonný zástupce, orgán pověřený péčí o mládež apod.). Jména přítomných se zpravidla vypíší strojem. Vyšetřovatel u svého podpisu vyznačí též funkci a hodnost.

Čl. 68

Likvidace svědečného

Svědečné (§ 104 tr. ~~řádu~~) určí vyšetřovatel. Výplatu svědečného provede pracovník, který obhospodařuje stálou

zálohu nebo vyšetřovatel z této zálohy. Přiznání svědečného a jeho výši vyšetřovatel poznamená v protokole^w o výslechu svědka.

Čl. 69

Konfrontace

/1/ Konfrontace (§ 94 a 103 tr. ř.) je úkon, který se provádí výpovědí dvou osob (obviněných, svědků^x nebo poškozených) postavených tváří v tvář, a jímž se vyjasňují podstatné rozpory o okolnostech významných pro trestní řízení.

/2/ Vyšetřovatel se musí na konfrontaci pečlivě připravit a zpravidla vyhotovit plán konfrontace.

/3/ Je-li jednou z konfrontovaných osob mladistvý nebo osoba mladší 15 let, je nutno provést konfrontaci tak, aby její průběh nenarušil duševní nebo mravní vývoj těchto osob. Jestliže je možno účelu konfrontace dosáhnout jinak, vyšetřovatel od ní upustí.

/4/ Průběh konfrontace je možno pojmout do protokolu o výslechu obviněného, svědka nebo poškozeného; zpravidla se však o ní sepíše samostatný protokol. Konfrontované osoby musí být poučeny o svých právech a povinnostech.

Vyšetřovací pokus a rekonstrukce

Čl. 70

/1/ Vyšetřovací pokus je úkon, kterým se prověřuje nebo upřesňuje, zda určitá skutečnost, která má význam pro trestní řízení, se stala nebo mohla stát určitým způsobem a za určitých podmínek.

/2/ Podstatu vyšetřovacího pokusu tvoří pokusná činnost v uměle vytvořených podmínkách shodných s původními podmínkami, za kterých došlo k prověřované skutečnosti.

/3/ Při provádění vyšetřovacího pokusu může být přítomen obviněný, svědek nebo poškozený.

Čl. 71

/1/ Rekonstrukce je úkon spočívající v obnovení situace a okolností, za nichž probíhalo jednání pachatele, popřípadě svědka nebo poškozeného, kteří přímo na místě činu pod vlivem svých vzpomínek a oživených zážitků demonstrují své jednání.

/2/ Rekonstrukce se provádí za účelem prověření dosud shromážděných nebo získaných nových poznatků, zejména v případech, není-li kromě doznání pachatele jiných důkazů.

/3/ Rekonstrukci za účasti mladistvého nebo osoby mladší 15 let lze provést jen v tém případě, nebude-li ohrožen jejich duševní nebo mravní vývoj. Lze-li účelu rekonstrukce dosáhnout jinak, vyšetřovatel od ní upustí.

Čl. 72

/1/ K provedení vyšetřovacího pokusu a rekonstrukce je třeba přibrat nezúčastněné osoby a v odůvodněných případech též odborníka.

/2/ O každém vyšetřovacím pokusu a rekonstrukci se sepíše protokol, který musí obsahovat:

- a/ místo a datum vyhotovení,
- b/ jména a příjmení všech osob,
- c/ účel a cíl úkonu,
- d/ údaje o době a místě provedeného úkonu,
- e/ údaje o podmínkách, za nichž byl úkon prováděn,
- f/ podrobný popis všech dílčích úkonů (pokusů) a jejich výsledky,
- g/ prohlášení jednotlivých účastníků úkonu, zda zápis odpovídá průběhu úkonu a dosaženým výsledkům,
- h/ podpis vyšetřovatele, který protokol sepsal a podpisy osob, které byly úkonu přítomny.

/3/ Jestliže je to pro vyšetřování potřebné, zadokumentují se výsledky vyšetřovacího pokusu nebo rekonstrukce fotografickým nebo filmovým záznamem a v protokolu o úkonu ^{se} tato skutečnost ~~se~~ poznamená.

Čl. 73

Poznání osob a věcí

/1/ Poznání osob a věcí (dále jen "rekognice") je úkon spočívající ve znovupoznávání osob nebo věcí, které mají vztah k vyšetřovanému případu (§ 93 odst. 2 a § 103 tr. ř.).

/2/ Před provedením rekognice musí být poznávající osoba vyslechnuta k popisu osoby nebo věci, která má být znovupoznána.

/3/ Rekognice se provádí tak, že vyslýchanému je ukázána osoba, jež má být znovupoznána, nebo předložena její fotografie nejméně mezi třemi osobami nebo fotografiemi osob podobného vzhledu. Obdobně se postupuje při znovupoznávání věcí. K provedení rekognice vyšetřovatel zpravidla přibere nezúčastněnou osobu.

/4/ O průběhu rekognice vyšetřovatel sepíše protokol, který obsahuje zejména:

- a/ místo a datum vyhotovení protokolu, funkce, příjmení a jméno vyšetřovatele a dalších přítomných osob;
- b/ místo a datum provedení rekognice, podmínky, za nichž byla prováděna, příjmení, jména, stáří a adresy objektů rekognice, stručnou charakteristiku jejich zevnějšku a oděvu (pokud jde o osoby), stručný popis znaků objektu rekognice (pokud jde o věci) a vlastní průběh rekognice;
- c/ dobu zahájení a ukončení rekognice, použití technických prostředků k dokumentaci, vyjádření všech účastníků rekognice k obsahu protokolu a jejich podpisy.

Čl. 74

Vydání a odnětí věci

Nebude-li věc na výzvu vydána, může ji vyšetřovatel odejmout. Odejmout věc lze jen tehdy, bylo-li zahájeno

trestní stíhání. K odejmutí věci potřebuje vyšetřovatel předchozího souhlasu prokurátora; bez jeho souhlasu může věc odejmout, jen nelze-li souhlasu předem dosáhnout a věc nesnese odkladu (čl. 62 písm. d). O odnětí věci rozhodne vyšetřovatel usnesením. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, odejme vyšetřovatel věc; takové odnětí věci má účinky zahájení trestního stíhání. Usnesení o zahájení trestního stíhání se vyhotoví neprodleně po provedení tohoto úkonu. K odnětí věci se podle možnosti přibere nezúčastněná osoba. O odnětí věci sepíše vyšetřovatel protokol, který musí obsahovat přesný popis odňaté věci. Protokol podepíší osoby, které se tohoto úkonu zúčastnily. Osobě, již byla věc odňata, se ihned vydá potvrzení o převzetí věci nebo opis protokolu. Převzít věc, kterou osoba dobrovolně bez vyzvání předá, může vyšetřovatel, aniž zahájil trestní stíhání.

Čl. 75

Domovní a osobní prohlídka

/1/ Domovní nebo osobní prohlídku může vyšetřovatel vykonat jen tehdy, bylo-li zahájeno trestní stíhání. K provedení domovní nebo osobní prohlídky potřebuje vyšetřovatel předchozího souhlasu prokurátora. Bez jeho souhlasu může prohlídku provést jen tehdy, nelze-li souhlasu předem dosáhnout a věc nesnese odkladu (čl. 62 písm. d). O provedení domovní nebo osobní prohlídky rozhodne vyšetřovatel usnesením. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, provede vyšetřovatel domovní nebo osobní prohlídku, ^{příčemž její} ~~takové~~ provedení prohlídky má účinky zahájení trestního stíhání. Usnesení o zahájení trestního stíhání se vyhotoví neprodleně po provedení tohoto úkonu. K výkonu prohlídky musí být přibrána nezúčastněná osoba.

/2/ Vyšetřovatel provádějící osobní nebo domovní prohlídku se musí prokázat usnesením o domovní prohlídce, bylo-li vydáno, a svým služebním průkazem. Nejde-li o pokračování v domovní prohlídce, která nemohla být ukončena týž den anebo ve dnech na sebe navazujících, musí se vyšetřovatel při opětovné domovní prohlídce prokázat novým usnesením o domovní prohlídce. O domovní nebo osobní prohlídce se sepíše protokol.

/3/ Zvláštní úkryty se zpravidla o fotografují, ~~pro případ~~ se pořídí plánek úkrytu. Vydané nebo odňaté věci, zejména písemnosti ~~x~~ musí být po celou dobu vyšetřování ponechány v původním stavu a přesně zaevidovány.

/4/ Zůstal-li by po domovní prohlídce byt déle opuštěn, postupuje vyšetřovatel způsobem uvedeným v čl. 44.

Čl. 76

Úschova věcí

/1/ Věci vydané nebo odňaté, včetně věcí vydaných nebo odňatých při domovní nebo osobní prohlídce, se mohou uschovávat, pokud je jich nezbytně třeba pro účely vyšetřování u vyšetřovacího útvaru. Taková úschova věcí je možná jen v případech, je-li na vyšetřovacím útvaru k tomu zvlášť určená místnost nebo jiné místo pro jejich bezpečné uložení. Za takto uschovanou věc zodpovídá náčelník vyšetřovacího útvaru anebo zvlášť určený vyšetřovatel. Se souhlasem náčelníka vyšetřovacího útvaru může být taková věc uschována na vyšetřovacím útvaru též u vyšetřovatele, který ve věci koná vyšetřování, ale jen za podmínky, že jde o úschovu bezpečnou a že jedině tento vyšetřovatel má k takové věci přístup a možnost manipulace s ní. Za takto uschovanou věc zodpovídá vyšetřovatel.

(2) Nelze-li věc uschovat na vyšetřovacím útvaru, předá se do úschovy hospodářskému útvaru.

(3) Věc důležitá pro trestní řízení se předá bezodkladně, nejpozději do ^{7^{ti}} dnů po skončení vyšetřování, správě věcí důležitých pro trestní řízení příslušné prokuratury. Správě věcí důležitých pro trestní řízení se předají věci, jen je-li činěn návrh na podání obžaloby nebo jiný návrh týkající se rozhodnutí o věcech vydaných nebo odňatých. Věci doličné, u nichž to jejich povaha připouští, zejména písemné a listinné materiály, se založí do vyšetřovacího spisu nebo se k němu jako příloha připojí. Střelné zbraně se předají do úschovy oddělení správní služby správy VB, pokud soud nerozhodne jinak.

(4) Ustanovení odstavce 1 až 3 se užije přiměřeně i na úschovu věcí, jde-li o přečin nebo přestupek nebo o trestný čin, o němž má rozhodnout orgán příslušný k jeho kázeňskému projednání; po skončení šetření se tyto věci předají orgánu příslušnému k projednání případu.

(5) Nelze-li věc vzhledem k její povaze uschovat u útvaru SNB, rozhodne o způsobu její úschovy prokurátor. S věcí, která podléhá zkáze, se naloží podle pokynu prokurátora. Vyšetřovatel je povinen na takovou věc ihned prokurátora upozornit a vyžádat si od něho příslušný pokyn.

(6) Zajistí-li se pro účely trestního řízení motorové vozidlo, musí se současně zajistit doklady k tomuto vozidlu. Osvědčení o technickém průkazu se předá proti potvrzení orgánu, který bude o věci dále rozhodovat; technický průkaz motorového vozidla a další doklady k motorovému vozidlu se odevzdají proti potvrzení do úschovy tomu oddělení VB, u něhož je vozidlo evidováno.

/7/ Věc, která byla vydána nebo odňata v souvislosti s trestním stíháním cizího státního příslušníka a má být podána žádost cizímu státu o převzetí trestního stíhání, se vždy předá správě věcí důležitých pro trestní řízení *příslušné prokuratury.*

/8/ Věci vydané nebo odňaté musí být po celou dobu úschovy řádně označeny. Jejich předávání mezi vyšetřovateli nebo jiným orgánům musí být vždy řádně provedeno a stvrzeno podpisy. Mezi útvary se takové věci zasílají vždy přímo.

Čl. 77

Vrácení věcí a jiné dispozice s nimi

/1/ Věc, která byla vydána nebo odňata a které není zapotřebí k dalšímu řízení, vrátí vyšetřovatel tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata; není-li známo komu věc patří nebo není-li znám pobyt poškozeného, vyhlásí se veřejně její popis. V takovém případě učiní vyšetřovatel v dohodě s prokurátorem opatření k veřejnému vyhlášení popisu věci. Věc bezcennou zničí a věc nepatrné hodnoty odevzdá národnímu výboru k realizaci. O těchto opatření^{ch} rozhoduje vyšetřovatel usnesením. Stížnost proti takovému usnesení má odkladný účinek. O zničení věci se sepíše záznam nebo se tato okolnost poznamená na usnesení o zničení věci.

/2/ Věci, které mají výhradně jen osobní charakter, se vrátí obviněnému nebo osobě, která je vydala nebo u níž byly zajištěny. Je-li obviněný ve vazbě, je možno je předat do osobních věcí obviněného do věznice.

Čl. 78

Zajištění nároku poškozeného na náhradu škody

/1/ Má-li dojít k zajištění věcí za účelem náhrady

škody poškozenému (§ 47 tr. řádu), pořídí vyšetřovatel zpravidla při domovní prohlídce, a nebude-li konána, na příkaz prokurátora soupis věcí (movitostí, nemovitostí a pohledávek) až do pravděpodobné výše způsobené škody. K soupisu přibere nezúčastněnou osobu. Věci je třeba přesně popsat. Seznam sepsaných věcí předá prokurátorovi s návrhem na jejich zajištění. Do seznamu nelze pojmout věci doličné. Znalecké ocenění věcí není třeba provádět; hodnota věcí se zjistí dotazem u obviněného, jeho rodinných příslušníků nebo na základě vlastních zkušeností. Osoby, u nichž byly věci sepsány, se poučí, že s nimi až do dalšího rozhodnutí nesmí disponovat, což se poznačí v pořizovém seznamu.

/2/ O úschově zajištěných věcí rozhodne prokurátor.

Čl. 79

Zajištění výkonu trestu propadnutí majetku

/1/ Zajistit majetek obviněného, kde přichází v úvahu uložení trestu propadnutí majetku, přísluší v přípravném řízení prokurátorovi. Zjistí-li vyšetřovatel, že jsou dány podmínky pro zajištění majetku (§ 347 tr. řádu), ~~prokurátorovi~~ ^{návrh} prokurátorovi návrh na jeho zajištění. Zajištění majetku provádějí a zajištěný majetek spravují finanční odbory ONV. ^{jestliže} ~~je-li~~ Vyšetřovatel je při soupisu majetku přítomen jen tehdy, ^{je} ~~je-li~~ to z hlediska vyšetřování žádoucí nebo účelné. Vyšetřovatel je povinen tam, kde lze důvodně očekávat, že prokurátor zajistí majetek obviněného a jde o věci, u nichž hrozí nebezpečí, že by mohly být zasaňtročeny, poříditi jejich soupis; seznam sepsaných věcí s návrhem na zajištění věcí se předá prokurátorovi. Opis seznamu se odevzdá obviněnému nebo některému dospělému členu jeho domácnosti. Osoby, u nichž

byly věci sepsány, se poučí, že s nimi až do dalšího rozhodnutí nesmí ^{je} disponovat, což se poznačí v pořizném seznamu věcí.

(2) Jde-li o trestný čin opuštění republiky (§ 109 tr. zák.) nebo zběhnutí do ciziny (§ 283 tr. zák.), ^{před} vyšetřovatel po zahájení trestního stíhání prokurátorovi návrh na vydání usnesení o zajištění majetku a zpravidla též požádá o souhlas k provedení domovní prohlídky. Prokurátor o vydání usnesení o zajištění majetku vyrozumí finanční odbor ONV se žádostí, aby pracovníkem národního výboru byl pořízen soupis opuštěného majetku. Soupis majetku provede tento pracovník zpravidla v součinnosti s vyšetřovatelem. Obdobná opatření se provedou i ohledně věcí, které pachatel před opuštěním republiky rozdal, dal do úschovy nebo s nimi naložil jinak, aby zabránil důsledkům, jež by postihly majetek zde po opuštění republiky zanechaný, a ohledně věcí, které byly jinými osobami z majetku pachatele neoprávněně rozebrány.

Čl. 80

Pořádková pokuta

(1) Vyšetřovatel uloží pořádkovou pokutu (§ 66 tr. ~~záku~~) jen s ^{vědomím} ~~předchozím souhlasem~~ svého náčelníka. Usnesení oznámí osobě, které byla pokuta uložena, buď doručením opisu usnesení nebo vyhlášením. Proti usnesení je přípustná stížnost, která má odkladný účinek. Zaplatí-li potrestaný pokutu hotově, vyšetřovatel částku převezme, její převzetí vyznačí a podpisem potvrdí na všech vyhotoveních usnesení; potrestané osobě jedno vyhotovení předá. Opis usnesení zašle finančnímu odboru ONV, jemuž odešle poukázkou též peněžní částku.

(2) Nezaplatí-li potrestaná osoba pokutu a usnesení o uložení pokuty se stane vykonatelným (§ 140 tr. ~~řádu~~), zašle vyšetřovatel potrestanému složenku s výzvou, aby zaplatil pokutu do ^{pátácti} ~~35~~ dnů ~~X~~ s upozorněním, že jinak bude pokuta vymáhána. Jakmile vyšetřovatel obdrží doručenkou, že výzva byla potrestanému doručena, zašle opis usnesení o uložení pokuty s opisem výzvy k zaplacení finančnímu odboru ONV a požádá jej o exekuční vymáhání pokuty, nebude-li zaplacená do ^{pátácti} ~~35~~ dnů.

(3) Potrestání příslušníků ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě a potrestání osob, které jsou ve vazbě nebo ve výkonu trestu, upravuje § 66 odst. 2 a 3 tr. ~~řádu~~. Považuje-li vyšetřovatel za účinnější potrestat takovou osobu kázeňsky, vyrozumí o jejím jednání příslušného náčelníka přípisem.

Čl. 81

Stížnost proti usnesení vyšetřovatele

Jestliže vyšetřovatel stížnosti sám nevyhoví, předloží ji neprodleně prokurátorovi; v předkládací zprávě uvede, proti jakému usnesení stížnost směřuje, kdo ji podal, zda byla podána včas a ^{po} ~~případě~~ z jakých důvodů stížnosti nebylo vyhověno. Spolu s předkládací zprávou předloží prokurátorovi též vyšetřovací spis nebo jeho část, pokud postačí jako podklad k přezkoumání stížnosti a rozhodnutí prokurátora. Jestliže stížnost nemá odkladný účinek, může vyšetřovatel, považuje-li to za účelné, pokračovat ve vyšetřovacích úkonech, aniž vyčká rozhodnutí prokurátora. Rozhodnutí prokurátora o stížnosti se založí do vyšetřovacího spisu.

O d d í l o s m ý

Skončení vyšetřování

Čl. 82

Lhůta ke skončení vyšetřování

/1/ Vyšetřovatel musí dbát na to, aby vyšetřování bez újmy na jeho kvalitě bylo skončeno v době co nejkratší, nejpozději do dvou měsíců od zahájení trestního stíhání. Bylo-li trestní stíhání zahájeno vyhledávacím^{em} orgánem a věc pak předána nebo přikázána k vyšetřování, počíná dvouměsíční vyšetřovací lhůta od zahájení trestního stíhání.

/2/ Nebylo-li vyšetřování skončeno v zákonné lhůtě, předloží vyšetřovatel spis náčelníkovi^{vi} vyšetřovacího útvaru, který po přezkoumání důvodů, pro které nemohlo být vyšetřování skončeno, určí vyšetřovateli lhůtu ke skončení vyšetřování, popřípadě rozhodne o dalších opatřeních. Přitom se řídí též pokyny prokurátora, které k vyšetřované věci dal.

~~Čl. 82~~

~~Vyřazení~~

Čl. 83

Seznámení s výsledky vyšetřování

/1/ Seznámení s výsledky vyšetřování se provede, jen hodlá-li vyšetřovatel navrhnout podání obžaloby.

/2/ V řízení proti uprchlému se s výsledky vyšetřování seznámí obhájce obviněného.

/3/ Je-li obviněným mladistvý, přizve se k seznámení s výsledky vyšetřování též jeho zákonný zástupce a zástupce orgánu péče o děti ONV.

/4/ Zdržuje-li se obviněný mimo obvod útvaru, u něhož se proti němu vede vyšetřování, lze o provedení seznámení požádat dožádáním. Obhájce obviněného je třeba přizvat k seznámení i v tomto případě. O datu seznámení jej vyrozumí dožádaný vyšetřovatel.

/5/ Jestliže se obviněný nebo obhájce, kteří se nedostavili k seznámení s výsledky vyšetřování, řádně omluví, určí jim vyšetřovatel k seznámení jiný vhodný termín. Přitom dbá na to, aby nedošlo k neodůvodněným průtahům trestního řízení.

Čl. 84

Průběh seznámení

/1/ Vyšetřovatel seznámí obviněného nejprve ústně se stavem věci a poučí jej o právu navrhnout doplnění vyšetřování; teprve potom mu předloží spisy k prostudování. Ukazují-li výsledky vyšetřování, že vyšetřovaný skutek, pro který bylo vzneseno obvinění, je jiným trestným činem, než jak byl v usnesení o vznesení obvinění právně posouzen, popřípadě, že obviněný bude posuzován jako zvlášť nebezpečný recidivista, vyšetřovatel obviněného na tyto okolnosti upozorní na počátku seznámení, pokud tak neučinil již v průběhu vyšetřování, a poznamená to v protokolu o seznámení.

/2/ Obviněnému i obhájci je třeba k prostudování předložit celý vyšetřovací spis včetně posudků, které o něm byly vyžádány, a opisu rejstříku trestů. Je-li ve věci stíháno více osob, seznámí se každý obviněný a jeho obhájce s těmi

částmi spisu, které se trestné činnosti obviněného týkají, bez újmy práva nahlížet do celého vyšetřovacího spisu podle § 65 tr. řádu.

Čl. 85

Protokol o seznámení

/1/ O seznámení s výsledky vyšetřování sepíše vyšetřovatel protokol, k němuž připojí doručenký nebo v něm poznamenaný, jakým způsobem došlo k vyrozumění zúčastněných osob. Protokol~~y~~ kromě údajů uvedených v předchozích člancích~~x~~ musí dále obsahovat

- a/ jméno obhájce a jména ostatních obeslaných osob;
- b/ čísla listů nebo jmenovité označení materiálů, s nimiž byl obviněný seznámen;
- c/ poučení obviněného o právu navrhnout doplnění a podat stížnost proti zamítavému rozhodnutí vyšetřovatele;
- d/ návrhy na provedení nových důkazů nebo na doplnění důkazů již provedených a rozhodnutí vyšetřovatele o těchto návrzích, popřípadě podání stížnosti proti tomuto rozhodnutí;
- e/ případné vyjádření obviněného a obhájce k výsledkům vyšetřování;
- f/ dobu, po kterou seznámení trvalo a vyjádření obviněného a jeho obhájce o tom, zda jim byla poskytnuta dostatečná doba k seznámení;
- g/ podpisy osob přítomných při seznámení.

/2/ Nemá-li obviněný obhájce, přibere se k podpisu protokolu o seznámení s výsledky vyšetřování nezúčastněná osoba, není-li přítomen zapisovatel.

Doplnění vyšetřování

~~Čl. 85~~

~~Vyšetřování~~

Čl. 86

(1) Vyžádá-li si to obviněný nebo obhájce, poskytne se jim přiměřená doba, zpravidla ne delší než dva dny, k písemnému podání návrhu nebo k písemnému odůvodnění návrhu na doplnění vyšetřování.

(2) Podá-li obviněný nebo jeho obhájce stížnost proti zamítnutí návrhu na doplnění vyšetřování a vyšetřovatel jí sám nevyhoví, předloží ji neprodleně prokurátorovi k rozhodnutí. Vyšetřovatel však může předložit prokurátorovi též spisy se závěrečnou zprávou s návrhem na obžalobu; na podanou stížnost upozorní prokurátora v předkládací zprávě.

(3) Vyhoví-li vyšetřovatel návrhu na doplnění vyšetřování, poznamená to v protokolu, aniž by o tom rozhodoval usnesením. S obhájcem se zároveň dohodne na jeho účasti při provádění navrhovaných úkonů.

Čl. 87

(1) Bylo-li vyšetřování doplněno, seznámí vyšetřovatel obviněného a obhájce s provedenými úkony podle stejných zásad jako při skončení vyšetřování. Od seznámení v tomto případě možno upustit, souhlasí-li s tím výslovně obviněný a obhájce; tuto okolnost je třeba poznamenat v protokolu.

/2/ Je-li ve věci více obviněných a došetření ohledně jednoho z nich se týká i dalšího, je třeba jej a jeho obhájce s doplňujícími úkony seznámit, i když nepodali návrh na doplnění.

O d d í l d e v á t ý

Vyřízení věci v přípravném řízení

Čl. 88

Návrh na obžalobu

/1/ Odůvodňují-li výsledky vyšetřování postavení obviněného před soud, předloží vyšetřovatel neprodleně po skončení vyšetřování a seznámení obviněného s jeho výsledky prokurátorovi spisy se závěrečnou zprávou obsahující návrh na podání obžaloby; jde-li o věc vazební, předloží mu spisy nejpozději ^{pět} 5 dnů před uplynutím vazební lhůty.

/2/ Závěrečná zpráva musí shrnout výsledky vyšetřování s uvedením všech důkazů a skutečností, které návrh na podání obžaloby odůvodňují. Musí obsahovat zejména

a/ označení vyšetřovacího útvaru, číslo vyšetřovacího spisu, den sepsání zprávy, jméno a příjmení, data a místo narození obviněného, jeho zaměstnání, bydliště a údaje o vazbě; jde-li o osobu podléhající pravomoci vojenských soudů, uveďte se též hodnost obviněného a útvar, jehož je příslušníkem;

b/ charakteristiku obviněného vycházející ze skutečností zjištěných vyšetřováním, zejména z opisu rejstříku trestů, vyhodnocení předchozí trestné činnosti obviněného, zpráv

k jeho osobě, zvláště z jeho pracoviště a dalších podkladů; je-li obviněný považován za zvláště nebezpečného recidivistu, též odůvodnění této okolnosti;

- c) přesné vyličení skutkového stavu trestného činu zjištěného vyšetřováním, zejména s uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání a dalších skutečností včetně těch, které odůvodňují použití vyšší trestní sazby;
- d) důkazy, o které se návrh opírá;
- e) obhajobu obviněného, její zhodnocení s uvedením důkazů a skutečností, které ji potvrzují nebo vyvracejí;
- f) shrnutí všech znaků trestného činu s jeho zákonným pojmenováním a uvedením příslušného ustanovení trestního zákona, pro jaký skutek bylo původně vzneseno obvinění a zda byl obviněný upozorněn na změnu kvalifikace skutku;
- g) vlastní návrh na podání obžaloby s upozorněním na další skutečnosti a okolnosti, o nichž je třeba rozhodnout.

Čl. 89

Vypuštění

Čl. 89

Postoupení věci

Bylo-li zahájeno trestní stíhání nebo vzneseno obvinění ve věci, v níž teprve v průběhu vyšetřování vyjdou najevo nebo nastanou okolnosti, pro které by jinak bylo možno věc příslušnému orgánu odevzdat, postoupí vyšetřovatel věc tomuto orgánu usnesením. Přitom postupuje obdobně ~~jak~~

Podle ~~je stanoveno v čl. 26 a 27.~~

Čl. 90

Přerušení trestního stíhání

/1/ Nebyl-li pachatel odhalen, přeruší vyšetřovatel vyšetřování až po vyčerpání všech možností k vypátrání pachatele, které je povinen provést nejen sám, nýbrž i ve spolupráci s operativními útvary.

/2/ V usnesení o přerušení trestního stíhání se shrnou výsledky vyšetřování a uvedou důvody přerušení. Usnesení o přerušení trestního stíhání v případech, kdy pachatel nebyl odhalen, musí kromě toho obsahovat též úkony, které byly provedeny k jeho odhalení.

/3/ Uložení spisu v přerušených případech, zejména kdy pachatel nebyl odhalen, nezbujuje vyšetřovatele povinnosti zjišťovat, zda důvody přerušení neodpádly. Odpadnou-li důvody přerušení, vydá vyšetřovatel usnesení o pokračování v trestním stíhání.

/4/ Přeruší-li vyšetřovatel trestní stíhání proto, že obviněný pro duševní chorobu, která nastala až po spáchání trestného činu, není schopen chápat smysl trestního řízení a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, učiní prokurátorovi návrh na vyslovení ochranného léčení.

/5/ Má-li být trestní stíhání přerušeno z důvodů vydání nebo vyhoštění obviněného do ciziny (§ 173 odst. 1 písm. d) tr. řádu), přeruší se stíhání až po vyhoštění nebo vydání.

/6/ Stejnopis vyšetřovacího spisu v případech, kdy pachatel nebyl odhalen, se předá po přerušení trestního stíhání příslušnému operativnímu útvaru k dalšímu provádění operativních úkonů směřujících k vypátrání pachatele. Podrobnosti stanoví předpis o součinnosti vyšetřovatelů s ostatními orgány SNB.

Čl. 94

Zastavení trestního stíhání

/1/ Jsou-li dány důvody k zastavení trestního stíhání (§ 172 tr. řádu), učiní tak vyšetřovatel usnesením. V usnesení se uvede skutkový stav, shrnou výsledky vyšetřování a uvedou důvody zastavení.

/2/ Je-li třeba zastavit trestní stíhání proto, že se nepodařilo prokázat, že skutek spáchal obviněný, zastaví vyšetřovatel trestní stíhání proti obviněnému a pokračuje v dalším vyšetřování. Nepodaří-li se pachatele odhalit, trestní stíhání přeruší.

/3/ Zastaví-li vyšetřovatel trestní stíhání proto, že obviněný v době spáchání trestného činu nebyl pro duševní chorobu trestně odpovědný a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, učiní zároveň prokurátorovi návrh na vyslovení ochranného léčení.

/4/ Zastaví-li vyšetřovatel trestní stíhání proto, že je nepřípustné z důvodů uvedených v § 11 odst. 1 písm. a) nebo b) tr. řádu, poučí obviněného v usnesení o zastavení též o tom, že v trestním řízení bude pokračováno, prohlásí-li do ~~10~~ dnů od doručení usnesení, že na projednání věci trvá. Učiní-li obviněný takové prohlášení, vydá vyšetřovatel usnesení, že se pokračuje v trestním stíhání podle § 11 odst. 2 tr. řádu, aniž usnesení o zastavení trestního stíhání zruší. Zjistí-li se v průběhu dalšího vyšetřování jiný důvod zastavení než důvod uvedený v § 11 odst. 1 písm. a) nebo b) tr. řádu, zastaví vyšetřovatel trestní stíhání pro tento jiný důvod. Jinak ve vyšetřování pokračuje a po jeho skončení a seznámení s výsledky vyšetřování ~~učiní~~ prokurátorovi návrh na podání obžaloby nebo vydá podle výsledků vyšetřování jiné rozhodnutí.

Čl. 92

Oznamování usnesení o rozhodnutí v přípravném řízení

/1/ Vydá-li vyšetřovatel usnesení o postoupení věci, přerušení nebo zastavení trestního stíhání, doručí jeho opis do 48 hodin prokurátorovi. Usnesení o postoupení věci nebo zastavení trestního stíhání se oznámí obviněnému buď doručením opisu usnesení nebo vyhlášením usnesení. Usnesení musí obsahovat poučení o právu stížnosti s upozorněním, že prokurátor je oprávněn usnesení ^{přípisem} do 15 dnů od doby, kdy mu bylo doručeno, zrušit a nahradit je usnesením vlastním, popřípadě učinit podle povahy věci jiné opatření.

/2/ Usnesení o postoupení věci a zastavení trestního stíhání se kromě obviněnému oznámí doručením opisu usnesení nebo vyhlášením též poškozenému. O přerušení trestního stíhání se poškozený vyrozumí stručným přípisem.

Čl. 93

Vrácení věci k došetření

/1/ Vrátil-li prokurátor věc k došetření, je vyšetřovatel povinen provést je v rozsahu stanoveném jeho písemnými pokyny, popřípadě provést další úkony nezbytné k úplnému objasnění věci. Došetření je vázáno lhůtami stanovenými ke skončení vyšetřování, které počínají od zahájení trestního stíhání. Neurčil-li prokurátor lhůtu k došetření a došetření nebylo provedeno v zákonné vyšetřovací lhůtě, předloží vyšetřovatel spis k rozhodnutí náčelníku vyšetřovacího útvaru (čl. 82 odst. 2). Nebylo-li došetření skončeno ve lhůtě určené prokurátorem, sdělí mu vyšetřovatel důvody, které tomu brání.

/2/ Vrátí-li věc k došetření soud, je třeba došetření provést zpravidla ve lhůtě ^{jednotlivě} do X měsíce ode dne, kdy spisy byly vráceny prokurátorovi (§ 191 tr. řádu). Nebylo-li došetření provedeno v této lhůtě, postupuje se obdobně, jak je uvedeno v odstavci 1.

/3/ Byla-li věc vrácena k došetření, nelze obhájci odeprít účast na úkonech, kterými bude řízení doplněno.

/4/ Po došetření seznámí vyšetřovatel obviněného a jeho obhájce s provedenými úkony podle stejných zásad jako při skončení vyšetřování.

O d d í l d e s á t ý

Vyšetřování přečinů

Čl. 94

/1/ Je-li nutno o přečinu konat vyšetřování proto, že jsou dány důvody vazby nebo se vede přípravné řízení společně o trestném činu a přečinu (§ 179c tr. řádu), postupuje vyšetřovatel ohledně přečinu podle ustanovení platných pro vyšetřování trestných činů.

/2/ Konalo-li se vyšetřování společně o trestném činu a přečinu, prohlašuje vyšetřovatel prokurátorovi návrh na podání obžaloby pro trestný čin i přečin; konalo-li se vyšetřování jen o přečinu, prohlašuje prokurátorovi návrh na podání návrhu na potrestání.

/3/ Obdobně postupuje vyšetřovatel, jestliže bylo zahájeno trestní stíhání pro trestný čin a v průběhu vyšetřování zjistí, že jde o přečin; obviněného na změnu právní kvalifikace skutku upozorní.

Č Á S T III~~X~~

VÝCHOVNÁ A PREVENTIVNÍ ČINNOST

O d d í l p r v n í

Součinnost se společenskými organizacemi

Čl. 95

Postup při převzetí záruky společenskou organizací

K nabídnutí záruky společenské organizace za převýchovu pachatele a k nahrazení vazby zárukou společenské organizace může dojít z podnětu společenské organizace nebo z vlastní iniciativy vyšetřovatele. Tyto podmínky je vyšetřovatel povinen zkoumat jak v období před zahájením trestního stíhání, tak v průběhu vyšetřování. Je-li dána některá z těchto podmínek, upozorní na to společenskou organizaci a podle povahy věci s ní projedná vhodná opatření.

Čl. 96

Převzetí záruky

/1/ Hodlá-li společenská organizace vyslatk řízení před soudem společenského žalobce nebo obhájce a je-li tato okolnost známa již při skončení vyšetřování, upozorní na to vyšetřovatel v závěrečné zprávě obsahující návrh na podání obžaloby.

/2/ Nabídne-li společenská organizace záruku za vazbu, upozorní na to vyšetřovatel neprodleně prokurátora.

Čl. 97

Vyřízení věci pohovorem

/1/ Jestliže jde o skutek mladistvého, který jinak vykazuje znaky trestného činu nebo přečinu, avšak pro malý stupeň nebezpečnosti pro společnost takovým činem není (§ 75 tr. zák.), vyšetřovatel vedle odložení věci nebo zastavení trestního stíhání provede zpravidla s mladistvým též pohovor. Obdobně lze uzavřít případ ^{osoby mladší 15 let} ~~osoby mladší 15 let~~, která se dopustila činu jinak trestného.

/2/ Účelem pohovoru je vysvětlit pachateli, že se dopustil jednání, kterým byly narušeny společenské vztahy chráněné zákonem, ukázat, v čem spočívá nebezpečnost jeho jednání a vhodným způsobem na něho výchovně působit.

/3/ K pohovoru se zpravidla přizvou rodiče a podle povahy věci též zástupce společenských organizací, popřípadě se pohovor provede za účasti těchto osob přímo na pracovišti, ve škole nebo v jiném vhodném prostředí. O průběhu pohovoru a jeho výsledku pořídí vyšetřovatel záznam.

/4/ Věc uvedenou v odstavci 1 vyšetřovatel, pokud v ní nebylo zahájeno trestní stíhání, odloží podle § 159 odst. 1 tr. ~~řádu~~ a bylo-li zahájeno trestní stíhání, věc zastaví podle § 172 odst. 1 písm. b) tr. ~~řádu~~, a to vždy s poukazem na ustanovení § 75 tr. zák.

O d d í l d r u h ý

Prevence

Čl. 98

Zjišťování příčin trestné činnosti

/1/ Vyšetřovatel je povinen zjišťovat okolnosti, závady a nedostatky, které vedly k trestné činnosti nebo umožnily její spáchání. Zjistí-li takové nedostatky nebo závady, upozorní na ně orgán, podnik nebo organizaci, u nichž se vyskytly a zároveň podle povahy věci navrhne opatření k jejich odstranění. Realizaci takových opatření kontroluje. Orgán, který byl na závady nebo nedostatky upozorněn, je povinen sdělit vyšetřovateli do ^{jednoho} 1 měsíce, jaká opatření učinil (§ 164 odst. 2 tr. řádu). Nebyla-li navržená opatření realizována a zákrok vyšetřovatele se ukáže nedostačujícím, upozorní vyšetřovatel na zjištěné závady a nedostatky prokurátora se žádostí, aby použil k jejich odstranění prostředků, které mu poskytuje zákon o prokuratuře.

/2/ Byla-li taková opatření učiněna v průběhu vyšetřování, uvede je vyšetřovatel v závěrečné zprávě. Písemnosti týkající se upozornění, které vzniknou po odevzdání věci prokurátorovi, se založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu.

Čl. 99

Zobecňování příčin trestné činnosti

/1/ Vyšetřovací útvary a centrální útvary vyšetřování jsou povinny provádět rozbor trestné činnosti, aby iniciativně a včas bylo upozorňováno na výskyt určitého druhu trestné činnosti, její závažnost, rozsah, příčiny a podmínky,

z nichž pramení, ^{tak} aby ze strany příslušných orgánů mohla být činěna účinná opatření k jejímu potlačení nebo odstranění příčin.

/2/ Jde-li o poznatky nebo opatření republikového nebo celostátního charakteru nebo které se mohou vyskytnout i v jiných krajích, sdělí je náčelník vyšetřovacího útvaru příslušné správě vyšetřování.

Č Á S T IV

ZVLÁŠTNÍ ZPŮSOBY ŘÍZENÍ

Čl. 100

Mladiství

/1/ Vyšetřování mladistvých konají zpravidla určení vyšetřovatelé, ^{auto} podle potřeby za přítomnosti rodičů, učitelů, vychovatelů nebo orgánů péče o děti ONV.

/2/ Usnesení o vznesení obvinění nutno doručit též obhájci mladistvého, jeho zákonnému zástupci a orgánu péče o děti ONV, který je zpravidla současně požádán o zjištění poměrů mladistvého (§ 292 tr. ř.). Tomuto orgánu se doručí i jiná usnesení vydaná v průběhu vyšetřování nebo po jeho skončení.

/3/ Řízení proti uprchlému nelze konat proti osobě mladistvé. Vyhýbá-li se mladistvý trestnímu řízení pobytem v cizině nebo tím, že se skrývá, zahájí vyšetřovatel trestní stí-

hání, které podle výsledků provedeného vyšetřování zpravidla přeruší. Odpadnou-li důvody přerušení nebo důvody, pro které nebylo možno vést řízení proti uprchlému, v trestním stíhání se pokračuje.

Čl. 101

Osoby mladší 15 let

/1/ Případy osob mladších 15 let zpracovává vyšetřovatel jen tehdy, jde-li o skutek, pro jehož vyšetřování by byl jinak příslušný.

/2/ Vznést obvinění proti osobě mladší 15 let nelze; je však možno zahájit trestní stíhání, pokud je toho třeba k objasnění činu.

/3/ Případy osob mladších 15 let zpracovávají zpravidla určení vyšetřovatelé, ^{a to} podle potřeby za přítomnosti rodičů, učitelů nebo vychovatelů.

/4/ Jsou-li dány podmínky uvedené v § 86 tr. zák., dá vyšetřovatel prokurátorovi podnět k podání návrhu na vyslovení ochranné výchovy.

/5/ Po skončení šetření sdělí vyšetřovatel rodičům nebo zákonnému zástupci^x jakého jednání se osoba mladší 15 let dopustila. O tom učiní záznam ve spise.

/6/ Zjistí-li vyšetřovatel, že osobu mladší 15 let je třeba umístit ve výchovném ústavu, předá ji do dětského diagnostického ústavu; umístění předem projedná s orgánem péče o děti ONV, jemuž podá písemnou zprávu o důvodech umístění s uvedením opatření, která budou učiněna.

Čl.102

Řízení proti uprchlému

/1/ V řízení proti uprchlému musí mít obviněný obhájce, který má stejná práva jako obviněný a jemuž se doručují všechny písemnosti. Způsob ustanovení obhájce je uveden v čl. 53 odst. 1.

/2/ Vyšetřovatel je povinen zajistit doklady uprchlých osob. Přitom postupuje ~~obdobně jak je uvedeno v čl. 46.~~ ^{podle} Občanský průkaz předá orgánu, který jej vydal. Nelze-li občanský průkaz nebo jiné důležité doklady zajistit, vyrozumí vyšetřovatel orgán, který je vydal s tím, aby takové doklady byly prohlášeny za neplatné.

/3/ Způsob pátrání po osobách neznámého pobytu je upraven zvláštními předpisy.

Čl.103

Vyšetřování vojáků Pohraniční stráže

Má-li dojít k trestnímu stíhání vojáka Pohraniční stráže (dále jen "PS") pro trestný čin spáchaný v době výkonu vojenské služby u PS nebo před jejím nástupem, vyrozumí o tom vyšetřovatel příslušného velitele a příslušníka VKR útvaru PS, u něhož je voják PS služebně zařazen, ještě před zahájením trestního stíhání. O těchto opatřeních pořídí záznam, který založí do stejnopisu vyšetřovacího spisu.

Čl. 104

Postup u nomenklaturních osob a cizinců

Postup při stíhání osob, které byly do funkce schváleny stranickým orgánem (nomenklaturní osoby), a postup při stíhání cizinců stanoví zvláštní předpisy.

Postup u osob vyňatých z pravomoci orgánů činných
v trestním řízení

Čl. 105

/1/ Dopustí-li se trestného činu osoba požívající diplomatických imunit a výsad, oznámí to vyšetřovatel neprodleně správě vyšetřování a vykoná neodkladné úkony potřebné k objasnění činu. Dbá však na zachování osobních výsad pachatele, u něhož nelze provést ani výslech, ani osobní nebo domovní prohlídku. Osoba požívající diplomatických imunit a výsad je však povinna prokázat svou totožnost věrohodným způsobem. Nemůže-li tak učinit, musí strpět všechny nezbytné úkony~~X~~ směřující ke zjištění její totožnosti. Zadržet nebo vzít do vazby takovou osobu nelze.

/2/ Vysloví-li však tato osoba přání vypovídat, sepíše s ní vyšetřovatel záznam o výpovědi nebo od ní převezme její písemné vyjádření. Záznam nesmí být sepsován formou výslechu obviněného. Do záznamu nebo na písemné vyjádření se poznamená, že se tak děje na výslovné přání vyslýchaného. Jinak požádá vyšetřovatel o výslech nebo případné písemné vyjádření osoby správu vyšetřování.

/3/ Po skončení šetření předloží vyšetřovatel podrobnou zprávu o vyšetření případu správě vyšetřování.

Čl. 106

/1/ Je-li třeba osobu požívající diplomatických imunit a výsad vyslechnout jako svědka, může tak vyšetřovatel učinit jen s jejím souhlasem. O tom učiní záznam do protokolu o výslechu. Místo svědeckého výslechu může vyšetřovatel přijmout též písemné vyjádření takové osoby.

/2/ V ostatních případech požádá vyšetřovatel písemně správu vyšetřování o zařízení a provedení svědeckého výslechu. V dožádání uvede podstatné okolnosti případu, jakož i skutečnosti, k nimž má být svědek vyslechnut.

/3/ Osobě požívající diplomatických imunit a výsad nelze hrozit pořádkovou pokutou nebo trestními sankcemi za nepravdivou svědeckou výpověď.

Čl. 107

Je-li osoba požívající diplomatických imunit a výsad poškozeným, je povinností vyšetřovatele poučit ji o právech, jež má jako poškozený (§ 43 tr. řádu). Současně ji vyšetřovatel požádá, zda se chce vyjádřit o druhu a výši škody, jež jí byla trestným činem způsobena nebo předložit lékařské vysvědčení o utrpěné škodě na zdraví. Výpověď zaznamená do protokolu o výslechu svědka nebo přijme písemné vyjádření. Odmítne-li poškozený vyjádřit se k utrpěné škodě a její výši, nesmí vyšetřovatel takové vyjádření žádat. Došlo-li k lékařskému ošetření nebo léčení ve zdravotnickém zařízení, vyžádá si vyšetřovatel vyjádření lékaře nebo zdravotnického zařízení o povaze a závažnosti zranění.

Čl.108

/1/ Má-li vyšetřovatel pochybnosti, zda a do jaké míry požívá osoba diplomatických imunit a výsad, vyžádá si o tom cestou správy vyšetřování stanovisko ^{příslušného} ministra spravedlnosti (§ 10 odst. 2 tr. ř.). Až do rozhodnutí ^{příslušného} ministra spravedlnosti postupuje tak, jako by se jednalo o osobu požívající diplomatických imunit a výsad.

/2/ Písemnosti určené osobám požívajícím diplomatických imunit a výsad se předloží ^{příslušnému} ministerstvu spravedlnosti, které zařídí jejich doručení (§ 62 odst. 5 tr. ř.).

Čl.109

Opis rejstříku trestů

Opis rejstříku trestů se vyžádá na každého obviněného. Jestliže skutečnosti uvedené v rejstříku trestů nasvědčují tomu, že pachatele je potřeba považovat za zvlášť nebezpečného recidivistu, vyžádá si vyšetřovatel též spisy o jeho předchozích odsouzeních. Opis rejstříku trestů se založí do vyšetřovacího spisu.

Čl. 110

Zveřejnění výsledků vyšetřování

Má-li vyšetřovatel za to, že by bylo vyšetřovanou věc nebo některé okolnosti vhodné zveřejnit, vyžádá si k tomu souhlas prokurátora. Stejně postupuje vyšetřovatel, má-li dojít ke zveřejnění výsledků vyšetřování z jiného podnětu, než z podnětu vyšetřovatele. Podrobnosti upravuje zvláštní předpis.

Čl. 111

Jiné úkony vyšetřovatele

Postup vyšetřovatele při jiných úkonech, jakož i povinnosti týkající se spisového pořádku, hlášené služby a statistiky ve vyšetřování upravují zvláštní předpisy.

O B S A H

Č Á S T I X SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Strana

O d d í l první : Obecná ustanovení

Účel instrukce	
Postavení, práva a povinnosti vyšetřovatele	
Řízení vyšetřování	

O d d í l druhý : Příslušnost

Věcná příslušnost	
Místní příslušnost	
Funkční příslušnost	
Společné vyšetřování, vyloučení a předání věci	
Příslušnost k vyšetřování přečinu	
Předání věci pro nepřislušnost	
Spory o příslušnost	

O d d í l třetí : Dozor nad vyšetřováním

Prokurátorský dozor	
Pokyny prokurátora	

O d d í l čtvrtý : Součinnost a její formy

Součinnost s operativními útvary	
Součinnost vyšetřovacích útvarů	
Součinnost vyšetřovatelů při mimořádných událostech	
Předávání poznatků	

Č Á S T I D X VYŠETŘOVÁNÍ

O d d í l první : Převzetí věci

Převzetí oznámení o trestném činu	
Vyrozumění oznamovatele	
Převzetí materiálů od operativních útvarů	

O d ě í l druhý : Úkony před zahájením trestního stíhání	
Objasňování oznámení a jiných podnětů	
Ohledání místa činu	
Odevzdání věci	
Odložení věci	
Souhlas ke stíhání	
Plán vyšetřování	

O d ě í l třetí : Trestní stíhání	
Zahájení trestního stíhání	
Převzetí zahájené věci	
Vznesení obvinění	
Rozšíření stíhání	
Obsah usnesení o vznesení obvinění	
Oznamování usnesení o vznesení obvinění	

O d ě í l čtvrtý : Zadržení a vazba	
Zadržení	
Vazba	
Cely předběžného zadržení	
Vyrozumění o vzetí do vazby	
Trvání vazby	
Návrh na propuštění obviněného z vazby	
Zajištění bytu a jiná opatření	
Doklady osob ve vazbě	
Úkony u osob ve vazbě a výkonu trestu	
Povolování návštěv	
Rozmluva obhájce s obviněným ve vazbě	
Povolování a kontrola korespondence	
Povolování balíčků a peněžních zásilek	

O d ě í l pátý: Obhajoba	
Poučení o právu na obhajobu	
Nutná obhajoba	
Zvláštní případy obhajoby	
Účast obhájce ve vyšetřování	
Ódepření účasti	

O d d í l šestý : Znalec a tlumočník

Přibrání znalce	
Vyšetření duševního stavu	
Vyžadování revizí	
Přibrání tlumočníka , ,	
Likvidace znalečného a tlumočného	

úkoly prováděné ve vyšetřování

O d d í l sedmý : ~~Vyšetřovací úkony~~

Souhlas prokurátora k jednotlivým úkonům	
Opakování úkonů , , , ,	
Předvolání a předvedení	
Výslech	
Výslech podezřelého	
Podpis protokolu	
Likvidace svědečného	
Konfrontace	
Vyšetřovací experiment ^{pokus} a rekonstrukce	
rozpoznání osob a věcí ^{rozpoznání} Rekognice	
Vydání a odnětí věci	
Domovní a osobní prohlídka	
Úschova věcí	
Vrácení věci a jiné dispozice s nimi	
Zajištění nároku poškozeného na náhradu škody	
Zajištění výkonu trestu propadnutí majetku	
Pořádková pokuta	
Stížnost proti usnesení vyšetřovatele	

O d d í l osmý : Skončení vyšetřování

Lhůta ke skončení vyšetřování	
Seznámení s výsledky vyšetřování	
Průběh seznámení	
Protokol o seznámení	
Doplnění vyšetřování	

O d d í l devátý : Vyřízení věci v přípravném řízení	
Návrh na obžalobu	
Postoupení věci	
Přerušení trestního stíhání	
Zastavení trestního stíhání	
Oznamování usnesení o rozhodnutí	
v přípravném řízení	
Vrácení věci k došetření	

O d d í l desátý : Vyšetřování přečinů	
--	--

Č Á S T III : VÝCHOVNÁ A PREVENTIVNÍ ČINNOST

O d d í l první : Součinnost se společenskými organizacemi	
Postup při převzetí záruky	
společenskou organizací	
Převzetí záruky	
Vyřízení věci pohovorem	

O d d í l druhý : Prevence	
Zjišťování příčin trestné činnosti	
Zobecnování příčin trestné činnosti	

Č Á S T IV : ZVLÁŠTNÍ ZPŮSOBY ŘÍZENÍ

Mladiství	
Nedospělci <i>Osoby mladší 15 let</i>	
Řízení proti uprchlému	
Vyšetřování <i>vojáky</i> příslušníků Pohraniční stráže	
Postup u nomenklaturních osob a cizinců	
Postup u osob vyňatých z pravomoci orgánů	
činných v trestním řízení	
Opis rejstříku trestů	
Zveřejnění výsledků vyšetřování	
Jiné úkony vyšetřovatele	

archiv bezpečnostních složek

V Ě S T N Í K

FEDERÁLNÍHO MINISTERSTVA VNITRA

ROČNÍK 1974

V Praze dne 20. září 1974

ČÁSTKA 29

O B S A H

- Část I 29. Nařízení ministra vnitra ČSSR ze dne 20. září 1974 o vydání služebního předpisu SNE-vyšetř-I-1 "Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti"

Č Á S T I

29

(viz rukopis)

N a ř í z e n íministra vnitra ČSSR

ze dne 20. září 1974

vydán
o změnách a doplňcích služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1
"Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti"

K provedení změn a doplňků zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), jak vyplynuly z pozdějších předpisů, po dohodě s ministrem vnitra ČSR a s ministrem vnitra SSR schvalují změny a doplňky služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1 "Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti".

V y d á v á m

~~v příloze k tomuto nařízení~~ služební předpis SNB-vyšetř-I-1 "Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti".

Z r u š u j í

~~čl. 33 RMV č. 33/1965, přičemž "Prozatímní směrnice ministrů vnitra a dopravy a generálního prokurátora o vyšetřování leteckých nehod"~~
čl. 33 RMV č. 33/1965, přičemž "Prozatímní směrnice ministrů vnitra a dopravy a generálního prokurátora o vyšetřování leteckých nehod" vydané čl. 24 NMV č. 24/1965 a "Společná směrnice ministra vnitra, generálního prokurátora a ministra spravedlnosti pro postup orgánů činných v trestním řízení při trestním stíhání osob, které byly schváleny do funkce stranickým orgánem", vydaná čl. 27 NMV č. 27/1965, zůstávají v platnosti.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem *1. ledna 1975.*

Čj. VS-601/50-1973

Ministr vnitra ČSSR:

doc. PhDr. Jaromír O b z i n a , CSc., v. l.

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA
Hlavní správa vyšetřování StB

18. září 1974 KPS 11-909/74

Název součásti

Poř. č. 1

Odb./Odd.

Označení stupně

Náčelník HSV StB FMV Malá Havost.

Referent plk. JUDr. Rudolf SUBRT

Čj.: VS-601/50-73

Předchozí písemnosti:

Zároveň vyřízeno:

Věc: Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti -
předložení ke schválení úplného znění novelizovaného služeb-
ního předpisu SNB-vyšetř-I-1

Lhůta k vyřízení:

Spisovno, předlož znovu dne:

Pokyny pro manipulaci:

Pro jmenované náměstky
ministra vnitra CSSR
přikládá se informace
o provedených úpravách
a způsobu zpracování
jejich připomínek.

S právním odborem OVS FMV
bylo dohodnuto opatření
pro vydání Instrukce též
ve slovenském jazyce.

11-114/p-74
Náčelník právního odboru OVS FMV
pplk. JUDr. Karel Hartl

Podle pokynu s. ministra byl
pořízen slovenský překlad;
~~prosím o podpis obou znění.~~
Rozdělovník má k dispozici
dokumentace PO.

Vyhotoveno v 2 výtiscích

a odeslán výtisk č. 1

Příloha: 3/95

Před schválením:

náčelník OVS FMV

pplk. JUDr. Josef JÍLEK

18.8.1974
náměstek ministra vnitra ČSSR

genmjr. prof. JUDr. Ján PJEŠČAK, CSc.

náměstek ministra vnitra ČSSR

plk. JUDr. Miroslav VANÍČEK

Schválí:

ministr vnitra ČSSR

doc. PhDr. Jaromír OBZINA, CSc.

Do spisovny došlo dne

V protokole poznamenal

dne

Písemnost má listů

Značka svazku:

Vyřazovací znak:

Uschovací lhůta:

Do pisárny došlo dne

Opsal

Dne

Srovnal dne

Vypravil dne

Informace pro ministra vnitra ČSSR

K provedení zákonů FS v trestně právní oblasti byl zpracován návrh novely Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti. Návrh byl v připomínkovém řízení projednán s OVS FMV, OVS MV ČSR, OVS MV SSR, II. a III. správou FMV, FS VB FMV, odborem vyšetřování StB ve VKR, SV VB MV ČSR, SV VB MV SSR, HV VB MV ČSR, HV VB MV SSR a dále mimo rezort s GP ČSSR a ministerstvy spravedlnosti obou republik. S návrhem novely předpisu vyslovil souhlas ministr vnitra ČSR a ministr vnitra SSR.

Podle Vašeho rozhodnutí na schůzi kolegia dne 24. září 1973 byly provedeny úpravy úplného znění novelizovaného služebního předpisu ve smyslu diskuse a podle projednání na společné poradě náměstků ministra vnitra ČSSR s. genmjr. prof. dr. Pješčák a plk. dr. Vaníčka.

Stanoviska byla sjednocena a přijato konečné znění, které se přikládá s návrhem příslušného nařízení ministra vnitra ČSSR ke schválení.

Pro vyšetřovací útvary Sboru národní bezpečnosti dislokované na území SSR doporučuje se vydat Instrukce ve slovenském jazyce.

V Praze dne 28. srpna 1974

Poměr 1.

N a ř í z e n í

ministra vnitra ČSSR

ze dne 1974 .

o změnách a doplnění služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1
"Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti"

K provedení změn a doplňků zákona č. 141/1961 Sb., o trest-
ním řízení soudním (trestní řád), jak vyplynuly z pozdějších
předpisů, po dohodě s ministrem vnitra ČSR a s ministrem vnitra
SSR

s c h v a l u j í

změny a doplnění služebního předpisu SNB-vyšetř-I-1 "Instrukce
pro vyšetřovatele Sboru národní bezpečnosti".

V y d á v á m

v příloze tohoto nařízení úplné znění služebního předpisu
SNB-vyšetř-I-1 "Instrukce pro vyšetřovatele Sboru národní bez-
pečnosti".

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1974.

Ministr vnitra ČSSR

doc. PhDr. Jaromír O b z í n a , CSc.